

বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

২১ সংখ্যক, ২০১৯-২০ বর্ষ

সম্পাদক
যতীন দাস

বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় সঙ্গীত

রচনা : ডঃ পলাশ কুমার ডাটাচার্জ
সুর : ডঃ নীলকমল বন্দ্যোপাধ্যায়

মহাপ্রাণৰ প্ৰতীতি সামৰি
সেউজ সভাত জিলিকে জ্ঞানৰ আলয়
ই যে শত শতৰ সাধনা তীৰ্থ
বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়।

কত বুৰঞ্জী বুকুত সাৱটি
বৈ যায় বৈ যায় জলজলী নৈ
পাহাৰপাৰাৰ কত লোক-গাঁথা
কল্ কল্ সুৰে আজিও আছে কৈ।

স্বৰ্গদেউ আহিলে নগৰখন বেঢ়িলে।
ঘটালে দ্ৰোহীয়ে যেতিয়া প্ৰলয়
দুৰ্জয় দুৰ্জয় এই অলকাপুৰী
দুৰ্দ্ধতি দানৱে চলায় তাণ্ডব
শ্বহীদৰ প্ৰাণত শৃঙ্খল চিঙাৰ
উজলিল তেজৰ ভীষণ ভমক।

সংস্কৃতি সৌধ সাজিবলৈ লাগে
ত্যাগৰ মণি প্ৰাণৰ বাখৰ
কত খনিকৰে বুকুৰ হেঁপাহেৰে
লিখিলে ইয়াতেই তাৰেই আখৰ
ই যে আমাৰ বুকুৰ বীজমন্ত
আমাৰ সুৰৰ মুহূৰ্তালয়।

VISION & MISSION B. P. Chaliha College Nagarbera

Vision :

The college has a vision to make it a vibrant centre of higher education having a healthy blend of traditional and modern courses in under graduate and Post graduate level in order to prepare the students with all relevant knowledge and skills for their maximum social efficiency. It also aims at making this institution a centre of perpetual power which would keep on contributing its uninterrupted power for social transformation in the days to come.

Mission :

Bimala Prasad Chaliha College, Nagarbera has been working with the mission to make quality higher education available to economically backward and geographically isolated people of this area to create adequate opportunity for their easy exposure to the national mainstream. The college will strive for integrated development of the students inclusive of intellectual, moral and cultural upliftment. It cherishes to foster the spirit of discipline and self reliance among the youths to face challenges of time.

ADMINISTRATIVE BLOCK

ବିମଳା ପ୍ରସାଦ ଚାଲିହା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଆଲୋଚନୀ

୨୧ତମ ସଂଖ୍ୟକ, ୨୦୧୯-୨୦ ବର୍ଷ

ସମ୍ପାଦକ
ସତୀନ ଦାସ

Bimala Prasad Chaliha College Magazine
21st Edition, 2019-2020

ବିମଳା ପ୍ରସାଦ ଚାଲିହା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ

ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, କାମାକ୍ଷୀ ପୁର, ଭୁବନେଶ୍ୱର // ଟି.ଏ. ନଂ-୧୯୭୩

Bimala Prasad Chaliha College Magazine

Published by Bimala Prasad Chaliha College Student Teacher's Recreation Centre
and Student Union.

Editorial Board:

PRESIDENT:

Dr. B. B. Panda, Principal

ADVISORS:

Dr. Dhires Chakravarty

Amzad Hussain

Nur Alam

EDITOR:

Jatin Das

TEACHER-IN-CHARGE:

Dr. Alaka Hujuri

Dr. Anjan Jyoti Borah

TEACHER MEMBERS:

Dr. Trailokya Deka

Dr. Diganta Kalita

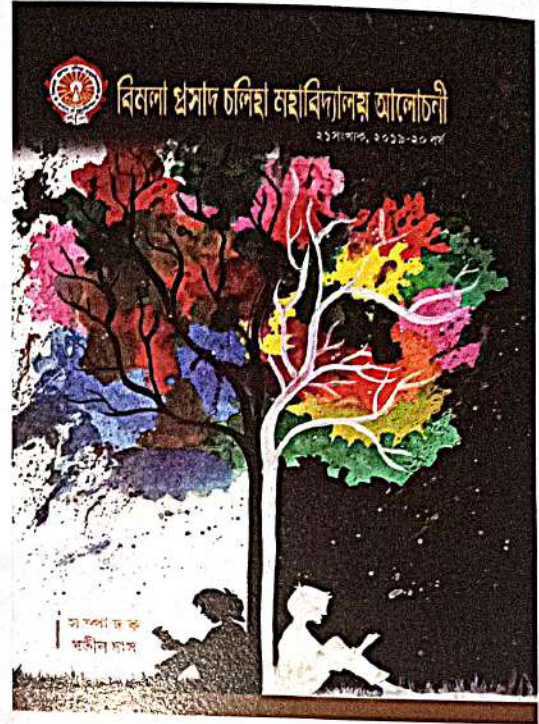
STUDENT MEMBERS:

Jintu Das (President, BPCCSU)

Sultan Ahmed (General Secretary, BPCCSU)

Puja Kalita

(Secretary, Girls' Common Room, BPCCSU)

COVER DESIGN AND ART:

Dhritasri Talukdar

Printed at: Gauhati University Press
Guwahati-14

DISCLAIMER:

"Authors are responsible for their content of article.
Further authors are directly liable for any legal
prosecution against their content of writings, if
arise."

বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় আলোচনী
২১ সংখ্যক, ২০১৯-২০ বর্ষ

উছৰ্গা

ক'ভিড অতিমাৰীত মৃত্যু বৰণ বৰ্ষা
প্রতিজনৰ
মহাবিদ্যালয় আনোচনীৰ এই সংখ্যাটো
উছৰ্গা বৰ্ষা হ'ল ।

শ্রদ্ধাঞ্জলি

স্বর্গীয় উদয় তালুকদারদের লৈ
 জন্ম : ১৯৩৪ ইং চন
 মৃত্যু : ১৫ ফেব্রুয়ারী, ২০১৮ ইং চন

শুভেচ্ছা বাণী

দক্ষিণ কামৰূপৰ ঐতিহ্যমণ্ডিত নগৰবেৰাত স্থাপিত বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনীখনৰ ২১ সংখ্যক সংখ্যাটি অচিৰে প্ৰকাশ পাব বুলি জানিব পাৰি আমি নতৈ আনন্দিত হৈছো। এই ছেগতে আলোচনীখনৰ সম্পাদনাৰ লগত জড়িত শ্ৰদ্ধাৰ ব্যক্তি সকলৰ লগতে বিভিন্ন লিখনি আদি আগবঢ়াই আলোচনীখন সমৃদ্ধ কৰা লেখক-লেখিকা সকলকো মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ আৰু শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছো। মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখন মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী সকলৰ জ্ঞানলব্ধ চিন্তা-চেতনা তথা ভাব প্ৰকাশ কৰাৰ এক সহজ আৰু সুন্দৰতম মাধ্যম। জুই শালত গঢ়িলে কমাৰ শালত গঢ়িব পৰাৰ নিচিনাকৈ বিদ্যালয় বা মহাবিদ্যালয় আলোচনীত লিখা মেলাৰ অভ্যাস কৰিয়েই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে এটা সময়ত সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰখনত নিজকে প্ৰতিষ্ঠিত কৰিব পাৰে। তদুপৰি মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখনত মহাবিদ্যালয়খনৰ যাত্ৰাপথৰ একো একোটা বছৰৰ সামগ্ৰিক কাম-কাজৰ এটি ৰূপ ৰেখা প্ৰতিফলিত হৈ থাকে। ইয়ে মহাবিদ্যালয়খনৰ ইতিহাস ৰচনাত বা অঞ্চলটোৰ ইতিহাস ৰচনাত এক অন্যতম সমল হব পাৰে। সেয়ে প্ৰকাশিত আলোচনী সমূহৰ কিছুসংখ্যক সংখ্যা সহতনে মহাবিদ্যালয়ৰ পুথিভঁৰালত সংৰক্ষণ কৰি ৰখাৰ নিশ্চয় প্ৰয়োজন আছে।

আমি আশা কৰিছো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা অধ্যাপক-অধ্যাপিকা সকলৰ সমন্বিত প্ৰচেষ্টাত বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখন প্ৰতি বছৰে সৰ্বাঙ্গসুন্দৰ ৰূপত প্ৰকাশ পাই থাকিব। এই খিনিতে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক-অধ্যাপিকা সকলৰ প্ৰতিও আমাৰ এটি অনুৰোধ তেখেত সকলে যেন বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক, বৌদ্ধিক তথা ক্ৰীড়াৰ ক্ষেত্ৰখনক এক উৎকৰ্ষৰ কেন্দ্ৰ হিচাপে গঢ়ি তোলাৰ ক্ষেত্ৰত যত্নবান হয়, যাতে এই মহাবিদ্যালয়খন ৰাজ্যৰ ভিতৰতে এখন জাকত জিলিকা অনুষ্ঠান হিচাপে পৰিগণিত হয় আৰু অঞ্চলবাসী ৰাইজেও যেন এই মহাবিদ্যালয়খনক লৈ গৌৰৱ কৰিব পাৰে।

চৰৈৰতি ! চৰৈৰতি ! চৰৈৰতি ।।

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শৰ্মা

সভাপতি

বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়

পৰিচালনা সমিতি, নগৰবেৰা

M.A., Ph.D. LLB

Finance, Transformation & Development
Education, Health & Family Welfare and
Public Works Department.

Message

It gives me immense pleasure to learn that B. P. Chaliha College, Nagarbera is going to publish the 21st edition of its college magazine.

For any education institution its annual magazine is an integral part of its ensemble, as it reflects its scholastic as well as non-scholastic achievements in a vivid way. Besides it also helps to act as a whetstone to hone the literary skills of many budding talents in topics covering all walks of life.

I would like to convey my heartiest best wishes for the august publication and hope that B. P. Chaliha College will continue its noble mission for enriching the academic environment of the state in the days to come.

(HIMANTA BISWA SARMA)

E-Block, 3rd Floor, Janata Bhawan, Dispur, Guwahati - 781006, Assam

Tel No : 0361-2237315, Fax. : 0361-2237012

e-mail : himantab@hotmail.com/himantabsarmaoffice@gmail.com

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়
GAUHATI UNIVERSITY

Prof. Pratap Jyoti Handique
Vice Chancellor

Phone : +91-361-2570412 (O) 2570408 (R)

Fax : +91-361-2675515

E-mail : vc@gauhati.ac.in

pjhandique@rediffmail.com

Message

I have the pleasure to offer my appreciation to the B. P. Chaliha College, Nagarbera for its effort to publish the 21st Edition of the Annual College Magazine for the year 2019-20. The College Magazine incorporates articles of the college students and the faculty members. I believe this publication will be a strong medium for both the students and the faculty members of the college for an intellectual exercise. It carries sentiments, emotions, creativity and objectivity to integrate into a totality of views of a community at a given time.

I hope that the said publication will be richly endowed with contributions from both the students and the teaching community and will make interesting reading. I wish all success in the effort and hope the Magazine will be accepted by the readers.

(Pratap Jyoti Handique)

Date : 14-12-2020

Office of the Principal & Secretary

B.P. CHALIHA COLLEGE, NAGARBERA

P.O. : NAGARBERA
Dist : Kamrup (Assam)
PIN : 781 127
Estd : 1972

Ph : 03623-245001
Cell : 94352-63936
Fax : 03623-245001

E-mail : bpcnagarbera1972@gmail.com
Web site : www.bpchalihacollege.org

ধৰ্ম্ম না

তাৰিখ ২৫/১২/২১

From:

Dr. B.B.Panda, M.A, M.Phil., Ph.D.
Principal/Secretary
B.P.Chaliha College, Nagarbera

Principal's Message

It gives me immense pleasure to learn about the publication of the twenty- first issue of our college magazine. It is a prime signifier of the rich cultural and literary tradition of our college. Various departments of the college have strived hard to keep the literary spirit alive by publishing periodicals, newsletters and coming up with versions of wall magazine regularly. A magazine not only encapsulates the literary talents of the students, it is a reflection of the socio- cultural aspirations of a society. People belonging to various socio- cultural backgrounds converge in a common academic environment and provide a holistic consciousness to the college environment through their network of inter-personal interactions. In these troubled times, where the world is heavily affected by Corona, these kind of pursuits are praiseworthy. With the traditional paper format facing existential crisis owing to the proliferation of the digital format, the magazine has a huge responsibility in re-asserting the aesthetic importance of the conventional format and reiterate the merits of co- existence of both the formats in the contemporary times. I am sure the magazine will come out with flying colours and will mirror the precocious talent of our students and the immense hard work of the faculty supervisors in the editorial board. I wish the magazine all success.

B.B.Panda

Dr. B.B.Panda
(Principal)

Principal
B.P. Chaliha College
Nagarbera, Kamrup

আলোচনী বিভাগৰ শিক্ষক তত্ত্বাবধায়কৰ কলমেৰে . . .

ছাত্ৰজীৱন সন্ধিক্ষণৰ সময়; নিৰন্তৰ গতিশীলতাৰ মাজত নিজৰ গতি স্থিৰ কৰাৰ, লক্ষ্য প্ৰাপ্তিৰ আখৰাৰ সময়; প্ৰবল প্ৰত্যাহ্বান তথা সুযোগৰো সময় ছাত্ৰকাল। সভ্যতাৰ অগ্ৰগতিৰ উপহাৰ (অভিশাপ?) 4G/5G ৰ দৌৰত নিজৰ শিপাদাল মজবুত কৰি জীৱন গঢ়াৰ, স্ব-অন্বেষণৰ সময় এয়া। প্ৰশ্ন হয় যে ছোঁপাশৰ স্থলিত মানৱতাৰ খণ্ডচিত্ৰ, মূল্যবোধৰ অবক্ষয় তথা স্বকীয়তাৰ স্বীকৃতি বিচাৰি ভাতৃঘাতী হ'বলৈও কুণ্ঠাবোধ নকৰা এই সময়ত কিদৰে গঢ়িব আজিৰ ছাত্ৰই নিজৰ ভৱিষ্যত? প্ৰাচুৰ্য আৰু সমৃদ্ধিয়ে চকু চাট মাৰি ধৰা চিকমিকনিত কিদৰে স্থিৰ হব মূল্যবোধৰ লক্ষ্য? এৰা, আজিৰ প্ৰজন্মই সততে মনত ৰাখিব লাগিব যে-চিৰাতন কলাৰে সু-সভ্য ভাৰতীয় জাতি আমি; বৈদিক শিক্ষাৰ ভেটিত প্ৰতিস্থিত আমাৰ পূৰ্বপুৰুষৰ জ্ঞানৰ ভাণ্ডাৰ। সভ্যতাক পোহৰ দেখুৱাব পৰা এটা অগ্ৰনী, স্বভিমানে জাতিৰ উত্তৰসূৰী আমি। পথভ্ৰষ্ট নহয়, পথদ্ৰষ্টা হ'ব লাগিব আমি। আমাৰ জাতিৰ, দেশৰ তথা অঞ্চলৰ উত্তৰণত তেওঁলোকৰ দায়বদ্ধতা অপৰিসীম। শিক্ষানুষ্ঠানৰ শৈক্ষিক বাতাবৰণ তথা সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ প্ৰসাৰতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ কৰণীয় যথেষ্ট আছে।

মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী এখন সেইসময়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ চিন্তা-চেতনাৰ প্ৰকাশ; চিৰপ্ৰবাহিত সময়-দুঃসময়ৰ মাজেৰে মহাবিদ্যালয় এখনে পাৰ কৰি অহা ঘটনা প্ৰবাহৰ দলিল। বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় আলোচনী খনৰ এয়া ২১ সংখ্যক প্ৰকাশ। এই সংখ্যাটি প্ৰকাশৰ কালছোৱাত সমগ্ৰ বিশ্বতে ত্ৰাসৰ সৃষ্টিকাৰী ক'ৰণা অতিমাৰীৰ আৰ্বিভাৱ হয়; বন্ধ হয় চিৰাচৰিত পাঠদান প্ৰক্ৰিয়া। তাৰ ফলশ্ৰুতিত আলোচনী খনৰ প্ৰকাশৰ প্ৰস্তুতিও স্তব্ধ হৈ পৰে। সুদীৰ্ঘ সময় এক কঠিন পৰিস্থিতিৰ স'তে সহবাস কৰি আমি প্ৰায় স্বাভাবিক জীৱন যাত্ৰালৈ ঘূৰি আহিছো। গতিকে কিছু পলমকৈ হ'লেও আলোচনীখনৰ প্ৰকাশৰ বাট প্ৰশস্ত হৈছে, তাৰ বাবে আমি আশ্বস্ত।

তত্ত্বাবধায়ক শিক্ষক হিছাপে আলোচনীখন চোৱা-চিতা কৰা এই সময়ছোৱাত আমি বাৰুকৈয়ে অনুভৱ কৰিছিলো যে এই ক্ষেত্ৰ খনলৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ আগ্ৰহ যথাযথ নহয়; হয়তো অনুশীলনৰ তথা প্ৰয়োজনীয় মঞ্চৰ অভাৱে তেওঁ লোকক আত্মবিশ্বাসী, আগ্ৰহী কৰিব পৰা নাই। শিক্ষক, পথপ্ৰদৰ্শক হিছাপে তাত আমাৰ কৰণীয় খিনিৰো বিশ্লেষণৰ প্ৰয়োজন আছে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাজত গঢ় লৈ উঠা সাহিত্য সংস্কৃতিৰ চিন্তা-চৰ্চা সেই অনুষ্ঠানটিৰ শৈক্ষিক পৰিবেশৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। নিসন্দেহে সাহিত্য চৰ্চাৰ অনুকূল বাতাবৰণে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ মাজত শিল্প তথা সাহিত্যৰ প্ৰসাৰ সাধন কৰাত সহায় কৰিব।

ভিন্ন শিতানৰ লিখনিসমূহেৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে আলোচনীখন সজাবলৈ চেষ্টা কৰিছে। আশা কৰিছোঁ তেওঁলোকৰ এই প্ৰয়াস পৰবৰ্তী সময়ত আৰু অধিক মননশীল, সৃষ্টিশীল হব; সুন্দৰ হব। নৱ নৱ চিন্তাৰে সমৃদ্ধ হওঁক বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী। আমাৰ অফুৰন্ত শুভকামনা- মহাবিদ্যালয়ৰ অগ্ৰগতিৰ, উত্তৰনৰ বাৰ্তাবাহক হওঁক বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখন। শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ এই ২১ সংখ্যক আলোচনীখনৰ লগত জড়িত থকা সদৌটিলৈ আমাৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

ড° অলকা হুজুৰী

ড° অঞ্জন জ্যোতি বৰা

শিক্ষক তত্ত্বাবধায়ক,

২১ সংখ্যক বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

সম্পাদকীয়

“মানুহৰ গোটেই জীৱন সামৰি লয় তিনিটা কথাই। সেই কেইটা হ’ল ইচ্ছা, পৰিশ্ৰম আৰু কৃতকাৰ্য্যতা। ইচ্ছাই এটা উজ্জ্বল আৰু সুখী জীৱিকাৰ দুৱাৰ মুকলি কৰি দিয়ে। পৰিশ্ৰমে দুৱাৰদলি পাৰ হৈ আগবাঢ়ি যায়; যাত্ৰাৰ শেষত আহে কৃতকাৰ্য্যতা- যি আমাৰ জীৱনৰ সমস্ত সাধনাৰ শিৰত কিৰীটি পিন্ধাই দি তাক পুৰস্কৃত কৰে।”

— লুই পেষ্টিউৰ

কৃষ্টিয়ে সৃষ্টিৰ পাতনি মেলে। সমন্বয়ৰ বাঘ জৰীডাল প্ৰকট কৰে। সমন্বয়ে একো একোটা অনুষ্ঠান গঢ়ে, গঢ়ে সুসংস্কৃত সভ্যতা। শিক্ষা জাতিৰ মেৰুদণ্ড। শিক্ষাৰ ভেটিত গজালি মেলে চিন্তাৰ ও সভ্যতাৰ চিৰন্তন প্ৰবাহ। তাকেই সৰোগত কৰি বৃহত্তৰ নগৰবেৰা অঞ্চলৰ কিছু অগ্রণী ব্যক্তিৰ ঐক্যাত্মিক প্ৰচেষ্টাত গঢ় লৈ উঠিছিল বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়। প্ৰথমতে মই বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় নিৰ্মাণত অশেষ কষ্ট, ত্যাগ আৰু সহযোগিতা আগবঢ়োৱা সদাশয় ব্যক্তিসকলক শ্ৰদ্ধাৰে সোঁৱৰিছো।

ভাষা, সংস্কৃতি, কৃষ্টি, সাজপাৰ আদিকে ধৰি খাদ্য সম্ভাৰকো পৰিশোধিত কৰে সাহিত্যই। সাহিত্য পৰিবৰ্তনৰো বাৰ্তাবাহক। সমাজ, সংস্কৃতি, শিক্ষা, ইতিহাস, বিজ্ঞানৰ দস্তাবেজ-সাহিত্য। একো একোটা জাতি অথবা সভ্যতাৰ পূৰ্ণাংগ ৰূপ প্ৰতিফলিত হয় সেই সময়ৰ সাহিত্যত। ঠিক তেনেদৰে মহাবিদ্যালয় এখনৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ চিন্তা-চেতনাৰ দাপোণ হ’ল মহাবিদ্যালয়খনৰ আলোচনীখন।

ৰজাঘৰে উন্নয়নৰ ঢাক-ঢোল বজাই থাকিলেও গ্ৰাম্যাঞ্চলত অৱস্থিত এই বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়খন বিভিন্ন সমস্যাত আজিও জৰ্জৰিত। ইয়াৰ মাজতে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে প্ৰতি বছৰে নিজৰ নিজৰ সৃষ্টি কৰ্মৰে মহাবিদ্যালয় আলোচনীখন সজাবলৈ চেষ্টা কৰিছে। সম্পাদক হিচাপে এই বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখন উলিয়াই দিয়াৰ দায়িত্ব আমাৰ হাতত পৰিল। আলোচনীখন সৰ্বাংগ ৰূপ দিবলৈ আমি যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা কৰিছো। সফলতা আপোনালোকৰ বিচাৰ্য্য।

“মানৱ সেৱা মানুহৰ জীৱনৰ এক পবিত্ৰ লক্ষ্য”— এয়াই হৈছে ভাৰতীয় শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ মূল কথা। আনহাতে পশ্চিমীয়া শিক্ষা ব্যৱস্থাই মানুহক দস্ত কৰি তুলি ‘প্ৰফেচনেলিজিম’ শিক্ষা দিয়ে। ভাৰতীয় শিক্ষা ব্যৱস্থাত আছে স্বৰ্গীয় পবিত্ৰতা; ভেটি অধ্যাত্মিকতা। গতিকে ছাত্ৰ-জীৱন পৰিক্ৰমাত দুয়ো ধৰণৰ শিক্ষাক সৰোগত কৰি সমাজত সু প্ৰতিষ্ঠিত হৈ শিক্ষাৰ্থীৰ পৰা মানৱ সম্পদলৈ নিজকে উন্নীত কৰাত যাতে সকলো সজাগ হয় তাৰে কামনা কৰিলো।

শিক্ষাখণ্ডৰ বিকাশত জ্ঞান, উপস্থাপন, গৌৰৱ, সুকুমাৰ কলা, নাট্যধাৰা, সমাজসেৱা আৰু উদ্ভৱন এই সপ্তধাৰাৰ জৰিয়তে এক নব্যধাৰা প্ৰবৰ্তনৰ যোগেদি সমাজৰ পংকিলতা আঁতৰাই এক নতুন যাত্ৰাৰ সূচনাত মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মানীয় অধ্যাপক-অধ্যাপিকাসকলৰ নেতৃত্বত স্বামী বিবেকানন্দই দেখা সপোন বাস্তৱায়িত কৰিম বুলি আমি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল দৃঢ় প্ৰতিজ্ঞ হোৱাটো উচিত।

হে সতীৰ্থ, এই অঞ্চলৰ তথা মহাবিদ্যালয়খনৰ সুনাম অক্ষুণ্ণ ৰখাৰ বাবে সু-সংগঠিত, অধ্যয়নশীল, চিন্তাশীল, মহৎ তথা চিৰায়ং সৃষ্টিৰে মহাবিদ্যালয়ৰ নিজৰ তথা সমাজৰ উৎকৰ্ষৰ হকে কাম কৰিম বুলি আমি দৃঢ় প্ৰতিজ্ঞাবদ্ধ হও আঁহক।

ক'ৰণা অতিমাৰীয়ে স্তব্বিৰ কৰা এক দুঃসহ সময়ৰ পিছত, দীৰ্ঘ অপেক্ষাৰ অন্তত আলোচনীখন প্ৰকাশ পালে। আলোচনীখন প্ৰকাশৰ আখৰা কালত মোক সকলো ক্ষেত্ৰত সহায়ৰ হাত আগবঢ়োৱা মাননীয় শিক্ষাগুৰু ড° অলকা হুজুৰী বাইদেউ, ড° অঞ্জনজ্যোতি বৰা ছাৰ, ড° দিগন্ত কলিতা ছাৰ আৰু ড° ত্ৰৈলোক্য ডেকা ছাৰক অশেষ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো। মোৰ সহপাঠী ডেভিদ মেধী আৰু ধৃতাশ্ৰী তালুকদাৰলৈ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। লগতে সম্পাদনা সমিতিৰ সকলো বিষয়ববীয়া, শিক্ষক-কৰ্মচাৰী তথা বন্ধু-বান্ধৱীয়ে মোক সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়াইছে তেখেত সকলৰ প্ৰতিও মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

শেষত আলোচনীখন প্ৰকাশত অজানিতে হোৱা ভুল-ত্রুটিৰ বাবে ক্ষমা ভিক্ষা মাগিছো। এই বৃহৎ অঞ্চলটোত শিক্ষা, সাহিত্য, সংস্কৃতিৰ জ্যোতি বিলাই অহা আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনৰ উত্তৰোত্তৰ কামনা কৰিলোঁ। সদৌ শেষত অনাগত দিনবোৰত মহাবিদ্যালয়খনৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি কামনা কৰিলোঁ।

জয়তু বি. প্ৰ. চ. মহাবিদ্যালয়,
জয়তু ছাত্ৰ একতা সভা

যতীন দাস

আলোচনী সম্পাদক

বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়, নগৰবেৰা

সূচীপত্ৰ

অসমীয়া শিতান

প্ৰবন্ধ আৰু ভিন্ন লেখা

- মহিলা সৰলীকৰণ আৰু কিছু প্ৰাসংগিক চিন্তা
□ ধৃতশ্ৰী তালুবন্দাৰ/1
- ভাৰতীয় নৃত্যৰ বিকাশ আৰু অসমৰ প্ৰেৰণাদী নৃত্যৰ ঐতিহ্য
□ মৃদুস্মিতা বৰলিতা/4
- পাহাৰৰ কোলাত চাৰিটা নিশা
□ ডেভিদ মেধি/6
- মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ আৰু এক শৰণ নামধৰ্ম
□ ম্যাগাৰিবেশ বৰলিতা/10
- নামনি অসমৰ সুঁৱেৰি বা সৰি উৎসৱ
□ □ গুঞ্জনা দাস/12
- কভিড - ১৯ঃ পৰৱৰ্তী কালত ভাৰতবৰ্ষ আৰু বিশ্বৰ বিভিন্ন দেশৰ মাজত অৰ্থনৈতিক সহযোগিতা আৰু বিকাশৰ এক অৱলোকন
□ ফিৰোজা আহমেদ/13
- কলেজীয়া শিক্ষাৰ বিকাশ আৰু বিৱৰ্তন
□ নীলাক্ষি বৰলিতা/15
- পৰিবেশ
□ গাৰ্গী মেধি/16
- অসমৰ খোৱা পানীৰ ফ্ৰা'ইড অপঃসাৰণত নেন' প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ ব্যৱহাৰ
□ ড° মানস জ্যোতি দেৱা/20
- সফলতাৰ সন্ধান বিচাৰি
□ জীমনি পাটোৱাৰী/23
- সপোন, বাস্তৱ আৰু সংগ্ৰামৰ জীৱন্ত দলিল
□ বিদ্যুৎ দত্ত/25
- গ' উইঠ দ্যা ফ্ল'
□ জুনমণি পাঠক/27
- চৰাঞ্চলৰ বিষয়ে দুআষাৰ
□ আৰ. জে. বৰষিম/28
- যুৱ উচ্ছৃংখলতা আৰু বৰ্তমান সমাজ
□ পূজা বৰলিতা/29
- শৰৎ সোঁৱৰণী নহয় কেতিয়াও □ অংবুমা দাস/30
- অশ্ৰুৰ উচুপনি □ ধনজিৎ বৰলিতা/31
- তেওঁক বিচাৰি □ নিমল চন্দ্ৰ ভোই/31
স্বাহ জামাল মোল্লা
- কুঁৱলী □ যতীন দাস/32
- আহিনৰ নিয়ৰ □ অপৰাজিতা বৰলিতা/32
- এমুঠি কবিতা □ নৱনীতা পাঠক/33
- জীৱন তৃষণা □ আহুমা খাতুন/34
- কাৰো স'তে তুলনা নহয় তেওঁৰ (কাব্যিক উপনাসিকা)
□ ড° দিগন্ত বৰলিতা/35
- মৌনময়ী □ পৰিস্থিতা দাস/37
- সময় □ বিকাশ বৰলিতা/37
- শৰৎ, তেওঁ আৰু মই □ হিয়ামণি পাঠক/38
- প্ৰিয়জন (এটা প্ৰশ্ন) □ মফিদা বেগম/38
- বৰষুণ □ আতিবুল ইছলাম/39
- এইখন নৈ □ □ □ □ □ জিগ্টু বৰলিতা/39
- শৰতৰ খোজ □ ছন্দামিতা দাস/40
- শূন্য □ লীনা নাথ/40
- পৰমপিতা □ বিনা পাৰবিন/41
- যন্ত্ৰণাৰ দিনলিপি □ □ □ □ বিতুমণি বৰলিতা/41
- ফাগুন □ দ্বিপানিতা মেধি/42
- পুৰতিৰ নিয়ৰ □ খনুপ্ৰভা বৰলিতা/42

গল্প

কবিতা

- এটি নিয়ৰৰ টোপাল □ যুগস্মিতা বৰলিতা/30
- আশাৰ বেঙনি □ □ প্ৰতীক্ষা বৰলিতা/43
- নমিতাৰ সেউজীয়া ঘৰ □ যতীন্দ্ৰ নাথ তালুবন্দাৰ/44
- বিষাদ গ্ৰস্ততা □ ভূমিজা বৰ্মন/46
- আশা □ মৃদুস্মিতা বৰলিতা/48

- মহাদান □ *সাগৰিৰণ বৰলিতা* / 49
- আইতা আৰু নাতি ল'ৰা □ *ওঞ্জনা বৰলিতা* / 50

সাক্ষাৎকাৰ

- চলচিত্ৰ পৰিচালক ৰীমা দাসৰ সৈতে সাক্ষাৎকাৰ / 52

প্ৰাচীৰ পঞ্জী

- বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ বিভাগীয়
প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাৰ খতিয়ান / 57

English Section

Article

- Environmental Degradation and Economy
□ *Shahil Aktar Alaman* / 59
- Effective Education for Employment
□ *Dr. Dhires Chakravarty* / 60
- Know Your Goods and Services Tax (GST)
□ *Sahina Akhtar* / 65
- Agritourism : Prospects and Challenges
□ *Dr. Alaka Hujuri* / 67
- Economy Scenario of Assam
□ *Milan Das* / 70
- The Changing Role of Teachers Amidst The
Covid-19 Pandemic
□ *Dr. Anjan Jyoti Borah* / 71
- Savings Habit and Financial Security of Students
□ *Dr. Trailokya Deka* / 73
- Rise of Online Learning in India during COVID
19 Pandemic : Opportunities and Challenges
□ *Rubi Baishya* / 76
- India in Space : The Saga of Indian Satellites
□ *Dr. Biman Lahkar* / 79
- A Perspective on Medicinal Plants used by
Mising Tribe of Assam, N. E. India
□ *Chiranjib Mili* / 81

Poem

- Your Best □ *Asar Uddin* / 84
- Father of Nation
□ *Azad Minhaz Rahmatullah* / 84
- Come Let's Make Our Mother Nature Smile
□ *Inku Devi* / 85
- Our Greatest Fear
□ *Semim Nasrina Yesmin* / 86

Lock Down Period Activities

- Pandemic Diary, 2020 : Report on
Departmental Activities / 87

প্ৰতিবেদন

- ছাত্ৰ-শিক্ষকৰ অৱসৰ বিনোদন কেন্দ্ৰৰ উপ-সভাপতিৰ
দু-আষাৰ / 90
- Report from the Coordinator, IQAC / 91
- সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন / 94
- সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন / 95
- সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন / 96
- সাহিত্য বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন / 97
- সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন / 98
- ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন / 99
- ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন / 100
- সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন / 101
- গুৰু খেল বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন / 102
- ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন / 103

নিয়মীয়া শিতান

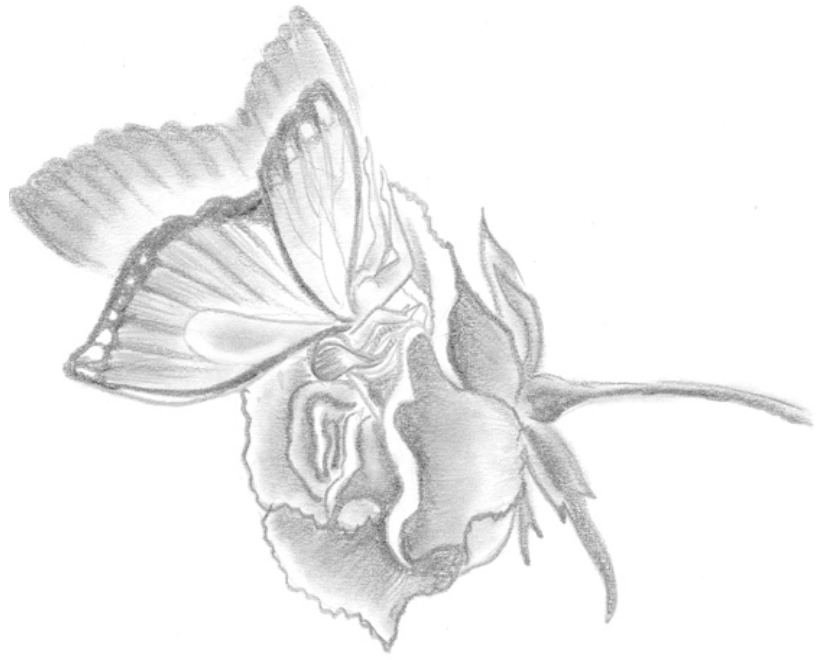
- College Governing Body / 104
- Internal Quality Assurance Cell, Core
Committee / 105
- Student Teacher's Recreation Centre / 106
- Student Union / 107
- Faculty Members / 108
- Non Teaching Staff / 111
- Results of Different Competitions of College
Week : 2019-2020 / 112
- Result of the College of Last 5 years / 117

অসমীয়া শিতান —

- ▣▣ প্ৰবন্ধ আৰু শিল্প লেখা
- ▣▣ কবিতা
- ▣▣ গল্প

মহিলা সরলীকৰণ আৰু কিছু প্ৰাসংগিক চিন্তা

ধৃতশ্ৰী তালুকদাৰ
স্নাতক, তৃতীয় যাম্মাসিক
ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

আৰম্ভণি :

বৰ্তমান 'মহিলা সরলীকৰণ' এটা সততে আলোচিত বিষয়। মহিলা সরলীকৰণে মহিলাসকলক প্ৰত্যেক ক্ষেত্ৰতে আনৰ অধীনৰ পৰা মুক্ত হোৱাটোকে বুজায়। মহিলা সরলীকৰণৰ বাবে মহিলা সকলৰ শৈক্ষিক, স্বাস্থ্য, অৰ্থনীতিৰ লগতে সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়াত অংশগ্ৰহণ আদি দিশ সমূহ শক্তিশালী কৰা দৰকাৰ।

৮ মাৰ্চৰ দিনটো বিশ্বৰ সকলো ঠাইতে নাৰী দিৱস হিচাপে পালন কৰা হয়।

মানৱ জাতিৰ সৃষ্টিৰ ঘাইশিপা ডালেই হৈছে নাৰী। নাৰী অবিহনে পৃথিৱীৰ মানৱ জাতি অস্তিত্বহীন। প্ৰাচীন কালত নাৰী শিক্ষা অতি আৱশ্যকীয় বুলি বিবেচনা কৰিছিল। ভাৰতবৰ্ষত সদা স্মৰণীয় মহিলাৰ ৰূপত জিলিকি কীৰ্তিৰে উজ্বলি আছে গাৰ্গী, মৈত্ৰেয়ী, সীতা, কুন্তী, দ্ৰৌপদী, মীৰাবাই, ঝাঙ্গীৰ ৰাণী লক্ষ্মীবাই, জয়মতী, কনকলতা, ইন্দিৰা গান্ধী, সৰোজনী নাইডু, কস্তুৰবা, মাদাৰ টেৰেছা, পদ্মশ্ৰী নলিনীবালা দেৱী, নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈ, চন্দ্ৰ প্ৰভা শইকীয়া আদি। মহাকাশচাৰী কল্পনা চাওলাৰ কথা নকলোৱেইবা। মূলা গাভৰুৱে যুদ্ধত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। বৰৰাণী ফুলেশ্বৰী কুঁৱৰীয়ে ৰাজ্য চলাইছিল। নাৰীৰ সেই সময়ৰ সন্মান, মৰ্যাদা অসীম আছিল। কিন্তু এমুঠি নাৰী শিক্ষিত আৰু সুৰক্ষিত হ'লে সমগ্ৰ নাৰী শিক্ষিত আৰু সুৰক্ষিত বুলিব নোৱাৰিব। আজি সংসদ আৰু বিধানমণ্ডলত মহিলাৰ ৩৩ শতাংশ আসন সংৰক্ষণৰ বিধেয়কখন গৃহীত হ'ল যদিও ১১ শতাংশতকৈ অধিক মহিলাই প্ৰতিনিধিত্ব কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা নাই।

সাম্প্ৰতিক সময়ৰ কেইখনমান মহিলা সরলীকৰণ আঁচনি :

এতিয়াৰ প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাই নাৰী সুৰক্ষা তথা নাৰী শিক্ষাৰ বাবে বিভিন্ন আঁচনি ৰূপায়ন কৰিছে। তলত আঁচনি সমূহৰ বিষয়ে বহলভাৱে আলোচনা কৰা হ'ল।

“বেটা বাচাও-বেটা পঢ়াও” :

এই “বেটা বাচাও - বেটা পঢ়াও” যোজনাখনে ছোৱালীৰ শিক্ষা আৰু সুৰক্ষাৰ বাবে আৰ্থিক সাহায্য প্ৰদান কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। এই আঁচনিখন লিংগ অনুসৰি ০-৬ বছৰ বয়সৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ মাজত

থকা অ-সমানুপাত দূৰীকৰণৰ হেতু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ২০১৫ চনৰ ২২ জানুৱাৰীত হাৰিয়ানাৰ পানীপথ জিলাত শুভাৰম্ভ কৰে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ সমানে ৰাজ্য সমূহেও এই আঁচনিখন গ্ৰহণ কৰে। লিংগ বৈষম্য দূৰীকৰণ, কন্যা শিশুক সুৰক্ষা প্ৰদান তথা ভ্ৰূণ হত্যা বন্ধ কৰা আৰু ছোৱালীৰ শিক্ষা সু-নিশ্চিত কৰা আঁচনিখনৰ মূখ্য উদ্দেশ্য।

সুকন্যা সমৃদ্ধি যোজনা :

২০১৫ চনৰ ২১ জানুৱাৰী তাৰিখে “বেটা বাচাও -বেটা পঢ়াও” আঁচনিখনৰ অন্তৰ্গত “সুকন্যা সমৃদ্ধি যোজনা” নামৰ এখন আঁচনি আৰম্ভ কৰা হৈছিল আৰু ২০১৮ চনৰ ২৩ জুলাই তাৰিখে এই আঁচনিখনৰ কিছুক্ষেত্ৰত পৰিৱৰ্তন কৰা হয়। আঁচনি অনুসৰি ১০ বছৰতকৈ সৰু ছোৱালী এজনীৰ অভিভাৱক বা পিতৃ-মাতৃয়ে সেই ছোৱালীজনীৰ নামত নিকতৱৰ্তী ডাকঘৰ বা বেংকত ২৫০ টকাৰে এটা একাউন্ট খুলিব পাৰিব। আৰম্ভণিতে জমাৰ পৰিমাণ ১০০০ আছিল, এতিয়া কমি গৈ ২৫০ টকা হৈছে। এই ধন ১৪ বছৰ বয়সলৈ জমা কৰিব পাৰিব আৰু ছোৱালী জনীৰ ২১ বছৰ সম্পূৰ্ণ হলেহে মেচিঅ'ৰিটি হ'ব। সেইদৰেই অভিভাৱকে আৰ্থিকভাৱে কন্যা শিশু এজনীক সুৰক্ষিত কৰিব পাৰিব।

মহিলা সমৃদ্ধি যোজনা :

মহিলা সকলৰ ৰোজগাৰ ব্যৱস্থাৰ বাবে অসম চৰকাৰৰ সমাজ কল্যাণ বিভাগে মহিলা সমৃদ্ধি যোজনা নামৰ এখন আঁচনি ৰূপায়ন কৰিছিল। এই আঁচনিখনৰ উদ্দেশ্য হ'ল — আত্মসহায়ক গোটবোৰক আৰ্থিক সাহায্য প্ৰদান কৰা। ক্ষুদ্ৰ ধন প্ৰদান কৰি গ্ৰাম্য মহিলাসকলক স্বাৱলম্বী কৰি গ্ৰাম্য অৰ্থনীতিৰ বিকাশ সাধনৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া হয়। এই আঁচনিৰ অধীনত উপলব্ধ ঋণ ৪ বছৰৰ ভিতৰত পৰিশোধ কৰিব লাগে। এই আঁচনিখন দুখীয়া বিধবা তথা আৰ্থিকভাৱে পিছপৰা

মহিলা সকলক সাহায্য প্ৰদানৰ নিমিত্তে ৰূপায়ন কৰা হৈছিল। অৱশ্যে এই আঁচনিখনৰ জৰিয়তে বহুসংখ্যক মহিলা স্বাৱলম্বী হ'বলৈ সক্ষম হৈছে।

কনকলতা মহিলাসৱলীকৰণ আঁচনি :

২০১৮ চনৰ ১ এপ্ৰিল তাৰিখে অসমৰ মুখ্যমন্ত্ৰী সৰ্বানন্দ সোণোৱালে “কনকলতা মহিলা সৱলীকৰণ আঁচনিৰ” শুভাৰম্ভ কৰে। এই আঁচনিখনৰ অধিনত ১ লাখ আত্মসহায়ক গোট গঠন কৰি ১০ লাখ মহিলাক আত্মনিৰ্ভৰশীল কৰি তুলিবলৈ লক্ষ্য নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা হৈছে। ১ লাখ আত্মসহায়ক গোটক ২৫,০০০ টকা দিয়া হ'ব আৰু যি সকলে ১৫,০০০ ঘূৰাই দিছিল চৰকাৰে তেওঁলোকক অৰিবিৰুদ্ধ ১০ হাজাৰ টকা প্ৰদান কৰিছে। এইদৰে দুৰ্বল, দৰিদ্ৰ আৰু অসহায় মহিলাসকলক ঋণ প্ৰদান কৰি স্বাৱলম্বী হোৱাৰ পথ দেখুৱাইছে। যাৰ জৰিয়তে মহিলাসকল আত্মনিৰ্ভৰশীল হৈ আৰ্থিকভাৱে সবল জীৱন যাপন কৰাৰ লগতে আনকো সহায় কৰিব পাৰিব।

নাৰী আৰু পুৰুষ উভয়ে হাতত ধৰা ধৰিকৈ
আগবাঢ়ি গৈছে। নাৰী অবিহনে পুৰুষ আৰু পুৰুষ
অবিহনে নাৰী এই কথা কল্পনা কৰিবলৈও কঠিন;
কিয়নো প্ৰাকৃতিকভাৱে পৃথক সত্ত্বা হৈও দুয়ো
সত্ত্বা হৈছে এটা আনটোৰ পৰিপূৰক। নাৰী বহুদূৰ
আগুৱাই গৈছে। আকাশ চুইচে নাৰীয়ে, হিমালয়ৰ
শিখৰত ভৰি দিছে নাৰীয়ে। তথাপিও
কোনোবাখিনি যেন এতিয়াও বিসংগতি ৰৈ গৈছে।
কি সেই বিসংগতি ? সমাজ ব্যৱস্থাই ইয়াৰ কাৰণ
নে আমাৰ পাশ্চাদগামী মানসিকতা ? বহুতে আকৌ
এই বিসংগতিৰ সৈতে অতি আধুনিকতাৰ
প্ৰসঙ্গটোকো সজোৰে উত্থাপন কৰে। কিন্তু প্ৰকৃত
সত্য কি ?

মহিলা-ই-হাট :

ডিজিটেল ভাৱতে সামৰি লোৱা “মহিলা-ই-হাট” যোজনাৰ মূল উদ্দেশ্য হৈছে- সেইসকল গৃহিনী যিসকলে কামে-কাজে নিপুন হোৱা সত্ত্বেও স্বাৱলম্বী নহয়। গৃহিনীসকলৰ ওপৰত দৃষ্টি ৰাখিয়েই মহিলা আৰু শিশু বিকাশ মন্ত্ৰালয়ে এনেকুৱা এখন ই মঞ্চ তৈয়াৰ কৰিছে য'ত মহিলা সকলে ঘৰত বহিয়ে নিজৰ কৌশল খুঁৱাই উপাৰ্জন কৰি আত্ম-নিৰ্ভৰশীল হ'ব। যাৰ বাবে এই আঁচনিখনৰ নাম “ই-হাট-” দিয়া হৈছে।

ৰান ষ্টপ চেণ্টাৰ আঁচনি :

দেশ কঁপাই যোৱা “নিৰ্ভয়া কাণ্ড”ৰ পিছত এখন আঁচনি ৰূপায়ন কৰা হৈছিল। সেইটো আছিল “ৰান ষ্টপ চেণ্টাৰ” আঁচনি। এই আঁচনিখনে হিংসা বা অত্যাচাৰৰ বলি হোৱা মহিলা সকলক সুৰক্ষা প্ৰদান কৰাৰ উপৰিও তেওঁলোকক আৰক্ষী, আইন, চিকিৎসা তথা পৰামৰ্শ সেৱা আগবঢ়াবলৈ প্ৰস্তুত কৰা হৈছে।

নাৰীশক্তি পুৰস্কাৰ :

দুৰ্বল আৰু পীড়িত মহিলা সকলৰ বাবে নিঃস্বার্থভাৱে কাম কৰি থকা বিভিন্ন সংস্থা তথা মহিলাসকলক উদগণি দিবৰ বাবে এখন আঁচনি প্ৰবৰ্তন কৰা হৈছে। সেইখনেই হৈছে “নাৰী শক্তি পুৰস্কাৰ” আঁচনি। ২০১৯ চনত এই আঁচনিখন গ্ৰহণ কৰা হৈছিল। এই আঁচনিৰ জৰিয়তে নগদ পুৰস্কাৰ আৰু প্ৰমাণপত্ৰ প্ৰদান কৰা হৈছে।

নাৰী সৱলীকৰণত সন্মুখীন হোৱা কিছুমান ব্যাধি :

নাৰী আৰু পুৰুষ উভয়ে হাতত ধৰা ধৰিকৈ আগবাঢ়ি গৈছে। নাৰী অবিহনে পুৰুষ আৰু পুৰুষ অবিহনে নাৰী এই কথা কল্পনা কৰিবলৈও কঠিন; কিয়নো প্ৰাকৃতিকভাৱে পৃথক সত্ত্বা হৈও দুয়ো সত্ত্বা হৈছে এটা আনটোৰ পৰিপূৰক। নাৰী বহুদূৰ আগুৱাই গৈছে। আকাশ চুইচে নাৰীয়ে, হিমালয়ৰ শিখৰত ভৰি দিছে নাৰীয়ে। তথাপিও কোনোবাখিনি যেন এতিয়াও বিসংগতি ৰৈ গৈছে। কি সেই বিসংগতি ? সমাজ ব্যৱস্থাই ইয়াৰ কাৰণ নে আমাৰ পাশ্চাদগামী মানসিকতা ? বহুতে আকৌ এই বিসংগতিৰ সৈতে অতি আধুনিকতাৰ প্ৰসঙ্গটোকো সজোৰে উত্থাপন কৰে। কিন্তু প্ৰকৃত সত্য কি ?

প্ৰকৃত সত্য এয়াই যে আমাৰ দেশত আজিও দৈনিক ১০৬ গৰাকীকৈ নাৰী ধৰ্ষণৰ বলি হয়, দিনেও সন্ধানহীন ৬ শতাধিক। বিদ্যালয়-মহাবিদ্যালয়, খেল পথাৰ, ৰেল বাছ, কতোৱে সুৰক্ষিত নহয় নাৰী। ৫ বছৰীয়া কন্যাক বিদ্যালয়লৈ পঠিয়াবলৈ লওতে ও কপি উঠে মাতৃৰ বুকু। কপি নুঠিবয়ে বা কিয় ? য'ত মাতৃ নিজে কপি থাকিব লগা হয় ভয়ত। কোনো জৰুৰী কামত বহু সাহস কৰি ওলাই আহিলেও চিনাকী পুৰুষৰ দু-চকুৰ চাৰনিয়ে ভেদ কৰি যায় পোচাক। আকৌ সেই একেই প্ৰশ্ন, এনে কিয় হয় আমাৰ দেশত ! কিছুদিন আগত ছোচিয়েল মিডিয়াত একাংশ লোকে এটা পোষ্ট কৰিছিল। পোষ্টটো আছিল এনে ধৰণৰ — “নগ্নতা যদি ফেশ্বন হয়, ধৰ্ষণ তেন্তে শাৰীৰিক ব্যায়াম” এই পোষ্টটো প্ৰত্যক্ষ কৰি যিকোনো যুক্তিবাদী লোকে হতচকিত হৈ পৰাটো নিশ্চিত। কেনে নীচ মানসিকতাৰ লোকৰ মনলৈ এনে চিন্তা আহিব পাৰে। এই কথা ভাবি মই বহু সময় ধৰি তভক মাৰি আছিলো। ভাবিছিলো এনে লোকে লিঅ'নাৰ্ডো দ্য ভেঞ্চিৰ সেই বিখ্যাত সৃষ্টি মনালিচাৰ হাঁহিলৈ চাই হয়তো কোনো কালেই বিস্মিত হ'ব নোৱাৰিব।

উপলব্ধি কৰিব নোৱাৰিব নাৰীৰ সৌন্দৰ্য্যৰ আঁৰৰ সৌন্দৰ্য্য। দুৰ্ভাগ্যৰ কথা এয়ে যে এতিয়া এনে চিন্তাৰ লোকেৰে ভৰি পৰিছে আমাৰ সমাজ। মুঠৰ ওপৰত নাৰী সৱলীকৰণ, নাৰী সুৰক্ষা, নাৰীৰ অধিকাৰ সকলোবোৰতে কেবল ধুঁৱলী-কুঁৱলী সদৃশ পৰিবেশ। ভিতৰুৱা গাঁৱৰ কন্যা হিমা দাসে অলেখ কষ্টৰ মাজত লাভ কৰা সাফল্যৰ বাতৰি পঢ়ি হোৱা গৌৰৱবোধ অনুভৱ কৰিবলৈ নৌ-পাওতে ঘৰৰ কাষৰে ঠাইখনত সংঘতিত হোৱা বোৱাৰী নিৰ্যাতন অথবা ৫ বছৰীয়া কন্যা শিশুক ধৰ্ষণৰ বাতৰি। এই বোৰৰ মাজতো আমি আশাবাদী হৈ পৰো বিদেশৰ সেই বিশেষ খবৰবোৰ পঢ়ি “নিউজিলেণ্ডৰ এগৰাকী মন্ত্ৰী, মহিলা কল্যাণ বিভাগৰ দায়িত্বত আছে জুলি এনিজেণ্টাৰ। তেওঁ সন্তান জন্ম দিবলৈ বুলি নিজেই চাইকেল চলাই গৈ ভৰ্তি হৈছে হম্পিতালত”। হয় এয়াই মহিলাৰ শক্তি, সাহস, এয়াই প্ৰকৃত মহিলা সৱলীকৰণ।

২১ শ শতিকাৰ দ্বিতীয় দশকৰ দুৱাৰ দলিত বাল্য বিবাহৰ দৰে কু-সংস্কাৰ সমাজ জীৱনৰ বাবে এক অভিশাপ। ভাৰতত প্ৰায় ৪৭ শতাংশ কন্যা সন্তানৰ ১৪ বছৰৰ আগেয়ে বিবাহ সম্পন্ন কৰা হয়। ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ এটা সমীক্ষা মতে, সৰ্বাধিক বাল্যবিবাহ প্ৰচলন থকা বিশ্বৰ দেশ সমূহৰ ভিতৰত ভাৰতৰ স্থান দ্বিতীয়। শিক্ষা, অধিকাৰ, মৰ্যাদাৰ পৰা শৈশৱ কৈশোৰক বঞ্চিত কৰা বাল্য বিবাহ বিশ্বজনীন সামাজিক কু-সংস্কাৰ। দৰিদ্ৰতা তথা সামাজিক নিৰাপত্তাহীনতা বাল্য বিবাহৰ প্ৰধান কাৰণ। কিশোৰী কন্যা সন্তানক দায়িত্বৰ বোজা পাতলাবলৈ ১৪ বছৰৰ আগেয়ে বিয়া দিয়ে। শিক্ষা, স্বাস্থ্য আদি মৌলিক অধিকাৰ হেৰুৱাই সেই কিশোৰীসকলে অকাল বৈবাহিক বান্ধোনৰ দাসত্বৰ বন্দী হৈ থাকে। অসম, পশ্চিম বংগ, বিহাৰ, ৰাজস্থান, হাৰিয়ানা আদিত বাল্য বিবাহৰ প্ৰচলন আছে।

ভাৰতবৰ্ষত যদিও বিভিন্ন আঁচনিৰ জৰিয়তে নাৰী সুৰক্ষাত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে তথাপিও কিছু ক্ষেত্ৰত সম্পূৰ্ণ সফল হব পৰা নাই। সাধাৰণ নাৰী সকলৰ ক্ষেত্ৰত সেয়া হৈ উঠা নাই। আজিও পদে পদে লাঞ্ছিত হয় তেওঁলোক। সেই বোৰ প্ৰত্যক্ষ কৰিয়ে প্ৰজন্মৰ পিছত প্ৰজন্ম ধৰি পুৰুষ প্ৰধান আমাৰ সমাজত প্ৰচলিত হৈ আছে “অৱলা নাৰী”ৰ দৰে শব্দবোৰ। আজিও দিনে পঢ়িবলৈ পাও — নাৰী নিৰ্যাতন, ভ্ৰম হত্যা, ডাইনি হত্যা, ধৰ্ষণকে ধৰি নানান খবৰ।

মহিলাৰ বাবে আসন সংৰক্ষণ :

ভাৰতীয় গণতন্ত্ৰত সংৰক্ষণ ব্যৱস্থা বৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ। বিভিন্ন সময়ত এই বিষয়ত যথেষ্ট বিবাদৰো উদ্ভৱ নোহোৱা নহয়। বহুতে অভিযোগ আনিছিল যে যেতিয়া ১৯৯৩ চনত মহিলাৰ বাবে আসন সংৰক্ষণ ব্যৱস্থাৰ প্ৰৱৰ্তন হৈছিল, সংৰক্ষণ ব্যৱস্থাৰ লাভ পুৰুষে উপভোগ কৰিছিল। তেতিয়া মহিলা সকলক মাত্ৰ বাবাৰ ষ্টাম্পৰ দৰেহে ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। কিন্তু বৰ্তমান পৰিস্থিতি সলনি হৈছে। শিক্ষিত মহিলা

সকলে বৰ্তমান সমাজক সেৱা কৰাৰ বাবে ৰাজনৈতিক সুবিধাবোৰৰ উচিত ব্যৱহাৰত গুৰুত্ব দিছে।

আজি মহিলাৰ বাবে ৩৩ শতাংশ আসন সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰি দিছে। মহিলাৰ অংশগ্ৰহণৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখিয়ে কেন্দ্ৰীয় কেবিনেটে পঞ্চায়তীৰাজ অনুষ্ঠানৰ বাবে বৰ্তমানে ৩৩ শতাংশৰ ঠাইত ৫০ শতাংশ আসন সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰিছে।

মহিলাসকলৰ ৰাজনীতিত সক্ৰিয় অংশগ্ৰহণৰ বাবে সংৰক্ষণ এক প্ৰচেষ্টা। সংৰক্ষণে মহিলা প্ৰাৰ্থী সকলক নিজৰ অঞ্চলৰ সমস্যাবোৰ সমাধানৰ বাবে সুযোগ প্ৰদান কৰে। গাঁৱৰ সমস্যা সমূহ স্থানীয় শাসনৰ জৰিয়তে গাওঁ পৰ্যায়তে সমাধানৰ বাবে চেষ্টা কৰা হয়। মহিলা সকলে সমস্যা সমূহ বেছি সূক্ষ্মভাৱে বুজিব পাৰে। যিবোৰ সমস্যা নিবনুৱা, খোৱা পানী, ৰাস্তা, পোহৰ, বিদ্যালয়, স্বাস্থ্য আদিবোৰৰ লগত জড়িত। এইবোৰ মহিলাসকলৰ দ্বাৰা অধিক ক্ষিপ্ৰতাৰে সমাধান কৰাৰ থল আছে।

সামৰণি :

“এজন পুৰুষক শিক্ষা দিয়া মানে এজন ব্যক্তিক শিক্ষা দিয়া, এগৰাকী নাৰীক শিক্ষা দিয়া মানে দহগৰাকী ব্যক্তিক শিক্ষা দিয়া, এটা পৰিয়ালক শিক্ষিত কৰা, এখন সমাজ শিক্ষিত কৰা।”

— ওপৰোক্ত উক্তিটো আছিল জাতিৰ পিতা মহাত্মা গান্ধীৰ। তেওঁ মৰ্মে মৰ্মে উপলব্ধি কৰিছিল যে, যেতিয়ালৈকে নাৰী শিক্ষিত নহয়, তেতিয়ালৈকে নাৰী - কু-সংস্কাৰ, অন্ধ বিশ্বাস, ঘৰুৱা হিংসা, ধৰ্ষণ আদিৰ বলি হৈয়ে থাকিব। সেয়েহে আমাৰ সমাজত নাৰী শিক্ষা খুবাই প্ৰয়োজন। উপৰোক্ত সমস্যা সমূহৰ কাৰণ হিচাপে যদি চাবলৈ যাওঁ তেতিয়াহলে দেখা যায় নিৰক্ষৰতা বা অনগ্রসৰতাই হৈছে তাৰ মূল কাৰণ। শিক্ষাই ঘৰৰ চাৰিবেৰৰ দেৱালৰ মাজত আৱদ্ধ এগৰাকী নাৰীৰ বাবেই সুন্দৰ বৰ্হিজগতত প্ৰৱেশ কৰা এক উন্মুক্ত দ্বাৰ। আমাৰ সমাজ ব্যৱস্থাই অত্যাধুনিক বিজ্ঞান প্ৰযুক্তিয়ে উপহাৰ দিয়া অত্যাধুনিক গেজেড সমূহকহে বিনা প্ৰশ্নই আকোৱালি লৈছে, আকোৱালি লোৱা নাই আধুনিক বিজ্ঞান সন্মত চিন্তা-ধাৰা। যাৰ বাবে আমি শুনিবলৈ পাও কোনো পৰিস্থিতিত আপোনজনৰ সৈতে কটোৱা অন্তৰংগ মুহূৰ্তৰ ফটো ভাইবেল হৈ পৰিলে অপমানত জৰ্জৰিত হৈ নিজক শেষ কৰি পেলোৱাৰ বাতৰি।

সামৰণিত ক’ব পাৰি যে সম্পূৰ্ণ ৰূপে নহলেও কিছু পৰিমাণে হলেও মহিলা সৱলীকৰণৰ দৰে আঁচনি সমূহ সফল হোৱা দেখা গৈছে। আমাৰ আশা — ধৰা ধৰিকৈ আগবাঢ়ি যাক নাৰী আৰু পুৰুষ। এই পৃথিৱীত চলক নাৰী পুৰুষৰ সমান ৰাজত্ব। এনেকৈয়ে নিশ্চয় এদিন আহিব সুন্দৰ সময়। □

ভাৰতীয় নৃত্যৰ বিকাশ আৰু অসমৰ ধ্ৰুপদী নৃত্যৰ ঐতিহ্য

নৃত্য সকলোৰে প্ৰিয় এক মনোৰঞ্জনৰ মাধ্যম— যি পৰিৱেশ্য কলাৰ অন্তৰ্গত। অথচ এই নৃত্যৰ বিষয়ে বৌদ্ধিক মহলত বা সাহিত্য সমাজত বিশেষভাৱে চৰ্চা হোৱা দেখা নাযায়। এনে এবিধ প্ৰাচীন ঐতিহ্যপূৰ্ণ পৰিৱেশ্য কলাৰ বিষয়ে তাত্ত্বিক কথাবোৰ নৱ প্ৰজন্মৰ সন্মুখত প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰ কৰাটো আজিৰ সমাজৰ কাণ্ডাৰীসকলৰ বাবে দায়িত্ব বুলিয়েই আমাৰো অনুভৱ হয়। মোৰ সীমিত তথা পুথিগত জ্ঞানেৰে এই বিষয়ত কিছু আলোচনা আগবঢ়াবলৈ প্ৰচেষ্টা কৰিছোঁ। ত্ৰুটি মার্জনা কৰে যেন।

নৃত্য কি? যি শাৰীৰিক ভংগীমাৰ দ্বাৰা মানুহে মনৰ ভাৱ প্ৰকাশ কৰে সেয়াই হৈছে নৃত্য। অৰ্থাৎ মনৰ মাজত আৱিৰ্ভাৱ হোৱা ভাৱৰ শাৰীৰিক নিৰ্দিষ্ট নিয়মবদ্ধ প্ৰকাশভংগীকেই নৃত্য বুলি কোৱা হয়। বৰ্তমানৰ যি নৃত্য, সি কিমান বছৰ পৰা হৈ এই ৰূপ লৈছে সেইটো সঠিককৈ কোৱা কঠিন যদিও মানৱ সৃষ্টিৰ আৰম্ভণিৰ পৰাই সংগীত, নৃত্য আদি কলাৰো সৃষ্টি হৈছিল বুলি পণ্ডিতসকলে অনুমান কৰে।

প্ৰাচীন শাস্ত্ৰানুসৰি মহাদেৱেই হ'ল নৃত্যৰ সৃষ্টিকৰ্তা আদি গুৰু। মহাদেৱৰ ডম্বৰুৰ ধ্বনিৰ পৰাই উদ্ভৱ হ'ল ছন্দৰ অনুৰণন আৰু ইয়াৰ লগত দেহত ছন্দ সংযুক্ত হৈ নৃত্যৰ ৰূপ লয়। তাৰ পিছত ভৰত মুনিয়ে সংগীত অৰ্থাৎ গীত, বাদ্য আৰু নৃত্য পৃথিৱীত প্ৰচলন কৰে। প্ৰবাদ

মৃদুস্মিতা কলিতা

উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা)

আছে যে প্ৰাচীন কালত কেৱল ব্ৰাহ্মণসকলেহে চাৰি বেদৰ জ্ঞান লভিবলৈ অধিকাৰ লাভ কৰিছিল। ইয়াতে দুঃখিত হৈ বাকীসকলে ব্ৰহ্মাৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনালে যাতে ব্ৰহ্মাই তেওঁলোকৰ বাবে পঞ্চম বেদ ৰচনা কৰে। প্ৰাৰ্থনা অনুসাৰে ব্ৰহ্মাই ঋক বেদৰ পৰা ছন্দ আৰু মুচ্ছনা, সামবেদৰ পৰা সংগীত, যজু বেদৰ পৰা অভিনয় আৰু অৰ্থৰ বেদৰ পৰা ৰস ভাৱ আহৰণ কৰি এখন পঞ্চম বেদৰ সৃষ্টি কৰে। এই পঞ্চম বেদেই নাট্যবেদ ৰূপে খ্যাতি পায়। ব্ৰহ্মাই এই বেদ মৰ্ত্যৰ ভৰত মুনিক প্ৰদান কৰে। ভৰত মুনিয়ে এই বেদত বৰ্ণিত বিধান অনুসৰি এটি অঙ্গৰা দলক নৃত্যনাট্য শিক্ষা দি নটৰাজ শিৱৰ সন্মুখত প্ৰদৰ্শন কৰায়। ইয়াতে মুগ্ধ হৈ শিৱই ভৰত মুনিক তাণ্ডৱ নৃত্য আৰু পাৰ্বতীক লাস্য নৃত্য প্ৰদান কৰে। এনেদৰে শাস্ত্ৰসম্মত নৃত্য বৈদিক যুগৰ পৰাই

প্রচলিত বুলি ক'ব পাৰি। বাস্তবিকৰ বামায়াণ, মহাভাৰতৰ বিৰাট পৰ্ব, পাণিনিৰ ব্যাকৰণ, পতঞ্জলিৰ মহাভাষ্য আদি পৌৰাণিক গ্ৰন্থতো নৃত্যনাট্যৰ বিষয়ে উল্লেখ পোৱা যায়।

দ্বিতীয়ৰ পৰা পঞ্চম শতিকাৰ ভিতৰত ৰচিত হয় ভৰত মুনিৰ 'নাট্যশাস্ত্ৰ' আৰু নন্দিকেশ্বৰৰ 'অভিনয় দৰ্পণ'। নৃত্য নাট্য আদিৰ ওপৰত ৰচিত এই দুখনেই প্ৰধান আদি গ্ৰন্থ।

ইয়াৰ পিছত ক্ৰমান্বয়ে বৌদ্ধ যুগ, গুপ্ত যুগ আদিতো নৃত্যনাট্যৰ চৰ্চা হৈছিল। এঘাৰ শতিকাৰ পৰা ভাৰতলৈ মুছলমানসকলৰ আগমন হয়। তেওঁলোকৰ কেইজনমান মোগল সম্ৰাটৰ পৃষ্ঠপোষকতাত তানসেন বৈজুবাওৰা, সদাৰংগ অদাৰংগ আদি বিখ্যাত ব্যক্তিসকলে ইয়াৰ চৰ্চা চলাই গৈছিল। বৃটিছৰ ৰাজত্ব কালত নৃত্য কলা সমাজত অৱহেলিত হৈছিল। পশ্চিমীয়া কৃষ্টি-সংস্কৃতিয়ে এচাম লোকৰ মাজত বিকৃত ৰুচিৰ সৃষ্টি কৰিছিল। এনেধৰণে বিভিন্ন বিপৰ্যয়ৰ সন্মুখীন হৈ ১৫-১৬ শতিকাত মীৰাবাসি, কবীৰ, জয়দেৱ, চৈতন্যদেৱ আদিয়ে ভক্তিমূলক গীতৰ মাধ্যমেৰে ইয়াৰ চৰ্চা আগবঢ়াই নিছিল।

অসমতো শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ, শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱ আদি মনীষীসকলে নিজস্ব সৃষ্টিৰে এই গীত-নাট্য আদিৰ ভঁৰাল টনকীয়াল কৰিছিল। এচাম সাধকৰ প্ৰচেষ্টাত লাহে লাহে শিক্ষিত সমাজৰ পুৰুষ মহিলায়ো নৃত্যৰ সেৱাত জীৱন আগবঢ়াই ভাৰতীয় নৃত্যৰ জ্যোতি বিশ্বত বিয়পাই পেলায়। এই বিবিধ লোক নৃত্যৰ মাজৰ পৰাই নতুন ৰূপত সাজি-কাচি শাস্ত্ৰীয় মাৰ্গী নৃত্যৰূপে ভাৰতৰ বিভিন্ন স্থানত যেনে — কেৰেলাত 'কথাকলি', 'মোহিনী আটম', তামিলনাডুত 'ভাৰত নাটম', অন্ধ্ৰ প্ৰদেশত 'কুচি পুডী', উৰিষ্যাত 'অ'ডিছি', উত্তৰ ভাৰতত 'কথক' মণিপুৰত 'মণিপুৰী' আৰু শেহতীয়াকৈ ২০০০ চনত অসমৰ 'সত্ৰীয়া' নৃত্যই ধ্ৰুপদী নৃত্যৰ স্বীকৃতি লাভ কৰি বৰ্তমান প্ৰচলিত ধাৰাটোক আগবঢ়াই নিছে।

বৰ্তমান অসমত ধ্ৰুপদী নৃত্য বুলিলে এইসমূহ নৃত্যকে বুজা যায়। যেনে — (১) সত্ৰীয়া নৃত্য, (২) সভাগোৱা (বিবাহৰ ওজাপালি), (৩) দেওঘৰৰ নটিৰ নৃত্য। গৌৰৱৰ বিষয় যে অসমৰ ধ্ৰুপদী নৃত্যৰ

ইতিহাস বহু পুৰণি আৰু বিচিত্ৰ। প্ৰাক্ শংকৰী যুগত শোণিতপুৰৰ ৰজা বানৰ জীয়ৰী উষাই পাৰ্বতীৰ পৰা নৃত্য শিক্ষা লৈ অসম (প্ৰাগজ্যোতিষপুৰ) ত লাস্য নৃত্যৰ আৰম্ভণি কৰিছিল। প্ৰাচীন কামৰূপৰ শিৱসাগৰত পোৱা নটৰাজৰ মূৰ্ত্তি, নৃত্যৰত গণেশৰ মূৰ্ত্তি আদিৰ পৰাও এই বিষয়ে জনা যায়। শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে পোন প্ৰথমে 'চিহ্নাত্ৰা'ৰ জৰিয়তে যুগান্তকাৰী গীত, নৃত্য, নাট্যৰ পাতনি মেলে।

এইদৰেই শতিকাৰ পিছত শতিকা পাৰ হৈ অহা অসমৰ ধ্ৰুপদী নৃত্যৰ ধাৰা গুৰু দুজনাৰ আদৰ্শ সত্ৰসমূহত আজিও আদৰেৰে চৰ্চা হৈ আছে।

বৰ্তমান সময়ত অসম তথা ভাৰতবৰ্ষৰ আৰু অন্যান্য দেশতো এক বিশেষ ধৰণৰ নৃত্য শৈলীয়ে জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰা দেখা গৈছে। যাক সৃষ্টিশীল নৃত্য (Creative Dance) নামেৰে অভিহিত কৰা গৈছে। ধ্ৰুপদী নৃত্যৰ শাস্ত্ৰীয় নীতি-নিয়মৰ পৰা কিছু আঁতৰত থাকি নিজস্ব সৃষ্টিশীলতাৰে উপযুক্ত সাজপাৰেৰে সুৰ আৰু সংগীতৰ ছন্দবদ্ধ শাৰীৰিক প্ৰকাশভংগীকেই সৃষ্টিশীল (Creative Dance) নৃত্য বুলি কোৱা হয়।

এই নৃত্যৰ ধাৰাটোৰ সাংস্কৃতিক প্ৰমূল্য কিমান নিশ্চয় বিচাৰ্য্যৰ বিষয় নহয়। অৱশ্যে এই ধাৰাটোৱে কোনো এটা শাস্ত্ৰীয় নৃত্যৰ শৈলীকে বিশুদ্ধভাৱে প্ৰতিনিধিত্ব নকৰে। ভৱিষ্যতে এই নৃত্য শৈলীটোৱেই শাস্ত্ৰীয় নৃত্যৰ অপভ্ৰংশৰ ৰূপত পৰিৱেশ্য নহ'ব বুলি কোনোও নিশ্চিতভাৱে ক'ব নোৱাৰে। সেয়েহে সময় থাকোঁতেই সংস্কৃতিৰান ব্যক্তিসকলে এই সম্পৰ্কত চিন্তা-চৰ্চা কৰাৰ ক্ষণ সমাগত।

প্ৰসংগপুথি :

- (১) 'সত্ৰীয়া নৃত্যত এক দৃষ্টিপাত', অধ্যাপক শৈলেন শইকীয়া
- (২) 'নৰ্তন কলা মঞ্জুৰী', চাৰু বৰদলৈ
- (৩) 'সংগীত দাপোণ', ৰুমী নায়ক
- (৪) 'নৃত্য মঞ্জুৰী', পবিত্ৰ প্ৰাণ বৰা □

কিতাপৰ পাতৰ পৰা শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীসকলে তোমাণোকক চৰিত্ৰ দিব নোৱাৰে। চৰিত্ৰ গঠন আচল জীৱনৰ পৰাহে আহে। প্ৰকৃতপক্ষে তোমাণোকৰ নিজৰ ভিতৰৰ পৰাহে চৰিত্ৰ বিকাশ হ'ব পাৰিব।

— মহাত্মা গান্ধী

পাহাৰৰ কোলাত চাৰিটা নিশা

১০ চেপ্তেম্বৰ, ২০১৯। দুপৰীয়া ১২ বাজি ৪৫ মিনিট। মেজৰৰ দ্বিতীয়টো ক্লাছ শেষ হোৱা পাঁচ মিনিট হৈছে মাথোন। লগৰ বন্ধু যতীন, কংকন, প্ৰতিক্ষা, গাৰ্গীৰ সৈতে মই কেণ্টিনলৈ বুলি ওলালো। তেতিয়াও দ্বিতীয়টো মেজৰৰ ক্লাছৰ বাবে প্ৰায় এঘণ্টা সময় বাকী। কেণ্টিন গৈ দেখো যে ডিপাৰ্টমেণ্টৰ অগ্ৰজ দুই এজনৰ সৈতে লগৰীয়া দুজনমান চাহৰ জুতি লোৱাত ব্যস্ত। আমিও তাতেই যোগ দিলো। লাহে লাহে দুই-এজনকৈ ডিপাৰ্টমেণ্টৰ বাকী বন্ধু-বান্ধৱীসকলেও তাত আহি লগ হ'ল। বিভিন্ন কথাৰে আমাৰ এই আড্ডা জমি উঠিল।

বিভিন্ন কথাৰ মহলা মাৰি থকাৰ মাজতেই ধেমালি সুৰত ডিপাৰ্টমেণ্টৰ অগ্ৰজ দুজনীমান বাইদেউৰ আমালৈ বুলি প্ৰস্তাৱ, 'অই, ব'ল আমি ডিপাৰ্টমেণ্টৰ সকলোৱে কৰবালৈ ফুৰিবলৈ যাওঁ।' সেইখিনি সময়ত যেন সকলোৱে মন আনন্দৰে পৰিপূৰ্ণ। এজনৰ পিছত আনজনে ঠাইৰ নামৰ প্ৰস্তাৱ আগবঢ়োৱাত ব্যস্ত। তেনেকৈ ভাবি থাকোতেই লগৰ এজনে চিঞৰিলে—“ক্লাছৰ সময় হৈছে ব'ল”। তাতেই আমাৰ সেইদিনাখনৰ আড্ডাৰ সামৰণি ঘটিল আৰু আমি সকলোৱে নিজৰ ক্লাছলৈ বুলি আগবাঢ়িলো। বাইদেউ কেইগৰাকীয়ে ধেমেলীয়া সুৰত কোৱা কথাখিনিয়ে লাহে লাহে এটা পৰিকল্পনালৈ ৰূপান্তৰিত হ'ল আৰু এই বিষয়ে ডিপাৰ্টমেণ্টৰ ছাৰসকলক অৱগত কৰোৱাত তেওঁলোকেও ইয়াৰ প্ৰতি সঁহাৰি জনালে। বহু অপেক্ষাৰ অন্তত আমাৰ

ডেভিদ মেধি
স্নাতক, তৃতীয় বাৰ্ষিক
ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

এই পৰিকল্পনা বাস্তৱত পৰিণত হ'ল। ভ্ৰমণৰ গন্তব্যস্থলী হিচাপে ঠিক কৰা হয় উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ সাত ভনীৰ কনিষ্ঠতম ভাতৃ সুউচ্চ পাহাৰেৰে আবৃত ছিকিম।

২ অক্টোবৰ, ২০১৯। অধিক অপেক্ষাৰ অন্তত আমাৰ সকলোৱে সেই আগহৰ দিনটো আহি পৰিল। ডিপাৰ্টমেণ্টৰ নুৰ আলম ছাৰ (HoD), উপেন কুমাৰ সাহা ছাৰ, ড° অঞ্জনজ্যোতি বৰা ছাৰ, ড° দিগন্ত কলিতা ছাৰ, অপৰাজিতা বৰা বাইদেউৰ তত্ত্বাৱধানত আমি ১১ জন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সৈতে সৰ্বমুঠ ১৭ গৰাকী এই যাত্ৰালৈ বুলি ৰাওনা হ'লো। আমি বিয়লি ৫-৪৫ মিনিটত গুৱাহাটীৰ পৰা শিলিগুড়ি অভিমুখে যোৱা নৈশ বাহত উঠি আমাৰ যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিছিলো।

৩ অক্টোবৰৰ ৰাতিপুৱা প্ৰায় ৭ বজাত আমাৰ বাহুখনে শিলিগুড়ি উপস্থিত হয়। তাত আমি সকলোৱে ব্ৰেকফাষ্ট কৰি এজেণ্ডিয়ে ঠিক

কৰি দিয়া গাড়ীৰে ছিকিম অভিমুখে যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলো। ৮ ঘণ্টা ধৰি প্ৰায় ১১৪ কিঃ মিঃ বাট অতিক্ৰম কৰি লাহে লাহে আমি হিমালয় পৰ্বতমালাৰ ওপৰত অৱস্থিত প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য্যৰে ভৰপূৰ, হিমবাহৰ গৃহভূমি, আলপাইন গছৰে ভৰপূৰ চাৰণভূমি, তদুপৰি হাজাৰ হাজাৰ প্ৰজাতিৰ বনফুলে আৱৰি থকা ছিকিমৰ ভূমিত উপস্থিত হৈছিলো। ওৰেতো নিশা বাহুত যাত্ৰা কৰি সকলোৱে বৰ ভাগৰুৱা অনুভৱ কৰিছিলো যদিও ছিকিমৰ সেই সৌন্দৰ্য্যই আমাৰ ভাগৰুৱা মনৰোৰত এক নতুন উদ্যম আনি দিছিল। একেৰাহে চাই ৰৈছিলো এটাৰ পিছত আনটো সৌন্দৰ্য্য। যিমান দূৰলৈ চকুৱে ঢুকি পায় তালৈ, দেখা পাইছিলো মাথো পাহাৰ আৰু পাহাৰ। দুপৰীয়া প্ৰায় ১ মান বজাত আমি ছিকিমৰ ৰাজধানী চহৰ গেংটকত উপস্থিত হৈছিলো। সন্ধিয়া প্ৰায় ৫-৩০ বজাত ওলাই গৈছিলো আমি থকা হোটেলৰ নাতিদূৰৈত অৱস্থিত গেংটক চহৰৰ বিখ্যাত M G Marg (Mahatma Gandhi Marg) চাবলৈ। M G Marg ৰ পৰিষ্কাৰ পৰিচ্ছন্নতাই আমাক যথেষ্ট আশ্বস্ত কৰিছিল। তাত আমি সকলোৱে কিছু বজাৰ-সমাৰ কৰি নিজৰ হোটেললৈ বুলি উভতি আহিছিলো।

৪ অক্টোবৰ, ২০১৯। ৰাতিপুৱা ৭ মান বজাত আমি সকলোৱে হোটেলৰ পৰা ওলাই পোন প্ৰথমে উত্তৰ ছিকিমত অৱস্থিত Nathula Pass চাবলৈ বুলি যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলো। ভাৰতৰ শেষ সীমান্তত থকা এই Nathula Pass এ ভাৰত আৰু চীনৰ মাজত আন্তৰ্জাতিক ব্যৱসায়-বাণিজ্যৰ সম্পৰ্ক স্থাপনৰ ক্ষেত্ৰত এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰি আহিছে। Nathula Pass লৈ যাবলৈ হ'লে আগতে গেংটকস্থিত Tourism and Civil Aviation Dept. ত Pass ল'ব লাগে। সেইবোৰ কাম সম্পন্ন কৰি আমি পুনৰ যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলো। গাড়ীৰে গৈ থাকোতে পথৰ দুই দাতিৰ নৈসৰ্গিক দৃশ্যসমূহে আমাক বাৰুকৈয়ে আশ্বস্ত কৰিছিল। কেতিয়াবা পাহাৰৰ ওপৰৰ পৰা নিজৰা বৈ আহি ৰাস্তাৰে বৈ থকা দৃশ্যও আমি দেখিবলৈ পাইছিলো। সেইখিনি সময়ত এপলকৰ বাবে হলেও যেন চকুযুৰি মুদিবৰ মন যোৱা নাছিল। যিমানখিনি পাৰিছিলো ম'বাইল ফোনৰ কেমেৰাত তাৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য্য আৱদ্ধ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো। কোনো কোনো ঠাইত ভূমিস্থলন হৈ ৰাস্তা বন্ধ হৈ থকা চকুত পৰিছিল। এনেদৰে সৰ্পিল বাটেৰে আগবাঢ়ি আমাৰ গাড়ীখনে গৈ ১৪,১৪০ ফুট উচ্চতাত অৱস্থিত Nathula Pass ত উপস্থিত হৈছিল। সেইদিনা তাত উষ্ণতা আছিল ০° চেলচিয়াছ। Nathula ভাৰত-চীনৰ সীমান্তত অৱস্থিত হোৱা বাবে তাত দেশৰ আভ্যন্তৰীণ সুৰক্ষাৰ স্বার্থত ফটো উঠা বা উঠোৱা নিষেধ। সাধাৰণতে মে' মাহৰ পৰা অক্টোবৰ মাহৰ ভিতৰত Nathula ভ্ৰমণৰ

বাবে উপযোগী সময়। সমুদ্ৰ পৃষ্ঠৰ পৰা বহু উচ্চতাত অৱস্থিত হোৱা বাবে তাত অক্সিজেনৰ মাত্ৰা যথেষ্ট হ্ৰাস পোৱা হেতুকে শ্বাস-প্ৰশ্বাসজনিত কিছু অসুবিধাৰ সৃষ্টি হয়। উশাহ বা শ্বাস-প্ৰশ্বাসত কিছু অসুবিধা হোৱা বাবে তাত সকলোৱে আমি Popcorn লগত লৈ গৈছিলো। তাত ভাৰত-চীনৰ সীমান্তটো ভালদৰে চাবলৈ হ'লে তলৰ পৰা প্ৰায় ৭০ টাৰ পৰা ১০০ টা চিৰি বগাই ওপৰলৈ উঠিব লাগে। আমি তাত কিছু সময় কটাই তাৰ দৃশ্যৰলী উপভোগ কৰি গৈ থাকিলো। অৱশেষত আমি সীমাৰ অক্লান্ত প্ৰহৰী হৈ থকা সেনা জোৱানসকলক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰি তাৰ পৰা তললৈ নামি আহিছিলো। পিছত আমাৰ দিনটোৰ দ্বিতীয়টো লক্ষ্য স্থান, Baba Harbhajan Singh Mandir ৰলৈ বুলি আমি ৰাওণা হৈছিলো। প্ৰায় এঘণ্টা ধৰি যাত্ৰা কৰি আমি বিখ্যাত বাবা মন্দিৰত উপস্থিত হৈছিলো। প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য্যৰে আৱৰা এই মন্দিৰটো ছিকিমৰ এটা অন্যতম আকৰ্ষণীয় ভ্ৰমণস্থলী।

এগৰাকী ভাৰতীয় সেনা জোৱান বাবা হৰভজন সিঙৰ স্মৃতিত এই মন্দিৰটো নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল। তেওঁক লৈ বহুতো কৌতুহলপূৰ্ণ কাহিনী তাৰ স্থানীয় লোকৰ মাজত প্ৰচলিত। বাবা মন্দিৰৰ সম্পূৰ্ণ পৰিৱেশটো সেনা জোৱানসকলে আটক ধুনীয়াকৈ পৰিচালিত কৰি ৰখা আমি দেখিবলৈ পাইছিলো। এই মন্দিৰটো সমুদ্ৰ পৃষ্ঠৰ পৰা ১২,৬৫১ ফুট উচ্চতাত অৱস্থিত হোৱা বাবে তাত গোটেই বছৰ ধৰি শীতৰ প্ৰকোপ বিৰাজমান। মন্দিৰটোৰ ভিতৰত সোমাই দেখিবলৈ পাইছিলো তেখেতৰ প্ৰতিমূৰ্তি স্থাপন কৰি তাত ধূপ-চাকি জ্বলোৱা, তেখেতৰ নামত প্ৰসাদ বিতৰণ কৰা, তাৰ কাষৰ কোঠালিত তেওঁৰ কাৰ্যালয়ৰ ভিতৰত তেওঁ বহা চকী টেবুলৰ লগতে তাৰ কাষত তেওঁৰ শোৱা কোঠালীটো, তেওঁৰ সাজ-পোছাক ইত্যাদি। তেওঁৰ সকলোখিনি স্মৃতি সুন্দৰভাৱে এতিয়াও তাত সংৰক্ষিত। পাহাৰীয়া বাটেৰে ১০-১৫ মিনিট ট্ৰেকিং কৰি তাত থকা মহাদেৱৰ বিশাল মূৰ্তিটোৰ কাষেৰে বৈ অহা নিজৰাটোৰ সৈতে এই ঠাইৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য্য অতি নৈসৰ্গিক। ভাৰতীয় সেনা বাহিনীৰ চিৰনমস্য জোৱান “Hero of Nathula” হিচাপে খ্যাত বাবা হৰভজন সিঙৰ বীৰত্বৰ কাহিনীৰে আৱৰি থকা এই মনোমোহা পৰিবেশত কিছু সময় কটাই আমাৰ দলটোৱে এইবাৰ ৰাওণা হৈছিলো পৰৱৰ্তী লক্ষ্যস্থান Tsomgo Lake লৈ বুলি।

বাবা মন্দিৰৰ পৰা প্ৰায় ১৭ কিঃ মিঃ নিলগত থকা Tsomgo হুদটো আহি পাওঁতে আমাৰ প্ৰায় এঘণ্টা সময় লাগিছিল। সাগৰপৃষ্ঠৰ পৰা প্ৰায় ১২,৩১৩ ফুট উচ্চতাত অৱস্থিত এই হুদটো শীতকালত বৰফাবৃত হৈ পৰে। তদুপৰি ঋতু সাপেক্ষে এই হুদটোৰ জলপৃষ্ঠৰ ৰং সলনি হৈ থাকে বুলি আমি জানিবলৈ পাইছিলো। Tsomgo হুদৰ মূল

আকৰ্ষণ বিন্দু হৈছে সুসজ্জিত যাক (Yak)ত উঠি হৃদটোৰ চাৰিওফালে ঘূৰাৰ ব্যৱস্থা। তাত আমি সকলোৱে কিছু সময় কটাই আমাৰ গেংটকস্থিত হোটেললৈ উভতি গৈছিলো।

৫ অক্টোবৰ, ২০১৯। আমি সেইদিনাখন গেংটকস্থিত তাৰ স্থানীয় অঞ্চলসমূহ পৰিভ্ৰমণ কৰিছিলো। প্ৰথমে, আমি হোটেলৰ কক্ষৰ নিচেই ওচৰত থকা View Point এটালৈ গৈছিলো যাক Suicide Point বুলিও বহুতে কয়। তাৰ পিছত আমি তাত থকা Sikkim Legislative Assembly চাবলৈ গৈছিলো। কিন্তু বন্ধ থকাৰ বাবে আমি বাহিৰৰ পৰাহে সেইটো চাবলৈ সক্ষম হৈছিলো। ইয়াৰ পিছত জীৱনত কেতিয়াও নকৰা অভিজ্ঞতাৰ সোৱাদ ল'বলৈ আমি গেংটকস্থিত Rope Way চেণ্টাৰলৈ গ'লো। টিকত সংগ্ৰহ কৰি (প্ৰতিজনৰ ৩০০ টকাকৈ) কিছু সময় অপেক্ষা কৰাৰ পিছত Rope Way ৰে আমি সমগ্ৰ গেংটক চহৰখন ওপৰৰ পৰা দেখিবলৈ সক্ষম হৈছিলো। কিছু ভয় ভাৱ থাকিলেও তাৰ মনোমোহা দৃশ্যসমূহে আমাক সকলোকে মুগ্ধ কৰিছিল। প্ৰায় ১৫-২০ মিনিট সময় ওপৰেৰে দৃশ্য উপভোগ কৰি এইবাৰ আমি অলপ আঁতৰত থকা Do Drul Chorten Monastery লৈ গ'লো। এইটো হৈছে বৌদ্ধ ধৰ্মালম্বীৰ লোকসকলৰ মঠ। এই ঠাইখিনি ইতিবাচক শক্তিয়ে ভৰপূৰ আৰু শান্তিপূৰ্ণ ঠাই। আমি সকলোৱে প্ৰায় এটা হেলনীয়া থিয় গড়াৰে আৰোহণ কৰি এই মঠটোত উপস্থিত হৈছিলো। এই স্তূপটোৰ ভিতৰত 'দৰজে ফ'ৰবাৰ সম্পূৰ্ণ কীৰ্তিচিহ্ন, তিব্বতিয়ানসকলৰ কংযুৰ (Holy Books) আমি দেখিবলৈ পাইছিলো। এই কংযুৰ হৈছে এখন পবিত্ৰ মূলপাঠৰ সংজ্ঞায়িত তালিকা। তদুপৰি, এই স্তূপটোৰ চাৰিওফালে ১০৮ টা Mani Lhakor বা Prayer Wheels (প্ৰাৰ্থনা চকা) আছে, যিবোৰৰ চাৰিওফালে বৌদ্ধ ধৰ্মালম্বীৰ ভক্তসকলে ক্ৰমাগতভাৱে স্পৰ্শ কৰি তাৰ চাৰিওফালে ঘূৰি প্ৰাৰ্থনা সংগীত গায়। আমিও এই Prayer Wheels কেইটা ক্ৰমাগতভাৱে স্পৰ্শ কৰি তাৰ চাৰিওফালে ঘূৰি প্ৰাৰ্থনা কৰিছিলো। আৰু ইয়াৰ আনটো কাষত এটা আৱেষ্টনীৰ ভিতৰত ভক্তসকলে তেওঁলোকৰ পূৰ্বপুৰুষসকলৰ শ্ৰদ্ধাৰ্থে চাকি জ্বলাই থোৱা আমি প্ৰত্যক্ষ কৰিছিলো। তাত আমি বহুতো বৌদ্ধ ধৰ্মালম্বী সাধু লগ পাইছিলো। তেওঁলোক খুব সহজ সৰল আৰু ধাৰ্মিক। তেওঁলোকে অতি আদৰেৰে আমাক সকলোকে স্বাগতম জনাইছিল। এই স্তূপটোৰ লামা (আধ্যাত্মিক নেতা) গৰাকীৰ সৈতে আমি সকলোৱে কিছুসময় বাৰ্তালাপ কৰিছিলো। তেখেতে খুব বন্ধুত্বসুলভ মনোবৃত্তিৰে আমাক এই সমগ্ৰ বৌদ্ধ মঠটোৰ ইতিহাস আৰু এই ঠাইখিনিৰ বিভিন্ন ঐতিহাসিক ঘটনাৰ বিষয়ে আমাক অৱগত কৰিছিল। অৱশেষত আমি সকলোৱে তেওঁক সেৱা প্ৰাৰ্থনা জনাই

তেওঁৰ পৰা বিদায় লৈছিলো।

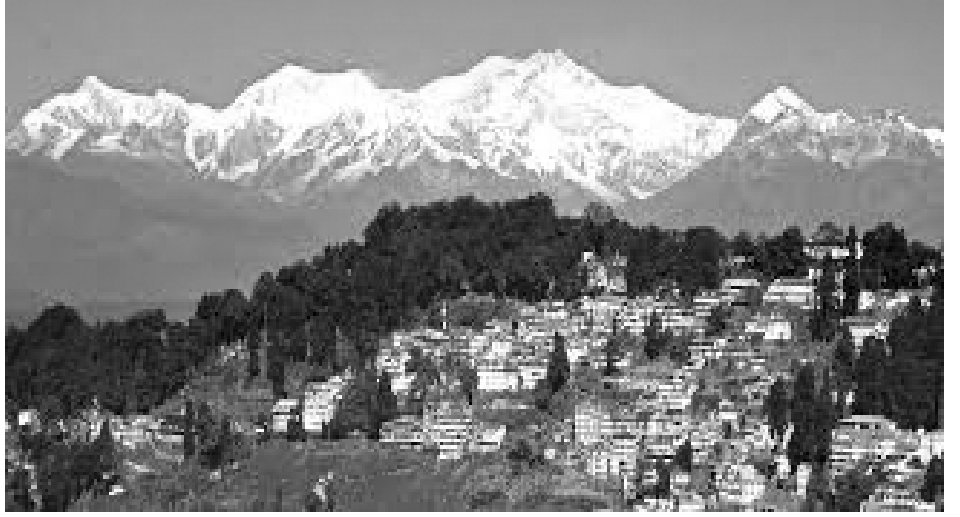
এইবাৰ আমি Do Drul Chorten Monastery ৰ পৰা ওলাই 'Namgyal Institute of Tebetology' পৰিদৰ্শন কৰিবলৈ গৈছিলো। এই দুয়োটাৰ মাজৰ দূৰত্ব প্ৰায় ৫৫০ মিটাৰ। ১৯৫৮ চনত নিৰ্মিত এইটো হৈছে এটা তিব্বতিয়ান মিউজিয়াম। ছিকিমৰ ১১ তম ধাৰ্মিক শাসক (chogyal) ছাৰ Tashi Nagyal ৰ নামেৰে এই মিউজিয়ামটোৰ নামটো ৰখা হৈছে। এই মিউজিয়ামটোৱে ছিকিম আৰু ছিকিমৰ মানুহৰ ইতিহাসক প্ৰতিফলিত কৰিছে। তিব্বতিয়ানসকলৰ শিল্প আৰু সংস্কৃতিৰ লগত জড়িত সঁজুলি, বাদ্য, তেওঁলোকৰ ধৰ্মালম্বীৰ বিভিন্ন জনগোষ্ঠীয় সাজ-পাৰ, তিব্বতীয় ভাষাত লিখা বিভিন্ন চিঠি পত্ৰ, বিভিন্ন ধৰণৰ অংকিত চিত্ৰ আদি এই মিউজিয়ামটোৰ ভিতৰত সংৰক্ষণ কৰি ৰখা হৈছে। গতিকে, তিব্বতীয় ইতিহাসৰ বিষয়ে জানিবলৈ এই মিউজিয়ামটো হৈছে উপযুক্ত সমল।

দুপৰীয়া প্ৰায় ২ মান বজাত আমি সকলোৱে দুপৰীয়াৰ আহাৰ গ্ৰহণ কৰি সেইদিনাখনেই যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিছিলো পশ্চিমবংগত অৱস্থিত হিমালয়ৰ পাদদেশ দাৰ্জিলিঙলৈ। গেংটকৰ পৰা দাৰ্জিলিঙলৈ দূৰত্ব প্ৰায় ১২৬ কিঃ মিঃ। গাড়ীৰে গৈ থাকোঁতে যিমানেই নতুন নতুন প্ৰকৃতিৰ মনোৰমা দৃশ্য দেখিবলৈ পাইছিলো সেই সকলোবোৰেই এক নিজস্ব সুন্দৰতা আছিল। প্ৰায় ৫-৬ ঘণ্টা বাট অতিক্ৰম কৰি ৰাতি প্ৰায় ৭-৪৫ মান বজাত আমি আমাৰ দাৰ্জিলিঙস্থিত Hotel Pomra Residency ত উপস্থিত হৈছিলো।

৬ অক্টোবৰ, ২০১৯। ৰাতিপুৱা সোনকালে উঠি দাৰ্জিলিঙত থকা Tiger Hill লৈ গৈ সূৰ্য্য উদয়ৰ দৃশ্য উপভোগ কৰাৰ কথা আছিল যদিও আমি সকলোৱে ব্ৰেকফাষ্ট কৰি প্ৰায় ৮ মান বজাতহে হোটেলৰ পৰা তালৈ বুলি ৰাওনা হৈছিলো। দেৰিকৈ গৈ পোৱা বাবে তাত সূৰ্য্য উদয় হোৱা দৃশ্য আমি উপভোগ কৰিব নোৱাৰিলো। ইয়াৰ পিছত আমি তাৰ পৰা ওলাই দাৰ্জিলিঙত থকা 'Peace Pagoda Buddhist Temple' আৰু 'Japanese Temple' চাবলৈ গৈছিলো। এই দুয়োটা মঠ একেটা চৌহদতে অৱস্থিত। দুয়োটা মন্দিৰ খুব পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নকৈ পৰিচালিত কৰি ৰখা আমি দেখিবলৈ পাইছিলো।

Peace Pagoda হৈছে এটা বৌদ্ধধৰ্মী স্তূপ। এইটো হৈছে এটা শান্তি-প্ৰেৰণাৰ বাৰ্তাবাহক স্মৃতিসৌধ। ইয়াৰ বাতাবৰণ পৰিষ্কাৰ আৰু এইটো এটা শান্তিপূৰ্ণ এলেকা। এই Peace Pagoda স্তূপটোত আমি বুদ্ধৰ চাৰিটা অৱতাৰৰ শিলামূৰ্তি দেখিছিলো। এই শান্তিৰ বাৰ্তাবাহক মন্দিৰটোত আমি কিছুসময় অতিবাহিত কৰিছিলো। ইয়াৰ পিছত এইবাৰ আমি গৈছিলো দাৰ্জিলিঙস্থিত Batasia Loop লৈ।

Batasia Loop হৈছে দাৰ্জিলিঙৰ এখন মেম'ৰিয়েল পাৰ্ক। ১৯৪৭ চনৰ ভাৰত স্বাধীন হোৱাৰ পিছৰ কালছোৱাত বিভিন্ন সময়ত প্ৰাণ আৰ্হতি দিয়া গোৰ্খা ৰেজিমেণ্টৰ সেনা জোৱানসকলৰ স্মৃতিত নিৰ্মাণ কৰা স্মৃতিসৌধটো পৰিদৰ্শন কৰিছিলো। এই পাৰ্কৰ পৰা কাঞ্চনজংঘা পৰ্বতমালাখনৰ দৃশ্য দেখা পোৱা যায় যদিও বতৰ প্ৰায় সঘনে ডাৱৰীয়া হৈ থকা বাবে তাৰ পৰ্বতৰ শৃংগবোৰ কাণ্চতিহে দৃশ্যমান

হয়। এই Batasia Loop হৈছে এটা সৰ্পিল ৰেলপথ যিটো ৰেলপথ পশ্চিমবংগৰ দাৰ্জিলিং জিলাৰ দাৰ্জিলিং হিমালয়ান ৰেলপথৰ আৰোহণৰ গতিমাত্ৰা কমাই অনাৰ বাবে তৈয়াৰ কৰি উলিওৱা হৈছিল। এই বিখ্যাত Batasia Loop ত থকা ষ্টেচনটোৰে বিভিন্ন দিশৰ পৰা ৰেলসমূহে ইয়াৰ মাজেৰে এখন ঠাইৰ পৰা আন এখন ঠাইলৈ যায়। এই দৃশ্যটো আমি সকলোৱে উপভোগ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিলো। তাৰ পৰা ওলাই আমি এইবাৰ গৈছিলো জৱাহৰ পৰ্বতস্থিত 'Tenzing Rock' চাবলৈ।

Tenzing Rock হৈছে, দাৰ্জিলিঙত থকা একমাত্ৰ প্ৰাকৃতিক পৰ্বতাৰোহণস্থলী। দু-সাহসিক কাম কৰি ভালপোৱা লোকসকলৰ বাবে এইটো এটা উপযুক্ত গন্তব্যস্থান। তাত আমি জানিব পৰা মতে, প্ৰথম পৰ্বতাৰোহী Tenzing Norgay নামৰ ব্যক্তিজনে যেতিয়া ১৯৫৩ চনত মাউণ্ট এভাৰেষ্ট সম্পূৰ্ণ আৰোহণ কৰি ইতিহাসৰ সৃষ্টি কৰিছিল, তাৰ পিছৰে পৰা এই অতি বিশাল পাথৰটোৰ নাম তেখেতৰ নামেৰে (Tenzing Rock) নামাংকিত কৰা হৈছিল। এই স্থলটো পৰ্বতাৰোহণ কৰাৰ বাবে ইচ্ছুক ব্যক্তিসকলৰ কাৰণে প্ৰশিক্ষণ কেন্দ্ৰ হিচাবেও ব্যৱহাৰ কৰা হয়। আমাৰ হাতত সময়ৰ নাটনিৰ বাবে ইয়াত কোনো ধৰণৰ ক্ৰিয়াত অংশগ্ৰহণ কৰা নাছিলো। দুপৰীয়া সেইস্থলতে থকা দোকানত আমি মেগি, ম'মো আদি খায় আমাৰ হোটেললৈ বুলি উভতিছিলো।

সেইদিনাখন আছিল দাৰ্জিলিঙত আমাৰ শেষৰটো দিন। হোটেললৈ গৈ সকলোৱে অকণমান জিৰণি লৈ আমি সন্ধিয়া খোজকাটি ওলাই গৈছিলো আমাৰ হোটেলৰ পৰা আধা কিঃ মিঃ আতৰত থকা দাৰ্জিলিঙৰ বস্ত্ৰ কিনা-বেচা কৰা ব্যস্ত পৰ্যটক ক্ষেত্ৰৰ স্থলী Chauk Bazaar আৰু ভিক্টোৰিয়ান যুগৰ ঐতিহাসিক পাব্লিক স্কুৱেৰ

Chowrasta চাবলৈ। প্ৰায় ৫-১০ মিনিট খোজকাটি গৈ আমি ঐতিহাসিক Chowrasta Public Square ত উপস্থিত হৈছিলো। তাত গৈয়ে পোনপ্ৰথমে আমি শাৰী-শাৰীকৈ থকা ভিক্টোৰিয়ান যুগৰ কিছুমান ঘৰৰ আকৃতি, দোকান আদি দেখিবলৈ পাইছিলো। তদুপৰি তাত থকা বহুতো দোকান, ষ্টলত মানুহে নিজ হাতেৰে তৈয়াৰ কৰা সাজ-পোছাক, অলংকাৰ, মূল্যবান পাথৰৰ ওপৰত অংকণ কৰি তৈয়াৰ কৰা সামগ্ৰী আৰু কটন, চিল্ক আদি প্ৰয়োগ কৰি তিব্বতি বৌদ্ধ ধৰ্মৰ বিভিন্ন দেৱ-দেৱীৰ চিত্ৰাৱলী বা মণ্ডলাক চিত্ৰিত কৰি বিক্ৰী কৰে। আমি সকলোৱে নিজৰ নিজৰ প্ৰয়োজনীয় কিছুমান সামগ্ৰীৰ বজাৰ-সমাৰ কৰি নিশা প্ৰায় ৮ মান বজাত হোটেললৈ উভতি আহিছিলো।

৭ অক্টোবৰ, ২০১৯। ৬ অক্টোবৰৰ মাজনিশা প্ৰায় ৩ মান বজাত হোটেলৰ পৰা ওলাই শেষবাৰৰ বাবে দাৰ্জিলিঙৰ এই পাহাৰীয়া একা-বেকা পথৰ মাজেৰে যাত্ৰা কৰি ৰাতিপুৱা ৭ মান বজাত আমি New Jalpaiguri Junction (NJP) Railway Station ত উপস্থিত হৈছিলো। ৰেলত উঠি পোনপ্ৰথমবাৰৰ বাবে ইমানদূৰ যাত্ৰা কৰিছিলো। এইটোও আছিল মোৰ বাবে এক নতুন অভিজ্ঞতা। প্ৰায় ৭-৮ ঘণ্টা এক দীঘলীয়া সময় অতিক্ৰম কৰি অহাৰ পিছত আমি অহা ৰেলখনে অৱশেষত আহি শেষ ষ্টেপেজ তথা গুৱাহাটীস্থিত মালিগাওঁ ৰেল ষ্টেচনত ৰৈছিল। ৰেলষ্টেচনত নামি আমি সকলোৱে তাৰ পিছত বাছেৰে ঘৰমূৰা হৈছিলো।

৫ দিন ৪ ৰাতিৰ আমাৰ এই স্মৃতিগধুৰ যাত্ৰাৰ এনেকৈয়ে সমাপ্তি ঘটিছিল জীৱনত কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰা এক মিঠা অভিজ্ঞতাৰ সৈতে... । □

মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ আৰু এক শৰণ নামধৰ্ম

পৃথিৱীত যেতিয়া ধৰ্মৰ গ্লানি হয়, অধৰ্ম প্ৰবল হৈ উঠে, তেতিয়াই সাধু সকলক ৰক্ষা কৰি, দুষ্টক বিনাশী ধৰ্ম প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ যুগে যুগে ভগৱন্তই জন্ম গ্ৰহণ কৰে।

আমাৰ দেশখনত কিছু কালৰ পিছে পিছে অন্যায়ে, অধৰ্ম আদি চলি অজ্ঞান আন্ধাৰে আৱৰি ধৰে। প্ৰেম প্ৰীতি, দয়াৰ ঠাইত হিংসা-বিদ্বেষেৰে ভৰি পৰা সময়ত মহৎ পুৰুষৰ জন্ম হৈ ত্যাগ আৰু চেষ্টাৰে পোহৰৰ বাট দেখুৱাইছে। তেনে মহান পুৰুষ বিভিন্ন দেশত বিভিন্ন জনে জন্ম গ্ৰহণ কৰিছিল আৰু অসমত জন্ম গ্ৰহণ কৰিছিল জগতগুৰু মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ আৰু মাধৱদেৱ।

পোন্ধৰ শতিকাত অসমতো অজ্ঞান আন্ধাৰে আৱৰি থকা এক পৰিৱেশ বিৰাজ কৰিছিল। মানুহে সং পথৰ পৰা বিচলিত হৈ ব্যভিচাৰী হৈ পৰিছিল। অধৰ্ম, ভ্ৰষ্টাচাৰ হৈছিল, অন্ধবিশ্বাসে গ্ৰাস কৰিছিল। অসংখ্য

সাগৰিকা কলিতা
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা)

দেৱ-দেৱীক পূজা কৰিছিল। মানুহে সুখ সন্তোষে জীৱন নিৰ্বাহ কৰিবৰ কাৰণে হাঁহ, পাৰ, ছাগলী আদি দেৱ-দেৱীৰ থান সমূহত বলি দিছিল। কিছু সম্প্ৰদায়ে ৰাইজৰ মঙ্গলৰ কাৰণে নৰ বলি পৰ্যন্ত দিছিল। মানুহৰ মনত বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ প্ৰভাৱ একেবাৰে নোহোৱা হৈ পৰিছিল। ধৰ্মৰ নামত হোৱা হিংসা, অন্যায়ে, অনাচাৰ ৰোধ কৰিবলৈ যেন ভগৱানে অসম ভূমিলৈ মহাপুৰুষ শংকৰদেৱক পঠাইছিল।

বৃহত্তম অসমীয়া জাতিক একতা আৰু ধৰ্মৰ ডোলেৰে বান্ধিবলৈ সক্ষম হোৱা শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ আছিল এগৰাকী সৰ্বগুণাকৰ ব্যক্তি, 'যাকেৰি নাহিকে উপাম'।

শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ প্ৰধান পৰিচয় ধৰ্মগুৰু ৰূপেই। তেওঁ একেধাৰে ধৰ্ম প্ৰচাৰক, দাৰ্শনিক, সমাজ সংগঠক, গীতিকাৰ, কবি, নাট্যকাৰ, নৃত্য বিশাৰদ, বাদ্যযন্ত্ৰী আৰু চিত্ৰকৰ। মহাপুৰুষ জনাৰ এই সাধিক প্ৰতিভাৰ প্ৰতি আকৃষ্ট হৈ কলাগুৰু বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাই তেওঁক আদৰ্শ পুৰুষৰূপে গ্ৰহণ কৰি কৈছিল - “অসমীয়া গীত-বাদ্য, নৃত্য, সুৰ-সঞ্চাৰ, সাহিত্য, ভাওনা, নাম-কীৰ্ত্তন, ঘোষা, বৰগীত, অংকীয়া নাট, নামঘৰ, খোল-মুদংগ, তাল সমাজ, ধৰ্মবিচাৰ, নীতি, আইন, অহিংসা, ত্যাগ, ভোগ সমাধি আদি সকলোবোৰ গুৰুজনাই আমাক দি গ'ল।”

এই সকলোবোৰৰ মাজেদি জিলিকি উঠা গুৰু জনাৰ শিল্পসত্তা তথা মহাপ্ৰতিভাৰ স্বৰূপ উপলব্ধি কৰি ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা দেৱেও স্বীকাৰ কৰিছে। “পশ্চিমীয়া শিক্ষা পাই অহংকাৰত অন্ধ হৈ ঘৰৰে মহাপ্ৰতিভাক চিনি নাপাই ঘূৰি ফুৰা মোৰ মনটোৰ সকলো অহংকাৰ সেইদিনা একেবাৰে ধূলিৎসাত হৈ গ'ল। সেইদিনাৰ

পৰা মই অসমীয়া হবলৈ আৰম্ভ কৰিলো। মোৰ ভিতৰৰ চাহাবটো ওলাইলৰ মাৰিলে। তাৰ পিছত নামঘৰৰ ভিতৰলৈ সোমাই গৈ দেখিলো থাপনাখন দেখোন Cubist Design ৰ। তাত অঁকা বৰণবোৰ কোনোটো Impressionist, কোনোটো Symbolist শিল্পৰ আলেখৰ দৰে। বাৰে বাৰে এটা প্ৰশ্ন মনত জাগিবলৈ ধৰিলে— বিলাতলৈ কেলেই পঢ়িব গৈছিলোঁ। যি বিচাৰি গৈছিলো ঘূৰি আহি ঘৰতে পালোঁ। জ্যোতিপ্ৰসাদৰ এই স্বীকাৰোক্তিৰ পৰা প্ৰমাণ কৰে যে প্ৰাচীন, অপ্ৰাচীন নিৰ্বিশেষে মহাপুৰুষ জনা সৰ্বকালৰ বাবে প্ৰাসঙ্গিক পুৰুষ। তেওঁৰ কল্পতৰুৰূপী জীৱন দৰ্শনত সকলোৰে বাবেই আছে প্ৰেৰণাৰ উৎস। তেওঁৰ মাজত গৃহীয়ে পাব গাৰ্হস্থ্য ধৰ্ম আদৰ্শ, যোগীয়ে পাব যোগবল, শিল্পীয়ে পাব শিল্পাদৰ্শ, ধাৰ্মিক জনে পাব ধৰ্মতত্ত্ব, সমাজ সংগঠকে পাব সমাজ নিৰ্মাণৰ আদৰ্শ আদি।

মহাপুৰুষ শংকৰদেৱে এনে এক সময়ত জন্ম গ্ৰহণ কৰিছিল যি সময়ত অসমৰ সামাজিক জীৱন আৰু ৰাজনৈতিক জীৱন বহুখা বিভক্ত আছিল। উজনি অসমত আহোম সকলে আৰু নামনি অসমত কিছুমান সৰু সৰু সামন্ত ৰজাই ৰাজত্ব কৰিছিল। আনহাতে সামাজিক ভাৱে অসমৰ জনজীৱন বহুজাতি আৰু উপজাতিত বিভক্ত আছিল। উজনি অসমত আহোম সকলে আৰু নামনি অসমত কিছুমান সৰু সৰু সামন্ত ৰজাই ৰাজত্ব কৰিছিল। আনহাতে সামাজিক ভাৱে অসমৰ জনজীৱন বহুজাতি আৰু উপজাতিত বিভক্ত আছিল। এই জাতি আৰু উপজাতি এক কৰাতো এক প্ৰকাৰ দুৰূহ কাম আছিল। তেনে এক কঠোৰ আৰু দুৰূহ কামকেই হাতত লৈছিল মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে।

জাতি প্ৰথাই ভাৰতবৰ্ষত অতি উগ্ৰৰূপ ধাৰণ কৰি যুগে যুগে কঠোৰ সামাজিক বৈষম্যৰ সৃষ্টি কৰি আহিছে। 'ব্ৰহ্মাসূত্ৰ'ৰ ভাষা কৰোতে শংকৰাচাৰ্যই এইদৰে অভিমত ব্যক্ত কৰিছে। শূদ্ৰই যদি কেতিয়াবা বেদ বাক্য উচ্চাৰণ কৰে, তেতিয়া হলে সেইজনৰ জিভা কাটি পেলাব লাগে আৰু বেদবাক্য যদি মুখস্থ কৰে তেতিয়াহলে হত্যা কৰিব লাগে। এনে উক্তিৰ কাৰণে ভাৰতীয় সমাজত জাতিভেদ প্ৰথাৰ ভেটি গজগজীয়া হৈছিল বা এতিয়াও হৈ আছে। এই সুযোগতে সুযোগ সন্ধানীসকলে শোষণৰ বাট কাটি লৈছে। মহাপুৰুষ শংকৰদেৱে ভক্তিধৰ্মৰ নৱ জাগৰণেৰে সমাজৰ এনে দুঃসহ-পংকিল আন্তঃগাঠনিৰ আমূল সংস্কাৰ আৰু ৰূপান্তৰ কামনা কৰিছিল আৰু সকলো জাতিক ভকতিৰ ডোলেৰে বান্ধিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল।

অধৰ্ম, অন্ধবিশ্বাস, কু-সংস্কাৰত বিভ্ৰান্ত অসমীয়া সমাজখনক মহাপুৰুষ জনাই বলি-বিধান, যাগ-যজ্ঞ, সৰ্বস্ব কৰ্মকান্ত ব্যৱস্থাৰ কু-প্ৰভাবৰ পৰা মুক্ত কৰি মহান জাতি গঠনৰ বাবে একশৰণ নামধৰ্ম প্ৰৱৰ্তন আৰু প্ৰচাৰ কৰে, তেওঁৰ শিষ্য মাধৱদেৱ, নাৰায়ন দাস, যদুমণি, গোপালচৰণ আদি একান্ত ভক্তৰ প্ৰচেষ্টাত। বৈষ্ণৱ ভক্তি ধৰ্মত উপাসনা পদ্ধতি, নীতি-নিয়ম, আচাৰ-ব্যৱহাৰ, পোছাক-পৰিচ্ছদৰ স্বকীয় বৈশিষ্ট্য আছে। বেদৰ সকামৰ পৰিৱৰ্তে নিষ্কাম ভক্তি এই ধৰ্মৰ মূল। এই ধৰ্মৰ সামবেদী আদৰ্শৰ কথা নিজৰাৰ কবি শৈলধৰ ৰাজখোৱাৰ কবিতাতো আছে—

“নাই পূজা আৱাহন   নাই বলি বিষৰ্জন
উচ্চ-নীচ ভেদা ভেদ জ্ঞান
নাই কাৰো উচ্চমান   নাই কাৰো নীচ মন
হৰি ভক্ত সকলো সমান।”

মহাপুৰুষ জনাই জড়মূৰ্তিত ঈশ্বৰৰ অস্তিত্বৰে পূজা সেৱা কীৰ্তন-ঘোষাৰেই বাৰণ কৰি কৈছে— “মুখে বোলা ৰাম, হৃদয়ে ধৰা ৰূপ, এতেকে মুকুতি পাইবা কহিলো স্বৰূপ।” গুৰুজনাই বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ লোকক শৰণ দিছিল। “এক দেৱ কৃষ্ণ কৰিয়োক সেৱ ধৰিও তাহাৰো নাম।”

মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে বৈষ্ণৱ ধৰ্ম প্ৰচাৰৰ যোগেদি পৃথিৱীৰ ইমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈ সকলো লোককে জাতি ধৰ্ম ভাষা-ভিন্নতা আঁতৰ কৰি একতাৰ ডোলেৰে বান্ধিব বিচাৰিছিল। অশান্তি অসূয়া দূৰ কৰি সকলো লোকৰ অন্তৰত ভক্তি ভাব জাগ্ৰত কৰাটো আছিল মহাপুৰুষ জনাৰ উদ্দেশ্য।

প্ৰসংগ পুথি :

- (১) ড° সত্যেন্দ্ৰনাথ শৰ্মা (২০১৮) — ‘অসমীয়া সাহিত্যৰ সমীক্ষাত্মক ইতিবৃত্ত’ অৰুণোদয় প্ৰেছ শিল্প, গুৱাহাটী।
- (২) পূৰ্বে প্ৰসাদ লহকীয়া (২০০৮) — ‘শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ জীৱনী’। □

নামনি অসমৰ সুঁৱেৰি বা সৰি উৎসৱ

গুপ্তনা দাস
স্নাতক, তৃতীয় যান্মাসিক,
শিক্ষা বিভাগ

ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দুয়োপাৰ বহু জাতি জনজাতিৰ বাসস্থান। ভাৰতবৰ্ষৰ পূৰ্ব প্ৰান্তৰ এই ভূ-খণ্ডত খ্ৰীঃ চতুৰ্থ শতিকাৰ পৰা এক অভিজাত সংস্কৃতিয়ে গঢ় লৈ উঠিছিল বুলি বৰ্মন, পাল আদি ৰাজবংশৰ ইতিহাসে কয়। তাৰ সমান্তৰালভাৱে পাহাৰ ভৈয়ামত বাস কৰা লোক সমাজত লোক সংস্কৃতিৰ এক ধাৰা প্ৰবাহমান হৈ আহিছে। যুগ সাপেক্ষে পৰিৱৰ্তনশীল হোৱা স্বত্বেও এই সাংস্কৃতিক ধাৰাটিয়ে আজিও অসমীয়াৰ জীৱন চৰ্চা নিয়ন্ত্ৰণ কৰিছে। অসমৰ প্ৰত্যেক জাতি জনগোষ্ঠীৰে নিজা নিজা সমাজ আৰু সংস্কৃতি আছে। অসমৰ বাবেবৰণীয়া সংস্কৃতিৰ সামাজিক ৰীতি-নীতি, ধৰ্ম বিশ্বাস, উৎসৱ পূজা-পাৰ্বন লোক নৃত্য গীত, সাধুকথা, বীৰগাঁথা আচাৰ-অনুষ্ঠান, পিন্ধা-উৰা, খোৱা-বোৱা ইত্যাদি সমলেৰে সমাজ আৰু সংস্কৃতি মহীয়ান হৈ আছে।

অসমৰ কৃষি নিৰ্ভৰ আৰু গ্ৰামীণ সমাজখনৰ বৰ্ণময়, বৈচিত্ৰময় মানুহৰ কিছূমান স্বকীয় বৈশিষ্ট্য ৰক্ষা কৰি বৃহত্তৰ অসমীয়া সমাজখনত উদ্‌যাপিত হয় বিভিন্ন উৎসৱ। অসমৰ উৎসৱ সমূহৰ ভিতৰত ঋতুকালীন এক উৎসৱ হ'ল দেউল। অসমৰ সমগ্ৰ দক্ষিণ কামৰূপৰ লগতে দক্ষিণ গোৱালপাৰা, উত্তৰ কামৰূপৰ ৰামদিয়া আৰু দৰঙৰ ছিপাবাৰ অঞ্চলটো ভেঁৰলি আৰু দেউলৰ সমপৰ্যায়ৰ আন এবিধ বাঁহ পূজাৰ প্ৰচলন আছে। এই উৎসৱৰ নামেই সুঁৱেৰি বা সৰি উৎসৱ।

মহাপুৰুষ মাধৱদেৱ ৰামদিয়ালৈ অহা আৰু যোৱাৰ সোঁৱৰণীৰ লগতে ভেঁৰলী উৎসৱ সংপৃক্ত হৈ সুঁৱেৰি বা সৰি উৎসৱ স্বৰূপে আত্মপ্ৰকাশ কৰিছে। আৰ্য্য ভিন্ন থলুৱা জনগোষ্ঠীৰে নহয় অসম তথা উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ সমূহ জনগোষ্ঠীৰে লোক বিশ্বাস আৰু ধৰ্মীয় ধাৰণা ঘাইকৈ দুটা দিশত কেন্দ্ৰীভূত (১) কৃষিকেন্দ্ৰিক উৰ্বৰা লোক বিশ্বাস

(২) বাঁহ কেন্দ্ৰীভূত লোক পৰম্পৰা।

সুঁৱেৰি বা সৰি উৎসৱৰ বিশেষ বৈশিষ্ট্য হ'ল এয়ে যে, অঞ্চলটোৰ বিভিন্ন থান, মন্দিৰ বা সত্ৰৰ বিগ্ৰহবিলাক কোনো এখন ৰাজহুৱা পথাৰত সমবেত কৰাই প্ৰতিটো বিগ্ৰহৰ সন্মুখত দুডাল বা চাৰিডাল বাঁহৰ জেকনি পোতা হয়। গধূলি সেই বিগ্ৰহবিলাক গাঁৱত ঘূৰাই পুনৰ আগৰ ঠাইত স্থাপন কৰে। গোৱালপাৰাৰ ৰংজুলি অঞ্চলত বিভিন্ন গোসাই ঘৰ বা থানৰ পৰা সুঁৱেৰি কঢ়িয়াই অনাৰ বাবে একো একোজন দেওধা আছে। তেওঁলোকে দেও জঁকি জঁকি এই সুঁৱেৰিবোৰ কঢ়িয়াই আনি সমবেত ৰাইজৰ আগত নৃত্য পৰিৱেশন কৰে। ৰাইজে তেওঁলোকৰ পৰা ভূত-ভৱিষ্যতৰ কথা জ্ঞাত হয়। আনহাতে কামৰূপৰ পলাশবাৰী অঞ্চলৰ সুঁৱেৰিৰ দিনাখন নামঘৰত শিশু শিল্পীৰ দ্বাৰা দধিমখন অভিনয় কৰাই ঠগী দিয়া অনুষ্ঠান পতাতে এটা স্বকীয় পৰম্পৰা।

সাধাৰণতে, হোলীৰ আশে-পাশে এই উৎসৱটি পালন কৰা হয়। বৰপেটা দেউল উৎসৱৰ চতুৰ্থ তথা অন্তিম দিনা এই উৎসৱ উলহ-মালহেৰে উদ্‌যাপন কৰা হয়। কামৰূপৰ আন এটা অঞ্চল নগৰবেৰাতো এই উৎসৱ পালন কৰা হয়। দেউল উৎসৱৰ অন্তিমদিনা নগৰবেৰা গাওঁবাসীয়ে তেওঁলোকৰ কাষৰ ডাঙৰ পথাৰ এখনত শ্ৰীকৃষ্ণৰ বিগ্ৰহ সমূহ তিনি ঠাইৰ পৰা আনি পথাৰত গোট খুৱায় আৰু ৰাইজ আয়তীয়ে মিলি সন্ধিয়া পৰলৈ এই উৎসৱটি ধৰ্মীয় পৰম্পৰাৰে পালন কৰে।

অসমৰ বিভিন্ন উৎসৱ অনুষ্ঠানৰ বুৰঞ্জীত দৰঙৰ দেউল উৎসৱৰ এখনি সুকীয়া আসন আছে। এই অঞ্চলৰ লোকসকলে দেউল কৰা বা দৰ্শন কৰা দুয়োটিকে বৰ পৰিত্ৰ কাম বুলি ভাবে।

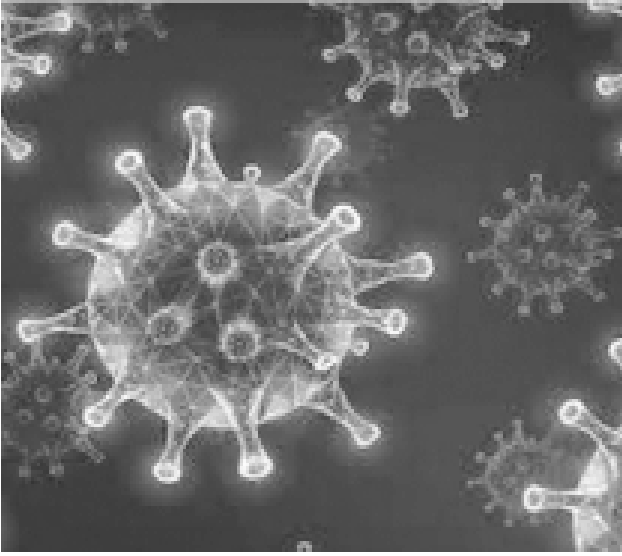
সামাজিক বন্ধন আৰু আত্মীয়তাৰ এনাজৰী সুদৃঢ়কৰণত ইয়াৰ ভূমিকা সুদূৰ প্ৰসাৰী।

প্ৰসংগ পুথি :

(১) অসমৰ সংস্কৃতি জিজ্ঞাসা। সম্পাদনা — প্ৰমোদ চন্দ্ৰ দাস।

(২) সংস্কৃতি আৰু লোকসংস্কৃতি। সম্পাদনা — ভৃগুমোহন গোস্বামী।

ক'ভিড - ১৯ ঃ পৰৱৰ্তী কালত ভাৰতবৰ্ষ আৰু বিশ্বৰ বিভিন্ন দেশৰ মাজত অৰ্থনৈতিক সহযোগিতা আৰু বিকাশৰ এক অৱলোকন

ফিৰোজা আহমেদ
সহযোগী অধ্যাপিকা, অৰ্থনীতি বিভাগ

ক'ৰণা ভাইৰাছে বিশ্বজুৰি সৃষ্টি কৰা আৰ্থিক বিপৰ্যয়ৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত অৰ্থনৈতিক সহযোগিতাৰে দেশৰ আৰ্থিক অৱস্থাৰ উন্নতি আৰু বিকাশৰ বাবে ২০২০ চনৰ ১৫ নবেম্বৰ তাৰিখে Regional Comprehensive Economic Partnership (RCEP) গঠন কৰিবলৈ বিশ্বৰ ১৫ খন দেশ চুক্তিবদ্ধ হয়। এই ১৫ খন দেশৰ ভিতৰত চীন, জাপান, দক্ষিণ কোৰিয়া, অষ্ট্ৰেলিয়া আৰু নিউজিলেণ্ডৰ উপৰিও আছে দক্ষিণ-পূব এছিয়াৰ দহখন ৰাষ্ট্ৰ। এই সংগঠনে বিশ্বৰ অৰ্থনীতিত প্ৰত্যক্ষ প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিবলৈ সক্ষম হ'ব বুলি অৰ্থনীতিবিদসকলে বিশ্বাস কৰে। কাৰণ এই ১৫ খন দেশে বিশ্বৰ (GDP) মুঠ ঘৰুৱা উৎপাদনৰ ৩০ শতাংশ বহন কৰে। কিন্তু মন কৰিবলগীয়া কথা যে আঞ্চলিক সহযোগিতাৰ এই সংগঠনত ভাৰতবৰ্ষই চুক্তিবদ্ধ হোৱা নাই। ২০১২ চনৰে পৰা (RCEP) সংগঠনটো গঠনৰ বিষয়ে বিভিন্ন পৰ্যায়ত গুণা-গাঁথা চলি আছিল তথাপিও ভাৰতবৰ্ষ অন্তৰ্ভুক্ত হোৱা নাই।

প্ৰকৃততে (RCEP) হ'ল এখন মুক্ত বাণিজ্য চুক্তি। এই আঞ্চলিক সংগঠনে সদস্য ৰাষ্ট্ৰৰ বাণিজ্যিক ভিতৰুৱা সংস্থাবোৰৰ বাবে উৎপাদন আৰু আমদানি ৰপ্তানিৰ বাবে নতুন ক্ষেত্ৰ এখনৰ সৃষ্টি কৰিলে।

এই সংগঠনৰ চুক্তি অনুসৰি সদস্য ৰাষ্ট্ৰবোৰৰ কোম্পানীবোৰে যিকোনো দেশলৈ বিনা-বাধাই উৎপাদিত সামগ্ৰীৰ আমদানি ৰপ্তানি কৰিব পাৰিব। ইয়াৰ ফলত সদস্য ৰাষ্ট্ৰ সকলৰ জনসাধাৰণ সমানে লাভান্বিত হ'ব আৰু সদস্য ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ আৰ্থিক বিকাশৰ পথ মুকলি হৈ উৰ্ধগামী হ'ব। এনে গুৰুত্বপূৰ্ণ অৰ্থনৈতিক সংযোগিতাৰ পৰা ভাৰতবৰ্ষ আঁতৰি থাকিল।

ক'ভিড - ১৯ অতিমাৰীয়ে সৃষ্টি কৰা বিভীষিকাৰ ফলত বিশ্বৰ প্ৰায়বোৰ দেশৰে মুঠ ঘৰুৱা উৎপাদন (GDP) হ্রাস পায়, বিশেষকৈ ভাৰতবৰ্ষৰ মুঠ ঘৰুৱা উৎপাদন ঋণাত্মক হয়। কিন্তু চীনৰ মুঠ ঘৰুৱা উৎপাদন জুলাই-ছেপ্তেম্বৰ, ২০২০ ৰ কালছোৱাত ৫ শতাংশ বৃদ্ধি পায়। সম্প্ৰতি RCEP (Regional Comprehensive Economics Partnership) সংগঠনৰ সদস্য ৰাষ্ট্ৰ সমূহৰ ভিতৰত ম্যানমাৰ আৰু কম্বোডিয়াৰ বাহিৰে আন সকলো ৰাষ্ট্ৰৰে মুঠ ঘৰুৱা উৎপাদন ভাৰততকৈ (২৬১০ ডলাৰ) বেছি। (যেনে মালয়ছিয়াৰ ১১,৪১৪, ইণ্ডোনেছিয়াৰ ৪,১৩৫, ফিলিপাইনছৰ ৩,৪৮৫, ভিয়েটনামৰ ২,৭১৫ ডলাৰ ইত্যাদি)।

ভাৰতৰ “পূৰ্বলৈ চোৱা নীতি” ৰ লক্ষ্য হ'ল ASEAN (Association of Southeast Asian Nations) দেশসমূহৰ সৈতে বাণিজ্যিক, অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক আদান-প্ৰদান বৃদ্ধি কৰি বৈদেশিক বাণিজ্যৰ হাৰ উৰ্ধমুখী কৰা। কাৰণ ASEAN হল দক্ষিণ-পূব এছিয়াৰ দেশসমূহৰ সংগঠন য'ত দহখন ৰাষ্ট্ৰ (ব্ৰুনেই, কম্বোডিয়া, ইণ্ডোনেছিয়া, লাওছ, মালয়ছিয়া, ম্যানমাৰ, ফিলিপাইনছ, ছিংগাপুৰ, থাইলেণ্ড আৰু ভিয়েটনাম) সদস্যৰাষ্ট্ৰ হৈ আছে। এই ASEAN সংগঠনটোৰ উদ্দেশ্য হ'ল সদস্য দেশ সমূহৰ সুৰক্ষা, অৰ্থনৈতিক আৰু ৰাজনৈতিক সুস্থিৰতা সুনিশ্চিত কৰা। ভাৰতে “পূৰ্বলৈ চোৱা নীতি” ৰ জৰিয়তে এই দেশ

কেইখনৰ সৈতে বাণিজ্যিক সম্পর্ক গঢ়ি তুলি বৈদেশিক বাণিজ্যৰ বিকাশৰ হাৰ বৃদ্ধি কৰাৰ লক্ষ্য লৈছে।

ভাৰতে আৰ্থিক বিকাশৰ বাবে ভাৰত মহাসাগৰীয় দেশসমূহক প্ৰাধান্য দি আহিছে। দক্ষিণ-পূব এছিয়াৰ দেশসমূহত চীনৰ আগ্ৰাসী ভূমিকাক প্ৰতিহত কৰিবলৈ ভাৰতে চাৰি ৰাষ্ট্ৰ সুৰক্ষা মঞ্চ “Quad” ত যোগান কৰিছে। এই মঞ্চৰ আন সদস্য ৰাষ্ট্ৰ কেইখন হ’ল — জাপান, অষ্ট্ৰেলিয়া আৰু আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ। Brexit বাণিজ্যৰ Pact ৰ পিছত বৰ্তমান ভাৰতবৰ্ষই ইউৰোপিয়ান ইউনিয়ন (EU) আৰু UK ৰ সৈতে পৃথকভাৱে মুক্ত বাণিজ্য চুক্তি (Free Trade Agreement) ৰ জৰিয়তে বৈদেশিক বাণিজ্য আগ্ৰাসীভাৱে অব্যাহত ৰাখিছে। Federation of Indian Export Organisations (FIEO) ৰ ডাইৰেক্টৰে কৈছে যে যদিও UK আৰু EU ৰ দেশসমূহত ভাৰতৰ দ্ৰব্যৰ বাণিজ্য সম্ভাষণজনক নহয় তথাপি সেৱাৰ ক্ষেত্ৰ (যেনে I T, Architecture, Research & Development, Engineer) ইত্যাদিৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতবৰ্ষই যথেষ্ট লাভবান হব পাৰিব। জি-২০ ৰ দেশসমূহৰ ভিতৰত বিনিয়োগকাৰী দেশ হিচাপে যুক্তৰাষ্ট্ৰ দ্বিতীয় স্থানত আছে। অহা বছৰত দেশ দুখনৰ মাজত মাথোন স্বাস্থ্যখণ্ডৰ গৱেষণাতে ৪০ কোটি ডলাৰৰ পাৰস্পৰিক বিনিয়োগ ঘটিব। এনে প্ৰেক্ষাপটত ভাৰত যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ অৰ্থনৈতিক সহযোগিতাই নতুন মাত্ৰা লাভ কৰিব। বিভিন্ন ক্ষেত্ৰ যেনে যুটীয়া গৱেষণা, উচ্চ শিক্ষা আৰু কৌশল বিকাশ, খাদ্য সামগ্ৰী সৰবৰাহ, স্যাংখিক প্ৰযুক্তি তথা তথ্যৰ আদান-প্ৰদান, কৃষি খণ্ডত বিনিয়োগ ইত্যাদি বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত দুয়ো দেশৰ মাজৰ আৰ্থিক সহযোগিতাই অৰ্থনৈতিক বিকাশ ঘটোৱাৰ উপৰিও নিয়োজনৰ ন ন ক্ষেত্ৰৰো সৃষ্টি কৰিব বুলি ধাৰণা কৰা হৈছে।

RCEP ত ভাৰতে যোগ নিদিয়াৰ দুটা প্ৰধান কাৰণ হ’ল — প্ৰথমতে, চীনৰ পৰা আমদানি কৰা দ্ৰব্যসমূহ একেবাৰে সস্তীয়া বাবে ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত বিকপ প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে। দ্বিতীয়তে, চীনৰ বাণিজ্যিক নীতি অতি অস্পষ্ট বাবে চীনে বিভিন্ন প্ৰযুক্তি কেন্দ্ৰিক সা-সৰঞ্জাম আৰু প্ৰকল্পৰ জৰিয়তে ভাৰতত চোৰাংচোৱাগিৰি চলোৱাৰ আশংকা নথকা বুলি কব নোৱাৰিব। অতি সম্প্ৰতি লাডাখত চীনৰ আগ্ৰাসনে দুয়ো দেশৰ মাজত অবিশ্বাসৰ ভাবনা আৰু বৃদ্ধি কৰিছে। এনে কাৰণ আৰু পৰিৱেশত ভাৰতে RCEP ত যোগে দিয়া নাই বুলি কব পাৰিব। কেইবাখনো দেশে চীনৰ বাণিজ্যিক নীতিক সন্দেহ প্ৰকাশ কৰিলেও RCEP সংগঠনটো হ’ল বিশ্বৰ ভিতৰতে সৰ্ববৃহৎ বাণিজ্য চুক্তি। এই চুক্তিৰ বাহিৰত থাকি ভাৰতে বিকাশৰ পথত অগ্ৰসৰ হবলৈ

হলে একাধিক মুক্ত বাণিজ্য চুক্তিত আৱদ্ধ হোৱাটো অপৰিহাৰ্য্য। ৰাষ্ট্ৰপতি ড’নাল্ড ট্ৰাম্পৰ কাৰ্যকালত প্ৰশান্ত মহাসাগৰীয় অঞ্চলত পূৰ্বৰে পৰা চলি থকা “Trans pacific partnership” নামৰ অৰ্থনৈতিক সহযোগিতা চুক্তিখনৰ পৰা আমেৰিকাই অব্যাহতি লৈছিল। চুক্তিখন পুনৰ কাৰ্যকৰী হ’লে ভাৰতে তাৰ পূৰ্ণ সুযোগ গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব।

একাংশ সমীক্ষাৰ মতে কভিড-১৯ ৰ পিছৰ পৰিস্থিতিত অৰ্থনীতি চম্ভালি লোৱা বিশ্বৰ শীৰ্ষস্থানৰ ছয় দেশ হ’ল — জাৰ্মানী, ফিনলেণ্ড, ছুইজাৰলেণ্ড, ভিয়েটনাম আৰু টাইৱান। এই দেশবোৰৰ পৰা ভাৰতে অৰ্থনৈতিক সহযোগিতা আশা কৰিব পাৰে। ইয়াৰ উপৰিও ২০২০ চনৰ জুলাই মাহত ইণ্টাৰনেটৰ মাধ্যমত সম্পন্ন হোৱা “ভাৰত-ইউৰোপীয় ইউনিয়ন” শীৰ্ষক সন্মিলনত বহুদিন বন্ধ হৈ থকা “India-EU Trade and Investment Agreement” খন পুনৰ সক্ৰিয় কৰি তোলাৰ সিদ্ধান্ত লৈছে আৰু একে সময়তে অনুষ্ঠিত যুক্তৰাষ্ট্ৰ ভাৰত যুটীয়া বাণিজ্য সমিতিৰ বৈঠকত মুক্ত বাণিজ্য চুক্তি সম্পাদন কৰাৰ সিদ্ধান্ত লৈছে। ইতিমধ্যে প্ৰতিৰক্ষা, মহাকাশ বিজ্ঞান আৰু পাৰমানৱিক শক্তিৰ সন্দৰ্ভত ভাৰত আৰু ফ্ৰান্সৰ মাজত সহযোগিতা চলি আছে। তাৰোপৰি জাৰ্মেনী ভাৰতৰ অন্যতম ব্যৱসায়িক সহযোগী আৰু পোনপটীয়া বিদেশী পুঁজি (FDI) সৰ্বাধিক বিনিয়োগকাৰী দেশ। চীনৰ আগ্ৰাসী বাণিজ্য নীতিয়ে E U আৰু ভাৰতৰ মাজত অৰ্থনৈতিক সহযোগিতা বৃদ্ধিৰ সুযোগ আনি দিছে।

শেষত ক’ৰণা সংক্ৰমণৰ ব্যাপকতালৈ চাই বিশ্ব বেংক, আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মুদ্ৰা নিধি আৰু এছিয়ান ডেভেলপমেন্ট বেংকে ভাৰতক আৰ্থিক সাহায্য আগবঢ়াইছে। বিশ্ব বেংকে ভাৰতৰ আৰ্থিক গতিবিধি ত্বৰান্বিত কৰি তুলিবলৈ এশ কোটি ডলাৰতকৈও অধিক ধন মুকলি কৰি দিছে। ভাৰতৰ ১৩০ কোটি জনসংখ্যা, তাৰে ৬৫ শতাংশ কৰ্মঠ যুৱক-যুৱতী আৰু বিশাল বজাৰ। এই বিলাকে বিশ্বৰ সকলো দেশৰে দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰে। বিকাশ আৰু উন্নতিৰ পথত আগবাঢ়িবলৈ ভাৰতক লাগে মাত্ৰ সঠিক পৰিকল্পনা, পদক্ষেপ আৰু বলিষ্ঠ নেতৃত্ব।

উৎস : (১) ড° জয়কান্ত শৰ্মা — বিকাশৰ পথত আৰ্থিক সহযোগিতাৰ নতুন উদ্যম
(প্ৰান্তিক ১৬-৩১ ডিচেম্বৰ, ২০২০।

(২) The Assam Tribune, 26th December, 2020

কলেজীয়া শিক্ষাৰ বিকাশ আৰু বিৱৰ্তন

নীলাম্বিক কলিতা
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা)

“যি সময়ত অসম হাবি গুচি ফুলবাৰী হব, নৈত ডোঙা গুচি জাহাজ হব, ঘৰ বাঁহৰ গুচি শিল ইটাৰ হব, গাঁৱে গাঁৱে হেজাৰ হেজাৰ পঢ়াশালি হব, গিয়ানৰ সভা, চিকিৎসালয়, দুখীয়া-দৰিদ্ৰৰ পৰিত্ৰাণৰ আলায় হব, আৰু জি কালত লোকসকলে পৰস্পৰে হিংসা-হিংসি নকৰি আটাইক ভাৱিৱত চেনেহ কৰিব, সেই সময়, পৰমপিতা জগদিশ্বৰ, সিন্ধে ঘটোৱা।”

— আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকন

নেদেখাজনাৰ ওচৰত এয়া এক মহান মণিষীৰ কাতৰ নিবেদন যাতে অসমৰ ভৱিষ্যৎ প্ৰজন্মই সু-শিক্ষা লাভ কৰি অসম মাতৃক বিশ্ব দৰবাৰত প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পাৰে। সমগ্ৰ পৃথিৱীৰ লগত খোজ মিলাই অসম তথা অসমৰ লোকসকল প্ৰগতিৰ পথত এতিয়া বহুদূৰ আগুৱাই গ’ল। সৃষ্টি হ’ল বহুতো মেধাশক্তি সম্পন্ন লোকৰ আৰু লগতে মানুহৰ জীৱন যাপন শৈলীৰো উত্তৰণ ঘটিল।

শিক্ষা হ’ল সমাজখন পৰিৱৰ্তন কৰি উন্নতিৰ পথত আগুৱাই লৈ যাব পৰা এক প্ৰভাৱশালী শক্তি। অন্ন, বস্ত্ৰ, বাসস্থানৰ দৰে শিক্ষাকো এক মৌলিক প্ৰয়োজন বুলি আজিৰ সময়ত বিবেচনা কৰা হয়। শিক্ষা অবিহনে সুস্থ সমাজৰ সৃষ্টি হ’ব নোৱাৰে। আমাৰ দেশৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা পৃথিৱীৰ ভিতৰতে প্ৰাচীন। ভাৰতৰ তক্ষশীলা বিশ্ববিদ্যালয় (৭০০ খ্ৰীষ্টাব্দপূৰ্ব) পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ প্ৰাচীন শিক্ষানুষ্ঠান। বৈদিক যুগৰ পৰাই ভাৰতত শিক্ষা ব্যৱস্থা প্ৰচলিত হৈ আহিছে। প্ৰাচীন তথা ঐতিহ্যমণ্ডিত শিক্ষাৰ গৌৰৱোজ্জ্বল দিশটি আজিও স্নান হোৱা নাই। সৃষ্টি হৈছে ন ন মেধাৰ শিল্পী, সাহিত্যিক, উদ্ভাৱক, খেলুৱৈ আৰু বিজ্ঞানীৰ। নিজ নিজ কৃতিত্বৰ বলত উজ্জ্বলি উঠিবলৈ সক্ষম হৈছে বহুতো ভাৰত তথা অসম সন্তান। এয়া সম্ভৱ হৈছে ছাত্ৰ, শিক্ষক, প্ৰশাসন আৰু অভিভাৱকৰ সন্মিলিত প্ৰচেষ্টাত। এই শিক্ষা সম্ভৱ হৈছে বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয় বা অন্যান্য বৃত্তিমুখী শিক্ষানুষ্ঠানৰ যোগেদি।

সকলো স্তৰৰ শিক্ষাতে দ্ৰুত পৰিৱৰ্তন পৰিলক্ষিত হৈছে। এনেকুৱা দ্ৰুত পৰিৱৰ্তনশীল পৰিৱেশত মহাবিদ্যালয়ৰ বিকাশশীল শিক্ষাৰ অগ্ৰগতি সম্পৰ্কে গভীৰভাৱে চিন্তা আৰু বিশ্লেষণ কৰা উচিত। কলেজীয়া শিক্ষাত শিক্ষণ-শিকন প্ৰক্ৰিয়া সুচাৰুৰূপে চলিবলৈ শিক্ষক, শিক্ষার্থী, প্ৰশাসন তথা অভিভাৱকসকলৰ পূৰ্ণ সহযোগিতাৰ প্ৰয়োজন। স্কুলীয়া শিক্ষাৰ দৰে কলেজীয়া শিক্ষাতো সাধাৰণতে বাধ্যবাধকতা নাথাকে। সেয়েহে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল দায়িত্বশীল হোৱাৰ প্ৰয়োজন বহুত বেছি। কলেজীয়া শিক্ষাৰ সঠিক বিকাশ হ’বলৈ হ’লে কলেজত শৈক্ষিক বাতাবৰণ অটুত ৰখাত গুৰুত্ব দিব লাগে।

শ্ৰেণীসমূহত থকা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বৈচিত্ৰ্যপূৰ্ণ শিকন ক্ষমতা অনুযায়ী শিক্ষা প্ৰদানৰ ব্যৱস্থা কৰিলে শিক্ষাই ফলপ্ৰসূত্ৰে বিকাশ লাভ কৰিব বুলি ভাবিব পাৰি। ইয়াৰোপৰি, নৃত্য, গীত, খেলা-ধূলা, শৰীৰ চৰ্চা, অভিনয়, ফটোগ্ৰাফী আদি বিভিন্ন দিশত দক্ষতা থকা প্ৰতিভাৱান ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ প্ৰতিভাসমূহ বিকশিত কৰিবলৈ কিছুমান পদক্ষেপ ল’লে কলেজীয়া শিক্ষাই সফলতা লাভ কৰিব পাৰে।

বৰ্তমান সময়ত মোবাইলৰ যি গুৰুত্ব সি অসীম। ই শিক্ষণ-শিকন কাৰ্যতো এক অপৰিহাৰ্য আছিল হৈ উঠিছে। এতিয়া ডিজিটেল যুগ। এই যুগত জ্ঞান সহজলভ্য হৈ পৰিছে। আগ্ৰহ আৰু ইচ্ছাশক্তি থাকিলে যিকোনো দিশতে সফলতা লাভ কৰিব পৰা যায়। বিদ্বান তথা পণ্ডিত মানুহৰ জ্ঞানসমূহ সোমাই আছে ইণ্টাৰনেটত। গুণল চাৰ্চ কৰি সহজতে নানা তথ্য পাব পাৰি। প্ৰয়োজন মাথোঁ শিক্ষার্থীসকলৰ অনুসন্ধিৎসাৰ। এইখিনিতে নৱম শ্ৰেণীৰ ইংৰাজী পাঠ্যপুথিত থকা এই কথাখিনি উল্লেখ কৰা হ’ল —

“Margie went into the schoolroom. It was right next to her bedroom and the mechanical teacher was on and waiting for her. It was always on at the same time every day except saturday and sunday.”

(The fun they had-Isaac Asimov)

বৰ্তমান সময়ত ইণ্টাৰনেটৰ প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰতাৰ গভীৰভাৱে অনুধাৱন কৰিলে ভাব হয় চাৰিবেৰৰ মাজৰ পৰীক্ষা নিৰ্ভৰ শিক্ষণ-শিকন প্ৰক্ৰিয়া যেন বিলুপ্ত হ’বলৈ বেছি দিন নাই। মানুহৰ জীৱনৰ দৰেই শিক্ষণ-শিকন ব্যৱস্থাৰো সময়ে সময়ে পৰিৱৰ্তন হয়। আজিকালি নামভৰ্তি অনলাইন যোগে লোৱা হয়, ফৰ্ম ফিল-আপ কৰা হয় অনলাইনযোগে, ক্লাছ কৰা হয় অনলাইনত। গতিকে আমি প্ৰায় সকলো ক্ষেত্ৰতে ইণ্টাৰনেট নিৰ্ভৰ হৈ পৰিছোঁ। ক’ৰণা ভাইৰাছ তথা তলাবন্ধই আমাক বহুত কিবাকিবি যেন শিকাই থৈ গ’ল। আমি যেন এতিয়া এক নতুন সময়ৰ সন্ধিক্ষণত আহি উপনীত হৈছোঁ। পৰিৱৰ্তনশীল সময়ে আমাৰ দুৱাৰত টুকুৰিয়াইছে। নতুনক আদৰি লোৱাৰ আৰু পৰিৱৰ্তনক মানি লোৱাৰ সময় সমাগত। ☐

প ৰি ৱে শ

আৰম্ভণি :

পৰিৱেশৰ অৰ্থ হ'ল আমাৰ চৌপাশ। ফৰাচী শব্দ 'Environ' ৰ পৰা ইংৰাজী 'Environment' শব্দৰ উৎপত্তি হৈছে। ইংৰাজীত 'Environment' শব্দৰ অৰ্থ হ'ল 'Surround' অৰ্থাৎ চৌপাশ'। প্ৰাকৃতিক আৰু সৃষ্টিৰ দ্বাৰা জীৱনচক্ৰ অতিবাহিত কৰাৰ কাৰণে যিবিলাক কাৰক বা উপাদানে চাৰিওফালে আগুৰি থাকি জীৱক প্ৰভাৱান্বিত কৰে তাকে পৰিৱেশ বুলি কোৱা হয়।

'পৰিৱেশ সুৰক্ষা আইনে' পৰিৱেশ সম্পৰ্কে সংজ্ঞা আগবঢ়াইছিল যে, 'বায়ু, পানী, মাটি আৰু মানুহকে ধৰি অন্যান্য জীৱিত পদাৰ্থসমূহৰ মাজত থকা পাৰস্পৰিক সম্বন্ধই হ'ল পৰিৱেশ।'

বিজ্ঞানীসকলে পৰিৱেশ শব্দটোক বৃহত্তৰ অৰ্থত ব্যৱহাৰ কৰিছে। বিজ্ঞানীসকলৰ ভাষাত পৰিৱেশ হ'ল প্ৰধানতঃ পাঁচটা উপাদানৰ উপযুক্ত সমন্বয়। এই পাঁচটা উপাদান হ'ল — মাটি, পানী, বায়ু, উদ্ভিদ আৰু প্ৰাণী। অৰ্থাৎ জীৱজগতক আৱৰি যি সামগ্ৰিক প্ৰকৃতি আছে সেয়াই হ'ল আমাৰ পৰিৱেশ। পৰিৱেশৰ বিভিন্ন উপাদানসমূহৰ পৰস্পৰৰ ওপৰত থকা নিৰ্ভৰশীলতাই মানুহ আৰু প্ৰকৃতিৰ মাজত এক সমতাৰ সৃষ্টি কৰে, যিটো জীৱন ধাৰণৰ বাবে অতি প্ৰয়োজনীয়।

পৰিৱেশক দুই ধৰণে অধ্যয়ন কৰিব পাৰি। সেয়া হ'ল প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশ আৰু মানৱসৃষ্ট পৰিৱেশ। বায়ু, পানী, মাটি, অৰণ্য, বন্যপ্ৰাণী ইত্যাদিক লৈ প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশ গঠিত। আনহাতে পৰিৱেশৰ ওপৰত মানুহৰ ক্ৰিয়া, ঘৰ-দুৱাৰ, প্ৰযুক্তিবিদ্যা, যাতায়াত উপযোগিতা, সংস্থাপন ইত্যাদিক লৈ মানৱসৃষ্ট পৰিৱেশ গঠিত। আন কিছুমান পৰিৱেশ অধ্যয়নকাৰীয়ে পৰিৱেশক প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশ, মানসিক পৰিৱেশ আৰু

গাৰ্গী মেধি

স্নাতক তৃতীয় যান্মাসিক
ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

সামাজিক পৰিৱেশ এই তিনিটা ভাগত ভাগ কৰিছে। বৰ্তমান আধুনিক ধাৰণামতে মানৱ সমাজৰ আৰ্থ-সামাজিক দিশটোকো পৰিৱেশ অধ্যয়নৰ অন্তৰ্গত হিচাপে সামৰি লোৱা হৈছে।

পৰিৱেশৰ উপাদানসমূহ :

পৰিৱেশৰ উপাদানসমূহক প্ৰধানকৈ তিনিটা প্ৰকাৰত ভাগ কৰা হৈছে। সেয়া হ'ল অজৈৱিক উপাদান, জৈৱিক উপাদান আৰু শক্তি উপাদান। অজৈৱিক উপাদানসমূহ হ'ল — বায়ুমণ্ডল, জলমণ্ডল আৰু ভূমণ্ডল। জীৱমণ্ডলক লৈ জৈৱিক উপাদানসমূহ গঠিত। আনহাতে সৌৰশক্তি, জল বৈদ্যুতিক শক্তি আৰু পাৰমাণৱিক শক্তিক লৈ শক্তি উপাদানসমূহ গঠিত।

পৰিৱেশৰ অংশসমূহ :

ভৌতিক আৰু ৰাসায়নিক গঠনৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি পৰিৱেশক চাৰিটা অংশত ভাগ কৰা হৈছে। সেয়া হ'ল —

(১) বায়ুমণ্ডল :

পৃথিবীৰ ওপৰিভাগত থকা বায়ুৰ আৱৰণটোক বায়ুমণ্ডল বোলে। বায়ুমণ্ডলে জীৱজগতৰ বাবে অতি প্ৰয়োজনীয় গেছৰ ভঁৰাল হিচাপে কাম কৰে। বায়ুমণ্ডলত থকা উল্লেখযোগ্য গেছ সমূহ হ'ল — নাইট্ৰ'জেন, অক্সিজেন, কাৰ্বন-ডাই-অক্সাইড, আৰ্গন, জলীয়বাষ্প, ধূলিকণা আৰু নিচেই কম পৰিমাণত থকা সক্ৰিয় গেছসমূহ। নিষ্ক্ৰিয় গেছসমূহৰ ভিতৰত নিয়ন, হিলিয়াম, মিথেন, ক্ৰিপটন, জেনন, হাইড্ৰ'জেন আদিয়েই উল্লেখযোগ্য। এই গেছসমূহে এখন আৱৰণৰ দৰে থাকি জীৱসমূহক জীয়াই ৰখাত সহায় কৰাৰ উপৰিও মহাশূন্যৰ পৰা অহৰহভাৱে পৃথিবীলৈ আহি থকা নানা ধৰণৰ বিপজ্জনক মহাজাগতিক ৰশ্মি, অতি বেঙুনীয়া ৰশ্মি আদিৰ পৰা জীৱসমূহক ৰক্ষণাবেক্ষণ দি আহিছে।

(২) জলমণ্ডল :

ভূ-পৃষ্ঠৰ ওপৰত থকা সাগৰ, হ্ৰদ, নদ-নদী অন্যান্য জলবাশি, জলীয় বাষ্প, আনকি গোটা অৱস্থাত থকা বৰফ এই আটাইবোৰক একেলগে জলমণ্ডল বোলে। জলমণ্ডলে পৃথিবীৰ ভূ-ভাগৰ প্ৰায় ৭১ শতাংশ ঠাই অধিকাৰ কৰি আছে। কিন্তু এই বিশাল জলভাগৰ ৯৭ শতাংশ পানী মহাসাগৰসমূহত সোমাই আছে। ফলত এই পানী লৱণযুক্ত হোৱাৰ কাৰণে খোৱা নতুবা জলসিঞ্চন কোনোটোৰ বাবে উপযোগী নহয়।

(৩) জীৱমণ্ডল :

ভূ-পৃষ্ঠৰ ওপৰৰ যিটো স্তৰত জীৱসমূহ বিদ্যমান তাক জীৱ মণ্ডল বোলে। এই মণ্ডলটো ভূগোলকৰ ওপৰৰ এটা জৈৱিক আৱৰণ, য'ত জীৱই কোনো কৃত্ৰিমতাৰ সহায় নোলোৱাকৈ জীয়াই থাকিব পাৰে। পৰিৱেশৰ বিভিন্নতাৰ বাবে এই স্তৰটোত সৰল জীৱৰ পৰা জটিল জীৱলৈ নানা ধৰণৰ জীৱই বাস কৰে।

(৪) ভূ-মণ্ডল :

পৃথিবীৰ খোলাটোৰ গোটা, শিলাময় ভাগটোক ভূ-মণ্ডল বোলে। ভূ-পৃষ্ঠৰ কেৱল এক চতুৰ্থাংশহে মাটিৰে আৱৰি আছে আৰু এই অংশটোৱেই স্থলজ জীৱসমূহৰ বাসভূমি। মাটিত নানা ধৰণৰ খনিজ লৱণ, জৈৱিক উপাদান, বায়ু আৰু পানী মিশ্ৰিত হৈ থাকে। ওপৰোক্ত অংশকেইটাই পৰিৱেশত জীৱজগত বৰ্তি থকাৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি আহিছে।

পৰিৱেশ প্ৰদূষণৰ কাৰণ :

ভৌতিক, ৰাসায়নিক নাইবা জৈৱিক কাৰকৰ প্ৰভাৱত পৰিৱেশত

থকা বায়ু, পানী নাইবা মাটিৰ প্ৰতিকূল নাইবা অনাকাঙ্ক্ষিত পৰিৱৰ্তন হোৱাকৈ পৰিৱেশ প্ৰদূষণ বোলে। পৰিৱেশ প্ৰদূষণ আজি এক বিশ্ব সমস্যা। সভ্যতাৰ অগ্ৰগতি আৰু জনসংখ্যা বিস্ফোৰণৰ ফলত মানুহে পৰিৱেশত নানা ধৰণৰ অবাঞ্ছিত ক্ৰিয়া কলাপ আৰম্ভ কৰিবলৈ লৈছে। নিজৰ জীৱন ধাৰণৰ প্ৰণালী অধিক সহজ কৰিবলৈ যাওঁতে প্ৰকৃতিক নিৰ্দয়ভাৱে ধ্বংস কৰি গৈছে। উদ্যোগীকৰণ, কৃষি সম্প্ৰসাৰণ, নগৰীকৰণ, জলবিদ্যুৎ প্ৰকল্প, নদীবান্ধ আদি অনেক কাম কৰিবলৈ যাওঁতে প্ৰকৃতিৰ বুকুত আঘাত হানিছে যাৰ ফলত প্ৰকৃতিৰ প্ৰতিক্ৰিয়া অস্বাভাৱিক হ'বলৈ ধৰিছে। ইয়াৰ ফলত নিৰপৰাধী জীৱকূলৰ ব্যাপক ক্ষতি হৈছে। মানুহৰ বাবে নদীৰ দিশ সলনি হৈছে, অৰণ্য ধ্বংস হৈছে, হাজাৰ হাজাৰ জীৱ-জন্তুৰ চিৰদিনৰ বাবে পৃথিবীৰ পৰা বিলুপ্তি ঘটিছে। গছ-গছনি কমি অহাৰ লগে লগে পৃথিবীৰ উত্তাপ বাঢ়ি গৈছে। এই গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধিৰ ফলত বৰফাবৃত অঞ্চলসমূহৰ বৰফ গলি সাগৰ পৃষ্ঠৰ উচ্চতা বাঢ়িছে। সাগৰ পৃষ্ঠৰ কম উচ্চতাত থকা ঠাইসমূহ পানীৰ তলত ডুব যোৱাৰ উপক্ৰম হৈছে।

পৰিৱেশ প্ৰদূষিত হৈ অহা কাৰকসমূহৰ বিষয়ে তলত বহলাই আলোচনা কৰা হ'ল —

বায়ু প্ৰদূষণ :

যিদিনাই আদিম মানুহে শিলে শিলে ঘৰনি খুৱাই জুইৰ আৱিষ্কাৰ কৰিছিল, সেইদিনাৰ পৰাই বতাহ প্ৰদূষিত হৈ আহিছে। শক্তি উৎপাদন কেন্দ্ৰ, গাড়ী-মটৰৰ ধোঁৱা, উদ্যোগ, কাৰখানা, উৰাজাহাজ, পেলনীয়া আৱৰ্জনা জ্বলোৱা — এইবোৰৰ পৰাই ঘাইকৈ বায়ু দূষিত হয়। সকলোবোৰ দূষিতকৰণৰ ভিতৰত বায়ুৰ পৰা হোৱা দূষিতকৰণেই আটাইতকৈ বেছি আৰু ভয়াৱহ। বায়ু প্ৰদূষণে আমাৰ শৰীৰৰ ক্ষতিসাধন কৰাৰ ক্ষেত্ৰতো প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰে। কাৰণ আমাৰ উশাহত (প্ৰায় যাঠি হেজাৰ) ধূলিকণা নাকেৰে শৰীৰৰ ভিতৰলৈ সোমাই যায়, যিয়ে হাওঁফাওঁত যথেষ্ট ক্ষতিসাধন কৰে। ইয়াৰোপৰি বায়ু প্ৰদূষণে প্ৰস্তৰ মূৰ্তি, কংক্ৰিট, ইটা, ৰঙীন চিত্ৰ আদিও নষ্ট কৰে।

(২) জল প্ৰদূষণ :

পানী দূষিত কৰা পদাৰ্থসমূহ ঘাইকৈ উদ্যোগ, কৃষি পাম আৰু পেলনীয়া আৱৰ্জনাৰ পৰাহে আহে। ঘৰুৱা পেলনীয়া বস্তু, সংক্ৰামক ৰোগৰ বীজাণু, কীটনাশক, তৃণনাশক আদি দ্ৰব্য, গা-কাপোৰ আদি ধোৱা চাবোন, বাচন-বৰ্তন চাফা কৰা পাউদাৰ, বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ ৰাসায়নিক পদাৰ্থ আদিয়েই পানী দূষিতকৰণৰ মূল কাৰণ। পানী দূষিত হোৱাৰ ফলত মানুহৰ শৰীৰৰ যথেষ্ট অনিষ্ট হোৱাৰ লগতে পানীত থকা মাছ-কাছ আদি জলচৰ জীৱ-জন্তুৰো ক্ষতি হয়।

(২) শব্দ প্রদূষণ :

কিছুমান ক্ষেত্ৰত শব্দয়ো পৰিৱেশ দূষিত কৰে। আমনিদায়ক তথা অবাঞ্ছিত শব্দৰ কোলাহলে যেতিয়া জীৱৰ শাৰীৰিক আৰু মানসিক দিশত ব্যাপক ক্ষতি কৰে তাকে শব্দ প্ৰদূষণ বোলে। জনবহুল অঞ্চল বিলাকত হোৱা কোলাহলে শব্দ প্ৰদূষণত যথেষ্ট অৰিহণা যোগায়। ইয়াৰোপৰি যান-বাহন চলাচল কৰা সময়ত হোৱা শব্দ, এইবিলাকে বজোৱা হৰ্ণ, ছাইবেনৰ শব্দ আদিয়েও শব্দ প্ৰদূষণত ভাগ লয়। লগতে কল-কাৰখানা, উদ্যোগ, তথা দলং, ঘৰ আদিৰ নিৰ্মাণ কাৰ্যৰ পৰা ওলোৱা শব্দইও প্ৰদূষণ ঘটায়। বোমা বিস্ফোৰণৰ সময়ত হোৱা শব্দই শব্দ প্ৰদূষণৰ সৃষ্টি কৰে আৰু লগতে প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগ যেনে — ভূমিকম্প, আগ্নেয়গিৰি, বিজুলী-ঢেৰেকনি, ধুমুহা আদি ঘটৰ সময়তো শব্দ প্ৰদূষণৰ সৃষ্টি হয়।

(৪) স্থল প্ৰদূষণ :

মাটিত অধিক পৰিমাণে দিয়া ৰাসায়নিক সাৰ, কীটনাশক দ্ৰব্যৰ প্ৰয়োগ, বনভূমি আৰু তৃণভূমি ধ্বংস কৰা, এইবোৰৰ পৰাই মাটি প্ৰদূষিত হয়। তদুপৰি বিভিন্ন কাৰণত মানুহে হাবি-বন কাটি মাটি মুকলি কৰে। গৰু-ম'হ চৰাই ঘাঁহনি-বননি ধ্বংস কৰে। এনে কাৰ্যই মাটি প্ৰদূষিত কৰি জীৱজগতৰ অনিষ্ট সাধন কৰে। গছ-গছনি কটাৰ ফলত জলবায়ু আৰু বতৰৰো পৰিৱৰ্তন ঘটে। কাৰণ গছ-গছনিৰ লগত বতৰ আৰু জলবায়ুৰ ওতঃপ্ৰোত সম্বন্ধ আছে। গছ-গছনি কাটিলে আৰু সৰু উদ্ভিদ, ঘাঁহনি নষ্ট কৰিলে বতাহৰ কোবাল সোঁতে মাটিৰ ক্ষয় সাধন কৰে। এইদৰে পৰিৱেশ দূষিত হোৱাৰ ফলত পৃথিৱীৰ ১১ কোটি হেক্টৰ মাটিৰ এক বিৰাট অংশ মানুহৰ ব্যৱহাৰৰ অনুপযোগী হৈ পৰিছে।

(৫) পেলনীয়া আৱৰ্জনাৰ পৰা হোৱা প্ৰদূষণ :

ঘৰুৱা জাৱৰ-জোঁথবোৰকে আৰম্ভ কৰি নগৰীকৰণ আৰু উদ্যোগীকৰণৰ ফলত সৃষ্টি হোৱা গোটা আৱৰ্জনাবোৰে পৰিৱেশ দূষিত কৰি এক ব্যাপক ৰূপ ধাৰণ কৰিছে। বহু অৰণ্যভূমি নগৰীকৰণৰ বাবে মানুহে ধ্বংস কৰাৰ ফলত সেই অৰণ্যভূমিসমূহে উকা পথাৰ আৰু টকলা পাহাৰৰ ৰূপ লৈছে। নগৰীকৰণৰ লগে লগে তাত গঢ়ি উঠা উদ্যোগ আৰু নানা ধৰণৰ কল-কাৰখানাবিলাকৰ পৰা দৈনিক এক বুজন পৰিমাণৰ গোটা আৱৰ্জনাৰ সৃষ্টি হয়। এই গোটা তথা পেলনীয়া আৱৰ্জনাসমূহে পৰিৱেশ প্ৰদূষণৰ সৃষ্টি কৰিছে। ইয়াৰোপৰি শাক-পাচলিৰ আৱৰ্জনা, খাদ্যৰ এৰেহা অংশ, কণী, মাছ ইত্যাদিয়েও পৰিৱেশ প্ৰদূষণত প্ৰভাৱ পেলায়।

(৬) গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধি :

গছ-গছনি, পাহাৰ-পৰ্বত, অৰণ্যভূমি কাটি তহিলাং কৰাৰ ফলত

পৃথিৱীৰ উষ্ণতা বৃদ্ধি পাইছে যাৰ ফলত সেউজ গৃহ গেছসমূহৰ শোষণ কৰিব পৰা ক্ষমতা কমি আহিছে। ইয়াৰ ফলত সেউজ গৃহ গেছসমূহে ৰশ্মি ধৰি ৰাখিব নোৱাৰা হৈছে আৰু ইয়ে সেউজ গৃহ গেছৰ গাঢ়তা বৃদ্ধি কৰাৰ ফলত গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধি হোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে আৰু গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধিয়ে পৰিৱেশত প্ৰতিকূল অৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰিছে।

ভূ-পৃষ্ঠৰ ওপৰত বতৰৰ সদায় পৰিৱৰ্তন ঘটি থাকে। যিহেতু কোনো এখন ঠাইৰ জলবায়ু সেই ঠাইখনৰ উষ্ণতা, বৃষ্টিপাত, খৰাং অৱস্থা, আদ্ৰতা আদিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল হয় সেয়েহে বতৰৰ পৰিৱৰ্তনৰ ফলস্বৰূপে জলবায়ুৰো পৰিৱৰ্তন হয়। ইয়াৰোপৰি ঋতু পৰিৱৰ্তনৰ ফলতো জলবায়ুৰ পৰিৱৰ্তন ঘটে আৰু লগতে ভূমিকম্প, আগ্নেয়গিৰি আদি প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগৰ ফলতো জলবায়ুৰ পৰিৱৰ্তন হয়। জলবায়ুৰ এই ব্যাপক পৰিবৰ্তনে পৰিৱেশ প্ৰদূষণত অৰিহণা যোগায় আহিছে।

(৭) এচিড বৰষুণ :

এচিড বৰষুণ বৰ্তমান সময়ৰ এক বিশ্বজনীন সমস্যা। কল-কাৰখানা আৰু বিভিন্ন উদ্যোগসমূহত হোৱা নানা ধৰণৰ জৈৱিক ইন্ধন বিলাকৰ দহনৰ ফলত প্ৰচুৰ পৰিমাণে ছালফাৰ ডাই-অক্সাইড, নাইট্ৰ'জেন অক্সাইড আৰু হাইড্ৰ'জেন ক্লৰাইড আদি গেছবায়ুমণ্ডললৈ নিৰ্গত হয়। বায়ুমণ্ডলত এই গেছসমূহ জলীয় বাষ্পৰ লগত বিক্ৰিয়া কৰি ক্ৰমে ছালফিউৰিক এচিড, নাইট্ৰিক এচিড আৰু হাইড্ৰ'ক্লৰিক এচিডলৈ ৰূপান্তৰিত হৈ বৰষুণৰ পানীৰ লগত লগ হৈ এচিড বৰষুণৰ সৃষ্টি হয়। এই বৰষুণে পৰিৱেশত যথেষ্ট ক্ষতিসাধন কৰি পৰিৱেশ প্ৰদূষিত কৰে।

ওপৰোক্ত বিভিন্ন কাৰণৰ ফলত পৰিৱেশ প্ৰদূষণ বৰ্তমান এক ভয়ংকৰ অৱস্থাত পৰিণত হৈছে আৰু ইয়ে জীৱ জগতৰ ওপৰত এক প্ৰতিকূল অৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰিছে।

পৰিৱেশ বিষয়ক শিক্ষা :

জনসংখ্যা বৃদ্ধি আৰু মানৱ সৃষ্ট প্ৰদূষণে জনসাধাৰণক পৰিৱেশ শিক্ষাৰ গুৰুত্বৰ প্ৰতি সজাগতা আনি দিছে। প্ৰকৃতি আৰু প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ সু-সংৰক্ষণৰ বাবে পৰিৱেশ অধ্যয়ন কৰা অতি আৱশ্যকীয়। পৰিৱেশৰ উপাদানসমূহৰ আন্তঃ সম্পৰ্কৰ লগতে পাৰিপাৰ্শ্বিক বস্তুৰ লগত থকা সম্পৰ্কৰ বিষয়ে অধ্যয়নেই হৈছে পৰিৱেশ অধ্যয়ন বা পৰিৱেশ শিক্ষা। পৰিৱেশ শিক্ষাৰ দ্বাৰা প্ৰতিজন মানুহ আৰু মানুহৰ সৃষ্টিৰ মাজত পৰিৱেশ সম্পৰ্কীয় ধাৰণাসমূহ বুজাই দি এক সজাগতাৰ সৃষ্টি কৰা হয়।

পৰিৱেশ সংক্ৰান্ত সজাগতাৰ আৱশ্যকতা :

পৰিৱেশ হৈছে এটি বহু শৃংখলযুক্ত বা বহুস্তৰীয় বিষয়। বয়স বা বৃত্তি নিৰ্বিশেষে যিকোনো এজন ব্যক্তি পৰিৱেশৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হয়, কাৰণ তেওঁৰ সকলো কাৰ্য পৰিৱেশতেই সম্পন্ন হয়। এই কাৰণেই পৰিৱেশ এনে এটা বিষয় যাৰ প্ৰকৃতি সাৰ্বজনীন। কিন্তু বৰ্তমান সময়ত পৰিৱেশত চলি থকা পাৰিৱেশিক সমস্যাসমূহে পৰিৱেশতন্ত্ৰত এনে এক পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি কৰিছে যিয়ে প্ৰকৃতিৰ লগতে মানৱ সমাজৰ ওপৰত এক বিপৰীতমুখী প্ৰতিক্ৰিয়াৰ সৃষ্টি কৰিছে। গতিকে বিভিন্ন কাৰকৰ দ্বাৰা প্ৰদূষিত হৈ অহা পৰিৱেশক প্ৰদূষণমুক্ত কৰি তুলিবলৈ হ'লে জনসাধাৰণৰ মাজত সচেতনতা অনাৰ ক্ষেত্ৰত দৃঢ় পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। পৰিৱেশ সুৰক্ষাৰ কাৰণে অৰ্থাৎ সুস্থ পৰিৱেশ পাবৰ বাবে বিভিন্ন ধৰণৰ আইন প্ৰণয়নৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া হৈছে। ইয়াৰ ভিতৰত ভাৰতবৰ্ষই হ'ল বিশ্বৰ প্ৰথম দেশ যিয়ে পৰিৱেশ সুৰক্ষা আৰু সংৰক্ষণ ব্যৱস্থা নিজৰ সংবিধানত অন্তৰ্ভুক্ত কৰিছে। ১৯৭২ চনৰ ৫ জুনত ষ্টকহমত বহা আন্তৰ্জাতিক মানৱ পৰিৱেশ সম্পৰ্কীয় সন্মিলনত পৰিৱেশ সুৰক্ষা আৰু সংৰক্ষণ কৰাটো পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে আলোচনা কৰা হয় আৰু তাৰ পিছৰে পৰা ৫ জুনত 'বিশ্ব পৰিৱেশ দিৱস' হিচাপে সমগ্ৰ বিশ্বতে পালন কৰি অহা হৈছে।

পৰিৱেশ সুস্থ কৰি ৰাখিবলৈ আমি সেউজ চিন্তাশ্ৰয়ী হ'ব লাগিব আৰু সেউজ পৃথিৱী গঢ়িব লাগিব। আমি ইয়াকো চিন্তা কৰিব লাগিব যে এই পৃথিৱীখন অকল মানুহৰ বাবেই নহয়, আমাৰ সৈতে সহ-অৱস্থান কৰি থকা জীৱ-জন্তু আৰু উদ্ভিদ জগতৰ বাবেও। আমাৰ পৰিৱেশ আমাৰ হাতত ৰক্ষা হ'ব কাৰণ নিকা পৰিৱেশতহে প্ৰকৃতিৰ ভাৰসাম্য ৰক্ষিত হয়। আমি সকলোৱে জানো যে গছ-গছনি থাকিলেহে জীৱ-জগত বৰ্তি থাকিব। ইয়াৰ বাবে আমি আমাৰ পৃথিৱী সেউজীয়া কৰি তুলিব লাগিব।

পৰিৱেশৰ লগত মানৱ স্বাস্থ্যৰ ওতঃপ্ৰোত সম্বন্ধ আছে। সুস্থ পৰিৱেশে মানুহৰ শাৰীৰিক আৰু মানসিক উত্তৰণ ঘটায়। আমাৰ চাৰিওফালৰ পৰিৱেশ যেতিয়া পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্ন হয় আৰু বায়ু চলাচল কৰাৰ ক্ষেত্ৰত অনুকূল হয়, তেতিয়া আমাৰ শৰীৰ বিভিন্ন সম্ভাৱ্য ৰোগৰ পৰা সুৰক্ষিত হয়। পৰিৱেশ প্ৰদূষণৰ বিভিন্ন কাৰক যেনে - জনসংখ্যা বিস্ফেৰণ, শৌচাগাৰৰ অভাৱ, পৰ্যাপ্ত সূৰ্যৰ পোহৰৰ অভাৱ, বিশুদ্ধ বায়ু আৰু পানীৰ অভাৱ, গছ-গছনি ধ্বংস কৰা জনসচেতনতাৰ অভাৱ ইত্যাদিয়ে পৰিৱেশৰ ওপৰত বিৰূপ প্ৰভাৱ পেলাইছে যাৰ ফলত গোটেই বিশ্বক এক অভাৱনীয় প্ৰদূষণে ছানি ধৰিছে। এই পৰিৱেশ প্ৰদূষণৰ পৰা পৃথিৱীখনক সুন্দৰ কৰি তুলিবলৈ হ'লে আমি সকলো মানুহকে

পৰিৱেশ শিক্ষাৰে শিক্ষিত কৰি তুলিব লাগিব।

এক পৰিষ্কাৰ, স্বাস্থ্যকৰ, সৌন্দৰ্যময় আৰু নিৰাপদ পৰিৱেশত বাস কৰিবলৈ হ'লে আৱৰ্জনা শোষণকাৰ্য তথা বিশ্বত ভয়ানক সমস্যাকপে দেখা দিয়া পৰিৱেশ প্ৰদূষণসমূহ নিৰ্মূল কৰাত অধিক গুৰুত্ব দিব লাগিব। গছ-গছনি কাটি তহিলং কৰাৰ পৰা বিৰত থাকি অধিক গছ-গছনি ৰোপন কৰাত সকলো ব্যক্তিয়েই সহযোগিতা আগবঢ়াব লাগিব আৰু লগতে প্ৰদূষণ প্ৰতিৰোধ কাৰ্যত সক্ৰিয় অংশগ্ৰহণ কৰিব লাগিব। পৰিৱেশ প্ৰদূষণমুক্ত কৰি তুলিবলৈ হ'লে য'তে ত'তে মল-মূত্ৰ, খু-খেকাৰ পৰিত্যাগ কৰা আৰু জীৱ-জন্তুক খাল, বিল, পুখুৰী আদিত গা ধোৱাৰ নোৱাৰে বুলি জনসাধাৰণৰ মাজত সচেতনতাৰ সৃষ্টি কৰিব লাগিব। ইয়াৰোপৰি নিজৰ গাড়ী থাকিলেও প্ৰত্যেকজন ব্যক্তিয়ে খোজ কঢ়া বা চাইকেল চলোৱা অভ্যাস কৰা উচিত, অৰ্থাৎ যান্ত্ৰিক বাহনৰ ব্যৱহাৰ যিমান পাৰি কমাব লাগিব যাতে সমগ্ৰ বিশ্বই এই ধৰণৰ প্ৰদূষিত সমস্যাৰ সন্মুখীন হ'ব লগা নহয়।

এনে ধৰণৰ পাৰিৱেশিক সমস্যাসমূহৰ ফলত আজি গোটেই বিশ্বই এক ভয়াৱহ পৰিস্থিতিৰ সন্মুখীন হ'বলৈ বাধ্য হৈছে। সেয়েহে পৰিৱেশ প্ৰদূষণৰ এই সমস্যাসমূহ সমাধান কৰাৰ ক্ষেত্ৰত নাগৰিকসকলে বিশেষ সাৱধানতা অৱলম্বন কৰা উচিত যাতে ইয়াৰ জৰিয়তে এটা সুন্দৰ পৰিৱেশ গঢ়ি উঠে।

সামৰণি :

পৰিৱেশে জৈৱিক, অজৈৱিক সকলো উপাদানকে ওপৰত সামৰি লয়। গতিকে পৰিৱেশ সুৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সৰ্বসাধাৰণ জনগণৰ সচেতনতা আমোঘ অস্ত্ৰ। জনগণ সচেতন হৈ পৰিৱেশক ৰক্ষা কৰিবলৈ প্ৰতিজ্ঞাবদ্ধ নহ'লে ইয়াৰ সু-ফল পাব নোৱাৰি। আমি জনসাধাৰণক এই দিশত শিক্ষিত কৰি তুলিব লাগিব আৰু বুজাব লাগিব যে পৰিৱেশৰ পতন প্ৰত্যক্ষভাৱে নাহিলেও সময়ত ই এক বিভীষিকাৰূপে আহিব পাৰে আৰু তেতিয়া আমি ভয়াৱহ পৰিস্থিতিৰ সন্মুখীন হ'ব লাগিব।

আমি যদি এখন সুন্দৰ পৃথিৱীত এক পৰিষ্কাৰ, স্বাস্থ্যকৰ সৌন্দৰ্যময় আৰু নিৰাপদ পৰিৱেশত বাস কৰিব খোজোঁ তেনেহ'লে সকলো ধৰণৰ অনিষ্টকাৰী প্ৰদূষণ ৰোধ কৰিবলৈ আমি সকলোৱেই ব্যৱহাৰিক সচেতনতাত অধিক গুৰুত্ব দিব লাগিব আৰু তেতিয়াহে আমি আমাৰ ভৱিষ্যত প্ৰজন্মক নিৰাপদ, পৰিষ্কাৰ তথা এটা অতি সুন্দৰ পৰিৱেশ প্ৰদান কৰিব পাৰিম।

প্ৰসংগ উৎস :

<https://vikaspedia.in> □

অসমৰ খোৱা পানীৰ ফ্ল'ৰাইড অপসারণত নে'ন' প্রযুক্তিবিদ্যাৰ ব্যৱহাৰ

ড° মানস জ্যোতি ডেকা
সহকাৰী অধ্যাপক,
ৰসায়ন বিজ্ঞান বিভাগ

ফ্ল'ৰাইড প্ৰদূষণ আৰু প্ৰাণী জগতত তথা পৰিবেশত ইয়াৰ কেনেকুৱা প্ৰভাৱ তাৰ এটি সহজ ব্যাখ্যা ইয়াত আগবঢ়োৱা হৈছে। নে'ন' প্ৰযুক্তি ব্যৱহাৰ কৰি কেনেকৈ ফ্ল'ৰাইড পানীৰ পৰা অপসারণ কৰিব পাৰি তাৰ ওপৰতো আলোকপাত কৰা হৈছে। আশা কৰো আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল ইয়াৰ পৰা উপকৃত হ'ব, যিহেতু অসমৰ কেইবাখনো জিলাত পানীত ফ্ল'ৰাইডৰ উপস্থিতি পোৱা গৈছে।
নে'ন' প্ৰযুক্তিবিদ্যা কি ?

বৰ্তমান সময়ত বহুলভাৱে শুনিবলৈ পোৱা এটি শব্দ হৈছে নে'ন'। ভাৰতবৰ্ষৰ সৰ্বসাধাৰণ ৰাইজে নে'ন' শব্দৰ লগত চিনাকী হ'ল যেতিয়া বতন টাটাই জুলাই, ২০১২ চনত নে'ন' গাড়ীৰ উদ্ভাৱন কৰে। নে'ন' শব্দৰ অৰ্থ হ'ল সৰু বা সূক্ষ্ম। কিন্তু বিজ্ঞানৰ ভাষাত ইয়াৰ অৰ্থৰ অলপ পাৰ্থক্য পৰিলক্ষিত হয়।

নে'ন' (Nano) হ'ল এটা জোখ বা মাত্ৰাৰ একক। নে'ন' মানে সহজ অৰ্থত 10^{-9} বা .000000001, অৰ্থাৎ ১ মিটাৰ দৈৰ্ঘ্যৰ পদাৰ্থ এটাক যদি ১০০ কোটি ভাগ কৰি লোৱা হয় তাৰ এটা ভাগক ১০ নে'ন' মিটাৰ বোলা হয়। বিজ্ঞানৰ যিটো শাখাত এই নে'ন' জোখৰ পদাৰ্থবোৰৰ অধ্যয়ন তথা ব্যৱহাৰিক দিশৰ প্ৰয়োগ কৰা হয় তাক নে'ন' প্ৰযুক্তিবিদ্যা বোলে।

মিটাৰ স্কেল এককটি আমাৰ সকলোৰে দৈনন্দিন জীৱনৰ লগত জড়িত। সহজ অৰ্থত সমাজত পৰিচিত জোখৰ এককটিয়েই হৈছে মিটাৰ। যেতিয়া পদাৰ্থ এটি নে'ন' মাত্ৰাত (১ ৰ পৰা ১০০ নে'ন' মিটাৰ) পৰিবৰ্তন হয় অৰ্থাৎ যেতিয়া পদাৰ্থটি সৰু হৈ গৈ থাকে তেতিয়া মূল পদাৰ্থতকৈ তাৰ পৃষ্ঠকালি বাঢ়ি যায়। বৰ্ধিত পৃষ্ঠকালিৰ কাৰণে নে'ন' মিটাৰ জোখত পদাৰ্থটোৱে কিছুমান নতুন ভৌতিক আৰু ৰাসায়নিক

গুণাগুণ দেখুৱায়। অৰ্থাৎ নতুন পদাৰ্থটোৱে মানি চলা পদাৰ্থৰ গুণাগুণ নে'ন' পদাৰ্থটোৱে নমনা হৈ যায়।

ইতিহাস :

নে'ন' প্ৰযুক্তিৰ ধাৰণাৰ ওপৰত প্ৰথম আলোচনা কৰে ১৯৫৯ চনত প্ৰসিদ্ধ পদাৰ্থ বিজ্ঞানী ৰিচাৰ্ড ফাইনমেনে। তেওঁ কেলিফোৰ্ণিয়া ইন্সটিটিউট অৱ টেকন'লজিত হোৱা আমেৰিকাৰ ফিজিকেল চোচাইটি সভাত 'There is plenty of room of the bottom' অৰ্থাৎ "নিম্ন ভাগত প্ৰচুৰ কোঠালি" শীৰ্ষক এটি বক্তৃতা প্ৰদান কৰে। এই বক্তৃতাটোৱেই নে'ন' প্ৰযুক্তিৰ সন্দৰ্ভত বিশ্বক প্ৰথম ধাৰণা দিয়ে। আৰু ভৱিষ্যতৰ নে'ন' প্ৰযুক্তি অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰত মাইলৰ খুটি হিচাপে পৰিগণিত হয়। এই নে'ন' প্ৰযুক্তি শব্দটো প্ৰথমে ব্যৱহাৰ কৰিছিল জাপানীজ বিজ্ঞানী ন'ৰিঅ' টানিগুচিয়ে ১৯৭৪ চনত। তেওঁৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত এখন গৱেষণা পত্ৰত কেনেকৈ নে'ন' মাত্ৰাত পদাৰ্থ এটি নিৰ্মাণ কৰিব পৰা যায় সেই প্ৰযুক্তি সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা হৈছে।

নে'ন' পদাৰ্থ মূলত দুই প্ৰকাৰৰ : —

১. অজৈৱ নে'ন' পদাৰ্থ (Metal Nano Materials)
(সোণৰ নে'ন' পদাৰ্থ, ৰূপৰ নে'ন' পদাৰ্থ, এলুমিনিয়াম নে'ন' পদাৰ্থ)
২. কাৰ্বন নে'ন' পদাৰ্থ (Carbon Nano Materials)
(গ্ৰেফিন, কাৰ্বন নে'ন' টিউব, কাৰ্বন কণা ইত্যাদি)

ফ্ল'ৰাইডৰ সমস্যা :

আমাৰ দৈনন্দিন জীৱনত সঘনে ব্যৱহৃত আৰু সকলো জীৱৰ জীৱন চক্ৰ সূচাৰু ৰূপে চলাই নিবৰ বাবে অতিশয় দৰকাৰী উপাদান হৈছে পানী। পৃথিৱীৰ মুঠ জলপৃষ্ঠৰ ৯৭% পানী আমাৰ দৈনন্দিন

ব্যৱহাৰৰ বাবে উপযোগী নহয় আৰু বাকী ৩ % পানীহে আমি বিভিন্ন কামত ব্যৱহাৰ কৰো। এই পানী ভাগৰ ভিতৰত খোৱা উপযোগী পানীৰ পৰিমাণ নগন্য আৰু বহুতো মানুহে জ্ঞাত বা অজ্ঞাতভাৱে এই অশুদ্ধ বা প্ৰদূষিত পানী সেৱন কৰি আছে। এই অশুদ্ধ পানী সেৱনৰ পাৰ্শ্বক্ৰিয়া ভয়াৱহ। যাৰ ফলশ্ৰুতিত তেওঁলোক নানা ধৰণৰ জটিল ৰোগত আক্ৰান্ত হ'ব লগা হয়। গতিকে ফ্ল'ৰাইডৰ ওপৰত সম্যক জ্ঞান থকাটো আৰু ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে সকলোৱে জনাটো দৰকাৰ। ফ্ল'ৰাইড প্ৰদূষণৰ ফল স্বৰূপে হোৱা ভয়াৱহ বিষক্ৰিয়াৰ বাতৰি বৰ্তমান সময়ত সঘনে প্ৰচাৰ হৈ থকা দেখা যায় বা শুনিবলৈ পোৱা যায়।

অসমৰ সাধাৰণ গাঁৱলীয়া লোকসকলৰ হিতাৰ্থে বিভিন্ন বাতৰি কাকত, পত্ৰিকা বা দূৰদৰ্শনত ইয়াৰ সজাগতাৰ বিষয়ে অৱগত কৰা হৈছে। তথাপি গাওঁ অঞ্চলৰ বহুতো লোক আজিও এই বিষয়ে অজ্ঞাত। ফলত ফ্ল'ৰাইডযুক্ত পানী সেৱনৰ ফলশ্ৰুতিত তেওঁলোকে ফ্ল'ৰছিছ বা দস্তক্ষয়ৰ দৰে ৰোগত ভুগি আছে। অত্যাধিক ফ্ল'ৰাইডৰ বিষক্ৰিয়াৰ ফলত মগজু, স্নায়ু, থাইৰয়ড আদিও লাহে লাহে প্ৰভাৱিত হয়। আমাৰ শৰীৰে খোৱা পানী আৰু আন খাদ্য দ্ৰব্যৰ পৰা ফ্ল'ৰাইড আহৰণ কৰে। আমাৰ হাড় আৰু দাঁতৰ গঠনৰ বাবে সামান্য পৰিমাণৰ ফ্ল'ৰাইডৰ দৰকাৰ। শিশু এটা গৰ্ভত থকা কালছোৱাৰ পৰা হাড় আৰু দাঁতৰ সম্পূৰ্ণ গঠন হোৱালৈ গোটেই সময়খিনিত বেছি ফ্ল'ৰাইডযুক্ত পানী সেৱনৰ ফলত হাড় আৰু দাঁতৰ বিকাশ সঠিক ৰূপত নহব পাৰে।

ফ্ল'ৰাইড কি ?

বিভিন্ন ধাতু, অধাতু বা ইয়াৰ সংমিশ্ৰনেৰে আমাৰ পৃথিৱীৰ মৌলিক পদাৰ্থসমূহ গঠিত হৈছে। অক্সিজেন, ক্ল'ৰিন, ফ্ল'ৰিন আদি

পদাৰ্থসমূহ অধাতু। ধাতুৰে অধাতুৰ লগত লগ লাগি লৱণ সৃষ্টি কৰে। এনে ধৰণে উৎপন্ন হোৱা ছডিয়াম ক্ল'ৰাইড (NaCl) হৈছে আমি খোৱা লৱণবিধ। কিন্তু আচৰিত কথা ছডিয়াম ফ্ল'ৰাইড (NaF) হৈছে আনবিধ লৱণ কিন্তু ইয়াক আমি নাখাও। ফ্ল'ৰিন এটা অতি সক্ৰিয় আৰু বিযাক্ত মৌল (অধাতু) প্ৰকৃতিত ই মুক্ত অৱস্থাত নাথাকে কিন্তু আন বিভিন্ন মৌলৰ লগত লগ লাগি ই যৌগ গঠন কৰে। যিটো যৌগ ফ্ল'ৰাইড নামে জনাজাত। প্ৰকৃতিত ইয়াক বিশেষকৈ ফ্ল'স্পাৰ বা কেলছিয়াম ফ্ল'ৰাইড (C₂F₂) ফছফেট শিলত ছডিয়াম এলুমিনিয়াম ফ্ল'ৰাইড (Na₃AlF₆) বা ক্ৰয়'লাইট হিচাপে পোৱা যায়। ভূ-পৃষ্ঠত পোৱা খনিজ লৱণ সমূহৰ ভিতৰত ফ্ল'ৰাইডৰ স্থান চতুৰ্দশ। বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ শিল, বেচেল্ট চূণশিল বালিশিল আৰু বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ মাইকা আদিত ফ্ল'ৰাইড যথেষ্ট পৰিমাণে পোৱা যায়।

পৰিবেশত ফ্ল'ৰাইড প্ৰদূষণৰ প্ৰভাৱ :

পানীত ফ্ল'ৰাইডৰ উপস্থিতি আমি কেনেকৈ ধৰা পেলাম ? ফ্ল'ৰাইডৰ বৰণ বা স্বাদ নোহোৱা হেতুকে আইৰন উপস্থিতি সহজে ধৰা পেলোৱাৰ নিচিনাকৈ ফ্ল'ৰাইড থকা বা নথকাটো জানিব নোৱাৰি। কম পৰিমাণৰ ফ্ল'ৰাইড আমাৰ স্বাস্থ্যৰ বাবে উপকাৰী। বিশেষকৈ ই আমাৰ দস্তক্ষয় ৰোধ কৰে। কিন্তু খোৱা পানী বা অন্যান্য খাদ্যত যদি ফ্ল'ৰাইডৰ পৰিমাণ হিচাপতকৈ অধিক হয় তেন্তে মানুহকে ধৰি সমূদায় প্ৰাণীজগতৰ দেহত বিভিন্ন ৰোগে দেখা দিয়ে। বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থাই (WHO) ধাৰ্য কৰা অনুযায়ী, খোৱা পানী ১.৫ নিযুতাংশৰ ওপৰত ফ্ল'ৰাইড থকাটো অনুচিত। যদি খোৱা পানীত ফ্ল'ৰাইড ১.৫ নিযুতাংশতকৈ অধিক হয় তেন্তে ই বিপদজনক আৰু ৪.০ নিযুতাংশতকৈ অধিক হয় সাংঘাতিক ধৰণে বিপদজনক। বৰ্তমান আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ, ইটালী, চীন, জাপান আৰু আফ্ৰিকা মহাদেশৰ কেতবোৰ দেশত ফ্ল'ৰাইড প্ৰদূষনে যথেষ্ট অনিষ্ট সাধন কৰিছে। আমাৰ দেশৰ গুজৰাট, পঞ্জাব, হাৰিয়ানা, উত্তৰ প্ৰদেশ, অন্ধ প্ৰদেশ, তামিলনাড়ু, কৰ্ণাটক আৰু দিল্লীৰ বহুতো অঞ্চলত ফ্ল'ৰাইড যিমান পৰিমাণৰ থাকিব লাগে তাতকৈ অধিক। অসমৰ বহুকেইখন জিলাৰ ভূ-জলত অত্যাধিক ফ্ল'ৰাইডৰ উপস্থিতিৰ তথ্য পোৱা গৈছে। তাৰ ভিতৰত নগাওঁ, কাৰ্বি আংলং গোলাঘাট, দৰং, কামৰূপ আৰু কৰিমগঞ্জ অন্যতম।

ফ্ল'ৰাইড অধিক থকা মাটিত গজা উদ্ভিদৰ দেহত ফ্ল'ৰাইড অধিক পৰিমাণে থাকে। এনে উদ্ভিদৰ পৰা উৎপন্ন হোৱা শস্য নতুবা অন্যান্য ফল-মূল খাদ্য হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰিলে নতুবা দানা হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰিলে মানুহ আৰু অন্যান্য প্ৰাণীৰ দেহত ফ্ল'ৰাইডৰ পৰিমাণ বৃদ্ধি

পায়। বায়ুত থকা ফ্ল'ৰাইড সমূহ পৰ্বন্ধৰ জৰিয়তে উদ্ভিদৰ দেহত প্ৰবেশ কৰে আৰু এইবোৰ পিছত খাদ্য শৃংখলৰ জৰিয়তে সমুদায় জীৱ জগতত বিয়পি পৰে।

অসমৰ সাধাৰণ গাঁৱলীয়া লোকসকলৰ হিতাৰ্থে বিভিন্ন বাতৰি কাকত, পত্ৰিকা বা দূৰদৰ্শনত ইয়াৰ সজাগতাৰ বিষয়ে অৱগত কৰা হৈছে। তথাপি গাওঁ অঞ্চলৰ বহুতো লোক আজিও এই বিষয়ে অজ্ঞাত। ফলত ফ্ল'ৰাইডযুক্ত পানী সেৱনৰ ফলশ্ৰুতিতে তেওঁলোকে ফ্ল'ৰছিছ বা দন্তক্ষয়ৰ দৰে ৰোগত ভুগি আছে। অত্যাধিক ফ্ল'ৰাইডৰ বিয়ক্ৰিয়াৰ ফলত মগজু, স্নায়ু, থাইৰয়ড আদিও লাহে লাহে প্ৰভাৱিত হয়। আমাৰ শৰীৰে খোৱা পানী আৰু আন খাদ্য দ্ৰৱ্যৰ পৰা ফ্ল'ৰাইড আহৰণ কৰে। আমাৰ হাড় আৰু দাঁতৰ গঠনৰ বাবে সামান্য পৰিমাণৰ ফ্ল'ৰাইডৰ দৰকাৰ। শিশু এটা গৰ্ভত থকা কালছোৱাৰ পৰা হাড় আৰু দাঁতৰ সম্পূৰ্ণ গঠন হোৱালৈ গোটেই সময়খিনিত বেছি ফ্ল'ৰাইডযুক্ত পানী সেৱনৰ ফলত হাড় আৰু দাঁতৰ বিকাশ সঠিক ৰূপত নহব পাৰে। ইয়াৰ লক্ষণ কিছুমান হৈছে — ৰাজহাড়ৰ লগতে হাড়ৰ আন জোৰাবোৰৰ বিষ, হাড়ৰ গঠনৰ বিকৃতি, বেকা বা চেপেটা হাড় ইত্যাদি। পিছৰ বয়সছোৱাত ফ্ল'ৰাইড বিয়ক্ৰিয়াই হাড়ৰ গাঠি আৰু পেশীৰ সংযোগত বিজুতিৰ সৃষ্টি কৰি বিষ আৰু জঠৰতাৰ সৃষ্টি কৰে।

ফ্ল'ৰাইড অপসাৰণত নেন' প্ৰযুক্তি :

একবিংশ শতিকাত পানী পৰিষ্কাৰ কৰা ক্ষেত্ৰত নেন' পদাৰ্থ এটি সম্ভাৱ্য বিকল্প হিচাপে গণ্য কৰা হৈছে। কাৰণ নেন' পদাৰ্থ বিলাক কম খৰচী, সহজ লভ্য আৰু উপকাৰী। এই ক্ষেত্ৰত উচ্চ পৰ্যায়ৰ গৱেষণা ইতিমধ্যে পৃথিবীৰ বিভিন্ন গৱেষণাগাৰত আৰম্ভ হৈছে। নেন' পদাৰ্থই ফ্ল'ৰাইড সহজে পৰিশোধন কৰিব পাৰে। গৱেষণাৰ পৰা স্পষ্ট হৈছে যে, নেন' পদাৰ্থবোৰে ফ্ল'ৰাইডৰ লগত তলত উল্লেখ কৰা ধৰণে ক্ৰিয়া কৰিব পাৰে —

(১) বিকীৰ্ণকৰণ : ফ্ল'ৰাইডৰ দ্ৰৱণ এটা (অৰ্থাৎ যিটো দ্ৰৱণত ফ্ল'ৰাইড অতি মাত্ৰা থাকে) যদি নেন' পদাৰ্থৰ পৃষ্ঠৰ ওপৰেদি এটা নিৰ্দিষ্ট গতিত যাবলৈ দিয়া হয়, তেতিয়া নেন'পৃষ্ঠই ফ্ল'ৰাইড আৱদ্ধ কৰি ৰাখে যাক বিকীৰ্ণকৰণ বোলা হয়।

(২) আয়ন বিনিময় : ফ্ল'ৰাইড অপসাৰণত ব্যৱহৃত আন পদ্ধতি হৈছে আয়ন বিনিময়। এই পদ্ধতিত নেন'পৃষ্ঠত এটা গঠনমূলক আৰু ৰাসায়নিক ভাৱে এটা অনুৰূপ পদাৰ্থৰ লগত ফ্ল'ৰাইডৰ বিনিময় হয়। তেতিয়া ফ্ল'ৰাইড নেন'পৃষ্ঠত লাগি ধৰে আৰু দ্ৰৱণ (পানী) ৰ পৰা অপসাৰিত হয়। ফলত ফ্ল'ৰাইড যুক্ত নেন' পদাৰ্থ পানীৰ পৰা সহজে আতৰাই আনিব পাৰি।

(৩) শোষণ : সাধাৰণতে নেন' পৃষ্ঠৰ ওপৰত কিছুমান ক্ষুদ্ৰ চিদ্ৰ ৰন্ধ থাকে। এই ৰন্ধবোৰত ফ্ল'ৰাইড আয়নক অতি সহজে ধৰি ৰাখিব পাৰি। এই পদ্ধতিত অকল নেন' পদাৰ্থটোৰ পৃষ্ঠইহে ফ্ল'ৰাইড শোষিত কৰিব পাৰে কিন্তু নেন' পদাৰ্থৰ বাকী অংশই নোৱাৰে। সেই কাৰণে শোষণ এটি পৃষ্ঠ ঘটনা হিচাপে গণ্য কৰা হয়।

পানীৰ পৰা ফ্ল'ৰাইড নিষ্কাশণ আৰু অপসাৰণ কৰাটো নিতান্তই প্ৰয়োজনীয়। বিভিন্ন উচ্চমান বিশিষ্ট গৱেষণাগাৰত নেন' প্ৰযুক্তি ব্যৱহাৰ কৰি ফ্ল'ৰাইড অপসাৰণত নতুন নতুন প্ৰক্ৰিয়া চেষ্টা কৰি থকা হৈছে আৰু কিছু ক্ষেত্ৰত সাফল্য পৰিলক্ষিত হৈছে। কিন্তু পৰ্যাপ্ত পৰিমাণে বজাৰত উপলব্ধ হোৱা নাই। আশা কৰিব পাৰি ভৱিষ্যতে নেন' প্ৰযুক্তি বিদ্যাই ফ্ল'ৰাইড অপসাৰণত এটি গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিব।

Reference :

1. Premathilaka, R. W. and Liyanagedera, N.D. (2019) Fluoride in Drinking water and Nano-technological Approaches for Eliminating Excess Fluoride, Journal of Nanotechnology, Article ID 219238 □

বিশ্বৰ কথা বা ভাৰতৰ কথা ভবাৰ আগেয়ে আমাৰ নিজৰ মাতৃভূমিৰ কথা ভাবিব লাগিব। আগেয়ে নিজৰ ক্ষুদ্ৰ নিজৰকে বৰ নৈৰ দৰে বেগৱতী কৰিব পাৰিগৈ নিজৰাই নিজেই গৈ সাগৰত মিলিব পাৰিব।

— আনন্দচন্দ্ৰ আগৰৱালা

সফলতাৰ সন্ধান বিচাৰি

জীমনি পাটোৱাৰী
স্নাতক পঞ্চম শাণ্মাসিক
ভূগোল বিভাগ

সফলতা আৰু বিফলতা মানুহৰ জীৱনৰ দুটা এবাব নোৱাৰা সংগী। সফলতাই মানুহৰ সুখ, বিফলতাই মানুহৰ দুখ। সেই বুলি বিফলতাৰ অৰ্থ হতাশ নহয়। বিফল হৈ হতাশ বা নিৰাশ হোৱা উচিত নহয়। পৃথিৱীৰ ভালেসংখ্যক বিখ্যাত মানুহ আছে যিসকলে বিভিন্ন ঘাট-প্ৰতিঘাট, নেৰা-নেপেৰা চেষ্টা আৰু যত্নৰ ফলতহে ডাঙৰ আৰু বিখ্যাত হৈছে। অলপ বুদ্ধিমত্তা আৰু যৎপৰোনাস্তি কৰা চেষ্টা, এই দুয়োটাই মানুহক উন্নতিৰ পথত আগবাঢ়ি যোৱাত সহায় কৰে।

এটা তজবজীয়া শক্তিয়ে ভৰপূৰ জীৱন্ত যোঁৰাৰ দৰে জীৱনী শক্তিয়ে আগুৱাই থাকিব লাগে। বহুখিনি কাম আশা, উদ্দীপনা, উৎসাহৰ বলত আধা-আধি সম্পন্ন হৈ যায়। বাকী নেৰানেপেৰা চেষ্টাৰ বলত সম্পন্ন হয়। অধ্যৱসায়ৰ মাজেদি ধৈৰ্য্যশক্তি আয়ত্ব কৰাৰ মাজতে লুকাই থাকে ব্যক্তিগত সাফল্যৰ চাবি-কাঠি।

প্ৰখ্যাত দাৰ্শনিক প্লেটো'ৱে কৈছিল — স্কুল, কলেজৰ পৰা পোৱা শিক্ষা তেতিয়াহে সম্পূৰ্ণ হয় যেতিয়া ছাত্ৰজনে ব'দত শুকাই, বৰষুণত তিতি আৰু সংসাৰৰ প্ৰচণ্ড ধুমুহাৰ আঁচোৰ খাই জীৱনৰ পঢ়াশালিত কিছু সময়ৰ কাৰণে হ'লেও শিক্ষা গ্ৰহণ কৰে।

এজন ল'ৰা বা এজনী ছোৱালীৰ পৰীক্ষাৰ ফলাফল বেয়া হ'ল বুলি সেই ল'ৰা বা ছোৱালীজনীক বেয়া মন্তব্য দিব নালাগে বা সিহঁতক কোনো ধৰণৰ কটু কথা কব বা সমালোচনা কৰিব নালাগে। ভাল ৰিজাল্ট কৰাই শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য নহয়। তেওঁ তেতিয়ালৈ পঢ়া-শুনা কৰি কিমান খিনি জ্ঞান আয়ত্ব কৰিছে সেইটোহে শিক্ষাৰ মূল উদ্দেশ্য হোৱা উচিত। পৰীক্ষাত অকৃতকাৰ্য্যতাৰ বহুতো কাৰণ থাকে। সেয়েহে তেওঁক বিভিন্ন প্ৰকাৰেৰে উৎসাহ আৰু প্ৰেৰণা দিব লাগিব। পৰীক্ষাৰ ফলাফলক লৈ বহুতো ঘটনা দেখিবলৈ পোৱা যায়। পৰীক্ষাৰ ফলাফল বেয়া হোৱাৰ বাবে বহুতে অসৎ পথো বাচি লয়। পৰীক্ষাৰ ফলাফল বেয়া হোৱাৰ বাবে কেতিয়াবা আত্মহত্যা কৰা ঘটনাও আমি বাস্তৱত দেখা পাওঁ। কিন্তু জীৱনৰ প্ৰকৃত অৰ্থ এয়ে নহয় যে অকৃতকাৰ্য্যতাৰ বাবে আমি নিজকে ধ্বংস কৰিম বা আত্মহত্যাৰ দৰে নীচ কাম কৰিম।

পৰীক্ষাৰ ফলাফলক লৈ বহুতো ঘটনা দেখিবলৈ পোৱা যায়। পৰীক্ষাৰ ফলাফল বেয়া হোৱাৰ বাবে বহুতে অসৎ পথো বাচি লয়। পৰীক্ষাৰ ফলাফল বেয়া হোৱাৰ বাবে কেতিয়াবা আত্মহত্যা কৰা ঘটনাও আমি বাস্তৱত দেখা পাওঁ। কিন্তু জীৱনৰ প্ৰকৃত অৰ্থ এয়ে নহয় যে অকৃতকাৰ্য্যতাৰ বাবে আমি নিজকে ধ্বংস কৰিম বা আত্মহত্যাৰ দৰে নীচ কাম কৰিম।

অকৃতকাৰ্য্যতাৰে আমি আমাৰ জীৱনটোক ভৱিষ্যতে সুন্দৰকৈ সজাই কৃতকাৰ্য্যতাৰ বাটেৰে আগবাঢ়ি যাব লাগিব। জীৱন বহুমুখী। সন্মুখত যদি এটা পথ বন্ধ হৈ পৰে আন এটা পথ খোল খাই যায়। আগবাঢ়ি গ'লেই হ'ল। মনত সাহস, একাগ্ৰতা, আত্মবিশ্বাস আৰু নেৰা নেপেৰা চেষ্টা, ভগৱানৰ ওচৰত বিশ্বাস লৈ, ভগৱানৰ লগত একাত্মতা অনুভৱ কৰি সন্মুখৰ দিশত উন্নতিৰ পথত খোজ পেলাব লাগে।

এইখিনিতে এটা বাস্তৱ কাহিনী মনত পৰিছে — উচ্চ মাধ্যমিক শেষান্ত পৰীক্ষাত প্ৰথম স্থান দখল কৰা গীতাই যেতিয়া কলেজৰ দুৱাৰ দলিত ভৰি দিলে তেতিয়া তাই বহুত সপোন বুকুত বান্ধি লৈ গৈছিল। তাই পঢ়া-শুনাত বেছ চোকা আছিল আৰু বহুত শাস্ত স্তৰাৰ আছিল। পৰিৱেশেও মানুহৰ জীৱনৰ গতি পথ সলনি কৰি দিয়ে। ঠিক তেনেকৈ

কলেজ পোৱাৰ পিছত গীতাৰ জীৱনলৈ আহিল এক নতুন জগত। কলেজৰ বতাহে তাইৰ দেহ-মন বাউলি কৰিলে। তাইক্লাছ এৰি বেছিকৈ ঘূৰা-ফুৰা কৰিবলৈ ধৰিলে। সমনীয়াবোৰেও তাইৰ মনত এইটো সুমুৱাই দিলে যে কলেজত ক্লাছ নকৰিলেও ভাল ৰিজাল্ট কৰিব পাৰি। লাহে লাহে তাই বহুত চঞ্চল হৈ পৰিল। তাই যি উদ্দেশ্য লৈ কলেজত পঢ়িবলৈ আহিছিল তাক পাহৰি গ'ল, পাহৰি গ'ল ঘৰৰ মানুহবোৰে তাইক লৈ দেখা সপোনবোৰৰ কথা।

লাহে লাহে পৰীক্ষা ওচৰ চাপি আহিল আৰু এটা সময়ত সকলোৱে পৰীক্ষা দিবলৈ বহিল। কিন্তু পৰীক্ষা দিবলৈ বহি গীতাই দেখিলে যে তাই এটা উত্তৰো ভালকৈ লিখিব নোৱাৰে। তেতিয়া তাই ভাবিব ধৰিলে কিয় ইমান দিনে তাই একো নপঢ়িলে। আগতে ভালকৈ পঢ়া হেঁতেন আজি ভালকৈ লিখিব পাৰিলে হেঁতেন। তেতিয়াহে তাই নিজৰ গাফিলতিৰ কথা চিন্তা কৰিবলৈ ধৰিলে।

এটা সময়ত পৰীক্ষাৰ ফলাফল ঘোষণা হ'ল। বহুত বেয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ভাল ফলাফল দেখুৱালে। কিন্তু গীতাৰ ৰিজাল্ট বেয়া হ'ল। তাকে দেখি সকলোৱে সমালোচনা কৰিব ধৰিলে। বহুতে ইতিকিং কৰিবলৈ ধৰিলে। মেট্ৰিকত ভাল ৰিজাল্ট কৰা গীতাই হায়াৰ ছেকেণ্ডাৰীত ভাল ৰিজাল্ট কৰিব নোৱাৰিলে। কলেজত ঘূৰা-ফুৰা কৰিছিল বাবেই তাইৰ এই অৱস্থা হ'ল। ঘৰৰ মানুহবোৰেও তাইক বহুত গালি-গালাজ কৰিছিল। শিক্ষক কেইজনমানেও বিভিন্ন ধৰণে সমালোচনা কৰিছিল। ক্লাছত বহুত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত তাইক লাজ

দিছিল। সিদিনা তাইক্লাছত উচুপি কান্দিছিল। তাই ধৈৰ্য্য শক্তি হেৰুৱাই পেলাইছিল। কোন পথেৰে যাব তাই বিচাৰি পোৱা নাছিল। বিচাৰি পোৱা নাছিল জীৱনৰ কৃতকাৰ্য্যতাৰ পথ। সেয়েহে তাই জীৱনৰ চৰম পথ বাচি লৈছিল।

পিছদিনা তাইকলেজত গৈছিল সকলোৰে পৰা বিদায় মাগিবলৈ। কিছুমান মানুহৰ সংস্পৰ্শ কিছুমান মানুহৰ ঘটনাই আমাৰ জীৱনৰ সিদ্ধান্ত সলনি কৰি দিয়ে। জীৱনত শেষবাৰৰ বাবে তাই যেতিয়া কলেজত গৈছিল এজন শিক্ষকে তাইক মাতি বহুত বুজাইছিল, বহুত উপদেশ দিছিল। বিফলতাই যে সফলতাৰ সন্ধান দিয়ে সেই বিষয়ে বহুত পৰামৰ্শ দিছিল। তুমি বিফল হৈছা কিন্তু নিৰাশ বা হতাশ নহবা। তাইৰ বন্ধু এজনে সেই সময়ত তাইক এখন কিতাপ উপহাৰ দিছিল — “আত্মবিশ্বাস প্ৰেৰণা আৰু সফলতা”।

গীতাই আকৌ পৰীক্ষা দিবলৈ সাজু হ'ল — জীৱনটোক নতুনকৈ সজাবলৈ দৃঢ় প্ৰতিজ্ঞা কৰিলে আৰু দিনে-ৰাতিয়ে কঠোৰ পৰিশ্ৰম কৰিবলৈ ধৰিলে। এইবাৰ তাই প্ৰথম স্থান দখল কৰিবলৈ সক্ষম হ'ল। তাই চিন্তা কৰিলে জীৱনত সফল হ'বলৈ মানুহৰ কিহৰ প্ৰয়োজন। সফল হ'বলৈ হাবিয়াস থাকিব লাগিব। ইচ্ছা আৰু আকাংক্ষা থাকিব লাগিব। অৱাবত এক চেকেণ্ড সময়ো নষ্ট কৰিব নালাগিব। সময় বৈ আছে বোৱতী নৈৰ দৰে। অনাদি অনন্ত কালৰ পৰা সময় গৈ আছে আৰু আগলৈও গৈ থাকিব। সেয়ে সময়ৰ সোঁতত কৰ্মৰ দ্বাৰা নিজকে খাপ খুৱাই আগবাঢ়িব লাগিব।

সহায়ক পুথি : ডেল কাৰ্নেগি - আত্মবিশ্বাস প্ৰেৰণা আৰু সফলতা ॥

শুক্ৰিবাদী মানুহে নিজকে পৃথিৱীৰ নগত খাপ খুৱাই লয় ; শুক্ৰি মানিব নোখোজা মানুহে
পৃথিৱীখনক নিজৰ নগত খাপ খুৱাই ল'বলৈ চেষ্টা কৰে । সেই কাৰণে সমস্ত প্ৰগতি নিৰ্ভৰ
কৰে শুক্ৰি মানিব নোখোজা মানুহৰ ওপৰত ।

— জৰ্জ বানার্ড শ্ব'

সপোন, বাস্তৱ আৰু সংগ্ৰামৰ জীৱন্ত দলিল

বিদ্যুৎ দত্ত
সহকাৰী অধ্যাপক,
অসমীয়া বিভাগ

একবিংশ শতিকাৰ দ্বিতীয় দশকটোত চিন্তামূলক গদ্য ৰচনাৰে অসমৰ সমাজ জীৱনৰ উত্তৰণত যিসকল লেখকে বলিষ্ঠ ভূমিকা আগবঢ়াই আহিছে সেইসকলৰ ভিতৰত টুনুজ্যোতি গগৈ অন্যতম গুৰুত্বপূৰ্ণ লেখক। ইতিহাস আৰু সমাজ জীৱনৰ সূক্ষ্ম পৰ্য্যবেক্ষণ আৰু নিৰপেক্ষ বিচাৰ-বিশ্লেষণৰ বাবে গগৈৰ লেখা পাঠকৰ প্ৰিয়। তেওঁৰ গদ্যৰ ভাষা স্পষ্ট আৰু বাহুল্যবৰ্জিত। নতুন সমাজ এখনৰ নিৰ্মাণত অহৰহ ব্ৰতী লেখকে নতুন সমাজখনৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় বুলি ভবা কথাবোৰকেই তেওঁৰ সূক্ষ্ম বিশ্লেষণী শক্তিয়ে বিচাৰ কৰি পাঠকৰ আগত প্ৰকাশ কৰে। তেওঁৰ এনে চিন্তা-চেতনাৰেই উৎকৃষ্ট ফল — ‘আমাৰ অসম : সপোন, বাস্তৱ আৰু সংগ্ৰাম’ নামৰ গ্ৰন্থখন। বিভিন্ন কাকত, আলোচনী আৰু সামাজিক মাধ্যমত বিভিন্ন সময়ত প্ৰকাশ পাই অহা গগৈৰ বহুকেইটা গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰবন্ধৰ একত্ৰ সংকলন এই গ্ৰন্থ। গ্ৰন্থখনত সূচীপত্ৰত মুঠ বাৰটা প্ৰবন্ধ অন্তৰ্ভুক্ত কৰাৰ সমান্তৰালভাৱে পৰিশিষ্ট অংশতো আপেক্ষিকভাৱে কিছু চুটি আন ছটা প্ৰবন্ধ সন্নিৱিষ্ট কৰা হৈছে। আটাইকেইটা প্ৰবন্ধই লেখকৰ শক্তিশালী চিন্তন-মনন আৰু বিশ্লেষণ

ক্ষমতাৰ প্ৰকাশ ঘটাইছে।

‘অসমীয়া জাতি আৰু জাতীয়তাবাদ : উত্তৰ আৰু বিকাশ’ গ্ৰন্থখনৰ প্ৰথমটো অধ্যায়। অধ্যায়টোৰ আৰম্ভণিতে লেখকে অসমীয়া জাতিৰ সংজ্ঞা নিৰূপণৰ প্ৰয়াস কৰিছে। দৰাচলতে অসমীয়া জাতিৰ সংজ্ঞা নিৰূপণ যে সহজ কথা নহয় সেয়া লেখকেও স্বীকাৰ কৰিছে। এই ক্ষেত্ৰত লেখকে ১৯৮৫ চনৰ ১৫ আগষ্টত সদৌ অসম ছাত্ৰ সন্থা আৰু গণ সংগ্ৰাম পৰিষদে প্ৰধানমন্ত্ৰী ৰাজীৱ গান্ধীৰ উপস্থিতিত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ সৈতে সম্পাদন কৰা ‘অসম চুক্তি’ৰ ষষ্ঠ দফাত উল্লিখিত এযাৰ বাক্যক স্মৰণ কৰিছে — ‘Constitutional, legislative and administrative safeguards, as may be appropriate, shall be provided to protect, preserve and promote the cultural, social and linguistic identity and heritage of the Assamese People.’ আনহাতে অসমীয়া জাতিৰ সংজ্ঞা বিচাৰি তেওঁ অসমত আহোমসকলৰ আগমনৰ প্ৰসংগও টানি আনিছে। অসমীয়া জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়াত যিদৰে অসমত বসবাস কৰা বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ লোকৰ অৰিহণা অপৰিহাৰ্য্য, ঠিক সেইদৰে পোন্ধৰ শতিকাত জন্মগ্ৰহণ কৰা শংকৰদেৱৰ নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ চেতনায়ো অসমীয়া জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়াক যে ত্বৰান্বিত কৰি তুলিছিল সেই কথা অধ্যায়টোৱে স্পষ্ট কৰিছে। অসমীয়া জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়াটো এক দীৰ্ঘ সময়ৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত গঢ় লৈ উঠা প্ৰক্ৰিয়া যদিও অসমীয়া জাতীয়তাবাদৰ ধাৰণাটো আপেক্ষিকভাৱে বহু পাছতহে গঢ় লৈ উঠিছে। এই সম্পৰ্কত তেওঁৰ মত ‘অসমত ব্ৰিটিছ শাসন প্ৰৱৰ্তন হোৱাৰ আগলৈকে অসমীয়া জাতীয়তাবাদৰ উদ্ভৱ হোৱাই নাছিল’ (পৃ.১৪)। অসমত

ঔপনিবেশিকতাৰ বিৰুদ্ধে অসমৰ সৰ্বসাধাৰণে বিদ্ৰোহ কৰিবলৈ যাওঁতেই যে অসমত পোনপ্ৰথমে জাতীয়তাবাদৰ উদ্ভৱ হৈছিল সেইকথা লেখকে এই অধ্যায়ত স্পষ্টকৈ উল্লেখ কৰিছে। পৰৱৰ্তী সময়ত ব্ৰিটিছ প্ৰশাসনৰ বৈষম্যমূলক ৰাজনীতিৰ প্ৰতিবাদ কৰিবলৈ গঢ় লৈ উঠা ৰাইজমেলবোৰ, জাতীয় চেতনা সৃষ্টিৰ উদ্দেশ্যে গঠিত ৰায়তসভা আৰু সাৰ্বজনিক সভাবোৰ, ইংৰাজী ভাষাৰ প্ৰসাৰ-প্ৰচলন, কটন কলেজৰ স্থাপন, আসাম এছ'চিয়েছন (১৯০৩) ৰ জন্ম আদিয়ে সৰ্বতোপ্ৰকাৰে অসমীয়া জাতীয়তাবাদ গঢ়ি তোলাত অৰিহণা যোগালে। অৱশ্যে বহু সংঘাত-সংগ্ৰাম আৰু পৰিৱৰ্তনৰ মাজেদি যে এই অসমীয়া জাতি আৰু জাতীয়তাবাদৰ ধ্বজা আগবাঢ়িছে সেইকথাও এই অধ্যায়টোৱে স্পষ্ট কৰে।

গ্ৰন্থখনত অন্তৰ্ভুক্ত দ্বিতীয়টো প্ৰবন্ধ হৈছে 'অসমীয়া জাতিসত্তা গঠনৰ পটভূমি আৰু ক্ৰটি-বিচ্যুতি'। এই প্ৰবন্ধটোৱে লেখকৰ ইতিহাস সচেতন আৰু গৱেষণাধৰ্মী মনটোৰ পৰিচয় বহন কৰিছে। কোনো এটা জাতিৰ জাতীয় সত্তাটো একেদিনাই গঢ় লৈ নুঠে, বৰঞ্চ নানাধৰণৰ গ্ৰহণ, বৰ্জন আৰু সংগ্ৰামৰ মাজেদিয়ে জাতিসত্তা একোটা গঢ় লৈ উঠে। অসমীয়া জাতিসত্তাও ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম নহয়। অসমীয়া জাতিসত্তা গঠনৰ এই ঐতিহাসিক পৰিক্ৰমাক লেখকে এই প্ৰবন্ধত খুব সুন্দৰভাৱে বৰ্ণনা কৰিছে। সমান্তৰালভাৱে অসমীয়া জাতিসত্তা গঠনৰ ক্ৰটি-বিচ্যুতিৰ সম্পৰ্কেও লেখকৰ তথ্যসমৃদ্ধ চিন্তা প্ৰতিফলিত হৈছে।

'অসমীয়া জাতীয়তাবাদ আৰু গোস্বামীচেতনা' গ্ৰন্থখনত সন্নিৱিষ্ট হোৱা তৃতীয়টো প্ৰবন্ধ। এই প্ৰবন্ধটোত অসমীয়া জাতীয়তাবাদৰ সমান্তৰালভাৱে অসমত কিদৰে গোস্বামীচেতনাও ক্ৰমাৎ প্ৰকট হৈ উঠিল সেইসম্পৰ্কত বিচাৰ-বিশ্লেষণ কৰা হৈছে। এইক্ষেত্ৰত লেখকে ঐতিহাসিক দৃষ্টিকোণেৰে ইয়াৰ ইতিবাচক আৰু নেতিবাচক বিভিন্ন দিশৰ কথা উল্লেখ কৰিছে আৰু পূৰ্বৰ বিভিন্ন ভুল-ক্ৰটিক শুধৰাই নতুন প্ৰজন্মক এক উদাৰ অসমীয়া জাতিসত্তা গঢ়ি তুলিবলৈ আহ্বান জনাইছে, 'য'ত

জাত-পাতৰ ভিত্তিত বিশেষ মৰ্যাদা বা অধিকাৰৰ দাবী কোনেও কৰিব নোৱাৰিব, য'ত ব্যক্তিগত মৌলিকতা-প্ৰতিভা আদিৰ জৰিয়তেহে মানুহে নিজৰ মৰ্যাদা সাব্যস্ত কৰিব পাৰিব' (পৃ. ৪৮)।

'বিহু হওক জাতি গঠনৰ মঞ্চ' প্ৰবন্ধটোত লেখকে বিহুৰ উৎপত্তিৰ সম্পৰ্কত কিছু ব্যাখ্যা বিশ্লেষণ কৰাৰ উপৰিও অসমৰ বিভিন্ন জাতি-জনগোষ্ঠীয়ে স্বকীয় সাংস্কৃতিক পৰম্পৰা বতৰাই ৰাখিও বিহু উৎসৱ কিদৰে পালন কৰি আহিছে সেই সম্পৰ্কত উল্লেখ কৰিছে। বিহুৱেহে যে দৰাচলতে বৃহত্তৰ অসমীয়া সমাজ জীৱনক একতাৰ ডোলেৰে বান্ধি ৰাখিছে বা ৰাখিব সেইকথা লেখাটোত স্পষ্ট হৈছে। বিংশ শতিকাৰ শেষৰফালে দেশত আৰম্ভ হোৱা অৰ্থনৈতিক উদাৰীকৰণ, শিপা বিচ্ছিন্ন মধ্যবিত্ত শ্ৰেণীটোৰ ব্যক্তিকেন্দ্ৰিকতা আৰু ভোগবাদী মানসিকতাই বিহুৰ ক্ষেত্ৰত কঢ়িয়াই অনা সংকটৰ কথাও লেখকে উল্লেখ কৰিছে।

অসমৰ বিভিন্ন জনগোষ্ঠীয় লোকে ন্যায় অধিকাৰৰ বাবে কৰা দীৰ্ঘদিনীয়া সংগ্ৰাম আৰু তেওঁলোকৰ আত্মনিয়ন্ত্ৰণৰ প্ৰসংগটোক ঐতিহাসিক দৃষ্টিকোণেৰে বিচাৰ-বিশ্লেষণ কৰিছে 'অসমৰ জনগোষ্ঠীসকলৰ আত্মনিয়ন্ত্ৰণৰ সংগ্ৰাম' শীৰ্ষক প্ৰবন্ধত। অৱশ্যে পৃথক ৰাজ্য লাভ কৰাৰ পাছত আন্দোলনৰ নেতৃত্ব প্ৰদান কৰা মধ্যভোগী শ্ৰেণীটোৱেই যে ব্যক্তিগতভাৱে আটাইতকৈ লাভাৱান্বিত হয় আৰু বেছিসংখ্যক জনসাধাৰণেই যে সামগ্ৰিক বিকাশৰ সুবিধা নাপায়, সেই কথাও লেখকে অতি স্পষ্টভাৱে উল্লেখ কৰিছে।

আলোচিত প্ৰবন্ধকেইটাৰ উপৰিও অন্যান্য বহুকেইটা গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰবন্ধ গ্ৰন্থখনত অন্তৰ্ভুক্ত হৈছে। প্ৰবন্ধবোৰে নিশ্চয় পাঠকক নতুন চিন্তাৰ খোৰাক দিব বুলি ভবাৰ অৱকাশ আছে। গুৱাহাটীৰ পূৰ্বায়ণ প্ৰকাশনে প্ৰকাশ কৰা গ্ৰন্থখনে সমাজৰ বিভিন্ন ঘটনা-পৰিঘটনাবোৰক নতুন ধৰণে বুজিবলৈ, নতুন দৃষ্টিকোণেৰে চাবলৈ পাঠকক সহায় কৰিব বুলি ক'ব পাৰি। □

ঢেঁবলীটোত এমুৰে তুমি উঠি আছা, সিমুৰে তোমাৰ মাতৃভূমি। তুমি ওপৰলৈ উঠিলে
মাতৃভূমি তললৈ যাব। মাতৃভূমিৰ ওপৰলৈ তুলিব খুজিছা যদি, তুমি তোমাৰ সৰুটি
বৰি তললৈ নিয়া।

— লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা

গ' উইঠ দ্যা ফ্ল'

জুনমণি পাঠক
স্নাতক পঞ্চম বায়ামাসিক
ইংৰাজী বিভাগ

জীৱনটো সচাঁকৈয়ে বিচিত্ৰ। সময়ে কেতিয়া কাক কোন দিশে লৈ যায় কোনেও গম নাপায়। সময় গতিশীল। সকলোৰে সময় সদায় একেদৰে নাযায়। উত্থান-পতন যে মানুহৰ জীৱনত হয়েই, মাথো সকলো নিৰ্ভৰ কৰে নিজৰ ওপৰত; সেই সময়খিনিত নিজক কেনেদৰে পৰিচালিত কৰা যায়। জীৱনৰ আটাইতকৈ কঠোৰ, আটাইতকৈ বেয়া সময়খিনিত অকল আত্মবিশ্বাস আৰু নিজৰ জীৱনৰ প্ৰতি থকা ভাল পোৱা আৰু ধনাত্মক চিন্তাইহে সহায় কৰে। বলিউডৰ “Calendar Girls” শীৰ্ষক এখন অতি সুন্দৰ চিনেমা আছে। দুজনী ‘কেলেণ্ডাৰ গালছ’ ৰ জীৱনৰ আধাৰত নিৰ্মিত ছবিখনত বলিউড জগতৰ অভিনেতা-অভিনেত্ৰী তথা আন ব্যক্তি সকলৰ কাহিনী অতি সুন্দৰকৈ দাঙি ধৰিছে। এটা বিশেষ বৰ্ষৰ Calendar Girls খিতাপ অৰ্জন কৰি দুজনী মডেলে বলিউডৰ জগতত খোজ পেলাইছিল। এই সময়খিনি তেওঁলোকে বিভিন্ন তিতা-মিঠা পৰিস্থিতিৰ সন্মুখীন হৈছিল। তাৰ মাজতে এজনীৰ বলিউডৰ বিশেষ ব্যক্তি এজনৰ লগত মনোমালিন্য ঘটে। ইয়াত দোষ যদিও সেই বিশেষ ব্যক্তিজনৰ আছিল, তথাপি হাত দীঘল বাবে তেওঁক সকলোৰে মানি চলিছিল আৰু ছোৱালীজনীক কাম দিবলৈ প্ৰত্যেকজনে দ্বিধাবোধ কৰিছিল। ফলস্বৰূপে তেওঁৰ অভিনেত্ৰী হোৱাৰ সপোনত বাধা আহি পৰিছিল। এনে পৰিস্থিতিত বহুতে হয়তো ভাগি পৰিলে হেতেন অথবা হতাশাবোধত ভুগিলে হেতেন। কিন্তু তেওঁ সেয়া হাঁহি মুখে মানি লৈছিল আৰু অভিনেত্ৰী হোৱা সপোনৰ যৰনিকা পেলাই এটা প্ৰখ্যাত নিউজ চেনেলৰ anchor হিচাপে নতুন জীৱিকাৰ পাতনি মেলিছিল। প্ৰচুৰ আত্মবিশ্বাসৰ ফলত তেওঁ অতি সোনকালে সফলতা অৰ্জন কৰিবলৈও সক্ষম হৈছিল। পিছত নিজৰ কৰ্মদক্ষতাৰ বলত পদোন্নতি লাভ কৰি এটা সুন্দৰ জীৱন গঢ়ি তুলিছিল। তেওঁৰ এটি বিশেষ সংলাপে মন চুই যায়। তেওঁ কৈছিল—“গীতাত এযাৰি কথা আছে যে, মানুহৰ জীৱনত যি কোনো ক্ষেত্ৰত এখন দৰ্জা বন্ধ হ'লে আন এখন দৰ্জা খোল খাই যায়। যি হৈছে হব দিয়া। Relax and just go with the flow. সচাঁকৈয়ে, জীৱনত বহু বেয়া অভিজ্ঞতা, অসফলতা আছে। কিন্তু সেইবোৰকে সাৰটি লৈ, ভাবি যদি বহি থকা যায়, তেতিয়া জীৱনত কেতিয়াও আগবাঢ়িব নোৱাৰিব। জীৱনে সদাই নিত্য নতুন সুযোগ আনে। প্ৰয়োজন মাথো আপোনাৰ ধনাত্মক দৃষ্টিভংগীৰ। বেয়াবোৰৰ বাবে যাতে ভালখিনি নেহৰুৱাই তাৰ বাবে লক্ষ্য ৰাখিব লাগিব। সকলো নিৰ্ভৰ কৰে মাথো আপুনি কেনেদৰে জীৱনটো গ্ৰহণ কৰে তাৰ ওপৰত। প্ৰতিটো তিক্ত মুহূৰ্তই, প্ৰতিটো অসফলতাই মানুহক শিক্ষা দিয়ে। পিছৰ পৰ্যায়ত আগবাঢ়ি যাবৰ বাবে প্ৰয়োজন মাথো মনৰ দৃঢ়তাৰ। বেয়া লগা অতীতক দলিয়াই দিয়ক আৰু কওঁক “Love you Zindegi” কওঁক “I can” আৰু Just go with the Flow..... ☐

চৰাঞ্চলৰ বিষয়ে দুআষাৰ

আৰ. জে. কৰিম
স্নাতক তৃতীয় শাৰ্মাসিক
অৰ্থনীতি বিভাগ

অসম এখন নদীমাতৃক দেশ। ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু ইয়াৰ উপনৈ সমূহে বিভিন্ন ঠাইত বিভিন্ন ধৰণৰ চৰ-চাপৰিৰ সৃষ্টি কৰিছে। তাৰে ভিতৰত বৰপেটা জিলাৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দক্ষিণ পাৰৰ চৰাঞ্চল অন্যতম। প্ৰায় ৩০-৪০ খন গাওঁ মিলি এক বৃহত্তৰ চৰাঞ্চল সৃষ্টি হৈছে। ইয়াত বসবাস কৰা মানুহখিনি মুছলমান সম্প্ৰদায়ৰ। এওঁলোক অবিভক্ত পূৰ্ব বংগমূলীয়। বাংলাদেশ স্বাধীন হোৱাৰ পূৰ্বে অৰ্থাৎ ১৯৭১ চনৰ ২৫ মাৰ্চ তাৰিখৰ পূৰ্বে বিভিন্ন আৰ্থ-সামাজিক সমস্যাৰ সন্মুখীন হৈ প্ৰব্ৰজন কৰি আহি এওঁলোকে অসমৰ বিভিন্ন অঞ্চলত নিগাজীকৈ বসবাস কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰে। এওঁলোকৰ প্ৰায়বোৰে পেছাত কৃষক হোৱা হেতুকে চৰাঞ্চলকেই প্ৰাধান্য দিছিল আৰু লাহে লাহে এওঁলোকে নিজৰ ভাষা-সংস্কৃতি, কলা-কৃষ্টি জলাঞ্জলি দি অসমীয়া কলা-কৃষ্টি, ভাষা-সংস্কৃতি আঁকোৱালি ল'বলৈ আৰম্ভ কৰিলে। অৱশেষত তেওঁলোক হৈ পৰিল ন-অসমীয়া।

যদিও পূৰ্বতে চৰাঞ্চলৰ অধিকাংশ লোক অশিক্ষিত আছিল কিন্তু বৰ্তমান সময়ত কোনো ক্ষেত্ৰতে এওঁলোক পিছ পৰি থকা নাই। শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত এক যুগান্তকাৰী পৰিৱৰ্তন আহি পৰিছে। ঘৰে ঘৰে উচ্চ শিক্ষিত লোক পৰিলক্ষিত হয়। শিক্ষাৰ সম্প্ৰসাৰণ ঘটিছে যদিও ঠাই বিশেষে

এতিয়াও বহু অন্ধবিশ্বাস আৰু কুসংস্কাৰ দেখা যায়। চৰাঞ্চলত উপযুক্ত কৰ্মসংস্থান নথকাৰ বাবে এক বৃজন সংখ্যক শিক্ষিত যুৱকে বহিঃৰাজ্যলৈ গৈ শ্ৰমদান কৰি চৰাঞ্চলক অৰ্থনৈতিকভাৱে টনকিয়াল কৰিছে।

অসম তথা ভাৰতবৰ্ষৰ অৰ্থনীতিত চৰাঞ্চলৰ অৱদান নুই কৰিব নোৱাৰি। ভাৰতবৰ্ষৰ দৰে কৃষি প্ৰধান দেশৰ অৰ্থনীতিৰ মূল ভিত্তি হ'ল কৃষি। চৰাঞ্চলৰ ৮০-৮৫ শতাংশ লোক কৃষিৰ লগত প্ৰত্যক্ষভাৱে জড়িত। ইয়াত ধান, মাঁহ, গ'ম, মৰাপাট, বিভিন্ন শাক-পাচলি আদি সকলোধৰণৰ কৃষিজাত সামগ্ৰী উৎপাদন হয়। কিন্তু দুৰ্ভাগ্যজনক হলেও সত্য যে মানুহবোৰে হাঁড় ভণ্ডা পৰিশ্ৰম কৰিও আশানুৰূপ ফল নাপায়। ইয়াৰ কাৰণ মূলতঃ দুটা — প্ৰথমে, ইয়াত উন্নতমানৰ প্ৰযুক্তি বিদ্যা নাই, আওপুৰণি পদ্ধতিয়েই বেছিভাগে প্ৰয়োগ কৰে। যাৰ ফলত অধিক কষ্ট কৰিও উৎপাদন কম পায়। দ্বিতীয়তে, চৰাঞ্চলত উপযুক্ত বজাৰ তথা পৰিবহন ব্যৱস্থা নাই, ফলত কেইবা কিলোমিটাৰ ৰাস্তা বালিৰ মাজেৰে শস্যৰ বোজা টানি দালালৰূপী বেপাৰীৰ হাতত পানীৰ দৰত বিক্ৰী কৰিবলগীয়া হয়। ইয়াৰ বাবে দালাল চক্ৰহে বেছি লাভান্বিত হোৱা পৰিলক্ষিত হয়। চৰকাৰে যদি উপযুক্ত প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ যোগান ধৰি উৎপাদন বৃদ্ধিত সহায় কৰে আৰু চৰাঞ্চল সংযোগী দলঙৰ ব্যৱস্থা কৰি চৰাঞ্চলৰ পৰিবহন ব্যৱস্থাৰ উন্নয়ন ঘটায়, তেন্তে দেশৰ অৰ্থনীতিত চৰাঞ্চলৰ অৱদান দুগুন হব বুলি ক'লে বঢ়াই কোৱা নহব আৰু চৰাঞ্চলবাসীও অৰ্থনৈতিকভাৱে টনকিয়াল হ'ব। □

যুৱ উচ্ছৃংখলতা আৰু বৰ্তমান সমাজ

বৰ্তমান সমাজত মানৱ জাতিয়ে বিভিন্ন সমস্যাৰ সন্মুখীন হ'বলগীয়া হৈছে। উদাহৰণ স্বৰূপে গোলকীয় উত্তাপ বৃদ্ধি, পৰিৱেশ প্ৰদূষণ, প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশ ধ্বংস ইত্যাদি। ঠিক তেনেকৈ যুৱ উচ্ছৃংখলতাও বৰ্তমান সমাজৰ এক উল্লেখনীয় সমস্যা হৈ পৰিছে।

আজিকালি কিছুসংখ্যক যুৱক-যুৱতী আইন-কানুনৰ উদ্ভেদ গৈ এনে কিছুমান কাম কৰিবলৈ লৈছে যাৰ ফলত সামাজিক পৰিৱেশ বিনষ্ট হৈছে। লগতে তেওঁলোকে নিজৰ জীৱনলৈ অন্ধকাৰ মাতি আনিছে। যুৱ উচ্ছৃংখলতাৰ এটা উল্লেখনীয় কাৰণ হৈছে বৰ্তমান সমাজত বা বৰ্তমানৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত নীতি শিক্ষাৰ অন্তৰ্ভুক্তি নোহোৱাটো। বৰ্তমান সমাজত শিক্ষা বা যিকোনো বিষয়তে প্ৰতিযোগিতাই মূল কথা হৈ পৰিছে। এতিয়াৰ সমাজত কোনে কিমান নম্বৰ পাইছে সেয়াহে যেন বেছি গুৰুত্বপূৰ্ণ। কিন্তু কোনে কিমান জ্ঞান অৰ্জন কৰিছে সেইটো বিচাৰ্য নহয়। বৰ্তমান সমাজত মানুহৰ মুখত প্ৰায় এই কথাও শুনা যায় যে নীতি আৰু আদৰ্শ বজাই ৰাখিলে হেনো আৰ্থিকভাৱে লাভ ৱান হ'ব নোৱাৰি। এই চিন্তা-ধাৰণাই যুৱ প্ৰজন্মক উচ্ছৃংখল হ'বলৈ লগতে কেৱল অৰ্থসৰ্বস্ব, নীতি জ্ঞান শূন্য জীৱনলৈ ঠেলি দিছে। টকাৰ কাৰণে আজিৰ সমাজত যিকোনো বেয়া কাম কৰিবলৈও বহুতো যুৱক-যুৱতী আগবাঢ়িছে। প্ৰায়ে দেখা যায় যে অনুজসকলৰ অগ্ৰজসকলৰ প্ৰতি সন্মান বা ভক্তি দিনক দিনে কমি আহিছে। লগতে গভীৰভাৱে চিন্তা কৰি কাম কৰাৰ মানসিকতা কমি গৈছে। বৰ্তমানৰ যুৱক-যুৱতীৰ মাজত জটিল সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰাৰ অন্য এটা কাৰণ হৈছে মাদক দ্ৰব্য সেৱন আৰু ড্ৰাগছৰ অবাধ ব্যৱহাৰ। এই নিচাজাতীয় দ্ৰব্য গ্ৰহণ কৰাৰ ফলত সমাজত বহুটো বেয়া কামত নৱ প্ৰজন্ম লিপ্ত হোৱা দেখা যায়। এইবোৰ সেৱনৰ ফলত বহুতো মেধাৱী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অকালতে প্ৰাণ হেৰুৱাবলগীয়াও হৈছে। এই দ্ৰব্য সেৱন কৰা যুৱক-যুৱতীসকলে নিজৰ লগতে সমাজক ধ্বংসৰ পথলৈ ঠেলি দিছে। এখন দেশৰ সামগ্ৰিক উন্নয়নৰ মূল চালিকা শক্তিয়ে হ'ল — নৱ প্ৰজন্ম। যুৱ প্ৰজন্মই নিজৰ সময়ৰ সু-ব্যৱহাৰ কৰিব জানিলেই, তেওঁলোকৰ নিজৰ উত্তৰণৰ লগত সমাজৰো উন্নয়ন অৱশ্যাস্তী। কিন্তু বহুতো মেধাৱী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে পঢ়াতকৈ মোবাইল ফোনটোতহে বেছি সময় পাৰ কৰিছে আৰু লগতে ড্ৰাগছ সেৱন কৰি তীব্ৰ বেগেৰে বাইক চলাই অকালতে জীৱনলৈ অমানিশা মাতি আনিছে। এইবোৰৰ উপৰিও দেউতাকে অতি কষ্টৰে উপাৰ্জন কৰা ধন, বাইক, মোবাইল, ড্ৰাগছ আদিৰ নামতে খৰছ কৰিছে। এই বস্তুবোৰ নোপোৱাৰ ফলত পিতৃ-মাতৃক হত্যা কৰাৰ উদাহৰণো আমাৰ সমাজত নোহোৱা নহয়। অৱশ্যে নৱ প্ৰজন্মৰ এই অধঃপতনৰ দিশত কিছু ক্ষেত্ৰত বহুতো অভিভাৱককো দায়ী বুলি ক'ব পাৰি। কাৰণ বহুতো অভিভাৱকে অত্যধিক স্নেহ বা ধনৰ ওজন দেখুৱাবলৈ গৈ

পূজা কলিতা
স্নাতক তৃতীয় শাস্ত্ৰাসিক
শিক্ষা বিভাগ

ল'ৰা-ছোৱালীয়ে বিচৰা সকলো সামগ্ৰী যোগান ধৰি সিহঁতৰ ভৱিষ্যত ধ্বংস কৰিছে। আমাৰ সমাজৰ দুৰ্নীতিগ্ৰস্ত বিষয়া-কৰ্মচাৰী বা ব্যৱসায়ীৰ ল'ৰা-ছোৱালীয়ে পিতৃৰ আৰ্হিত ঘৰতে দুৰ্নীতিৰ প্ৰশিক্ষণ লৈছে। বৰ্তমান সমাজত নীতি-আদৰ্শৰ প্ৰয়োজন নোহোৱা হৈছে। শিশু অপহৰণ, নাৰীক শাৰীৰিক আৰু মানসিক নিৰ্যাতন ইত্যাদি কাৰ্য আমাৰ সমাজত প্ৰায়ে দেখা যায়।

যুৱ উচ্ছৃংখলতাৰ কাৰণ নিৰ্মূল কৰাৰ ক্ষেত্ৰত অভিভাৱক, শিক্ষাগুৰুৰ লগতে সমাজৰ যথেষ্ট দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্য আছে। অভিভাৱকে সৰুৰে পৰা শিশু এজনক নীতি-আদৰ্শৱান হৈ ডাঙৰক কেনেকৈ সন্মান কৰিব লাগে সেইটো শিকাব লাগে। অতি বিলাসী জীৱন-যাপনেও কেতিয়াবা ল'ৰা-ছোৱালীক বিপথে পৰিচালিত কৰিব পাৰে। সহজ-সৰলকৈ কেনেদৰে সাধাৰণভাৱে জীৱন-যাপন কৰিব লাগে সেইটোহে শিক্ষা দিয়া উচিত। সৰুৰে পৰা শিশু এটাক মাক-দেউতাকে ৰাতিপুৱা-গধূলি প্ৰাৰ্থনা কৰিবলৈ শিকাব লাগে। শিশু এটাক যি পৰিৱেশত ডাঙৰ কৰা যায় সেই পৰিৱেশতে শিশু এটা গঢ় লৈ উঠে। সেইবাবে মাক-দেউতাকে শিশু এটাক ভাল পৰিৱেশত ৰখাটো দৰকাৰ। স্কুলীয়া শিক্ষা ব্যৱস্থাত নীতি শিক্ষাৰ পাঠদান থকাটো চৰকাৰে বাধ্যতামূলক কৰিব লাগে। আমাৰ এই সমস্যাবোৰ যদি আমি শিক্ষক-অভিভাৱক আৰু সমাজ একগোট হৈ সমাধান চেষ্টা কৰোঁ তেনেহ'লে আমি নিশ্চয় এই সমস্যা আমাৰ মাজৰ পৰা নোহোৱা কৰিব পাৰিম। আমি আমাৰ সমাজত নীতি আৰু আদৰ্শ বজাই ৰাখি চলিলে বৰ্তমান হোৱা যুৱ উচ্ছৃংখলতা বহুখিনি কমি আহিব। কলেজ বা স্কুলত শিক্ষকে কিতাপৰ কথাৰ উপৰিও কিছুমান জীৱনৰ দৰকাৰী কথা, চৰিত্ৰ গঠনৰ নীতি শিক্ষা দিয়াৰো প্ৰয়োজন আছে। আমি সকলোৱে একগোট হৈ সংকল্প লোৱা উচিত যে বৰ্তমান সমাজত হোৱা এই যুৱ উচ্ছৃংখলতা সমস্যাটো আমাৰ সমাজৰ পৰা একেবাৰে দূৰ কৰিম, নীতি আৰু আদৰ্শৰ ওপৰত সকলোৱে গুৰুত্ব দিম, লগতে ডাঙৰৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা-ভক্তি-সন্মান বজাই ৰাখিম। আৰু নিজকে সমাজত সৎ মানুহ হিচাপে প্ৰতিষ্ঠিত কৰিম, যুৱ উচ্ছৃংখলতা দূৰ কৰি সমাজক আগবঢ়াই নিম বুলি সংকল্প লৈয়ে আজিৰ এই বিষয়টো সামৰিছোঁ। ☐

এটি নিয়ৰৰ টোপাল

যুগশ্মিতা কলিতা
পঞ্চম যান্মাসিক
উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগ

এটোপ দুটোপ নিয়ৰ সৰে
জীৱনৰ বাটত সৰকি নপৰে কাহানিওঁ
আকুল হৃদয়ৰ উৰ্বৰা আলিঙ্গনৰ চকুলো।
অস্তঃসত্বা পৃথিৱীৰ বুকুত
সুউচ্ছল বিকশিত মাতৃহৃদয়ৰ স্নেহে কয়—
প্রতিটো শীতত কিদৰে সেউজীয়া হয়
ধৰাৰ বুকুত জীৱন।
সোণপাহীৰ হাঁহিয়ে সিঁচৰতি কৰে
শাওনৰ উটুৱাই যোৱা বানপানীৰ কৰুণ বং।
উজাগৰী ৰাতিবোৰ ক্লান্ত হয়
নিয়ৰময় চেঁচা চকুপানীত;
ভাগৰুৱা দিনান্তত নিয়ৰ সৰে
নিশাটো সাৰে থাকে পল পল।
তলসৰা নিয়ৰে বুটলি ফুৰে
ভগ্ন হৃদয়েৰে সৰি পৰা চকুলোৰ টোপাল।
নিয়ৰে জীয়াই ৰাখে
নবীনৰ দিন গুঠি গজিবলৈ লয় আকৌ
ভৱিষ্যতৰ নতুন স্নেহ।

শৰৎ সোঁৱৰণী নহয় কেতিয়াও

অংকুমা দাস
স্নাতক তৃতীয় যান্মাসিক
অসমীয়া বিভাগ

শৰৎ সোঁৱৰণী নহয় কেতিয়াও,
সেউজীয়া শব্দৰ কবিতাবোৰে আঁচোৰা বহুদিন হ'ল
ঠিক আগৰ দৰেই প্রতিটো প্ৰভাতেই
কহুঁৱা হৈ ফুলিছে !
ক্রমাৎ পানীবোৰেও পিয়াহত কোচ খাইছে।
এখোজ-দুখোজকৈ নিয়ৰৰ শেতেলি ঠেলি
জঠৰ মৌনতা,
নিঃচিহ্ন হৈ ৰ'ল তেওঁৰ ভালপোৱা !
ইয়াত চোন সকলো গছ অচিনা ;
সকলো ফুল আগেয়ে নুফুলা,
সকলো বং আগেয়ে নেদেখা।
শৰৎ সোঁৱৰণী নহয় কেতিয়াও,
লাগিলে সেয়া হুওঁক
শৰতৰ আগচোতালত পৰি থকা
ভাগৰুৱা শেৰালীৰ দলিচা ;
লাগিলে সেয়া হুওঁক
প্লাষ্টিকৰ সন্ধিয়াটোক গিলি থোৱা
জোনাকী নিশা।

অশ্ৰুৰ উচুপনি

ধনজিৎ কলিতা
স্নাতক পঞ্চম যান্মাসিক
ইংৰাজী বিভাগ

অন্ধকাৰ ৰাতি,
সেমেকা চকু,
পোৱা-নোপোৱাৰ মাজত জৰ্জৰিত মনত
হেৰুৱাৰ বেদনা ।
ভাল-বেয়াৰ দোমোজাত মই যেন হৈ পৰো এটি বোজা ।
সপোনৰ পম খেদি উৰি ফুৰা মনটিক বান্ধি
লিখি দিছো কামনাৰ বুকুত আত্মজীৱনী ।
এফালে ৰং বিহীন ৰঙীনতা,
আনফালে সুখ বিহীন সফলতা ।
দোমোজাত বাট হেৰাই কান্দিছে
ডেউকাবিহীন যাযাবৰী পখী
এবুকু শোকত কক্‌বকাই ।
জীৱনে যেন প্ৰতিটো সময়ত লৈছে দিঠক বিহীন
সপোনৰ শেষ উশাহ ।
দিঠক নামৰ কালধুমুহাত সপোনে হেৰুৱাইছে ঠিকনা
জোনাকহীন আকাশত তৰা গণি গণি
ভগ্ন হৃদয়ৰ বিকট চিঞৰত সৰি পৰে
অশ্ৰুৰ উচুপনি ...

তেওঁক বিচাৰি

নিৰ্মল চন্দ্ৰ ভোই
সহযোগী অধ্যাপক
ইংৰাজী বিভাগ

শ্বাহ জামাল মোল্লা
সহযোগী অধ্যাপক
অসমীয়া বিভাগ

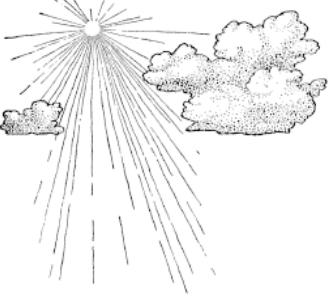
মূল : কৃষ্ণ মিশ্ৰ
অসমীয়া অনুবাদ :

- তেওঁক বিচৰা
এক নিৰন্তৰ প্ৰক্ৰিয়া
তেওঁ হেৰাইছে নেকি
বিচাৰিব যে লাগে ?
- নাই ! তেওঁ ইয়াতেই থাকে যদিও
অলৈ তলৈ গৈ থাকেও নহয় !
- পোৱালী ছাত্ৰৰ যুক্তাক্ষৰ ভাঙি
অনুস্বৰ লগাই আমি শব্দ লিখোঁ ।
বতাহত আমি তাৰ সুবাস লওঁ ।
বতাহজাক বৰদৈচিলা হ'লে
নাযাওঁ বুলিও তেওঁ ওলাই যায় ।
- বান পীড়িতৰ উৰুখা পঁজাবোৰ
— নদীয়ে খহোৱা সময়ত তেওঁ
চাউল চিৰাৰ টোপোলা দলিয়ায় ।
- আমাৰতো বিপিএল তালিকা বা
ইন্দিৰা আৱাস যোজনাতে 'না' নাই ।
তেওঁ ক'ত বৃদ্ধভান্ডাৰ বাবে শাৰী পাতিব !
- কেনেকৈ বিচাৰি উলিয়াম তেওঁক ?
মাত্ৰ ইতিহাসৰ পাতত তেওঁৰ চেহেৰা
চাই থাকিম ।
- আৰ্য্যৱৰ্ত গঢ়িবলৈ সিদ্ধু সভ্যতাৰ প্ৰয়োজন,
কেৱল পুথিৰ পাঠ ।
- লোহাৰ ব্যৱহাৰ নজনাজন
হেংদাঙৰ শাণ কেনেকৈ হ'ব ?
- ইমানকৈ চলাথ কৰাৰ দৰকাৰ কি
তেওঁক প্ৰতীক চিন হিচাপে লই
আমি মহাভাৰতহে যুঁজিম ।

(বিঃ দ্ৰঃ ওড়িশা সুপুত্ৰ সমাজসেৱী তথা আৰ্ত্তজনৰ বন্ধু পণ্ডিত
গোপবন্ধু দাস দেৱলৈ উৎসৰ্গিত ।)

কুঁৱলী

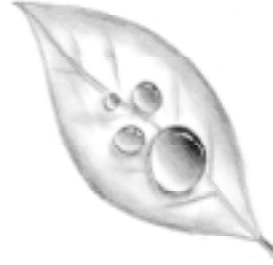
যতীন দাস
স্নাতক পঞ্চম যান্মাসিক
ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

শীতৰ সেমেকা নিশাৰ
বিনিদ্ৰ উজাগৰী সময়,
টোপ-টোপকৈ সৰিছিল
আবেগ হীন কুঁৱলী
ঠেৰেঙা মনৰ
আছুতীয়া অনুভৱো
আজি নীৰৱ
থৰ্থৰ্কৈ কঁপিছে
তল সৰা বকুলৰ পাহি
সপোনবোৰো আজি ধুঁৱলী,
স্নান হৈ পৰি আছে
জোনাকৰ জোনাকী,
আশাবোৰ এতিয়াও জীপাল
বিচাৰো মাথো তোমাৰ
একাজলি হাঁহি.... ॥

আহিনৰ নিয়ৰ

অপৰাজিতা কলিতা
স্নাতক পঞ্চম যান্মাসিক
ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

নিয়ৰ সেমেকা ৰাতি
মোৰ মন বাউলী
শেতেলিত টোপনি ক্ষতি
তেওঁৰে কথা ভাবি।

কহুৱাৰ শুভ্ৰ পাহি
নৈ পাৰত গজিছে সপোন
সপোনৰ আঙুলি ছুই
ৰুই থ'লো কলিজাত
জীৱন নামৰ তোমাৰ প্ৰেমৰ দাপোন।

এমুঠি কবিতা

নৰনীতা পাঠক
সহকাৰী অধ্যাপিকা
প্ৰাণীবিজ্ঞান বিভাগ

(১)

সন্ধিয়াৰ আকাশত

সৌ যে বঙা মেঘ টুকুৰা,

তেজ বৰষুণে বৰষিলে

বঙা পাহাৰৰ বঙামাটি

জীপাল হ'ল

পাহাৰৰ বুকুত ফুলিব এতিয়া

হেজাৰ হেজাৰ বঙা ক্ৰিচেস্তিমা

(২)

মাজনিশা গৰু গাড়ীৰ

টিলিঙাৰ শব্দত ঘুমটি যাওঁ ;

পুৰাবেলা বৰগীতৰ বাগত

সাৰ পাওঁ ।

এতিয়াচোন ঘুমটিও নধৰে

সাৰো নাপাওঁ

মাথো শুনো অনাগত

ভূমিকম্পৰ অন্তৰ্ভেদী আৰাজ ।

(৩)

জোনাক ৰাতি

যেতিয়া চোতালত পাটি পাৰি

আইতাৰ সাধু শুনো,

জোনটিলে একেথৰে চাই বওঁ ।

চাই বওঁ, কলিয়া মেঘ টুকুৰাই

লাহে লাহে জোনটিক ঢাকি আনিলে ।

আইতাৰ সাধুৰ অজগৰেও

ইতিমধ্যে দীপলিপ ৰাজকুমাৰীক

গিলি পেলালে ।

জীৱন তৃষ্ণা

(৪)

এদিন তাৰ মহানগৰীত

জুই জ্বলিল . . . . ।

দুপৰ নিশা . . . . ।

তাৰ দুৰ্জয় শ্লোকবোৰ

হেৰাই গ'ল

এদল অশ্বাৰোহীৰ

পদধ্বনিত ।

আত্মাৰ কবৰত বহি

তাৰ বজ্ৰকঠিন অস্থিৰে

সি মাথোন ব্যস্ত হ'ল

এটি হাতুৰী সজাত ।

(৫)

নাৰী তুমি অনন্যা

নাৰী তুমি অৰ্ধআকাশ,

নাৰী তুমি মহিয়সী

নাৰী তুমি সৃষ্টিৰ আধাৰ,

নাৰী তুমি দুৰ্গতি নাশিনী

নাৰী তুমি প্ৰেমৰ প্ৰতীক

নাৰী তুমি উজ্জ্বল নক্ষত্ৰ

নাৰী তুমিয়েতো সমগ্ৰ বিশ্বৰ

প্ৰাণদাতা

জয়তু নাৰী

তুমি মহান

তোমাক কৰো প্ৰনাম ।

আছমা খাতুন
স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক
ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

সুখৰ সংজ্ঞা বিচাৰি নুফুৰিবা

বৈভৱৰ পৃথিৱীত

সুখৰ মৰীচিকা খেদি হাবাথুৰি নাখাবা

শূন্যতাৰ পৃথিৱীত ।

জীৱন মৰীচিকাত তৃষ্ণাতুৰ নহ'বা

বিচাৰি মৰমৰ সংজ্ঞা

মৰমৰ বুলি সাৱটি হাবাথুৰি খাবা

চাবা সকলো যেন উকা ।

হাততেই আছে তোমাৰ সুখ

মন দি চাই লোৱা

হাততেই আছে তোমাৰ সুখ

কৰ্মৰে জীৱন গঢ়া

আঁতৰি থকা প্ৰেমৰ মায়াজালৰ পৰা

পাৰিলে সুখৰ সংজ্ঞা

তাতেই বিচাৰি পাবা

বৈভৱৰ সুখৰ সংজ্ঞা

জীৱন তৃষ্ণা ।

কাৰো স'তে তুলনা নহয় তেওঁৰ

ড° দিগন্ত কলিতা
সহকাৰী অধ্যাপক,
ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

(১)

গভীৰ নিশা আন্ধাৰ সাৱটি
মই যেতিয়া তেওঁৰ কথা ভাবোঁ
তৰাবোৰে মোক বাধা দি কয়
'তাই এতিয়া আমাৰ সখী।'
কেনে আছে তেওঁ ?
মই সোধোঁ তৰাবোৰক
'কেনে আছে তেওঁৰ ধুনীয়াবোৰ ?'
তৰাবোৰে একো নকয়
বোবা হৈ ৰয় সময়।

(২)

বাৰিষাৰ নদীৰ দৰেই
তেওঁ বাঢ়ি আহিছিল
কৃষ্ণচূড়া ফুলাৰ বতৰত,
মোৰ পদূলিৰ শেৰালিজোপাৰ তলত
হালি-জালি নাচিছিল।
কলিজাৰ খিবিকীখনত টোকৰ এটা মাৰি
সুধিছিল . . .
'মোৰ সূৰ্যমুখী সপোনক
ঠিকনা এটা দিবানে ?'
সুখৰ আতিশয্যত সিদিনা
মইও বোবা হৈ পৰিছিলোঁ।

(৩)

এনেকৈয়ে ঠিকনা এটাই পোখা মেলিছিল
সপোনৰ মালা গুঠি সময়বোৰো
হৈ পৰিছিল যৌৱনোদ্বীপ্ত
দুচকুত গোটেই আকাশখন লৈ
তেওঁ সপোনবোৰ গুজি দিছিল
মোৰ দুচকুত।
তেওঁৰ সপোনৰ সদাগৰ হৈ
বণিজৰ নাও মেলি
ঘুৰি ফুৰিছিলোঁ ভালপোৱাৰ
সেউজীয়া পথাৰখনত
তেওঁৰ আঙুলিত ওলমি
শিল যেন অমৰ হ'বলৈ বিচাৰিছিলোঁ
তেওঁৰ কিচকিচীয়া ক'লা চুলিৰ অৰণ্যত
এজাক চঞ্চল বতাহ হৈ
দৌৰি ফুৰিছিল মোৰ যৌৱন।

(৪)

লাহে লাহে মই সম্পূৰ্ণ হৈ উঠিছিলোঁ
আৰু এদিন . . .
... ..
তেওঁ গ'লগৈ
এষাৰো মাত নলগোৱাকৈ
কপালত টিক্‌টিকীয়া ৰঙা বেলিটি লৈ
হাঁহি হাঁহি গুচি গ'ল
সৌ তৰাৰ দেশলৈ।

(৫)

যোৱা ৰাতি
আন্ধাৰৰ মাজেদিয়েই তেওঁ মোক ৰিঙিয়াই মাতিছিল
মই দৌৰিছিলোঁ
ঠিকনা হেৰোৱা যন্ত্ৰ এটাৰ দৰে
তেওঁৰ ওচৰলৈ
তেওঁৰ বৰ্তমানৰ ঠিকনা বিচাৰি
সুধিছিলোঁ,
'কুশলে আছানে ? কিয় তেনেকৈ গুচি আহিলা ?
মোলৈ এবাৰো নপৰে মনত ?'
তেওঁ নিৰুত্তৰ হৈ ৰৈছিল।
একো সোধাও নাছিল।
ময়েই কৈছিলোঁ...
'তোমাৰ অনুপস্থিতিত
উশাহ ল'বলৈ কষ্ট হৈছে মোৰ,
জীয়াই আছোঁ
তোমাৰ কপালৰ ৰঙা বেলিটোৰ বাবে।'
অভিমাণে হেঁচি ধৰিছিল...
ইমানবোৰ কথা আছিল ক'বলৈ, সুধিবলৈ
অথচ...

(৬)

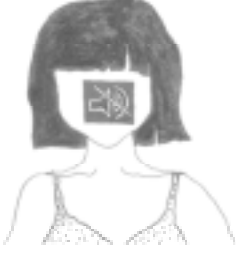
বোৱতী নদীৰ গতিৰেই বৈ আছে সময়
মই পাহৰিও পাহৰিব পৰা নাই
সেই সময়
দলিয়াই দিব পৰা নাই স্বপ্ন
(এৰো বুলিয়েই জানো এৰিব পাৰি দুখৰ নিচা!)
শূন্যতাৰ মাজতেই
এতিয়াও পূৰ্ণ হৈয়েই আছে ভালপোৱা
বিচাৰি নাপালেও জোন, বেলি, তৰাৰ ঠিকনা
আকাশৰ বুকুতেই ময়ো খোদিত কৰিছোঁ
মোৰ প্ৰেমৰ প্ৰাচুৰ্য্যতা।

উপসংহাৰ :

ভাবনাৰ চেৰেকীত
মই এতিয়াও বন্দী
বন্দী তেওঁৰ ধুনীয়াবোৰৰ মাজত।
তেওঁ ধুনীয়া
মোৰ সপোনবোৰৰ দৰেই
সাগৰে আকাশক বুকুত সাৰটি লোৱাৰ দৰেই
তেওঁ কপালত আঁকি লোৱা
সেই ৰঙা বেলিটিৰ দৰেই,
আৰু
চঞ্চল ৰাতিৰ ঘন উশাহবোৰৰ দৰেই।
... ..
তুলনা ?
হ'বই নোৱাৰে;
কাৰো স'তে তুলনা নহয় তেওঁৰ।
তেওঁ ধুনীয়া, তেওঁৰ জোখেৰেই
তেওঁ ধুনীয়া, মোৰ ভালপোৱাৰ জোখেৰেই।

মৌনময়ী

পৰিস্মিতা দাস
স্নাতক, প্ৰথম বাৰ্ষিক
ভূগোল বিভাগ

বিকাশ কলিতা
সহকাৰী অধ্যাপক (অংশকালীন)
কম্পিউটাৰ বিজ্ঞান বিভাগ

নিমাত নিস্তন্ধ এটি প্ৰাণ
যি নেকি
সময়ৰ সোঁতত
মনৰ কোঠাত অলেখ শব্দ
বিলীন কৰি ৰাখিছে
মৌনতা আগৰ নহয়
সময়ৰ নতুন ৰূপ
সময়ৰ নতুন নাম
অতীতত আছিল...
মিষ্ট ভাষিনী, যি নেকি
সময়ৰ সোঁতত হৈ পৰিল মৌনময়ী।
মোৰো মন যায়...
মনৰ নিমাত নিস্তন্ধ কোঠাৰ পৰা বাহিৰ হৈ
প্ৰকৃতিৰ লগত খাপ খাবলৈ
ৰঙিলী হ'বলৈ
কিন্তু
নোৱাৰো মই। কিয়নো মই
সংগীবিহীন, এখিলা সৰাপাত
সেয়ে, মই আজি নিমাত, নিস্তন্ধ
মৌনময়ী।।

সময় !!
সৌ সিদিনালৈ ভাবিছিলো তুমি গতিশীল ?
তুমি স্থিৰ
সলনি হৈ আছো আমি
কালিৰ ভুল
আজিৰ অভ্যাস
আৰু অনাগত দিনত সেয়াই আইন
শুধৰণিৰ অন্ত সমাগত
হঠাৎ পৰিৱৰ্তন
ভুলৰ বাখ্যাৰ ওলোট্টা সংযোজন
শুধৰণি প্ৰক্ৰিয়াৰ পুনঃ আৰম্ভণি
চলি আছো আমি
তোমাৰ উপহাসত ধৰাশায়ী !
অভেদ্য শক্তিৰ পৰিধিত বন্দী ?
বক্ৰশিৰে চালিত নীৰৱ পথিক এতিয়া আমি।।

শৰৎ, তেওঁ আৰু মই

হিয়ামণি পাঠক
স্নাতক প্ৰথম শাণ্মাসিক
ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

মফিদা বেগম
স্নাতক, তৃতীয় শাণ্মাসিক
ভূগোল বিভাগ

স্নিগ্ধ জোনাকৰ পোহৰ
উখল-মাখল আকাশৰ বুকুৱেদি বগুৱা বাই
পৰিছেহি মোৰ চোতালত ।

পোহৰৰ পৰশত স্পন্দিত হৃদয়
নতুনকৈ অনুভৱ কৰিছো জীৱন,
প্ৰভাতী সূৰ্যজৰ কিৰণ, পখীৰ কিৰিলি
সদ্যজাত শিশুৰ জীৱন পোৱাৰ ক্ৰন্দন ।

নিয়ৰৰ টোপাল এটা হাতেৰে চুই
বুকুতে ৰুই থলো আকৌ এটা সপোন,
যিদৰে তুমিও লিখিছা
হৃদয়ৰ গভীৰত আপোনজনৰ নাম ।

‘প্ৰেমতো কাৰো বাধা নামানে’
শাৰদী বতাহজাকৰ দৰেই
ই নিঃশব্দে নিজৰ ঠিকনা বিচাৰে

আৰু এটি শৰতৰ
এই জোনাকৰ নিৰ্জন পোহৰত
আমি আকৌ মুখামুখি,
তেওঁৰ গুঁঠত এতিয়া
শৰতৰ শুকুলা হাঁহি ।

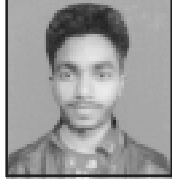
(সাহিত্য ক্লাবৰ দ্বাৰা আয়োজিত কবিতা প্ৰতিযোগিতাত প্ৰথম স্থান
প্ৰাপ্ত)

প্ৰিয়জন (এটা প্ৰশ্ন)

তুমি জানো মোৰ সেই প্ৰিয়জন
যাৰ বাবে মই লভিছো জনম ?
যাক বিচাৰিছো মই
পৰ্বতৰ নিজন গুহাত,
কুলি কেতেকীৰ উতলা মাতত
তুমি জানো মোৰ সেই প্ৰিয়জন
যাক বিচাৰি থাকোতেই
ফাগুনৰ বতাহজাকে
মনত পলাশৰ ৰং সানি দিয়ে
তুমি জানো মোৰ সেই প্ৰিয়জন
যাৰ বাবে মই লভিছো জনম ?

বৰষুণ

আতিকুল ইছলাম
স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক
ইতিহাস বিভাগ

তুমি আকৌ আহিবানে
শুকান পৰিবেশ সেউজ কৰিবলৈ !
কি যে ধূলিময় জগত
অশান্তিৰে ভৰি পৰে জীৱন ।

তোমাৰ অবিহনে এই জগত
নিথৰুৱা হৈ পৰিব
তোমাৰ বিম বিম শব্দই
কঁপাই তুলিব হৃদয়

তোমাৰ কিঞ্চিৎ পৰশত
সজীৱ হৈ উঠিব ধৰণী
আকাশৰ মেঘৰ লগত লুকা-ভাকু খেলি
ধৰণীলৈ অহা নামি

শাওঁনৰ বৰষুণে ওপচায়
বাৰিষাৰ বান
আছে মই সেই দিনৰ বাবে
অতি আগ্ৰহেৰে ।

এইখন নৈ

জিণ্টু কলিতা
স্নাতক প্ৰথম বাৰ্ষিক
উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগ

বিশাল নৈখন
মণিব নোৱাৰি ইপাৰ-সিপাৰ ।
নৈৰ পাৰত দৃঢ়তাৰে বহিছো আজি
বহু দিনৰ মূৰত ।
নৈৰ কুলু কুলু ধ্বনিয়ে চুইছে হৃদয়
এক শান্তিৰ সম্ভেদ দিছে মোক
মন ভৰি যোৱা সুখ ।

কিন্তু হঠাৎ অস্থিৰ হৈ পৰিল নৈখন
শান্তিৰে ভৰা সম্পূৰ্ণ বিপৰীত ছবি
হৃদয় চুই যোৱা ধ্বনিবোৰ যেন
চিঞৰ আৰু প্ৰতিধ্বনিত ৰূপান্তৰ হ'ল;
বাঙলী হৈ পৰিল নৈৰ বকুখন
অস্থিৰ হৈ পৰিল চাৰিওকাষ
বিয়পি পৰিল নিঃসংগতাৰে
ভাঙি পৰিলো মই ।

নৈখনে উটুৱাই আনিছে সকলো
চাৰিওপিনে মাথো হত্যাকাণ্ড
শুনো মই কেৱল প্ৰতিধ্বনি আৰু চিঞৰ
শান্তি পাবনে নৈখনে ?
হ'বনে ৰোধ প্ৰতিধ্বনিবোৰৰ ?
নিজৰ জন্মভূমিক কিয় ঠেলিছো
গহুৰলৈ নে আমি ?
ইয়াতে স্তব্ধ আমি !
নিজৰ জন্মভূমিত থাকিও
ক্ষণে ক্ষণে আমি সন্ত্ৰাসিত কিয় ?
কোনে দিব উত্তৰ ?

শৰতৰ খোজ

কোনোবা আহিছিল,
অথচ ;
নেজানো কোন ?
এখোজ দুখোজ . . . .
এখোজ দুখোজ ;
দিগন্তৰ প্ৰতীক্ষাত
জোনাকী বন্তি জ্বলাই
হৃদয়ত এটোপোলা স্বপ্ন লৈ
দিঠকৰ সন্ধানত ।
নিলাজী বনে চুচুক-চামাক কৰিছিল
নিলাম আকাশে গাঁঠিছিল মালা
টোপে টোপে সৰা মুকুতাৰ ধাৰা,
দূৰৰিৰ কংকাল ভগা
শৰীৰৰ ওপৰেৰে আঙুৰাইছিল,
দুটি নিজান খোজ ।
দূৰণিৰ পৰা ভাঁহি আহিছিল
কাৰোবাৰ হিয়াভগা ক্ৰন্দন ;
শেৰালীৰ শুধবগা আঁচলে
অভিনন্দন জনাইছিল হেনো
কিন্তু,
সকলো স্তব্ধ ;
সৰাপাতৰ বুলনিত
এখন্তেক বৈছিল মাথো ,
ফেঁটাটিৰ কুৰ্ণলিত
বকুল জুপিৰ তলতে
কিন্তু কোন আহিছিল,
কাৰ বাবে,
আকৌ উভটি চাবনে তেওঁ ?

(সাহিত্য ক্লাবৰ দ্বাৰা আয়োজিত কবিতা প্ৰতিযোগিতাত দ্বিতীয় স্থান
প্ৰাপ্ত)

ছন্দামিতা দাস
স্নাতক পঞ্চম বাৰ্ষিক
অসমীয়া বিভাগ

শূন্য

লীনা নাথ
স্নাতক প্ৰথম বাৰ্ষিক
অসমীয়া বিভাগ

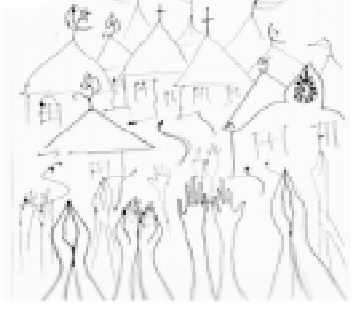

কংকাল হৈ পৰা জীৱনৰ
জুই পোৰা অস্ত
মৰীচিকাৰ বাট গণি
কাঁইটৰ অৰণ্য
শূন্যতাৰ আৰম্ভণি
জীৱন ৰুদ্ধ ।

কলিজাৰ হেঁপাহৰ মৰম আজি
দোমোজাত বিধস্ত ;
অমানিশাৰ কাল গ্ৰাসত
জীৱন প্ৰায় লুপ্ত ।

ব্যথিত মন আজি নিঃস্বার্থ
মৰমৰ প্ৰতিদান অভিশপ্ত ,
নিষ্ঠুৰ সময় বাটত আজি
জীৱন যুদ্ধত মই শূন্য . . . . ।

পৰম পিতা

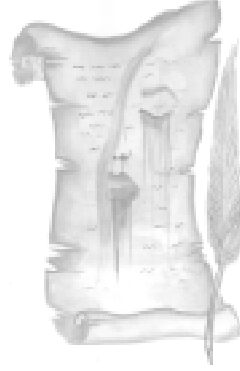

বিনা পাৰবিন
স্নাতক প্ৰথম বান্ধাসিক
ইতিহাস বিভাগ

যন্ত্ৰণাৰ দিনলিপি

বিতুমণি কলিতা
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা)

হে মোৰ পৰম পিতা
তুমিয়েই বিধি, তুমিয়েই ঈশ্বৰ
তুমিয়েই আল্লাহ ।
বিশ্ব-ব্ৰহ্মাণ্ডখনক তুমি ৰাখিছা সজাই
মন-মোহিনী ৰূপ ধৰি
তুমি আদি-অনন্ত, চিৰন্তন সত্য
তোমাৰ নাই কোনো সমাধি ।
হিমালয় পৰ্বত, সাগৰ-মহাসাগৰ
তোমাৰ অপূৰ্ব সৃষ্টি
সামান্য দৃষ্টিত মনিব নোৱাৰি
তোমাৰ যাদুময় নানান কৃষ্টি ।

নিশব্দে ভৰি থকা বুকুৰ ভিতৰৰ যন্ত্ৰণাবোৰ
শব্দবদ্ধ কৰাৰ প্ৰয়াস . . . .
চকুৰ পাচৰ নিথৰ হৈ থকা
কলীয়া বৰণৰ মুখখন

চোতালত বগা কাপোৰেৰে
আৰৰি থোৱা আপোনাৰ দেহটো
নোৱাৰো মুচিব সেই প্ৰতি মূৰ্ত্তৰ কথাবোৰ ।

উভতিছিলো ভগ্ন হৃদয়েৰে
বিচাৰি পোৱা নাছিলো
মোৰ সপোনৰ সেউজীয়া আলিবাটটো
নানা ৰঙীন তুলিকাত আঁকিবলৈ
আপোনাৰ মুখৰ অস্বুত শব্দবোৰ

উৰি গ'ল সকলো
আকাশৰ নীলা ৰং ভেদ কৰি
এতিয়া নীলা মোৰ খুবেই প্ৰিয়
যিদৰে আপুনি মোৰ প্ৰিয় আছিল ।

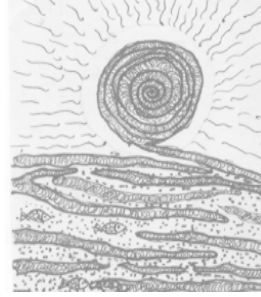
ফাগুন

দ্বিপান্দিতা মেধি
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা)

কৰ পৰা তই আহিলি ফাগুন
কোন দিশে যাব উৰি
কিয় বা ফুৰিছ দূৰ-দূৰণিত
অকলে অকলে ঘূৰি ।
নাজানো তই অকলে উৰি আহ
ক'ৰ পৰা হঠাৎ
নপৰিল তোৰ চাৰনি কিয়
দুখীয়াৰ নিৰলা পঁজাত ।
গছ-গছনি ভাঙিলি ধূলিবোৰ উৰ্ৱালি
উৰ্ৱালি ওপজা ঠাই ;
বালিৰে সঁজা ঘৰটি ভাঙিলি
কাৰ কি আহদি পাই ।
দেশৰ দুৰ্ভোগ আনিছ কি ধন
কাকনো বিলাই দিবি
আমাৰ দেশৰ ধূলি বালিবোৰ
কোন দেশলৈ উৰ্ৱাই নিবি ।

পুৰতিৰ নিয়ৰ

থনুপ্ৰভা কলিতা
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা)

আহিনৰ পুৰতি নিশা,
শুভ্ৰ শেৰালিৰ দলিচাই
চোতাল কৰিলে শুৰনি ।
ধীৰে ধীৰে বৈ অহা বতাহজাকে
হৃদয়ত তুলিলে খলকনি ।
কি যে এই অপূৰ্ব দৃশ্য !
হৃদয় কপাই তোলা শিহৰণ ।
লাহে লাহে সুৰুজৰ কিৰণে
সাৰটি ধৰিছে হেজাৰ মণি-মুকুতা ।
সেই যে, নিশা সৰি পৰিছিল
সুন্দৰী নৰ্তকীৰ নূপুৰৰ টুকুৰা
ধৰাত সৰি নাম পালে নিয়ৰৰ টোপাল
হেজাৰ ফুলৰ পাঁহে পাঁহে,
মুকুতা হৈ জিলিকিছে,
সৰি পৰিছে আজি
সেয়া নহয় কোনো আন,
সেয়াই নিয়ৰ
সেয়াই মুকুতা ।

আশাৰ ৰেঙনি

প্ৰতীক্ষা কলিতা
স্নাতক তৃতীয় শাস্ত্ৰাসিক
ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

নৈখনৰ কাষতেই পৰি থকা বৃহৎ গছজোপাৰ কাটি খোৱা ডাল এটাত বহি সন্মুখলৈ দৃষ্টি নিষ্ক্ষেপ কৰিছে হৰাধনে। ওচৰত পেলাই থৈছে তাৰ কামলৈ বুলি ওলাই আহোতে ঘৈনীয়েকে বান্ধি দিয়া খোৱা বস্ত্ৰৰ টোপোলাটো। ঘৈনীয়েক কুলমনিয়ে পুৱাই ৰান্ধি পঠাই দিয়া ভাতকেইটাৰ লগত তাই অ'ৰ ত'ৰ বাৰীৰ পৰা বুটলি অনা শাক-পাতৰ তৰকাৰী। বজাৰত বিক্ৰী কৰা শাক-পাচলি কিনি খোৱাৰ সামৰ্থ্যও সি হেৰুৱাই পেলাইছে। আজি এসপ্তাহ হ'ব সি কাম এটা যোগাৰ কৰিব পৰা নাই। তাৰ যি অলপ সাঁচতীয়া ধন আছিল সেয়াও প্ৰায় শেষ হোৱা উপক্ৰম। এনেদৰে আৰু দুদিনমান চলিলে সি হয়তো তাৰ পৰিয়ালটো পোহপাল দিবলৈও অ-সমৰ্থ হ'ব।

হৰাধন, কৰোণা কালত নিজৰ সংস্থাপন হেৰুওৱা এজন শ্ৰমিক। পিতৃহীন হৰাধন পঢ়ি থকা সময়তে ঘৰৰ দুৰ্বল আৰ্থিক অৱস্থাৰ বাবে গাঁৱৰ দদায়েক এজনৰ সহযোগত মাকে এটা ফেক্টৰীত শ্ৰমিক হিচাপে কাম কৰিবলৈ পঠিয়ায়। কাম কৰিবলৈ ধৰাৰ পিছৰে পৰা তাৰ ঘৰখন ধীৰে ধীৰে ভাল অৱস্থালৈ আহে। মাকৰ জোৰত সি তাৰ গাঁৱৰেই ছোৱালী ফুলমণিক বিয়াও কৰায়। বিয়াৰ এবছৰ পিছত সিহঁতৰ এটা সন্তানো জন্ম হয়। কম আয়েৰে হ'লেও মুঠতে এটা সুখী পৰিয়াল। কিন্তু সময়তেই লাগিল কেণাটো। গোটেই বিশ্বজুৰি সৃষ্টি হোৱা কৰোণা ভাইৰাছৰ দ্ৰুত গতিত সংক্ৰমণৰ ফলত গোটেই ভাৰতবৰ্ষতেই প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে লকডাউন ঘোষণা কৰে। ফলত ফেক্টৰীৰ সকলো শ্ৰমিক

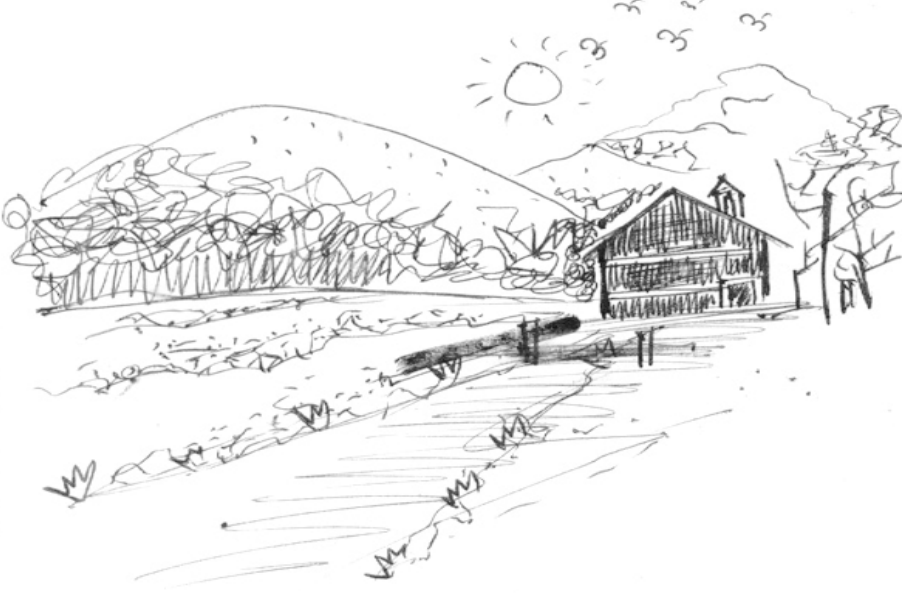
নিজ নিজ ঘৰলৈ উভতি যায়। প্ৰথমে একৈশ দিনলৈ ঘোষণা কৰা লকডাউনত সি বৰ চিন্তিত হোৱা নাছিল। কিন্তু ক্ৰমে লকডাউনৰ পৰিসীমা বৃদ্ধি হোৱাৰ লগে লগে তাৰ জমা ধনৰ পৰিমাণ হ্রাস পাই আহি থাকিল। ফলত সি গাঁৱৰে দুই-এঘৰত কাম বিচাৰি যাবলৈ আৰম্ভ কৰে। কেতিয়াবা পায়, কেতিয়াবা বিমুখ হৈ উভতিব লগা হয়। আজিও পুৱায়েই ভাতকেইটা গুজি সি কাম বিচাৰি ওলাই আহিছিল কিন্তু বেলি মুৰৰ ওপৰ পালে এতিয়ালৈ এটাও কাম বিচাৰি নাপালে। এইকেইদিন ধৰি সেই একেই পুনৰাবৃত্তি ঘটি আছে। সি হতাশ হৈ পৰিছে জীৱনটোৰ প্ৰতি। ভাগ্য ভাল যে জনসাধাৰণৰ সাহায্যৰ্থে দিয়া বিনামূলীয়া চাউল আৰু বুটখিনি মাহেকৰ মূৰত পায়। অন্ততঃ সেইখিনিৰ বাবেই পৰিয়ালটো লঘোণে থাকিবলগীয়া হোৱা নাই।

এনেদৰে আকাশ-পাতাল চিন্তি থাকোতে কাৰোবাৰ মাত তাৰ কাণত পৰে। ঘূৰি চাই দেখে সিহঁতৰ ওচৰৰে ৰামচৰণ। চাইকেলেৰে আহি ঠিক তাৰ কাষতে ৰ'ল। তাৰ লগত কিছু পৰিমাণে শাক-পাচলি। হৰাধনে কৌতুহলবশত সেই শাক-পাচলিৰ বিষয়ে সুধিলে। সুধি গম পালে যে সেই শাক-পাচলিসমূহ তাৰেই খেতিৰ। বিক্ৰী কৰিবলৈ বজাৰ নোহোৱাত সি গাঁৱৰ মাষ্টৰখুৰাহঁতক দিবলৈ আনিছে। ৰামচৰণৰ পৰা সি গম পালে যে বজাৰৰ অভাৱত বহু লোকে উৎপাদিত পাচলিসমূহ বিক্ৰী কৰিব নোৱাৰি এনেই পথাৰতে পেলাই থৈছে। এই কথা জানি সি আচৰিত হ'ল। কাৰণ এইকেইদিন সি যিকেইঘৰ মানুহৰ ঘৰত কাম কৰিবলৈ গৈছিল প্ৰতিঘৰতে ৰান্ধিবলৈ পাচলি নোহোৱাৰ অভিযোগ শুনিবলৈ পাইছিল। হঠাতে তাৰ মনত এক ভাৱৰ সৃষ্টি হয় যদি সি এই ক্ষতিগ্ৰস্ত কৃষকসকলৰ পৰা কম মূল্যত পাচলি কিনি কাষৰে গাঁওকেইখনলৈ নিব পাৰে হয়তো সি কিছু মুনাফা অৰ্জন কৰিব পাৰিব। পুৱাৰে পৰা হতাশাত ভুগি থকা হৰাধনৰ মনটো কিছু ফৰকাল হ'ল। এক নতুন উদ্যমেৰে সি ঘৰলৈ উভতিল। ☐

নমিতাৰ সেউজীয়া ঘৰ

যতীন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ
সহযোগী অধ্যাপক, পৰিসংখ্যা বিভাগ

আলি কেঁকুৰিটো পাৰ হৈয়েই এজোপা আঁহত গছ। এই জোপা আঁহত গছৰ বাওঁফালেদি এটা অক'মানি লুঙলুঙীয়া ৰাস্তা। ৰাস্তাৰ দুয়োপাৰে শাৰী শাৰী তামোল-পাণৰ বাৰী। অকনমান আঙুৰাই গ'লেই নমিতাৰ ঘৰ। এটা অকনমান সৰু ঘৰ। ঘৰৰ মুখচত কেইটামান বগা কোমোৰা মোক খা মোক খা কৈ ওলমি আছে। বঙচুৰা বৰনৰ উৰহী গছৰ লতা ডালে আৰু ৰাখিছে তৰাৰ ঘৰখন। ওচৰতে থকা জাতিলাওৰ হেদালিৰ তলতে পখৰা দামুৰী এটাই ঘাঁহ পাগুলি শুই আছে।

নমিতাৰ চোতালত এচুকত থকা জাকৈ, খালৈ আৰু লাঙি জালখনৰ ওচৰতে থকা খৰিৰ দমৰ পৰা শুকান খৰি কেইডালমান আনি নমিতাই পাকঘৰলৈ সোমাই আহিল। জুহালৰ ওপৰতে অঙঠাৰ ওপৰৰ চালনিখনৰ পৰা কেইটামান শুকানমাছ আনি নমিতাই ওচৰতে বহি থকা মেকুৰী পোৱালীটোক খাবলৈ দিলে। জুহালত খৰিখিনি সুমোৱাই দিয়ে চাহৰ 'টি-পট'টো ওপৰলৈ উঠাই দি বুকুৰ মেথনিটো ভালদৰে বান্ধি সান্দহ গুৰিৰ টেমাটোৰ পৰা কেইচামুছমান সান্দহগুড়ি উলিয়াই লৈ চাহ এবাটি বাকি ল'লে। ভেদাইলতাৰ জোল বনাম বুলি মনতে ঠিৰাং কৰি টেকেলিটোৰ পৰা বাচি বাচি দুটা মাগুৰ মাছ উলিয়াই ল'লে নমিতাই।

দুপৰীয়াৰ বান্ধনী বেলি মূৰৰ ওপৰ পাইছেহি। খাওঁ খাওঁকৈ বেলিটোৱে মূৰৰ ওপৰ পাইছে। গৰমতে বুকুৰ বান্ধনিটো অকমান ঢিলাকৈ দি সান্দহগুড়ি মুখত দিলে নমিতাই। পাকঘৰৰ মজিয়াত সিঁচৰতি হৈ থকা মাগুৰ মাছ দুটা জপিয়াই উঠিল। মেকুৰী পোৱালীটোৱে মেওঁ মেওঁ কৰি চিঞৰি উঠিল।

নমিতাই মেকুৰী পোৱালীটোক সৰু বাটিৰে এবাটি গাখীৰ আৰু মাছ খাবলৈ দিলে। মেকুৰী পোৱালীটোৱে একেজাপে তাৰ ভাগৰ মাছ আৰু গাখীৰ খাই জিভাৰে হাত-ভৰি চেলেকি ৰ'দ পৰা বস্তাখনত বহি লৈ পৰম তৃপ্তিৰে নমিতালৈ চাই ৰ'ল।

মাগুৰ মাছ ভেদাইলতাৰ জোলখন বঙচুৰাকৈ বনাই চালৰ পৰা কোমোৰাৰ জালিটো চিঙিবলৈ লওঁতেই নমিতাৰ চকুহালি মৰমতে ওফন্দি উঠিল। হয়। তৰাহঁত আহিছে। তৰা নমিতাৰ একমাত্ৰ ছোৱালী। এজাক গাভৰুৰ চিঞৰ-বাখৰত হাতৰ কোমোৰা জালিটো নমিতাৰ হাততে থাকিল।

“মা ! এয়া কোন আহিছে চোৰা !” নমিতাৰ ফালে চাই তৰাই অনগল কৈ গ’ল—

“এয়া ডেইজী, এয়া হাচনা আৰু এয়া ডৰথী।

“মেঘালয়ৰ। মোৰ লগতেই পঢ়ে”— তৰাই মাকক চিনাকী কৰি দিলে।

কোমোৰাৰ জালিটো মাটিত নমাই থৈ নমিতাই ছোৱালী কেইজনীক প্ৰতি নমস্কাৰ জনাই বহিবলৈ ইংগিত দি কোমোৰাৰ জালিটো হাতত লৈ কোবাকুবিকৈ পাকঘৰৰ ফালে বাট ল’লে।

কি যে প্ৰাণ চঞ্চল, জীপাল উমেৰে ভৰা ঘৰ এখন আছিল নমিতাৰ। দেউতাক মাকৰ অমতত নমিতাই ডিগ্ৰী পঢ়ি থাকোতেই পলাই আহিছিল বৰ্টুৰ সৈতে। বৰ্টুৱে ভাৰতীয় সামৰিক বাহিনীত চাকৰি কৰিছিল। বৰ্টুৰ কথা মনলৈ অহাত নমিতাৰ চকুৰ পানী ওলাই আহিল। অশেষ কষ্ট কৰিও বাধা দিব নোৱাৰিলে নমিতাই।

চিনেমাৰ বীলৰ দৰে ঘূৰ্ণায়মান জীৱন। বোঁৱতী নদীৰ গতিৰ দৰেই প্ৰাত্যহিক জীৱনৰ ছন্দ। নমিতাৰ মনলৈ আহিল প্ৰায় বিশ বছৰ আগৰ কথা। বিশ বছৰ আগতে লগ পোৱা বৰ্টুৰ কথা মনলৈ আহি উচুপি উঠিল নমিতা।

শাৰী শাৰী এলানি কাকিনী তামোলৰ বাৰী। তামোলবোৰৰ লগতে পাণ আৰু জালুকৰ গছ। বাৰীখনৰ একেবাৰে মূৰত সৰু এটা পুখুৰী। পুখুৰীৰ পাৰতে থকা পকা বগৰী খাবলৈ নমিতাহঁত যায়।

এদিন ভৰদুপৰীয়া। স্কুল সোনকালে ছুটা হৈছিল। নমিতাই বগৰী বুটুলিবলৈ যোৱাৰ সময়তে বৰ্টুক দেখা পাই মাত লগালে,

“ককাইদেউ ! বৰ্টু ককাইদেউ ! বগৰী গছজোপা জোকাৰি দিয়াছোন। বগৰী খাবলৈ মন গৈছে”, বৰ্টুক চিঞৰি চিঞৰি ক’লে।

বৰ্টুৱে নমিতাৰ কথা মতেই বগৰী পাৰি দিলে। পুখুৰীৰ পাৰতে দুয়ো বহি ভাগৰ পলুৱাই বগৰী খালে।

নমিতা ! তইনো ভালদৰে নপঢ় কিয় ? বৰ্টুৱে ক’লে।

“তোমাৰ দৰে পঢ়িব পাৰিলেতো মা-দেউতাই মোক অসম কিয় আমেৰিকাতে পঢ়ালেহেঁতেন”, উত্তৰ দিলে।

“হ’ব হ’ব ঠাট্টা কৰিব নালাগে। ভালদৰে নপঢ়িলে কিন্তু তোক মই মৰমো নকৰো আৰু বগৰীও পাৰি নিদিওঁ। কিন্তু তোক মই বহুত ভালপাওঁ”, বৰ্টুৱে নমিতালৈ চাই হাঁহি এটা মাৰি ক’লে।

নমিতাই লাজতে মুঁহকচ গ’ল। কেতিয়া আৰু কেনেকৈ নমিতাই বৰ্টুৰ বুকুৰ মাজত সোমাই পৰিল গমকে নাপালে।

হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত কৃতিত্বৰে উত্তীৰ্ণ হৈ বৰ্টুৱে কটন মহাবিদ্যালয়ৰ বিজ্ঞান শাখাত নাম ভৰ্তি কৰি ছাত্ৰবাসত থকাৰ সময়তে নমিতাইও নৱম শ্ৰেণী পাৰ হৈ দশম শ্ৰেণী পাইছিল। দুয়োৰে মাজৰ প্ৰেম ইতিমধ্যে সমাজৰ মাজত বিয়পি পৰিছিল যদিও নিজ নিজ কৰ্তব্যৰ পৰা বিচলিত হোৱা নাছিল বৰ্টু আৰু নমিতাই।

প্ৰকৃতিৰ নিয়মবোৰ আৰু সমাজৰ ওপৰত কাৰো একো অধিকাৰ নথকাৰ দৰে সময়বোৰ পাখি লগা কাড়ুঁৰ দৰে উৰি ফুৰাৰ সময়ত বৰ্টুৱে স্নাতক পাঠ্যক্ৰম শেষ কৰি সৰ্বভাৰতীয় পুলিচ সেৱা পদত বাচনিত উঠাৰ সময়তে নমিতাইও ওচৰৰে কলেজ এখনত নাম ভৰ্তি কৰিছিল।

“নমিতা, মই কাইলৈ জইন কৰিম” বৰ্টুৱে অনগল কৈ গ’ল।

“তুমি ইমান ভাবুক হৈছা যে !”, নমিতাই চাদৰ আঁচলেৰে চকুলো মচি ঈষৎ হাঁহি এটা মাৰিলে।

“যদি তুমি বেয়া নোপোৱা তোমাক মই আজিয়েই বিয়া পাতিম। শিৱ মন্দিৰত”, বৰ্টুৱে নমিতাৰ ক’পালত চুমা খাই অনগল কৈ গ’ল—

সন্ধিয়া ক্ৰমে গাঢ় হৈ পৰাৰ সময়তে কথামতেই ততাতৈয়াকৈ অনুষ্ঠুপীয়াকৈ নমিতাক শিৱত সেন্দূৰ পিঙ্কাই মাথোন এসপ্তাহৰ বাবে ছুটা অতিৰিক্তকৈ মজুৰী লৈ নতুন দিল্লী অভিমুখী বিমান যাত্ৰীৰ আছুতীয়া আসনত বহি বৰ্টুৱে নমিতাৰ কথা মনলৈ অহাৰ সময়তে নমিতাই দস্তৰমতে উচুপি উচুপি কান্দিছিল।

এক অনাছত আত্মকলীয়া পৰিস্থিতিৰ কাহানিও সন্মুখীন নোহোৱা নমিতাই নিজৰ মনটোক পাৰ্য্যমানে বুজনি দিলে। বৰ্টুৱে সঘনে কোৱা কেমুৰ কথা মনলৈ আহিল। কেমুৰ জীৱন দৰ্শনক নিজস্ব এক সাৰ্বিক ৰূপত— এক মননশীল ব্যঙ্গময়ী ৰূপত ৰূপকাৰে প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ দৰে বৰ্টুৰ জীৱন পৰিক্ৰমাত এক সু-সংহতি ৰূপ দেখি নমিতাৰ চকুলো ওলাল।

নমিতা-বৰ্টুৰ এই অৰ্থ সৰ্বস্বহীন-আড়ম্বপূৰ্ণ জীৱন-সংসাৰ এৰি ভাৰতীয় পুলিচ সেৱাৰ উচ্চতম বিষয়া ৰূপে অভিসিক্ত বৰ্টুৰ জীৱনবোধ আৰু দেশ প্ৰেমবোধৰ আগত নমিতাৰ অকমানি সংসাৰখন এটা ক্ষুদ্ৰ বিন্দুলৈ পৰিণত হোৱাৰ সময়তে নমিতাৰ তলপেটত বাঢ়ি অহা ভ্ৰুণটোৱেও একলা-দুকলাকৈ চন্দ্ৰকলাৰ দৰে বাঢ়ি আহি তৰা নামৰ কণমানিটোৱে নমিতাহঁতৰ তৰানি গাঁৱত ধূলি-বাৰিৰ লগত খেলিব পৰা সময়তে কাশ্মীৰ জিলা আৰক্ষী অধীক্ষক ৰূপে কৰ্মৰত আছিল।

সময়বোৰ পাৰ হৈ গৈছিল। সুদীৰ্ঘ আঠমাহৰ বিৰতিৰ অন্তত বৰ্টু ঘৰলৈ উভতি আহিছিল। বৰ্টু উভতি আহিল এটা নিথৰ দেহ লৈ। কফিনত শুই থকা বৰ্টুৰ দুচকুত তেতিয়াও জিলিকি আছিল প্ৰজ্ঞা আৰু দেশ প্ৰেমৰ জ্যোতি।

মা ! কি হ’ল ! ভাত দিয়া আকৌ ! খুউব ভোক লাগিছে ! কি যে ভাবি থকা তুমি ! তোমাক মই গুৱাহাটীলৈ লৈ যাম !! তৰাই মাক নমিতাৰ ফালে চাই ক’লে।

তৰাৰ মাততহে যেন বাস্তৱ জগতলৈ উভতিল নমিতা।

তেতিয়া বেলিটোৱেও লহিয়াইছিলহে মাথোন। আকাশত তেতিয়া অকমানো মেঘ নাছিল। □

বিষাদ গ্ৰস্ততা

ভূমিজা বৰ্মন
সহকাৰী অধ্যাপিকা, শিক্ষা বিভাগ

লাহে লাহে নদীখন শুকাবলৈ আৰম্ভ কৰিছে। আজি বহুত দিনৰ মুৰত ভাৱনাই নৈৰ পাৰলৈ আহিছে। নৈৰ পাৰত থিয় হৈ বহুত দিন তাই সূৰ্যাস্ত চোৱা নাই। নৈ খনৰ সিটো পাৰে বালিচৰ বোৰ ওলাইছে, এদল কৃষিজীৱি লোকে শ্ৰম আৰম্ভ কৰিছে নৈৰ পাৰৰ সৰিয়হ ডৰাত। দূৰৈত এডৰা কহুঁৱা। এজাক শামুক ভঙা চৰাইৰ মুক্ত ক্ৰীড়া। এজাক পৰে, এজাক উৰে। নৈখনৰ কাষতে সেউজ পাহৰখন থিয় হৈ আছে নীৰৱে। ভাৱনাই মুগ্ধ নয়নে চাই আছে প্ৰকৃতিৰ নীৰৱ সৌন্দৰ্য্যক। লাহে লাহে বেলিটোও পশ্চিম আকাশত ডুবো ডুবো। প্ৰকৃতিৰ অপৰূপত মুগ্ধ হৈ ভাৱনাই হেৰাই গ'ল প্ৰকৃতিৰ সৈতে একাত্ম হৈ। তাইৰ মোবাইল ফোনটো বাজি উঠিল। প্ৰকৃতিৰ নিবিড় সান্নিধ্যত বিজ্ঞান প্ৰযুক্তিৰ শব্দই ভাৱনাক আকুল কৰি নুতুলিলে। সেয়ে ভাৱনাই ফোনটো ৰিচিভ নকৰিলে। আকৌ এবাৰ বাজি উঠিল মোবাইল ফোনটো। ভাৱনা মানে ভাৱনা দন্তৰ সহকৰ্মী অপৰূপা চলিহাৰ ফোন। অপৰূপাই ক'লে বাইদেউ ক'তনো ? আজি কলেজতো আপোনাক বিচাৰি ফুৰিছো, লগ পোৱা নাই। ভাৱনাই সুধিলে কোৱা কিয় বিচাৰি ফুৰিছিল। অপৰূপাই ক'লে বাইদেউ কলেজ আলোচনী খনৰ বাবে আপুনি একো নিলিখে জানো। আপোনাৰ লিখা এটাৰ বাবে ৰৈ থাকিম। অপৰূপাৰ মাতটো যেন কিছু বিষন্ন। ভাৱনাই সুধিলে তুমি ভালো আছা নে ? অপৰূপা অলপ সময় স্তব্ধ হৈ পৰিল আৰু ক'লে আপুনি খবৰটো চাগে শুনা নাই। ভাৱনাই সুধিলে কি হ'লনো ? উত্তৰত অপৰূপাই ক'লে আপুনি যে লগ পাইছিল অনন্যাক She is no more. Last night she is expired. খবৰটো শুনি ভাৱনা অবাক হৈ পৰিল আৰু মৃত্যুৰ কাৰণটো জানি ল'লে।

নৈৰ পাৰৰ পৰা ভাৰনা উভতি আহিল ঘৰলৈ। অলপ আগত প্ৰকৃতিৰ নিবিড় সান্নিধ্যত থকা সুখখিনি স্নান হৈ পৰিল। মনৰ ভাৰত সোমাই পৰিল অনন্যা।

অনন্যা এজনী ধুনীয়া ছোৱালী। শাস্ত্ৰ, নম্ৰ, ভদ্ৰ, মুখত এটা মধুৰ হাঁহি, পঢ়াত চোকা, সুন্দৰকৈ গীত গাব জানে ..... এটা জীৱন্ত প্ৰতিভাৰ অকাল মৃত্যু। কি নাছিল তাইৰ ! মৰমিয়াল পিতৃ-মাতৃৰে সৈতে এখন ভৰা ঘৰত তাই ডাঙৰ হৈছিল। ঘৰখনও আছিল প্ৰাচুৰ্য্যৰে পৰিপূৰ্ণ। তথাপিও তাইৰ মনৰ ভাৰত আছিল তীব্ৰ হতাশা। বিশ বছৰীয়া ছোৱালীজনীৰনো কি এনে হতাশা আছিল, তাই ইমান বিষন্ন আছিল যে শেষত ডিপ্ৰেছনৰ কবলত পৰি অকাল মৃত্যুক আকোঁৱালি ল'লে।

ভাৰনাই গধূলি চাহ কাপ খাই খাই ভাবিলে অপৰূপাই কিবা লিখিব দিছে। কলেজ মেগাজিনৰ কাৰণে। অন্ততঃ এই কলেজ মেগাজিনখন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে পঢ়িব। দীৰ্ঘকাল কলেজৰ শিক্ষকতা কৰি ভাৰনাই নিচেই ওচৰৰ পৰা লগ পাইছে যৌৱনময়ী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক। ভাৰনা দত্ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত সোমাই কাম কৰা শিক্ষক। গতিকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মনৰ খবৰো তেওঁ প্ৰায়ে ৰাখে। যোৱা কেই বছৰ মানৰ পৰা তেওঁ এটা কথা প্ৰায় লক্ষ্য কৰি পাইছে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ দুটা চৰিত্ৰ। এটা পিতৃ-মাতৃ বা অভিভাৱকক দেখুৱা চৰিত্ৰ আৰু এটা একান্তই ব্যক্তিগত চৰিত্ৰ। বাহিৰত দেখুৱা শাস্ত্ৰ শিষ্ট বা গম্ভীৰ স্বভাৱৰ বহুতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী নিজৰ ভিতৰত, নিজৰ ভাৱৰ জগতত বৰ অস্থিৰ। চিন্তাৰ বিশৃংখলতাই সিহঁতক অনবৰত ভিতৰি অস্থিৰ কৰি ৰাখে আৰু কেতিয়াবা জীৱনৰ সিদ্ধান্তবোৰ সঠিক নহৈ বিপদগামী হৈ পৰে। অনন্যাৰ ধুনীয়া মুখখন ভাৰনাৰ ভাৱ মণ্ডলত কেন্দ্ৰবিন্দু হৈ পৰিল। অনন্যাক ভাৰনাই লগ পাইছিল 'ভূপেন্দ্ৰ সংগীত'ৰ এখন কৰ্মশালাত। ভাৰনাক লগ পাই তাইও বৰ সুখী হৈছিল আৰু দহদিনীয়া কৰ্মশালাৰ অন্তিম দিনা তাই ভাৰনা মেমক নিজ হাতে অঁকা কেইখনমান ছবি উপহাৰ দি গৈছিল। ভাৰনাই ছবি কেইখন উলিয়াই ল'লে। ধুনীয়াকৈ ছবি আঁকিব জনা অনন্যাৰ ছবি আগতকৈ গভীৰ মনোযোগেৰে তেওঁ চালে। আশাবাদৰ ছবি। হঠাৎ এখন ছবিত ভাৰনা বৈ গ'ল। ভাৰনাৰ দৃষ্টিত ছবিখনত আছে অস্থিৰ সমাজ ব্যৱস্থাৰ বিক্ষিপ্ত প্ৰতীক আৰু সুদূৰত এটা অকলশৰীয়া সত্ৰ। ভাৰনাই অনন্যাৰ লগত যেতিয়া কথা পাতিছিল, তেতিয়া ভাৰনাই উপলব্ধি কৰিছিল তাই ইমান সৰুতে যিকোনো বিষয়ৰ ওপৰত কথা পাতিব পাৰিছিল। ৰাজনীতিৰ ওপৰতো দখল আছিল। কথাৰ মাজতে ববীন্দ্ৰ সংগীতো গাইছিল।

ভাৰনাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ লগত যেতিয়া কথা পাতি থাকে, তাই সিহঁতবোৰৰ কথাবোৰ গভীৰ মনোযোগেৰে শুনিছিল আৰু নীৰৱে লক্ষ্য কৰিছিল বহুতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী হঠাৎ যেন হেৰাই যায় বুকুৰ ভিতৰত সংগোপনে লুকাই ৰাখা আপোন পৃথিৱীখনত। অনন্যাৰ ক্ষেত্ৰটো

একেখিনি কথা ভাৰনাই লক্ষ্য কৰিছিল। কিন্তু তাইৰ মনৰ মাজত লুকাই ৰখা আপোন জগতখনত ভাৰবোৰ যে ইমান বিশৃংখল আছিল, তাইৰ আপোন সত্ৰ আৰু বাহিৰৰ জগত তথা অন্য সত্ৰৰ সৈতে নিজক সমাযোজন কৰাত হয়তো বিফল হৈ গৈছিল আৰু নিজে বিচৰা ধৰণে জীৱন যাপনত বাধাপ্ৰাপ্ত হৈছিল যাৰ ফলত ডিপ্ৰেছনৰ কবলত পৰিব লগা হৈছিল। হয়তো নিজৰ মনৰ কথাবোৰ ক'বলৈ যেতিয়া এজন উ পযুক্ত সংগী বিচাৰি নপায়, যেতিয়া অতি আপোন বুলি ভবা জনেও কথাবোৰ গুৰুত্ব সহকাৰে নুশুনি কেৱল গোপন স্বার্থত ব্যৱহাৰ কৰে, তেতিয়াই মনৰ আঁত হেৰায়। মনৰ ভিতৰত ভাৰবোৰ বিশৃংখল হয় আৰু লাহে লাহে ডিপ্ৰেছনলৈ গুচি যাব পাৰে। আৰু এটা সময়ত জীৱনৰ প্ৰতি থকা মোহ অশান্তিময় ভাৱবোৰে কাঢ়ি লৈ যায়।

এদিন ক্লাছৰ শেষত অনন্যাৰ কথা ভাবি থাকোঁতে ভাৰনাৰ কাষলৈ এগৰাকী ছাত্ৰী আহি অতি ভদ্ৰভাৱে ক'লে মেম আপুনি ব্যস্ত আছে নেকি ! ভাৰনাই ক'লে কোৱাচোন কি হ'ল, তেতিয়া ছাত্ৰী গৰাকীয়ে ক'লে মেম অলপ মোৰ ব্যক্তিগত কথা আপোনাক ক'ব খুজিছিলোঁ। মোক অলপ সময় দিব নে? ভাৰনাই ছাত্ৰী গৰাকীৰ মুখলৈ চালে। এটা যেন কৰুণ বিননি তাইৰ মুখ মণ্ডলত গোপনে লুকাই আছে। ভাৰনাই ছাত্ৰী গৰাকীক বহিবলৈ দি ক'লে, কোৱাচোন মোক কি ক'বলৈ আহিছা। ছাত্ৰী গৰাকীয়ে যেন কিবা এটা সকাহ পালে আৰু ক'বলৈ ধৰিলে তাইৰ মনৰ কথাখিনি। গভীৰভাৱে ভাৰনাই কথাখিনি শুনিলে। ছাত্ৰীগৰাকীৰ মনৰ ভিতৰত উকমুকাই থকা কথাখিনি শূনি ভাৰনাই আকৌ অনন্যাৰ ভাবলৈ উভটি আহিল। ডিপ্ৰেছনৰ কবললৈ আকৌ এজনী অনন্যা গৈ থকা নাইতো!

ছাত্ৰী গৰাকীয়ে কথাখিনি কৈ আঁতৰি গ'ল। ভাৰনাৰ মনলৈ আহিল দৰিদ্ৰতাৰ কৰুণ বাস্তৱ ছবিখন। ছাত্ৰীজনীৰ দেউতাকে দিন হাজিৰা কৰি পাঁচজনীয়া পৰিয়ালটোৰ পোহপাল দি আছে। ঘৰত ৰুগীয়া মাক। ছাত্ৰী গৰাকী ভাৰনাই শিক্ষকতা কৰা কলেজখনতে (পঞ্চম যান্মাসিকত) পঢ়ি আছে। কলেজৰ পৰা তাইৰ ঘৰৰ দূৰত্ব প্ৰায় পোন্ধৰ কিলোমিটাৰ। কেতিয়াবা শ্ৰেণীত উপস্থিত থাকিব পাৰে, কেতিয়াবা নোৱাৰে। কাৰণ তাইৰ গাড়ী ভাড়াৰ টকা কেইটাও জোগাৰ নহয়। এদিন বাপেক হঠাৎ অসুস্থ হৈ পৰিল। আগৰে পৰা বাপেকৰ এটা চকুৰ দৃষ্টি কম আছিল। অসুস্থতাৰ পিচত দুয়োটা চকুৰে দৃষ্টি শক্তি নাইকিয়া হ'ল। আনহাতে ক'ভিডৰ বাবে হোৱা লক ডাউনে আকৌ কোঙা কৰি পেলালে আন দৰিদ্ৰ পৰিয়ালবোৰৰ দৰে সেই পৰিয়ালটোকো। ছাত্ৰী গৰাকীয়ে আহি সিদিনা ভাৰনাক কৈছিল- কিয় তাই শ্ৰেণীত নিয়মীয়াকৈ উপস্থিত থাকিব নোৱাৰে। আনহাতে শাস্ত্ৰ শিষ্ট, নিৰ্জঙ্ঘ ছাত্ৰী গৰাকীৰ বুকুত আছিল তীব্ৰ বিষাদ। বাপেকৰ চকুৰ চিকিৎসাৰ বাবেও তাই সংগ্ৰাম কৰি আছিল।

ছাত্ৰী গৰাকীক লগ পোৱাৰ পোন্ধৰ দিন মান পিছতে সেই দুসংবাদটো ভাৱনাই পালে। ছাত্ৰী গৰাকীয়ে আত্মহত্যা কৰিলে। সিদিনা ভাৱনাই গোটেই শ্ৰেণী কোঠাটোৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সেমেকা মন আৰু সেমেকা চকু প্ৰত্যক্ষ কৰিছিল। তেওঁ ক্লাছটো ন'ললে।

ভাৱনাৰ মনলৈ বাৰে বাৰে এটাই প্ৰশ্ন আহিল কিয়নো ইমান কম বয়সতে কিছুমান ডেকা-গাভৰুৱে আত্মহত্যাৰ দৰে কথা ভাবিবলৈ লৈছে! সিহঁতবোৰ বিষাদগ্ৰস্ত হৈ পৰিছে আৰু তাৰ কিছু সংখ্যকৰ ড্ৰাগছ, গুটখা জাতীয় দ্ৰব্যৰ প্ৰতি ক্ৰমশ আশক্তি বাঢ়ি গৈছে। দোষবোৰ ক'ত ক'ত হৈ আছে।

মনৰ বিশৃংখল ভাৱবোৰ কেনেকৈ শৃংখল কৰিব পাৰি। আত্মাৰ আহাৰ সমূহ কি কি, শৰীৰ আৰু মন সুস্থ ৰখাৰ বিভিন্ন কৌশল ভাৱনাই প্ৰতিটো ক্লাচতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক কয়। আনকি পাঠদানৰ আগত প্ৰতিটো ক্লাছতে তেওঁ দুই মিনিট সময় মৌনতা আৰু দুই মিনিট সময় মেডিটেশ্বন কৰিহে পাঠ আৰম্ভ কৰে। যদিও ছাত্ৰী গৰাকীৰ মৃত্যুত ভাৱনাই অতি আঘাট পাইছে, তথাপিও নিজৰ মনৰ বিশৃংখল ভাবৰ অদম্য ইচ্ছা শক্তিক মৃত্যুৰে আত্মসমৰ্পণ কৰাত, নিজৰ পৰিয়ালটোক আকৌ দুখত পেলায় পলায়ন কৰা কথাটো সহজভাৱে তেওঁ নল'লে।

দুজনী ছোৱালীৰ অকাল মৃত্যু। এমাহৰ ভিতৰত হোৱা ঘটনা। এগৰাকী সম্ভ্ৰান্ত ঘৰৰ, এগৰাকী দৰিদ্ৰ ঘৰৰ। দুয়ো গৰাকী যুৱতীৰ স্বভাৱ, চৰিত্ৰ, আচৰণ মধুৰ আছিল। অথচ মনৰ ভিতৰত কি ভয়ংকৰ ধুমুহা। যি মনৰ ভাৱৰ প্ৰচণ্ড ধুমুহাত মৃত্যুৰ নিচিনা কথা চিন্তা কৰি অকাল মৃত্যুক আকোঁৱালি ল'লে।

বাৰান্দাত নীৰৱে বহি ভাৱনাই পূৰ্ণিমাৰ জোনটোলৈ চাই ৰ'ল। তেওঁৰ ওচৰতে থকা কৃষ্ণ মন্দিৰটোৰ পৰা ভাহি আহিল হৰিনামৰ ধ্বনি। কোনোবা ভকতে হৃদয়ৰ পৰা প্ৰাণ ঢালি গাইছে —

‘ব্ৰহ্মা আদি কৰি জীৱ যত   ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম
মায়া শয্যা মাজে আছয় যুমটি যাই।
তুমিসে চৈতন্য সনাতন   ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম
আমি অচেতন নিয়োক নাথ জগাই।’ □ □

অনুগল্প

আশা

মৃদুস্মিতা কলিতা

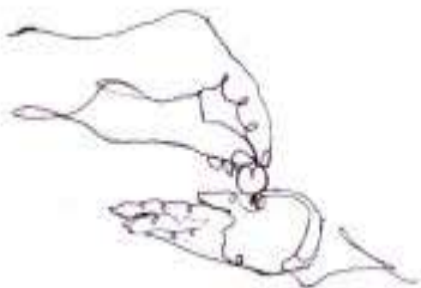
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক (কলা)

মঞ্চত সুন্দৰ নৃত্য। বিচাৰকৰ আসনত মই। সমিতিয়ে বাচনি কৰিবলৈ দিয়া প্ৰথম, দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় স্থান ইতিমধ্যে বাচনি হৈছিল। মঞ্চলৈ এইবাৰ ১১/১২ বছৰীয়া কিশোৰী। উজ্জ্বল চকুহালেৰে নাম তাইৰ ‘আশা’। মঞ্চৰ কাষত আশাৰে ৰৈছে মাক-দেউতাক। শেষত সহযোগী বিচাৰক-সকলৰ লগত মিলাই নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা স্থানত নাহিল তাইৰ নাম।

পৰিবেশন আছিল ভালেই। মঞ্চত উঠি গৈ বিজয়ীৰ নাম ঘোষণা কৰিবলৈ লওঁতেই চকুত পৰিল সন্মুখত মাক-দেউতাকৰ সৈতে ‘আশা’। নাম ঘোষণা হ'ল, বিজয়ীয়ে পুৰস্কাৰ ল'লে, মঞ্চৰ পৰা নামি আহোতে সৰুকৈ কাণত পৰিল, ‘মা ঘৰলৈ যাওঁ ব'ল’। তাইৰ মুখৰ প্ৰকাশভংগীয়ে যেন স্পষ্টকৈ ক'লে— এই পৃথিৱীৰ প্ৰতিজনেই আশাৰে ৰৈ থকা মোৰ দৰে একোজন প্ৰতিযোগী। □

মহাদান

সাগৰিকা কলিতা
স্নাতক প্ৰথম ব্ৰাহ্মণিক
অসমীয়া বিভাগ

বিক্ৰম বৰুৱা প্ৰাথমিক স্কুলৰ শিক্ষয়িত্ৰী অনুপমা শইকীয়া এগৰাকী শিক্ষিত আৰু শান্ত মহিলা। স্বামীৰ মৃত্যুৰ পিছত বহু দুখ কষ্টৰ মাজেৰে ল'ৰা দীপক আৰু ছোৱালী পাপৰিক পঢ়াই-শুনাই মানুহ ৰূপে গঢ় দিলে। দিনৰ পিছত দিন অনুপমা শইকীয়াই ল'ৰা-ছোৱালী দুটাৰ লগত বৰ সুখেৰে পাৰ কৰিলে।

তেনেকৈ দিন বাগৰি যোৱাৰ লগে লগে অনুপমাই তেওঁৰ চাকৰি জীৱনৰ পৰা অৱসৰ গ্ৰহণ কৰিলে।

কিছুদিন যোৱাৰ পিছত অনুপমাৰ ল'ৰা-ছোৱালী দুয়ো উন্নত শিক্ষাৰ বাবে বাহিৰলৈ যাবলৈ ওলাল। অনুপমাই মনত অলপ দুখ পালে যদিও তেওঁ ল'ৰা-ছোৱালী দুটাৰ ভৱিষ্যতৰ কথা ভাবি সিহঁতক যাবলৈ অনুমতি দিলে আৰু ক'লে “সোনহঁত যাগৈ ভালদৰে পঢ়িবি আৰু ভাল মানুহ হ'ব যাতে তহঁত দুটাক লৈ মই সদাই গৌৰৱ কৰিব পাৰোঁ”। মাকৰ কথা শুনি দুয়ো চকুপানী টুকিলে আৰু মাকৰ আশীৰ্বাদ লৈ দুয়ো উন্নত শিক্ষাৰ বাবে বাহিৰলৈ গ'ল।

তাত গৈ কিছুদিন সিহঁতে মাকৰ খা-খবৰ ঠিকে ঠাকে লৈ আছিল কিন্তু দিন বাগৰাৰ লগে লগে সিহঁত দুয়োৱে ইমানেই ব্যস্ত হৈ পৰিল যে মাকৰ খবৰ ল'বলৈও সিহঁতৰ আহৰি নাই। ইফালে মাকে সদায়ে আশাৰে বাট চাই থাকে সিহঁতৰ ফোন আহিব বুলি...।

অনুপমা শইকীয়াই ল'ৰা-ছোৱালী দুটাৰ কথা ভাবোতে ভাবোতে অসুস্থ হৈ পৰিল। বিভিন্ন বেমাৰ আজাৰে যেন তেওঁৰ লগ নেৰা হ'ল। দিনৰ পিছত দিন তেওঁ বিচনাত পাৰ কৰিব লগা হ'ল।

তেওঁৰ এনে অসুস্থ অৱস্থা দেখি ওচৰৰে ল'ৰা হৰিয়ে এদিন অনুপমাৰ ঘৰলৈ গ'ল আৰু ক'লে— বাইদেউ আপুনি ইমান অসুস্থ অথচ দীপক আৰু পাপৰি অহা নাই। আপোনাক এনেদৰে বিচনাৰ ওপৰত আমি চাই থাকিব নোৱাৰো। সৰুৰে পৰা আপুনি আমাক শিক্ষাৰ পোহৰেৰে নিজৰ ভৰিত থিয় হ'বলৈ শিকাইছে। গতিকে বাইদেউ মই আপোনাক কালিলৈ চহৰৰ ডাক্তৰৰ ওচৰলৈ লৈ যাম।

ছাত্ৰ হৰিৰ মুখত এনেকুৱা কথা শুনি অনুপমা শইকীয়াৰ দুচকুৰে চকু পানী বৈ আহিল আৰু নিজৰ ল'ৰা-ছোৱালী দুটালৈ বৰকৈ মনত

পৰিলে।

দ্বিতীয় দিনা পুৱা হৰিয়ে অনুপমাক চহৰৰ ডাক্তৰৰ ওচৰলৈ লৈ গ'ল আৰু চহৰৰে এখন ভাল চিকিৎসালয়ৰ ডাক্তৰ এজনক দেখুৱালে। ডাক্তৰ জনে তেওঁক চাই ক'লে মানুহ গৰাকীক তেজৰ প্ৰয়োজন হৈছে। যিমান সোনকালে পাৰে তেওঁক কোনোবাই তেজ দান কৰক।

কিছু সময় হৰিয়ে চিকিৎসালয়খনৰ বাহিৰতে বহি থাকিল আৰু তেনেতে তাত উপস্থিত হ'ল দীপক আৰু পাপৰি। সিহঁতক দেখা পাই হৰি সিহঁতৰ ওচৰলৈ আহিল আৰু সুধিলে— তোমালোক ইমান দিনে তোমালোক ক'ত আছিল? তোমালোকে জানানে বাইদেউ কিমান অসুস্থ? তোমালোক অহাৰ আশাৰে বাট চাই চাই বাইদেউ দুখতে বেমাৰত পৰিছে আৰু এতিয়া তেওঁক তেজৰ প্ৰয়োজন হৈছে।

হৰিৰ কথা শুনি দীপক আৰু পাপৰি কেনেকৈ তাৰ পৰা আঁতৰি যাব পাৰে সেই কথা চিন্তা কৰাত লাগিল। তেনেতে ভিতৰৰ পৰা নাৰ্চ এজনী ওলাই আহি সুধিলে মানুহজনীক কোনে তেজ দান কৰিব? দীপক আৰু পাপৰিয়ে কোনো উত্তৰ নিদিয়াত হৰিয়ে ক'লে—

বাইদেউ, মই কিছুমাহ আগত মোৰ দেউতাক তেজ দান কৰিছোঁ। যদি মোৰ পৰা তেজ লোৱাত কোনো অসুবিধা নহয় মোৰ পৰা বাইদেউক তেজ দিয়ক।

তেতিয়া নাৰ্চগৰাকীয়ে ক'লে নাই কোনো অসুবিধা নহয়। প্ৰতিজন সুস্থ মানুহে প্ৰতি তিনি মাহৰ মুৰে মুৰে তেজ দান কৰিব পাৰে। তেজ দান মহান দান।

নাৰ্চ আৰু হৰিৰ মুখৰ কথা শুনি দীপক আৰু পাপৰি দুয়ো লাজ পালে আৰু তাৰ পৰা গুছি গ'ল।

হৰিয়ে অনুপমা শইকীয়াক সুস্থ কৰি পুনৰ ঘৰলৈ উভতাই লৈ আহিল। □

□ (সাহিত্য ক্লাবৰ দ্বাৰা আয়োজিত গল্প লিখা প্ৰতিযোগিতাত প্ৰথম স্থান প্ৰাপ্ত)

আইতা আৰু নাতি ল'ৰা

অঞ্জনা কলিতা
স্নাতক, তৃতীয় শাণ্মাসিক
ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

টিংকুৰ বয়স চৈধ্য বছৰ। সি নৱম শ্ৰেণীত পঢ়ে। ঘৰৰ একমাত্ৰ ল'ৰা বাবে সি সকলোৰে বৰ মৰমৰ। দেউতাক চৰকাৰী চাকৰিয়াল। তেওঁ ৰাতিপুৱা খাই-বৈ ওলাই যায়, আবেলি উভতি আহে। টিংকুৱে দেউতাক নোহোৱা সময়খিনি নিজৰ মোবাইলটো লৈ ব্যস্ত থাকে। তাৰ আইতাক অৰ্থাৎ বিৰুতিয়ে ঘৰখন চোৱাচিতা কৰে। কামৰ মাজত বিৰুতিয়ে টিংকুৰ কোঠালৈ এবাৰ ভুমুকি মাৰি চায়, কিন্তু তাৰ সেইফালে কাণ-সাৰ নাই। সি তাৰ মোবাইলটো দুই হাতেৰে ধৰি মুখৰ ভিতৰতে কিবা পঢ়ি থাকে। আইতাকে বহু সময় ধৰি তাৰ ফালে চাই থাকি মাত লগাই “হেৰৌ তই নো কি বিৰু বিৰাই মন্ত্ৰ পঢ়ি আছ’? পৰীক্ষালৈ কেইটা দিন আছে, মোবাইলটোৰ দৰে অলপ কিতাপখনত মন দে চোন কামত আহিব!” আইতাকৰ কথাত সি গেঙেৰি মাৰি উঠে— “তইনো কি বক্ বকাই আছ’? কাম বন নাই যদি শুই থাক গৈ যা।” নাতিৰ খং উঠিলে বুঢ়ীয়ে বৰ ভাল পায় সেয়েহে তাৰ কাষত গৈ বহিল— “বাৰু ক’চোন তাত তই কি পঢ়িছ’? আইতাকৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰত সি কয় “তোক কেলেই লাগে? মই কি পঢ়িছো ইমান জনাৰ ইচ্ছা আছে যদি পাপাক খুজি মোবাইল এটা নোলোৱা কিয়”? “নালাগে দে বোপা তোৰ আছে নহয় সেয়াই যথেষ্ট মোৰ নহ’লেও চলিব”। ভোৰ্ভোৰাই আইতাকে কোঠালীৰ পৰা ওলাই যায়। এদিন আইতাকে তাক সুধিছিল তই যে দিনটো মোবাইলত ব্যস্ত থাক সেইটো যদি নোহোৱা হয় তেতিয়া কি হ’ব? কি হ’ব আৰু যি হয় হ’ব সেইটো সময়ত দেখা যাব। নাতি ল’ৰাৰ সৰল উত্তৰত আইতাকে কিছু সময় ভেবা লাগি তাৰ ফালে চাই বয়। আচলতে তাৰ কি দোষ তাৰ বয়সৰ প্ৰায় সকলো ল’ৰা-ছোৱালীয়ে মোবাইল ব্যৱহাৰ কৰে, সি নো কিয় নকৰিব? সিটো

দুখীয়া ঘৰৰ ল’ৰা নহয়! টিংকুক যিদিনা দেউতাকে মোবাইলটো আনি দিছিল আইতাকে কৈছিল— “তাকনো এতিয়াই মোবাইল কিয় লাগিছে ইমান প্ৰয়োজন হোৱা নাইনহয়”। দেউতাকে একো ক’বলৈ নো পাওঁতেই টিংকুৱে ক’লে— “অই বুঢ়ী তইনো মোৰ প্ৰতিটো কামতে কিয় বাধা দিয়? এইটো মোৰ দৰকাৰ হৈছে সেয়েহে পাপাই আনি দিছে”। টিংকুৰ কথাত তাৰ মুখলৈ চাই প্ৰশ্ন কৰিলে— “বাৰু ক’ছোন সেইটোৰে তই কি কৰিবি”? ওলোটাই টিংকুৱে প্ৰশ্ন কৰিলে— “অই বুঢ়ী দুদিনৰ মূৰে মূৰে তই যে দোকানলৈ ধপাত আনিবলৈ যাৱ তাৰে কি কৰনো”? লাজত বুঢ়ীয়ে উত্তৰহীন হৈ ভিতৰলৈ লৰ মাৰিলে। কাৰণ তাইৰ পুতেকে নিচা জাতীয় বস্তু খোৱাটো পছন্দ নকৰে।

ক’বলৈ গ’লে টিংকু বৰ ভাল ল’ৰা কিন্তু সি আইতাকক জনা হ’বৰ পৰা মানে ছয়-সাত বছৰ বয়সৰ পৰাই বুঢ়ী বুলি মাতে। দেউতাকে হাজাৰ চেষ্টা কৰিও তাক আইতা বুলি মতাব নোৱাৰিলে। কথাই প্ৰতি সি আইতাকক বুঢ়ী বুলিয়ে সম্বোধন কৰে। বিৰুতিৰ কেতিয়াবা বৰ বেয়া লাগে। নাতি পোৱাটো কি যে ভাগ্যৰ কথা! কিন্তু নাতি থাকিও যদি আইতাকক আইতা বুলি নামাতে কিবা লাভ হ’ব জানো? বিৰুতিয়ে কেতিয়াবা ভাবে এবাৰ তাৰ ওচৰলৈ গৈ তাক ক’ব নেকি— টিংকু, মোক এবাৰ আইতা বুলি মাতচোন! কিন্তু পিছ মুহূৰ্ততে তেওঁ মনৰ ভাৱ সলনি কৰি দিয়ে। সি মোক আইতা বুলি নামাতিলে কি হ’ল সি তো মোৰেই নাতি। এয়া ৰাইজে জানে, সমাজে জানে টিংকু ৰাজীৱৰ পুত্ৰ আৰু বিৰুতিৰ নাতি।

বিৰুতিয়ে মনত পেলাবলৈ চেষ্টা কৰে; টিংকুৰ মাকৰ কথা। তাৰ পাঁচ বছৰ বয়সতে মাক ঢুকাইছিল, এবছৰ মান পিছত তেওঁ

পুতেকক দ্বিতীয় বিবাহ কৰাৰ প্ৰস্তাৱ দিছিল, কিন্তু ৰাজীৱ মান্তি নহ'ল। তেওঁ জনালে যে যদি মই আকৌ বিয়া কৰাও অন্য নহ'লেও ঘৰখনত কাম কৰা মানুহ আহিব কিন্তু টিংকুক যদি নিজৰ ল'ৰাৰ দৰে মৰম নকৰে, যদি তাক অত্যাচাৰ কৰে তেতিয়া কি হ'ব?

বিৰূতিয়ে আৰু একে নকলে। তেতিয়াৰ পৰাই তেওঁ টিংকুৰ যতন ল'বলৈ আৰম্ভ কৰিলে। টিংকুৱে জন্মৰ পৰাই যিমান দিন এই বুঢ়ীৰ স'তে আছে হয়তো দেউতাকৰ স'তে সিমান দিন থকা নাই। তথাপি যেন সি বুঢ়ীক অৱহেলা কৰে। আচলতে সি যে বুঢ়ীক মৰম নকৰে সেয়া নহয়। বুঢ়ীৰ প্ৰতি তাৰ বহুত মৰম আছে। তথাপি সি প্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰে। বিৰূতিয়ে এদিন তাক আবেলি ফুৰিবলৈ লগ ধৰিছিল কাৰণ সৰু থাকোঁতে সি আইতাকৰ স'তে প্ৰায়ে নদীৰ পাৰলৈ বা সৰিয়হৰ খেতিলৈ ফুৰাবলৈ নিছিল। কিন্তু এতিয়া হেনো তাৰ আইতাকৰ স'তে যাবলৈ লাজ লাগে। কিয় লাজ লাগে সেই কথা সুধিবলৈ তেওঁৰ সাহস নহ'ল। কিয়নো উত্তৰত সি কি ক'ব সেয়া তেওঁ ভালকৈ জানে।

এদিন ভাত খাবলৈ বহি টিংকুৱে আইতাকক সুধিলে—“অই বুঢ়ী তই মাছৰ ইংৰাজী জান?” তাৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰত বুঢ়ীয়ে ক'লে—“কিয় নাজানিম নো, খাই চাচোন ইংৰাজীতে ৰান্ধি দিছো খালেহে বুজিবি”। টিংকুৱে কিছু সময় মনে মনে ৰ'ল। তাৰ পিছত পুনৰ সুধিলে “অ' বুঢ়ী তই সৰু থাকোঁতে তোক কোনে বেছি মৰম কৰিছিলনো?” বুঢ়ীয়ে ঘপককৈ কৈ দিলে আইতাই। এইবাৰ টিংকুৱে পুনৰ সুধিলে তই কাক বেছি মৰম কৰিছিলি? এইবাৰো বুঢ়ীয়ে একে উত্তৰ দিলে—‘আইতাক’।

সিদিনা শনিবাৰ। টিংকুই তাৰ বিচনাত বহি মোবাইলত কিবা চাই আছিল। নাতি ল'ৰাৰ লগত কাজিয়া কৰাতো বুঢ়ীৰ অভ্যাসত পৰিণত হৈছে। সেয়েহে এখোজ-দুখোজকৈ তাৰ কাষলৈ বুলি খোজ ল'লে। হঠাৎ তেওঁ থমকি ৰ'ল। টিংকুই মোবাইলত কাৰোবাৰ স'তে কথা পাতি আছে। আগতে কি কৈছিল সেয়া বুঢ়ীৰ কাণত নপৰিল কিন্তু কেইটামান কথা তেওঁ স্পষ্টকৈ শুনিলে—“মোৰ কি অসুবিধা হ'ব, আইতাই মোক খুব মৰম কৰে”। কথাখিনি বেছ সৰুকৈ কৈছিল কিন্তু বুঢ়ীয়ে স্পষ্টকৈ শুনিলে। তাৰ পাছত টিংকুৱে পুনৰ ক'লে—‘অ কাম কৰা মানুহ এজন আছে কিন্তু ৰন্ধা-বঢ়া আইতাই কৰে। তেওঁ হেনো লোকৰ ৰন্ধা খাবলৈ ভাল নাপায়”। কিছু সময় ৰৈ সি পুনৰ ক'লে—“ঠিক আছে এদিন আহিবা আইতাই তোমাৰ কথা কৈয়ে থাকে। আহিলে খুব ভাল পাব”। তাৰ পাছত আৰু টিংকুৰ কথা বুঢ়ীৰ কাণত নপৰিল।

তেওঁৰ ইচ্ছা গ'ল নাতি ল'ৰাক দেখা দিবলৈ। কিন্তু তেওঁ দেখা নিদিলে। হয়তো নাতিৰ খং উঠিবও পাৰে। অলপ পিছত টিংকুৱে মাত লগালে— অই বুঢ়ী কিনো ভুঁইকপৰ দৰে অহা-যোৱা কৰি আছে, এইফালে আহচোন ভাল খবৰ এটা আছে।

“কি খবৰ নো”? গহীনভাৱে সুধিলে বুঢ়ীয়ে। এইটো মাহতে হেনো সঞ্জীৱ দা আমাৰ ঘৰলৈ আহিব! সঞ্জীৱ অহা খবৰটো পাই বুঢ়ীৰ বৰ ভাল লাগিল। সি টিংকুৰ মোমায়েকৰ লৰা। বুঢ়ীয়ে তাক খুব ভাল পায়। সিও বুঢ়ীক বৰ মৰম কৰে। বুঢ়ীৰ মনত পৰিল সঞ্জীৱ সৰু থাকোঁতে অহাৰ কথা। তেতিয়া টিংকু বেচ সৰু আছিল। তাৰ আইতাকক সঞ্জীৱে আইতা বুলি মাতেতে সি তাক কৈছিল এয়া মোৰহে আইতা তোমাৰ আইতা নহয়। মোৰ আইতাক তুমি কিয় আইতা বুলি মাতা? তোমাৰ আইতা নাই নেকি? নদীৰ পাৰলৈ ফুৰিবলৈ মই অকলে আইতাৰ লগত যাম তোমাক নিনিও ইত্যাদি। সঞ্জীৱেও তাৰ খং উঠাবলৈ মুখৰ পাক দি কৈছিল আইতাই মোকহে বেছি মৰম কৰে...

বুঢ়ীয়ে টিং কুৰ ফালে চালে — তাৰ মুখখন কলা পৰি গৈছে চকু দুটাও সেমেকি উঠিছে, বুঢ়ীয়ে সুধিলে— কি হ'ল বোপা? ওলোতাই সি প্ৰশ্ন কৰিলে— তোৰ কি হৈছে? তই কান্দিছ কিয়? সেই সময়ত বুঢ়ীয়ে নিজে গম পোৱা নাছিল তেওঁৰ চকুত যে চকুপানী আছিল।

দেওবাৰৰ দিনা ৰাজীৱ ঘৰতে আছিল। হঠাৎ টিংকু তেওঁৰ ওচৰলৈ গৈ কলে— “পাপা তোমাক আইতাই মাতিছে! ৰাজীৱে সুধিলে আইতা মানে”?

কি যে বাজে প্ৰশ্ন, আইতা মানে আইতা আকৌ! টিংকুৱে ভিতৰলৈ দৌৰ মাৰিলে। ৰাজীৱে পাকঘৰলৈ সোমাই গ'ল— “মা মোক মাতিছিলো”?

— এনেয়ে মাতিছিলোঁ! কি বুলি ক'লেনো সি?

আঁচৰিত কথা টিংকুৱে ক'লে— তোমাক আইতাই মাতিছে।

সি তোমাক আইতা বুলি মাতে নেকি? বুঢ়ী যেন এতিয়া ৰাজীৱৰ প্ৰশ্নটোৰ সৈতে একেবাৰে অচিনাকি। বুঢ়ীয়ে ক'লে— “কিয় মই তাৰ আইতা নহয় নেকি”?

কিন্তু হঠাৎ যে ইমান পৰিৱৰ্তন হ'ল কিয়? সৰুৰ পৰা বুঢ়ী বুলি মাতি এতিয়া যে আইতা বুলি মাতিছে কাৰণটো কি?

বুঢ়ীয়ে কৈ গ'ল— “যোৱাকালি সঞ্জীৱে ফোন কৰিছিল! সি হেনো এইটো মাহতে ইয়ালৈ আহিব সেয়েহে ই ভয় খাইছে বুজিছা? সঞ্জীৱকতো তই জানই কথাই প্ৰতি সি মোক আইতা আইতা কৈ মাতি থাকে। টিংকুৱে যদি তাৰ আগতে মোক বুঢ়ী বুলি মাতে কম লাজ নপাবনে? সেয়েহে সি অভ্যাস কৰিছে বুজিছা”?

আবেলি বুঢ়ীক আচৰিত কৰি সি শুধিলে— অ' আইতা বল আজি নদীৰ পাৰৰ পৰা এপাক ফুৰি আহোঁ। তোৰ যদি একো কাম নাই সৰিয়হ দৰাও চাই আহিম! বুঢ়ীয়ে ফিটাহি মাৰি ক'লে— “কিয় তোৰ লাজ নালাগিব জানো”?

সেইটো গলেহে গম পাবি বলচোন আগতে! বুঢ়ীয়ে সুযোগটো এৰি নিদিলে। নাতি ল'ৰাৰ লগত নৈৰ পাৰলৈ বুলি ওলাই গ'ল! □

□ (সাহিত্য ক্লাবৰ দ্বাৰা আয়োজিত গল্প লিখা প্ৰতিযোগিতাত দ্বিতীয় স্থান প্ৰাপ্ত)

১৯৮২ চনত কামৰূপ জিলাৰ ছয়গাঁৱৰ এক মধ্যবিত্ত পৰিয়ালত বীমা দাসৰ জন্ম হয় । সৰুৰে পৰা তেওঁৰ অভিনয়ৰ প্ৰতি দুবাৰ আকৰ্ষণ আছিল । সেয়ে প্ৰথমে অভিনেত্ৰী হিচাপে বীমা দাস চলচিত্ৰ জগতত প্ৰৱেশ কৰিছিল । পিছত মুম্বাইত অধ্যয়নৰত কালছোৱাত তেওঁ লাহে লাহে চলচিত্ৰ পৰিচালনাৰ ফালে ঢাল খায় । বীমা দাসে ২০১৭ চনত পৰিচালনা কৰা “ভিলেজ ৰক্‌ষ্টাৰ” বোলছবি খন প্ৰায় ৮০ খন ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় চলচিত্ৰ মহোৎসৱত প্ৰদৰ্শিত হয় আৰু ৪৪ টা ভিন্ন শিতানত পুৰস্কাৰ লাভ কৰে । এই বোলছবি খনে স্বৰ্ণকমল বঁটাৰ দৰে সন্মান আজুৰি লবলৈও সক্ষম হয় । তেওঁৰ প্ৰথমখন ছুটী ছবি “প্ৰথা”ৰ পিছত “অন্তৰ্দৃষ্টি”(২০১৬), “ভিলেজ ৰক্‌ষ্টাৰ”(২০১৭), “বুল বুল কেন চিং”(২০১৮) আদি মৌলিক, সৃজনীশীল চলচিত্ৰৰে অসম তথা ভাৰতবৰ্ষৰ চলচিত্ৰ জগতখনলৈ উল্লেখনীয় বৰঙণি আগবঢ়াইছে । বীমা দাসৰ অভিনেত্ৰীৰ পৰা চলচিত্ৰ পৰিচালিকালৈ এই পৰিক্ৰমাৰ বিষয়ে আমাৰ লগত হোৱা কথোপকথন সম্পাদিত ৰূপত আগবঢ়োৱা হ'ল ।

যুগুতাইছে — ড° অলকা হজুৰী, সহযোগী অধ্যাপিকা, অৰ্থনীতি বিভাগ ।

১। প্ৰশ্ন : আপোনাৰ আনুষ্ঠানিক শিক্ষা সম্পৰ্কে আমাক কিছু কথা জনাওকচোন ।

উত্তৰ : মই ছয়গাওঁ এম. ভি. স্কুলৰ পৰাই আনুষ্ঠানিক শিক্ষা আৰম্ভ কৰিছিলোঁ । তাৰ পিছত ছম্পক নগৰ ছোৱালী হাইস্কুলৰ পৰা মেট্ৰিক পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ ছয়গাওঁ কলেজৰ পৰা হায়াৰ চেকেণ্ডাৰী উত্তীৰ্ণ হওঁ । ইয়াৰ পিছত গুৱাহাটীৰ কটন কলেজৰ পৰা স্নাতক ডিগ্ৰী লাভ কৰো আৰু পুনৰ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা সমাজ বিজ্ঞান বিষয়ত স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী লাভ কৰো । তাতেই মই NET (National Eligibility Test) পৰীক্ষাতো উত্তীৰ্ণ হওঁ ।

২। প্ৰশ্ন : চিনেমা সম্পৰ্কীয় আপোনাৰ কিবা আনুষ্ঠানিক শিক্ষা আছিল নে ?

উত্তৰ : চিনেমা সম্পৰ্কীয় তেনে কোনো আনুষ্ঠানিক শিক্ষা মোৰ নাছিল আৰু সেই সময়ত ইয়াত তেনে ধৰণৰ কোনো সুবিধাও নাছিল । সৰুৰে পৰা অভিনয়ৰ প্ৰতি মোৰ খুব আগ্ৰহ আছিল, যদিও

চলচিত্ৰ পৰিচালক বীমা দাসৰ সৈতে সাক্ষাৎকাৰ

অভিনয়ৰ ক্ষেত্ৰতো মোৰ তেনেধৰণৰ কোনো আনুষ্ঠানিক শিক্ষা নাছিল।

৩। **প্ৰশ্ন :** ৰীমা দাস চলচিত্ৰ পৰিচালক হোৱাৰ আঁৰৰ কাহিনী সম্পৰ্কে দুআষাৰ কওকচোন।

উত্তৰ : মই আগতেই উল্লেখ কৰিছো যে চলচিত্ৰৰ ওপৰত মোৰ কোনো আনুষ্ঠানিক শিক্ষা নাছিল আৰু সেইবাবেই হয়তো যদিও মোৰ অভিনয়ৰ প্ৰতি যথেষ্ট আগ্ৰহ আছিল, তথাপিও চিনেমা বনোৱা বা পৰিচালনা কৰা কথাটো ভাবিবও পৰা নাছিলো। আনকি আমাৰ অঞ্চলবোৰত চিনেমা চোৱাৰো তেনে ধৰণৰ বিশেষ সুবিধা নাছিল। শনিবাৰ, দেওবাৰে যিখন চিনেমা দূৰদৰ্শনত দিয়ে, তাকো কেতিয়াবা অনিয়মীয়া বিদ্যুৎ যোগানৰ বাবে সম্পূৰ্ণকৈ চাব নোৱাৰো। ডিগ্ৰী পঢ়িবলৈ গৈ মই কটন কলেজৰ ছোষ্টেলত থাকিবলৈ লও যদিও তাতে চিনেমা চাবলৈ ওলাই যাবলৈ অনুমতি নাছিল। গতিকে তেতিয়ালৈকে পৰিচালক বা চিনেমা বনোৱা ধৰণৰ কোনো জ্ঞানেই মোৰ নাছিল। এই কথাবোৰৰ জ্ঞান নাছিল বাবেই হয়তো মোৰ তাৰ ওপৰত আগ্ৰহখিনিও ধৰিব পৰা নাছিলো। মোৰ সৰুৰে পৰাই লিখা-মেলাত আগ্ৰহ আছিল আৰু অলপ অচৰপ লিখা-মেলা কৰিছিলোঁ তেতিয়া। সেই সময়ত অভিনয় বা সংগীতৰ পৰিবেশ ছয়গাওঁ অঞ্চলত আছিল। সেইবাবেই হয়তো মোৰ সেই সময়খিনিত অভিনয়ৰ ওপৰতহে আগ্ৰহ আছিল; চিনেমা পৰিচালনা সম্পৰ্কে কোনো আগ্ৰহ তেতিয়া গঢ় লৈ উঠা নাছিল। পুনে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী লাভ কৰাৰ পিছত মই মুম্বাইত থাকিবলৈ গ'লো আৰু তাত মই এই কাৰণেই গৈছিলো যে তাত থাকিলে অভিনয়ৰ ওপৰত মই কিবা-কিবি শিকিব পাৰিম। সেই সময়চোৱাত তাত থাকোতে মই মোৰ বিভিন্ন বন্ধু-বান্ধৱীৰ সহযোগত বিশ্বৰ বিভিন্ন চিনেমা চোৱাৰ সুবিধা পালো। তেতিয়া কিন্তু এতিয়াৰ দৰে internet ইমান সহজলভ্য নাছিল। তথাপিও মই মোৰ বন্ধু-বান্ধৱীসকলৰ পৰাই বিভিন্ন চিনেমা চোৱা বা তাৰ ওপৰত মোৰ জ্ঞানৰ পৰিসৰ বৃদ্ধি কৰিবলৈ যথেষ্ট সুবিধা পালো আৰু লাহে লাহে চিনেমাৰ ওপৰত আগ্ৰহ বাঢ়িল। তেতিয়া মই এটা কথাৰ লগত পৰিচিত হ'লো যে কিছু কম খৰচত চুটি চিনেমা বনাব পাৰি। পৃথিৱীৰ বিভিন্ন দেশৰ ছবি সমূহত চলি থকা story telling type টো মোৰ ভাল লাগিল। চিনেমাৰ এই ধৰণটো মই আগতে চোৱা চিনেমাৰ পৰা কিছু পৃথক আছিল; লাহে লাহে এই ধৰণৰ চিনেমাৰ প্ৰতি মোৰ আগ্ৰহ বাঢ়িল। অসমত আহিয়েই মই প্ৰথমে 'প্ৰথা' বুলি এখন চুটি ছবি বনাইছিলোঁ। 'প্ৰথা' খন আড্ডা চুটি ছবি প্ৰতিযোগিতা আৰু Chicago short film festival ত নিৰ্বাচিত হৈছিল। চিনেমা এখন ক'ত কেনেকৈ পঠিয়াব লাগে, সেইটো মই ইমানকৈ নাজানিছিলোঁ। মুঠতে মই চাৰিখনমান film festival ত

পঠিয়াইছিলো আৰু তাৰে দুখনত চিনেমাখন নিৰ্বাচিত হ'ল আৰু সেই কথাটোৱে মোক কিছু হ'লেও আত্মবিশ্বাস আনি দিলে। মোৰ এনে লাগিল যে মই অন্ততঃ সঠিক দিশত গৈ আছো। এনেবোৰ কথাৰ পৰা মোৰ আত্মবিশ্বাসৰ ভেটিটো সবল হ'ল যদিও, চিনেমা এখন বনাবৰ কাৰণে প্ৰয়োজনীয় সুবিধাসমূহৰ মই যথেষ্ট অভাৱ অনুভৱ কৰিছিলো। গতিকে মই অভিনয়ৰ ওপৰতে গুৰুত্ব দি থাকিলো। তেনেকুৱা সময়তে মই চুটি চিনেমা এখনত অভিনয় কৰি থাকোতে খুব সম্ভৱ ২০১১ চনত canon ৰ digital camera এটা কিনিলো। এই canon ৰ কেমেৰাটোৰ বিজাল্টটো খুব cinematic পাইছিলোঁ। সৰু কেমেৰা এটা, মই এই কেমেৰাটো handle কৰিবলৈ শিকি লৈছিলো। নিজৰ কেমেৰা এটা থকা কাৰণে হয়তো মই কিছু সাহস পাইছিলোঁ আৰু এনেকৈয়ে তাত থকা সময়তে মই প্ৰথম চিনেমাখন লিখিছিলোঁ — Antardisti (Man with the Binoculars). এই চিনেমাখনৰ 90 শতাংশ কাম মই মুম্বাইত থাকিয়েই কৰিছিলোঁ। মুম্বাইতে থকা মোৰ বান্ধৱী এজনীয়ে চুটি ছবি এখন নিৰ্মাণ কৰি আছিল। তাতে সংগীত কৰিছিল আমাৰ অসমৰ এজন ল'ৰাই। তেওঁৰ তাত যাওঁতে কথাই কথাই তেওঁ মোক এটা বাইন'কুলাৰ দেখালে যিটো তেওঁ এজনক উপহাৰ দিবলৈ কিনিছিল আৰু আচলতে সেই বাইন'কুলাৰটোৰ পৰাই মোৰ প্ৰথম চিনেমাখনৰ কাহিনীৰ সমল মই পাইছিলোঁ যিটো সম্পূৰ্ণ কল্পনাভিত্তিক আছিল। তেতিয়া মোৰ হাতত চিনেমা এখন বনাবৰ কাৰণে খুবোই সীমিত টকা আছিল। তথাপিও মই এজন cinematographer যোগাৰ কৰিলো। লাহে লাহে সেই চিনেমাখন আৰম্ভ কৰিলো। সেইখন চিনেমাতে মই নিজেও অভিনয় কৰিছিলোঁ। তিনিজন আমাৰ ইয়াৰে ল'ৰা — তেওঁলোকে production ৰ কামটো চাইছিল। বিষ্ণু খাৰঘৰীয়াদেৱক মই এই চিনেমাখনত মুখ্য চৰিত্ৰৰ অভিনয়ৰ বাবে লৈছিলো। গোটেই প্ৰক্ৰিয়াটোত মই ভবাতকৈ যথেষ্ট খৰচ বেছি হ'ল; যিটো মোৰ বাবে অতি সহজ নাছিল। তথাপি চিনেমাখন হৈ উঠিল। কিন্তু মই ক'ব খোজো যে এই চিনেমাখন কৰি মই খুব সুখী হোৱা নাছিলো। যিয়েই নহওক, এই চিনেমাখনৰ editing কৰি থাকোতে মই ভালেখিনি সময় গাঁৱত আছিলো। ছয়গাওঁ কলেজৰ পৰা গৈ কটন কলেজ বা পুণে বিশ্ববিদ্যালয়ত কটোৱা সময়খিনিত গাওঁখন বা অঞ্চলটোৰ লগত নাইবা তাৰ প্ৰাকৃতিক পৰিবেশৰ লগত মোৰ সংযোগ যেন কিছু পৰিমাণে কমি গৈছিল। ঘৰলৈ আহিলে খুব কম সময়ৰ বাবে আহিছিলো আৰু তেতিয়া নিজৰ পৰিয়াল বা সম্পৰ্কীয় মানুহখিনিৰ মাজতেই সময়খিনি পাৰ কৰিছিলোঁ। এই চিনেমাখন editing কৰি থকা সময়খিনিত মই এটি দীঘলীয়া সময় গাঁৱত থকাৰ সুযোগ পাইছিলোঁ। কামৰ ফাঁকে ফাঁকে মই মোৰ আপোন মানুহ, প্ৰকৃতি তথা পৰিবেশৰ মাজত যেন

এক নতুনত্বৰ সোৱাদ বিচাৰি পালো। এই পৰিবেশৰ পৰা বহুদিন আঁতৰি থকাৰ পিছত ইয়াৰ প্ৰতিটো বস্তুৰ প্ৰতি মই এক মোহ, এক আকৰ্ষণ, তাৰ উপৰিও যেন তাৰ মাজত থকা চিৰস্বাস্থ্যত ৰূপটোক নতুনকৈ অৱগাহন কৰিবলৈ ল'লো। অসমৰ প্ৰতিখন গাওঁৱেই হয়তো মোৰ গাওঁখনৰ নিচিনাই সুশীল, সমৃদ্ধিশালী। সেই সেউজ পৰিবেশত বহুদিন ধৰি থকাৰ পিছত তাৰ পুখুৰীটো, নৈ খন, ধাননি পথাৰখন, গাঁৱৰ বানপানী হয়তো নতুনকৈ চাবলৈ বিশেষ একো বিচাৰি নাপাব পাৰে। কিন্তু মই এক দীঘলীয়া বিৰতিৰ পিছত এই পৰিবেশলৈ ঘূৰি আহিছিলোঁ; হয়তো মই এইবোৰৰ লগত এটা পুনৰ্মিলন হোৱাৰ নিচিনা অনুভৱ কৰিছিলো। প্ৰতিটো বস্তুকেই মই অলপ বেছি মূল্য দি চাইছিলো যেন। মোৰ সেই সময়ৰ সেই অনুভৱখিনিয়ৈই কিজানি Village Rock Star চিনেমাখনত প্ৰতিফলিত হৈছিল। ইতিমধ্যে মই মোৰ প্ৰথম চিনেমাখনৰ কাম শেষ কৰিছিলোঁ। সেই চিনেমাখনৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা মোৰ এনেকুৱা অনুভৱ হৈছিল যে এইটো মোৰ ষ্টাইল নহয়। গোটেই সময়খিনিয়ে মোৰ মনত এক ধৰণৰ বিশৃংখলতা বা অসম্ভৱ সৃষ্টি কৰিছিল। আনহাতে আৰ্থিকভাৱেও মোৰ ইমানখিনি সামৰ্থ্য নাছিল যে মই অহিন কাৰোবাক মাতি আনি চিনেমা কৰো। গতিকে মই লাহে লাহে youtube ত বা অন্য চিনেমা সম্পৰ্কীয় ভিডিঅ'বোৰ সংগ্ৰহ কৰি এই সম্পৰ্কে যথাসম্ভৱ কথাবোৰ জানিবলৈ চেষ্টা কৰিবলৈ ধৰিলো। যদিও মোৰ lighting, sound ইত্যাদিৰ বিষয়ে তেনে কোনো জ্ঞান নাছিল, মই যিমান পাৰি সিমানেই চিনেমা চাবলৈ ল'লো আৰু তাৰ পৰা কথাবোৰ নিজে বুজিবলৈ চেষ্টা কৰিলো। মই যেতিয়া মুম্বাইত থাকিছিলোঁ — মোৰ অনুভৱ হৈছিল যে তাৰ মানুহবোৰে যেন খুব যান্ত্ৰিক জীৱন এটা জীয়াই থাকে। অনবৰত কিবা এটা বিচাৰি ফুৰে আৰু অহৰহ তাৰ পিছে পিছেই যেন নিপাত কৰে জীৱন। মই ঘৰত থকা সময়খিনিতে, তেতিয়া বহাগ মাহ আছিল মোৰ ঘৰৰ ওচৰতে সৰু সৰু ল'ৰা কেইজনমান, খুব সম্ভৱ দিন হাজিৰা কৰি খোৱা মানুহখিনিৰ ল'ৰা কেইজনমানে বহাগী বিদায় পাতিছে। তাতে সিহঁতে থাৰ্ম'কলৰ গীতাৰ বা অন্য অন্য বাদ্যযন্ত্ৰ কিছুমান বনাই সেই সময়ৰ জনপ্ৰিয় গায়ক কেইজনমানৰ গীতসমূহ medley কৰি পৰিবেশন কৰিছে। তাকেই লৈ সিহঁতে খুব সফুৰ্তি কৰিছে। সেই ল'ৰাখিনিয়ে হয়তো জানে যে জীৱনত সিহঁতে কেতিয়াবা সেইবোৰ বাদ্যযন্ত্ৰ কিনিবতো নোৱাৰেই, হাতেৰেও চুই চাব নোৱাৰে। মোৰ তেতিয়া অনুভৱ হৈছিল যে সুখী হ'বলৈ বা সমৃদ্ধি পাবলৈ আচলতে বহু বস্তুৰ প্ৰয়োজন নাই। সেই সময়ত মই প্ৰত্যক্ষ কৰা এনেধৰণৰ সৰু সৰু ঘটনাবোৰেই মোৰ মনত Village Rockstar চিনেমাখনৰ কাহিনীটোৰ জন্ম দিলে। গাঁৱৰে ওচৰ-পাজৰৰ ল'ৰা-ছোৱালীখিনিক লগত ল'লো আৰু লাহে লাহে সিহঁতক অলপ-অচৰপ ট্ৰেইন কৰাবলৈ ল'লো। মোৰ লগত

কাম কৰিছিল মোৰ খুৰাৰ ছোৱালী মল্লিকা দাসে। শব্দ গ্ৰহণৰ বাবে যাৰতীয় কিছু কথা মই ইণ্টাৰনেটৰ পৰা অধ্যয়ন কৰি তাইক শিকাই দিলো। মই নিজেই চুট (shoot) কৰিলো। গোটেই কামখিনি মই মোৰ চিনাকি মিউজিচিয়ান এজনক দেখুৱালোঁ। তেওঁ মোক ক'লে — its fine. তেওঁৰ সেই কথাটোৱে মোক যথেষ্ট সাহস দিলে। এই চিনেমাখনৰ কাম কৰি থাকোতে তাত 'ভনিতা' বুলি যিজনী ছোৱালী আছিল, তাইক মই লক্ষ্য কৰিলো যে ছোৱালীজনীৰ স্বভাৱটো এনেকুৱা যে তাই উলুংপুলুংকৈ কিবাকিবি কৰি ঘূৰি ফুৰে। মোৰ তাইৰ ওপৰত চকু পৰিল। মই তাইক কলো - তয়ো আহচোন। পৃথিৱীৰ বিভিন্ন চিনেমা চাই মই শিকিছিলো যে চিনেমাখনৰ চৰিত্ৰবোৰ খুব ধুনীয়া হ'বই লাগিব, এনে ধৰণৰ কোনো কথা নাথাকে। ভনিতাক যেতিয়া মই লক্ষ্য কৰিছিলো মোৰ এনে লাগিছিল যেন তাইৰ কাৰ্যকলাপবোৰ স্বতঃস্ফূৰ্ত। তাই যিবোৰ কাম কৰে গছত উঠা, ঘাঁহ কটা - এই কামবোৰ তাই ল'ৰাৰ নিচিনাকৈ কৰো বুলি নকৰে। মোৰ এনেকুৱা লাগিল যেন এই কামবোৰ কৰি তাই খুব উপভোগ কৰে, সেইবাবেহে তাই তেনেবোৰ কাম কৰে। আচলতে মই ভাবো যে ল'ৰাৰ কাম বা ছোৱালীৰ কাম বুলি তেনে কোনো ধৰাবন্ধা নিয়ম নাথাকে। সৰুৰে পৰা মা-দেউতা, আমাৰ অভিভাৱকে বা সমাজে সেইবোৰ আমাৰ মনত সোমাই দিয়ে আৰু পিছলৈ সেইমতেই আমি পৰিচালিত হওঁ। এই ভনিতাৰ চৰিত্ৰটো লৈয়েই লাহে লাহে মই কাহিনীভাগ লিখিবলৈ ল'লো। Village Rockstar মোৰ জীৱনৰ এটা life changing event আছিল। মই তেতিয়ালৈ যিমানখিনি শিকি আহিছিলো সকলোবোৰ unlearn কৰি, মই যেন এটি শিশুৰ নিচিনাকৈ কথাবোৰ নতুনকৈ চাবলৈ, নতুনকৈ অনুভৱ কৰিবলৈ শিকিলো। Village Rockstar চিনেমাখন বনাবলৈ মোৰ মুঠ চাৰে তিনি বছৰ সময় লাগিছিল। মোৰ জীৱনৰ কিছু অনুভৱ মই ছবিখনত আঁকিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো। মোৰ প্ৰথম চিনেমাখন লৈ মোৰ যিটো সপোন আছিল, সেই সপোনটো যেন মোৰ পূৰণ হোৱা নাছিল মোৰ এনে লাগিছিল। সেইবাবেই হয়তো Village Rockstar ত যেতিয়ালৈকে মই নিজে সম্ভুষ্ট নহও, তেতিয়ালৈকে মই কাম কৰিয়ে থাকিলো। মোৰ গাওঁখনৰ বা অঞ্চলটোৰ মানুহে প্ৰথমতে মোক হয়তো অবিশ্বাস কৰিছিল। কাৰণ তেওঁলোকে চিনেমা বনোৱা মানে ডাঙৰ এটা set up ৰ কথাহে দেখিছে বা বুজি আহিছে। মানুহে ভাবিবলৈ লৈছিল যে মই এই সৰু সৰু ল'ৰা-ছোৱালীখিনি নষ্ট কৰি আছো। এই সৰু ল'ৰা-ছোৱালীখিনিক ধৰি ৰাখিবলৈও মই কিছু motivate কৰিব লগা হৈছিল। মই সিহঁতক এনেদৰে বুজাইছিলো যে আমি কিবা এটা ভাল কাম কৰি আছো। সেইবাবেই তোমালোক বিশেষ (special) হয়। চিনেমাখন কি হ'ব মই নাজানো। যদি চিনেমাখন খুব ভাল নহয়ো, তথাপিও তোমালোকে আজিৰ পৰা দহ বছৰ বিশ বছৰ

পিছতো নিজকে আজিৰ ৰূপত দেখা পাবা । সেইটো জানো কম কথা ? কেতিয়াবা কেতিয়াবা সিহঁতৰ মাক-দেউতাকেও সিহঁতক সহযোগ কৰা নাছিল। মইতো এটা উদ্দেশ্য লৈ কাম এটা কৰি আছিলো ; কিন্তু সিহঁতেতো একোৱেই নাজানিছিল। তথাপিও যে সিহঁতে সুদীৰ্ঘ চাৰে তিনি বছৰ মোৰ লগত থাকিছিল বা মই সিহঁতক ৰাখিব পাৰিছিলো, সেয়া হয়তো মোৰ কিবা এটা শুভশক্তি আছিল। চিনেমাখন মুক্তি লাভ কৰাৰ পিছত মোৰ এনেকুৱা লাগিছিল যেন ভাৰতৰ বাহিৰৰ মানুহেহে চিনেমাখন বেছিকৈ ভাল পাব। Toronto film festival ৰ পৰা Mumbai film festival লৈকে যেতিয়া চিনেমাখনে তিনিটা পুৰস্কাৰ পালে সেই কথাটোৱে মোক যথেষ্ট সাহস দিলে। তাৰ পিছত ভাব হ'ল অসমত বা মানুহে কিদৰে লয়। Guwahati film festival ত চিনেমাখন Screening হ'ল। তাতো চিনেমাখনে যথেষ্ট সমাদৰ লাভ কৰিলে। সাধাৰণ দৰ্শক বা চিনেমা প্ৰেমীয়ে চিনেমাখন খুব ভালকৈ আকোৱালি ল'লে। সেইটো মোৰ বাবে এটা ডাঙৰ প্ৰাপ্তি আছিল। এনেদৰেই মই পৰিচালিকা হিচাপে আগবাঢ়িছিলো।

৪। **প্ৰশ্ন :** চলচিত্ৰ পৰিচালক নোহোৱা হ'লে ৰীমা দাসক আমি কি হিচাপে জানিলোহেঁতেন ?

উত্তৰ : চিনেমা জগতখনত মই প্ৰবেশ কৰিছিলো অভিনেত্ৰী হিচাপে। কিন্তু তাত মই সফলতা অৰ্জন কৰিব নোৱাৰিলো। মই কিজানি সিমান সাহসী নাছিলো বা যিখিনি তাৰ বাবে থাকিব লাগে সেইখিনি হয়তো মোৰ নাছিল। ইয়াত স্কুল বা কলেজত থাকোতে মই বছৰৰ best actress হৈছিলো। পুণে বিশ্ববিদ্যালয়ত থাকোতেও মোৰ অভিনয়ৰ বাবে বহুতো প্ৰশংসা পাইছিলো। কিন্তু মুম্বাইত যোৱাৰ লগে লগে মোৰ কিবা এটা ভয় সোমাই গ'ল। এক প্ৰকাৰৰ ফ'বিয়া বুলি ক'ব পাৰি আৰু মই অনুভৱ কৰো যে কোনো কামৰ প্ৰতি যদি মনত ভয় সোমাই যায়, সি কেতিয়াবা সৰ্বনাশী হ'ব পাৰে। মোৰ ক্ষেত্ৰতো সেয়াই হৈছিল। তাৰ পিছৰ পৰাই মোৰ film making ৰ প্ৰতি আগ্ৰহ বাঢ়িল। আমি একে সময়তে কেতিয়াও দুটা ৰাস্তাৰে আগবাঢ়িব নোৱাৰো। গতিকে মই নিজকে প্ৰশ্ন কৰিলো মই অভিনয় নে পৰিচালনা — কোনটো কাম কৰিবলৈ বেছি ভাল পাম ? মোৰ এনেকুৱা লাগিল যে অভিনয়ৰ বাবে যিমান কষ্ট কৰিব লাগে, সেইখিনি মই কৰি থকা নাই ; পৰিচালনাৰ বাবে কৰিবলগীয়া খিনিহে মই কৰি আছে। তেতিয়াই মই সিদ্ধান্ত লৈছিলো যে মই অভিনয় বন্ধ কৰিম আৰু চিনেমা পৰিচালক হিচাপে মনোনিবেশ কৰিম। এতিয়ালৈকে অৰ্থাৎ ২০১৬ চনৰ পৰা আজি ২০২১ চনলৈকে মোৰ এদিনো এনে অনুভৱ হোৱা নাই যে মই অভিনয় কৰিব লাগিছিল। মোৰ সিদ্ধান্তত মই সন্তুষ্ট।

৫। **প্ৰশ্ন :** আপোনাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় বা আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় স্বীকৃতিক আপুনি কেনেদৰে গ্ৰহণ কৰিছে ?

উত্তৰ : মই যিখিনি স্বীকৃতি পালো, তাৰ বাবে মই খুব সুখী। এনেকুৱা ধৰণৰ স্বীকৃতি যেতিয়া পোৱা যায়, তেতিয়া আচলতে আমি শুদ্ধ পথত গৈ আছে বুলি আশ্বস্ত হ'ব পাৰো আৰু একেলগে যেতিয়া দুয়োটাই হয় — এফালে স্বীকৃতি আনফালে দৰ্শকেও ছবিখন ঠিকেই আদৰি লৈছে, সেইটোৱে মনত যথেষ্ট সাহস দিয়ে। প্ৰতিখন চিনেমাৰ অভিজ্ঞতা সুকীয়া। এটি শিশুৰ জন্মৰ আগৰ কালছোৱাৰ নিচিনা। আমি নাজানো কি হ'ব, কেনেকুৱা হ'ব। কিন্তু উৎসুকতা থাকে খুব। তেনেকুৱা এটা যাত্ৰা যেন এইটো। চিনেমাখন মুক্তি লাভ কৰাৰ পিছত যেতিয়া সকলো সুন্দৰ হয় — কোনোবাই তাক স্বীকৃতি দিছে, মানুহে আদৰি লৈছে আন্তৰিকতাৰে, খুব ভাল লাগে। সুন্দৰ অনুভৱ। এই স্বীকৃতিক মই এটা আশীৰ্বাদ হিচাপে লৈছো। সেই আশীৰ্বাদ লৈ মই আগবাঢ়িবলৈ চেষ্টা কৰিছো।

৬। **প্ৰশ্ন :** সাম্প্ৰতিক অসমীয়া চিনেমা সম্পৰ্কে আপোনাৰ মতামত কি ?

উত্তৰ : সাম্প্ৰতিক চিনেমাৰ জগতখনত এক সুখকৰ পৰিবেশ আছে বুলিয়েই ক'ব পাৰো। এক জাগৰণ হোৱা বুলি ক'ব পৰা যায়। আগতে চিনেমা এখন বনোৱাটো এটা ডাঙৰ কথা আছিল। আজিকালি মবাইলতো চিনেমা এখন বনাব পাৰি। আগৰ তুলনাত বহুত কম খৰচতে বিভিন্ন মাধ্যমৰ মাজেৰে দৰ্শকৰ আগত তুলি ধৰিব পাৰি। ইতিমধ্যে আমাৰ সন্মানীয় জাহ্নু বৰুৱাদেৱে অসমীয়া চিনেমালৈ গৰিমা কঢ়িয়াই আনিছিল। তেনেদৰে ভাস্কৰ হাজৰিকাৰ 'কথানদী' য়ে ৰাষ্ট্ৰীয় পুৰস্কাৰ লাভ কৰে। এই কথাবোৰে চিনেমা জগতখনত নতুন প্ৰজন্মৰ বাবে এটি আশাপ্ৰদ পৰিবেশ সৃষ্টি কৰিছে। ইয়াৰ উপৰিও আগতে এনেকুৱা আছিল যে চিনেমা এখন বনালে theatre তহে চিনেমাখন release কৰিব পাৰি আৰু সেইটো যথেষ্ট খৰচীও হয়। কিন্তু এতিয়া তেনেকুৱা নহয়। চিনেমা এখন বনাই এতিয়া আমি youtube তো চিনেমাখন দৰ্শকৰ বাবে মুকলি কৰিব পাৰো। সেই সুবিধাবিলাক আমাক প্ৰযুক্তিয়ে প্ৰদান কৰিছে। ই নিশ্চয়কৈ চিনেমা নিৰ্মাতা বা তাৰ কলা-কুশলীসকলৰ বাবে বা সাম্প্ৰতিক অসমীয়া চিনেমা জগতৰ বাবে এটি আশাপ্ৰদ কথা।

৭। **প্ৰশ্ন :** 'চলচিত্ৰ জগতখন বৰ্তমান প্ৰজন্মৰ জীৱিকাৰ অন্য এক মাধ্যম' — এই বিষয়ে আপোনাৰ মন্তব্য কি ?

উত্তৰ : নিশ্চয়কৈ চলচিত্ৰ জীৱিকাৰ মাধ্যম হ'ব পাৰে। হলীউড বা দক্ষিণত সুবিধাবোৰ বেছি। তাৰ তুলনাত অসমীয়া চলচিত্ৰ জগতখনত এই সুবিধাবোৰ কম। তথাপিও ই হোৱাৰ পথত। আচলতে আপুনি য'লৈকে যাব বা যিটো পথত যাব বিচাৰিছে then you have to learn the language of the profession. আপুনি তাত ক'ত

কি কেনেদৰে হ'ব সেয়া নিশ্চয়কৈ জানিব লাগিব। তাৰ পিছত যদিহে নিজৰ অধ্যবসায় থাকে তেতিয়াহলে নিশ্চয়কৈ চিনেমাও এটা বৃত্তি হ'ব পাৰে।

৮। **প্ৰশ্ন :** বৰ্তমান অসমৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ পাঠ্যক্রমত মূল বিষয় হিচাপে চিনেমা সম্পৰ্কীয় কোনো বিষয় অন্তৰ্ভুক্ত হৈ থকা নাই। সাম্প্ৰতিক সময়ত বিষয়টোৰ গুৰুত্ব অনুভৱ কৰি উচ্চতৰ মাধ্যমিক বা স্নাতক পৰ্যায়ত ইয়াৰ অন্তৰ্ভুক্তি সম্পৰ্কে আপোনাৰ অভিমত কি ?

উত্তৰ : নিশ্চয় কব পাৰো। আচলতে Arts বুলি ক'লে Architecture ৰ পৰা আৰম্ভ হয়, লগতে painting কে ধৰি বহুতো বিষয় তাত সোমাই থাকে। এতিয়া যদিহে অকল চিনেমাহে পাঠ্যক্রমত সোমাই লোৱা হয়, তেতিয়া Painting তো বা Architecture তো কিয় লোৱা হোৱা নাই, এনে প্ৰশ্ন আহিব পাৰে। সকলোৰে গুৰুত্ব আছে। গতিকে কথাবোৰ এনেকুৱা যে প্ৰতিটো কলা বা দক্ষতাৰে সমাজত মূল্য আছে, যেনেকৈ ধৰক বাঁহ-বেতেৰে সঁজুলি বনোৱা, সেই কলাটোৰো সমাজত মূল্য আছে। এটা মাধ্যম হিচাপে সমাজত চিনেমাৰ যথেষ্ট গুৰুত্ব আছে। কাৰণ ই এটা visual মাধ্যমো হয়। গতিকে সকলো কলাৰ ভিন্ন দিশসমূহ সামৰি এটা বিষয় হিচাপে পাঠ্যপুঠিত অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব পৰা যায়। এই সমূহ বিষয় কিদৰে জীৱিকাৰ উৎস হ'ব পাৰে তাক ফাঁহিয়াই বা এনেকুৱা ধৰণৰ কথাবোৰ সামৰি অন্য নহলেও chapter কিছু অন্তৰ্ভুক্তি কৰিব পাৰি।

৯। **প্ৰশ্ন :** আপোনাৰ আগন্তুক পৰিকল্পনা কি ?

উত্তৰ : মই এতিয়া এখন family drama ৰ কাম কৰি আছো। Village Rockstar ৰ sequel খনো কৰি আছো। লগতে চৰকাৰৰ এটা project আছে, তাৰো কাম চলি আছে। এই কামটো আগৰেই আছিল মানে মই যেতিয়া national award পাইছিলো, তেতিয়াই মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে ঘোষণা কৰিছিল যে মই এখন চিনেমা বনাব লাগিব। গতিকে সময় সুবিধা মিলাই এনেকৈয়ে multiple project ত মই কাম কৰি আছো।

১০। **প্ৰশ্ন :** চিনেমা সম্পৰ্কীয় আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত অসম চৰকাৰে লবলগীয়া পদক্ষেপ সম্পৰ্কে আপোনাৰ মতামত ?

উত্তৰ : তেওঁলোকৰ ফালৰ পৰা মই জনাত ২০১৭ চনৰ পৰা Guwahati International Film Festival খন আৰম্ভ কৰিছিল। সেইটো বহুত ভাল কথা। Guwahati International Film Festival ত পৃথিৱীৰ বিভিন্ন ঠাইৰ ভাল ভাল চিনেমা খিনিৰ প্ৰদৰ্শন হয়। সেই সময়বোৰত কিন্তু কলেজ বা স্কুলৰ ল'ৰা-ছোৱালীখিনিক তালৈ নি চিনেমা সমূহ চোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিব লাগে। তাৰ উপৰিও খুব প্ৰয়োজন children film festival এখনৰ। মই যেতিয়া বিদেশৰ

film festival বিলাকলৈ যাও তাত দেখা পাও যে তাৰ সৰু সৰু ল'ৰা-ছোৱালীবিলাকৰ চিনেমা সম্পৰ্কীয় বহুত জ্ঞান আছে। সিহঁতে সৰুৰে পৰা এই ধৰণৰ সুবিধাবোৰ পাই কাৰণেই চিনেমা সম্পৰ্কীয় কথাবোৰ বহু সৰুৰ পৰাই বুজি পায়। কিন্তু আমাৰ সেই পৰিবেশটো নাই। পৃথিৱীত বহুত ভাল ভাল শিশুৰ চিনেমা আছে। আমাৰ ল'ৰা-ছোৱালীক যদি সেই সমূহ চিনেমা চোৱাৰ সুবিধাটো দিব পৰা যায়, সৰুৰে পৰাই তেওঁলোকৰ মাজত এই চিন্তাৰ বীজটো ৰোপন কৰিব পৰা যায়। অকল বাণিজ্যিক চিনেমাই নহয়, এই ধৰণৰ চিনেমাবোৰো যে সেই উদ্যোগটোত থাকে তাৰে পৰিচিত হ'ব। দ্বিতীয়তে children film festival খন অকল গুৱাহাটীতেই সীমাবদ্ধ কৰি নাৰাখি অসমৰ ভিতৰুৱা ঠাইবোৰতো প্ৰদৰ্শনীৰ ব্যৱস্থা কৰিলে ভিতৰ অঞ্চলৰ ল'ৰা-ছোৱালীখিনি উপকৃত হ'ব। তাতেই তেওঁলোকৰ মাজত কিছুমান story writing বা এনেকুৱা ধৰণৰ spot competition পাতিও ইয়াৰ প্ৰতি ল'ৰা-ছোৱালীৰ আগ্ৰহ বঢ়াব পাৰি। মই বিদেশৰ children film festival বোৰলৈ যেতিয়া যাও, তাত দেখা পাও যে সেই সময়খিনি ল'ৰা-ছোৱালীখিনিৰ বাবে এটা উৎসৱৰ নিচিনা হৈ উঠে। সেইটো খুব প্ৰয়োজন। তাৰ উপৰিও স্কুল-কলেজবোৰত সময়ে সময়ে চিনেমা সম্পৰ্কীয় জ্ঞান থকা কিছু মানুহক মাতি কিছুমান কৰ্মশালা আদিও পাতিব পাৰে। সেইবোৰ ল'ৰা-ছোৱালীখিনিৰ যথেষ্ট ফলপ্ৰসু হ'ব।

১১। **প্ৰশ্ন :** বৰ্তমান যুৱ প্ৰজন্মক আপুনি কি পৰামৰ্শ দিব বিচাৰে ?

উত্তৰ : যুৱ প্ৰজন্মক মই ক'ব খোজো যে তেওঁলোকে অকল আবেগক প্ৰাধান্য নিদি মূল্যবোধক গুৰুত্ব দিয়াটো জৰুৰী। সময় অতি মূল্যবান। নিজৰ সময়খিনিত তেওঁলোকে কৰি থকা কামটোৰ মূল্যটো কি — সেইটো যদি তেওঁলোকে নিজকে প্ৰশ্ন কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰে, তেতিয়াহ'লে তেওঁলোকে সময়ৰ সঠিক ব্যৱহাৰ কৰিবলৈকো শিকিব। তাৰ উপৰিও নিজৰ লক্ষ্যসমূহ লিখি উলিওৱা খুব জৰুৰী — long term goal বা short term goal ইত্যাদি। যেনে ধৰক এই মাহটোত মই কি কৰিম বা এই বছৰটোত মই কি কৰিম বা অহা পাঁচ বছৰৰ পিছত মই নিজকে কিদৰে চাব বিচাৰিম তাৰ বাবে নিজৰ পৰিকল্পনাসমূহ লিখি উলিওৱাটো খুব জৰুৰী। লিখি থলে focus টো তাত যাব। মানুহৰ temptation এটা থাকে। এই ধৰক মোৱাইলটো খুচুৰি থাকি ভাল লাগে। সেইটোকে কৰি আছে। গতিকে নিজৰ লক্ষ্যসমূহ লিখি ৰাখিলে, এই আবেগবোৰক প্ৰাধান্য নিদি নিজৰ লক্ষ্য পূৰণত মনোনিবেশ কৰা এক মানসিকতাৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰে। তেতিয়াই তেওঁলোক সফল হ'ব বুলি মই ভাবো। □

বিমলা প্রসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ বিভাগীয় প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাৰ খতিয়ান

প্ৰাচীৰ পঞ্জী (২০১৯-২০২০)

ফল্গু : মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ আলোচনী বিভাগৰ দ্বাৰা বছৰি প্ৰকাশ কৰা হয় প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা ফল্গু। এই বৰ্ষৰ পত্ৰিকাখনৰ সম্পাদক যতীন দাস। পৰিবেশক মূল বিষয় হিচাপে লৈ প্ৰকাশ কৰা পত্ৰিকাখনৰ সাজ-সজ্জা আৰু অলংকৰণ মনোমোহা হৈছে। কবিতা, গল্প, প্ৰবন্ধ, কৌতুক আদিৰে ভৰপূৰ পত্ৰিকাখনৰ অংগসজ্জা কৰিছে মাধৱ দাসে আৰু অক্ষৰবিন্যাস কৰিছে ডেভিদ মেধিয়ে।

Informatics : অৰ্থনীতি বিভাগৰ এই বৰ্ষৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাখন খুবুই সুন্দৰ আৰু উচ্চ মানদণ্ডৰ। ৰাষ্ট্ৰীয় তথা আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় অৰ্থনৈতিক বিষয়সমূহক মূল বিষয়বস্তু হিচাপে লৈ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাখনি প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। পত্ৰিকাখনৰ সাজ-সজ্জা, অলংকৰণ অতি মনোমোহা। বিভিন্ন তথ্য সমৃদ্ধ লেখনিৰে বিভাগীয় ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে প্ৰস্তুত কৰা পত্ৰিকাখনৰ তত্ত্বাৱধানত আছে ড° ব্ৰৈলোক্য ডেকা। Informatics শিৰোনামৰ এই পত্ৰিকাখনৰ সম্পাদনা সমিতিখনৰ সদস্যসকল হ'ল ক্ৰমে — চাহিল আখতাৰ, আল আমান, জিন্তু দাস, ঝিয়াজউদ্দিন, বাবৰ আলি আৰু হাফিজুৰ ৰহমান।

অবলোকন : ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা 'অবলোকন'ৰ এই বৰ্ষৰ সম্পাদক হ'ল বিশ্বজিত দাস। ড° দিগন্ত কলিতাৰ তত্ত্বাৱধানত প্ৰস্তুত কৰি উলিওৱা এইবেলিৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাখনি যথেষ্ট তথ্য সমৃদ্ধ আৰু উৎকৃষ্ট মানদণ্ডৰ হৈছে। প্ৰবন্ধ, গল্প, কবিতা, ভ্ৰমণ কাহিনী আদিৰে পৰিপুষ্ট পত্ৰিকাখনৰ এইবাৰৰ মূল বিষয়বস্তু আছিল মহিলা সৱলীকৰণ। পত্ৰিকাখনৰ অলংকৰণ কৰিছে মিৰা কাকতিয়ে। বেটুপাত অপৰাজিতা কলিতাৰ। অক্ষৰ বিন্যাস কৰিছে ক্ৰমে ইনচান আলী আৰু অপৰাজিতা কলিতাই। পত্ৰিকাখনৰ সম্পাদনা কক্ষত থকা আন আন সদস্য সকল হ'ল ক্ৰমে — হিৰু, মাণিক, ভগিতা আৰু মকিবুৰ।

উত্তৰণ : গণিত বিভাগৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাখনৰ তত্ত্বাৱধায়কৰ দায়িত্বত আছিল ড° দ্বীপজ্যোতি বৰগোহাঁই। সম্পাদক নুৰমিৰাজ আহমেদৰ সহিতে সম্পাদনা সমিতিৰ আন আন সদস্যসকল আছিল ক্ৰমে — চাবিকন নাহাৰ, আফচানা আখতাৰ, আমিনা শাতুন। বিভিন্ন গাণিতিক প্ৰবন্ধ আৰু আন আন তথ্য সমৃদ্ধ লেখনিৰে ভৰপূৰ এই পত্ৰিকাখনিও এখন উৎকৃষ্ট মানদণ্ডৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা।

অন্বেষণ : 'অন্বেষণ' বাণিজ্য শাখাৰ পৰা প্ৰকাশ পোৱা প্ৰথমখন প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা। প্ৰথমটো খোজতেই 'অন্বেষণ' উৎকৃষ্ট আৰু সৰ্বাংগ সুন্দৰ হৈছে। পত্ৰিকাখনৰ সম্পাদনা সমিতিৰ সদস্যসকল আছিল ক্ৰমে যুগান্তৰ পাঠক, সৌৰভ সাহা, হজৰত মহম্মদ, বিশ্বজিত দাস। অধ্যাপিকা চিমি নেওগৰ তত্ত্বাৱধানত প্ৰস্তুত কৰি উলিওৱা পত্ৰিকাখনৰ অংগসজ্জা কৰিছে চিমি নেওগ আৰু শিল্পীশিখা বনিয়াই। পত্ৰিকাখনিত প্ৰকাশ পোৱা বিভিন্ন প্ৰবন্ধসমূহৰ ভিতৰত 'বাণিজ্যে বসতি লক্ষ্মী', 'প্ৰখ্যাত লোকৰ প্ৰথম জীৱন' ইত্যাদি অন্যতম।

দৃষ্টি : 'দৃষ্টি' শীৰ্ষক অসমীয়া বিভাগৰ পত্ৰিকাখন অসমীয়া ঐতিহ্যৰ বিভিন্ন প্ৰতীকীসমল ব্যৱহাৰেৰে অংগসজ্জা কৰি তোলা হৈছে, যিয়ে পত্ৰিকাখনিক দৃষ্টিনন্দন কৰি তুলিছে। পত্ৰিকাখনৰ সম্পাদনা সমিতিৰ সভাপতি অধ্যাপক শ্বাহজামাল মোল্লা, মুখ্য সম্পাদক তাহেৰ আলি আৰু সহঃসম্পাদিকা ছন্দামিতা দাস। বেটুপাট পৰিকল্পনা কৰিছে অংকুমা দাসে আৰু অংগসজ্জা ছন্দামিতা দাস আৰু অংকুমা দাসৰ। পত্ৰিকাখনৰ সম্পাদনা সমিতিৰ আন আন সদস্য সদস্যসকল হ'ল ক্ৰমে প্ৰস্তুতি, পুৰ্ণিমা, হাফিজা, ৰবুল আৰু মেহেৰভানু।

ধৰিত্ৰী : ভূগোল বিভাগৰ এই বৰ্ষৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাখন খুবেই মনোৰম। ‘ধৰিত্ৰী’ শীৰ্ষক পত্ৰিকাখন প্ৰস্তুতৰ আঁৰত থকা বিভাগীয় ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে বিভিন্ন তথ্য সমৃদ্ধ লেখনিৰে অতি আকৰ্ষণীয় ৰূপত বিষয়বস্তু সমূহ উপস্থাপন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। অধ্যাপক বিষ্ণু ৰাম তালুকদাৰ, অধ্যাপিকা অনিতা কেওঁট আৰু অধ্যাপক গণেশ দাসৰ তত্ত্বাৱধানত পত্ৰিকাখনি প্ৰস্তুত কৰি উলিওৱা হয়।

সোপান : শিক্ষা বিভাগৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা ‘সোপান’ৰ এই বৰ্ষৰ সম্পাদিকা চন্দনা কলিতা আৰু লিজা মেধি। ২৩ সংখ্যক ‘সোপান’ ৰ তত্ত্বাৱধানত আছে অধ্যাপিকা ভূমিজা বৰ্মন। আটক ধুনীয়াকৈ সজাই তোলা ‘সোপান’ শীৰ্ষক পত্ৰিকাখনিত শিক্ষা বিভাগৰ জ্যেষ্ঠ সহযোগী অধ্যাপিকা ড° গধুলি ঠাকুৰীয়াৰ কৰ্ম জীৱনৰ সোঁৱৰণিক বিশেষ গুৰুত্ব দিয়া হৈছে। এই সম্পৰ্কত প্ৰকাশিত প্ৰবন্ধ ক্ৰমে ‘সোঁৱৰণী মোৰ বাঙালী জীৱনৰ’ আৰু ‘বৰ্ণিল জীৱনৰ সোঁৱৰণী’ পত্ৰিকাখনিৰ বিশেষ সংযোজন। পত্ৰিকাখনিৰ সম্পাদনা সমিতিৰ আন আন সদস্যসকল হ’ল ক্ৰমে - শিখা দেবী, জিমি কলিতা, সুজাতা দে, জেচমিন, লতিকা, নিলাক্ষী, নাজিমা আৰু ধনমণি।

ANIMALIA : জীৱ বিজ্ঞান বিভাগৰ ‘ANIMALIA’ শীৰ্ষক প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাখনিৰ মূল বিষয়বস্তু হৈছে পৰিবেশ আৰু ইয়াৰ গুৰুত্ব। অধ্যাপক হেমেন পাটোৱাৰীৰ তত্ত্বাৱধানত প্ৰস্তুত হোৱা পত্ৰিকাখনিৰ পৰিকল্পনা ময়ুৰজ্যোতি বয় আৰু ৰাফিজুৰ ৰহমানৰ। সম্পাদনা সমিতিৰ আন সদস্য-সদস্যসকল হ’ল ক্ৰমে আলিফ লেইলা ফাৰজিন, নাৰ্গিছ চুলতানা, ফাটেমা বেগম আৰু নুবজাহান।

QUANTA : ৰসায়ন বিজ্ঞান বিভাগৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে প্ৰস্তুত কৰি উলিওৱা প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাখন ‘QUANTA’। ড° দীনেশ চন্দ্ৰ কলিতাক মুখ্য উপদেষ্টা হিচাপে লৈ ড° ধীৰেশ চন্দ্ৰৱৰ্তী আৰু অধ্যাপক বিপ্লৱ নাগৰ তত্ত্বাৱধানত প্ৰস্তুত কৰা পত্ৰিকাখনিৰ ছাত্ৰ সদস্যসকল আছিল ক্ৰমে বাবুল হ’ক, মাহমুদ ফাৰুক, আকিবুৰ জামান, আলি আকবৰ, মহিবুল ইছলাম আৰু নবিৰ হুছেইন।

SPECTRA : পদাৰ্থ বিজ্ঞান বিভাগৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা ‘SPECTRA’ ৰ এই বৰ্ষৰ সংখ্যাটিৰ মুখ্য উপদেষ্টাৰ দায়িত্বত আছিল অধ্যাপক সুকুমাৰ দেৱান আৰু এ. কে. আলি আহমেদ। বিকাশ কলিতা সম্পাদকৰ দায়িত্ব আৰু মৃগাংক, মিৰাজ, ৰিয়া, ৰিমজাউল আদি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ প্ৰচেষ্টাত প্ৰকাশ পোৱা ‘SPECTRA’ ৰ বিভিন্ন প্ৰবন্ধসমূহৰ মূল কেইটামান হ’ল - Development of Wave Optics, Development of Physics in 20th Century, Chandrajani 2 ইত্যাদি।

পাৰিজাত : উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগৰ এই বৰ্ষৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাখন অতি সুন্দৰ আৰু উন্নতমানৰ। অসমৰ উদ্ভিদ জগত আৰু ইয়াৰ সাম্প্ৰতিক অৱস্থিতিক মূল বিষয়বস্তু হিচাবে লৈ পত্ৰিকাখনি প্ৰস্তুত কৰা এই পত্ৰিকাখনিৰ তত্ত্বাৱধায়ক আছিল ড° সূৰ্য কলিতা। সম্পাদনা সমিতিত থকা সদস্যসকল হ’ল — ক্ৰমে চান কুমাৰ কলিতা, মনটাজ আলি, যুগস্মিতা কলিতা, চুফিয়া ৰহমান, ৰেজিনা আহমেদ আৰু দ্বীপজ্যোতি তালুকদাৰ।

Environmental Degradation and Economy

Shahil Aktar Alaman

B.A. 5th Semester

Dept. of Economics

“Save the environment ! Save the world ”

Environment and the Economy are closely related to one another. The environment provides the resources for consumption and production in the economy and receives the waste from these activities. In broader sense, there may be threefold relation between the environment and the economy. Firstly, the environment provides the raw materials which are transformed into consumption through effective production process. Secondly, the environment provides services which are used directly by consumers. The environment provides air, water etc. which are considered as critical life - support services. Thirdly, the environment provides important services to the economy by acting as a receptacle or a sink for all the waste products that are the result of the process of consumption as well as production. It should be noted that the environment is not a passive sink, but it acts upon the waste products to clean up the environment and recycle the waste into material which can further be used.

The environment provides many services to the producer and consumer without which human life cannot exist on this earth. The energy and the material resources are the products of nature which have great economic value directly for the producer. The natural resources reflect human priorities among the many options for satisfying needs. Resources are social constructs rather than entities in the natural world which provide inputs for man’s production activities.

The environment helps in the removal, disbursement and degradation of wastes produce on the earth. The environment not only assimilates the waste, but also helps in supporting depletable renewable resources like fresh air and clean water. The wastes which are biodegradable, can be assimilated to a great extent. If the earth has the power to assimilate, then, there will be no pollution at all. The maintenance of the gaseous consumption of the atmosphere, the regulation of the temperature of earth and maintenance of the weather patterns all constitute the life support services provide by the environment.

In modern times, relationship between the

environment and the economy can be studied with the help of micro-economic and macro-economic variables. The micro-economic variables are related to stability and growth.

* Efficiency in the utilisation of resources exists when all goods are being produced at the lowest possible cost with the optimal use of the resources. But strong competition and monopolistic tendencies play an important role for damaging the environment.

* The relationship between environment and the economy is maintained through stability. If new pollution control measures are introduced in already existing industry there involves greater capital and operating cost on the farms. It completely plays an important role for creating inflationary spirit in economic activity.

* Interaction between the environment and the economy is maintained through economic growth. All economic system aims for achieving higher rate of growth. Generally, the production of capital goods result higher future production of consumer goods. As long as the rate of growth of real output exceeds the rate of growth of population, the standard of living improves. Environmentalists attack the growth goals where they argue that pollution results from faster depletion of natural resources.

Thus, it can be concluded that there exists a close relationship between the environment and the economy. If such relationship is well managed, then it is better for the economy to maintain sustainable growth.

Reference :

1. Sarma, A. (2019) : Introduction to Environmental Economics
2. Purkayastha, G. (2014) : Environmental Economics - Theory, Problems & Solutions.□

Effective Education for Employment

Dr. Dhiresh Chakravarty

Associate Professor & Former
Head, Dept. of Chemistry

India's Higher Education (HE) system is the world's third largest in terms of number of students which lies next to China and USA. India's HE has witnessed a tremendous increase in the number of Higher Educational Institutions (HEI) such as Universities and Colleges since independence.

India already produced the most talented and intelligent students and workers but quality access and equity is still a challenge. It is rightly stated that there is huge mismatch between what is being taught in the educational institutions (schools, colleges & universities) and there by acquired the knowledge, skill, behavior by stakeholder and the organizations are looking for in their new recruitments. It is felt by the stakeholder the missing of "linking of education to careers".

The multiple and diverse responsibilities of HEIs are ultimately key to the well-being of modern society but this expanded role adds considerable complexity and many challenges. The HE should provide strong, vibrant post-secondary institutions to support the knowledge economy as well as provide the knowledge necessary for the social mobility and economic progress essential for society across the globe. There are so many issues and challenges in India's HE such as -

i) **Enrolment :**

The Gross Enrolment Ratio (GER) of India in HE is 25.2% only which is quite low as compared to the developed and other developing countries and even well behind from the global average of 27%. The total population of 18-23 age group in India is 14.85 crores (2018) whereas during the 2018-19 academic session the enrolment status is as tabulated below -

Total population (age 18-23)	14,85,03,660	
Total Enrolment	3,73,99,388	25.18 (% of total population)
UG Level	2,98,29,075	20.09 (% of total enrolment)
PG Level	40,42,000	02.72 (% of total enrolment)
Others	35,28,313	02.38 (% of total enrolment)

Source : UGC Annual Report 2018-19

Total students' enrolment in HE has been classified as follows (2018-19) -

SI No	Level	%	SI No	Level	%
1	PhD	0.08	5	Integrated	0.64
2	MPhil	0.45	6	PG Diploma	0.60
3	PG	10.81	7	Diploma	7.22
4	UG	79.76	8	Certificate	0.44

Source : UGC Annual Report 2018-19

With regard to the program of study students concentration are as follows (2018-19) -

SI No	Programme	Numbers (In Lakh)	SI No	Programme	Numbers (In Lakh)
1	BA	93.49	8	MSc	05.79
2	BA (Honours)	16.39	9	BE	16.45
3	BCom	40.30	10	BTech	21.25
4	BSc	46.80	11	MBA	05.88
5	BSc (Honours)	05.83	12	BEEd	12.23
6	MA	15.12	13	Medical Science	06.06
7	MCom	04.50	14	Others	83.90

Source : UGC Annual Report 2018-19

ii) Equity :

There is no equity not only in GER but also among different social status such as gender, category, location, distribution etc. GER of male & female is almost same, i.e. 26.3% & 25.4% respectively. Whereas category wise, it is seeming to be very odd such as SC (21.8%) and ST (15.9%). Unfortunate things are that at the diamond jubilee years of independent, there is a regional variation too. Some states are far behind the national

average. The college density (number of colleges per lakh of eligible population) varies distinctly as compared to the national average of 28. Moreover, most of the premier institutions are located to the metro cities or any urban area leading to the regional disparity in access to HE.

iii) Quality :

Quality in higher education is a multi-dimensional, multilevel, and a dynamic concept. Ensuring quality in

higher education is amongst the foremost challenges being faced in India today. However, Government is continuously focusing on the quality education. Still Large number of colleges and universities in India are unable to meet the minimum requirements laid down by the UGC. The Indian universities are not in a position to mark its place among the top universities of the world.

iv) Infrastructure :

Poor infrastructure is another challenge to the higher education system of India particularly the institutes run by the public sector suffer from poor physical facilities and infrastructure. There are large number of institutes which are functioning on upper floor of a building and on ground or other lower floor there exists market of various shops. The statutory bodies are not concern with the primary requirement such as books & journals for library, equipment & consumable for laboratory, power & internet connectivity, computer & teaching aids, games & sports facilities. It is a cause of grief that many more institutions are not having hygienic drinking water & toilet facilities, no hygienic refreshment for the stakeholders, no sufficient hostel for students, no quarter for teachers & staff. Inefficient administrative pattern of HEI is a significant cause for such deficiencies of the system as a whole.

v) Political interference :

Most of the educational Institutions are owned by some political leaders and playing key role in governing bodies. They are using the innocent students for their selfish means. Students organise campaigns, they have been used as political worker thus forget their own objectives and begin to develop their careers in politics, of course ultimately becomes good for nothing. It is a matter of concern that many state university appointments including that of vice-chancellors as well as executive bodies have been politicized. There are complaints of favouritism and corruption. This is not as it should be.

vi) Faculty :

Faculty shortage and inability of state educational system to attract and retain well qualified teachers have been posing challenge for many years. Large numbers of NET / PhD candidates are unemployed even though there are vacancies in higher educational institutions. These deserving candidates are applying in other jobs which is a biggest blow to the higher education system in our country. In some cases, the unholy interference of state government on the UGC regulations demoralise the teaching community of colleges and universities.

vii) Quality Administration :

The quality of administration of many state educational institution is a cause of concern. The appointment in such institutions, including that of Governing Bodies, Vice-Chancellors and Principals have been politicized and have become subject to caste and communal considerations. There are so many complaints of favouritism and corruption. As a result, such institutional heads are not competent and hence, they are not interested to face any other authority of any kinds regarding recognition of quality of their institution. Poor quality of the institution is the results of the failure of administration of the institution itself.

viii) Accreditation :

The Assessment and Accreditation of an institution should be done periodically so as to sustain the quality as well as enhancing its grade. The National Assessment and Accreditation Council (NAAC), an autonomous body founded by University Grants Commission (UGC) is established in the year 1994. The NAAC was established with a vision - "To make quality the defining element of higher education in India through a combination of self and external quality evaluation, promotion and sustenance initiatives." Since inception, NAAC has been modified its methodologies for assessment and accreditation for several times.

ix) Research and Innovation :

There are very nominal scholars in our country whose writing is cited by the famous world class authors. There is inadequate focus on research in higher education institutes. There are insufficient resources and facilities, as well as, limited numbers of quality faculty to guide students on research. Most of the research scholars are without fellowships or not getting their fellowships on time which directly or indirectly affects their research. Moreover, Indian higher education institutions are poorly connected to research centres. Degree oriented research work has been encouraged by HEI for recruitment and promotion only is another area of challenge to the higher education in India. The curriculum should be designed such a way that “Making Students Leaders in Every Walk of Life”. Innovative idea should be initiated by HEI in their respective curriculum that “Fostering Social Responsibility in Young Minds through Community Engagement”.

x) Structure of Higher Education :

Management of Indian education faces challenges of over centralisation, heavy bureaucratic red-tapism and lack of accountability, transparency, and professionalism. As a result of increase in number of affiliated colleges, the burden of administrative functions of universities has significantly increased and the core focus on academics and research is diluted. The role of university should be to guide the colleges academically and monitor the best practices done by them instead of an ordinary affiliating agency.

Conclusion :

In order to promote development of a country the primary need is the capacity to develop skilled manpower of good quality in adequate number, thereby increasing the employment rate. Employment rate refers to the number of persons in employment as a percentage of the population of working age of 18 and beyond. This can be done only through a well-designed choice-based curriculum.

Education is a wealth of knowledge gained by an individual after studying particular subject matter for a period. Most common forms of education result from years of schooling that incorporates studies of a variety of subjects through educational institutions. That is why, it is essential to know, what to learn by an individual as required by the job of own choice. Every student should keep in their mind the selectivity of course and subjects is an important task for future scope of employability.

We need to make better the higher education system so that it becomes self-sufficient of access and excellence with skill enhancement and capacity building. To do so, firstly we need a massive expansion of higher education opportunities through-out every corners of the country. Secondly, we need to upgrade the quality of the higher educational institutions for the common societal benefit. The higher education system therefore must be grown on these two pillars; hence the higher education process may play pivotal role in the nation building by generating a huge employment opportunity.

The world is undergoing rapid changes in the knowledge landscape. With various dramatic scientific and technological advances, we need for a skilled workforce, particularly involving with multidisciplinary abilities across the sciences, social sciences, and humanities will be increasingly in greater demand. With climate change, increasing pollution, and depleting natural resources, there will be a sizeable shift in how we meet the world’s energy, water, food, and sanitation needs, again resulting in the need for new skilled labour, particularly in biology, chemistry, physics, agriculture, climate science, and social development science. The growing emergence of epidemics and pandemics will also call for collaborative research in infectious disease management and development of vaccines and the resultant social issues heightens the need for multidisciplinary learning.

Indeed, with the quickly changing employment landscape and global ecosystem, it is becoming increasingly critical that children not only learn, but

more importantly learn how to learn. Education thus, must move towards less content, and more towards learning about how to think critically and solve problems, how to be creative and multidisciplinary, and how to innovate, adapt, and absorb new material in novel and changing fields. Pedagogy must evolve to make education more experiential, holistic, integrated, inquiry-driven, discovery-oriented, learner-centred, discussion-based, flexible, and, of courses-enjoyable. The curriculum must include basic arts, crafts, humanities, games, sports and fitness, languages, literature, culture, and values, in addition to science and technology, to develop all aspects and capabilities of learners; and make education more well-rounded, useful, and fulfilling to the learner. Education must build character, enable learners to be ethical, rational, compassionate, and caring, while at the same time prepare them for gainful, fulfilling employment.

Since 1986, after three decades presently the Government of India is going to introduce the National Education Policy-2020. This National Education Policy is the first education policy of the 21st century and

aims to address many growing developmental imperatives of our country. The aim must be for India to have an education system by 2040 that is second to none, with equitable access to the highest-quality education for all learners regardless of social or economic background. The rich heritage of ancient and eternal Indian knowledge and thought has been a guiding light for this Policy. The pursuit of knowledge (*Jnan*), wisdom (*Pragyaa*), and truth (*Satya*) was always considered in Indian thought and philosophy as the highest human goal. The National Education Policy-2020 lays particular emphasis on the development of the creative potential of each individual hence, no doubt, it will make our education effective for employment.

References :

1. Presentation on UGC-Quality Mandate by Prof. D. P. Singh, Charman, UGC.
2. UGC- Annual Report, 2018-19
3. Quality Mandate for HEI in India, UGC, Feb-2021
4. National Education Policy-2020, MHRD, Government of India. □

“Strength does not come from physical capacity, it comes from indomitable will”

– M. K. Gandhi

Know Your Goods and Services Tax (GST)

Sahina Akhtar
B.A. 5th Semester
Dept. of Economics

Goods and Services Tax (GST) is an indirect tax collected in India on the supply and use of goods and services. It is a comprehensive, multistage, destination based tax. Comprehensive, because it has subsumed almost all the indirect taxes except a few state taxes. Multistages, as GST is imposed at every step in the production process, but it meant to be refunded to all parties in various stages of production other than the final consumer and as destination based tax, it is collected from point of consumption and not point of origin like previous taxes.

Different Rates of GST on different Products

Goods and services are divided into five different tax slabs – 0%, 5%, 12%, 18% and 28%. However, petroleum products, alcoholic drinks and electricity are not taxed under GST and instead are taxed separately by the individual state governments as per the previous tax system. GST applies on few items like aerated drinks, luxury cars and tobacco products. At pre-GST, the statutory tax rate for most goods was about 26.5% but in the post GST most goods are expected to be in the 18% tax range.

Main features of GST Applicable on Supply

Side :

GST is applicable on 'supply' of goods or services

as against the old concept on the manufacture of goods or on sale of goods or on provision of services.

Destination Based Taxation :

GST is based on the principle of destination based consumption taxation as against the present principle of origin-based taxation.

Dual GST :

It is a dual GST with the centre and the states simultaneously levying tax on a common base. GST to be levied by the centre is called central GST (CGST) and that to be levied by the states is called state GST (SGST).

Import of goods or services would be treated as inter-state supplies and would be subject to integrated Goods and Services Tax (IGST) in addition to the applicable customs duties.

GST Rate to be Mutually Decided :

CGST, SGST & IGST are levied at rates to be mutually agreed upon by the centre and the states the rates are notified on the recommendation of the GST council.

Legislative Basis of GST :

* In India, GST Bill was first introduced in 2014 as

the Constitution (122nd) Amendment Bill.

- * This got an approval in 2016, by the Rajya Sabha as The constitution (101st Amendment) Act, 2016.

Its Provisions :

- * Central GST to cover excise duty, service tax, etc.; State GST to cover VAT, luxury tax, etc.
- * Integrated GST to cover inter state trade. IGST per-se is not a tax but a system to coordinate state and union taxes.
- * Article 246A– states have the power to tax on goods and services.

GST Council

- * Article 279 A-GST Council to be formed by the President of India to administer & govern GST. It's chairman is Union Finance Minister of India with ministers nominated by the state governments as its members.
- * The Council is devised in such a way that the centre will have 1/3 rd voting power and the states have 2/3rd.
- * The decisions are taken by 3/4th majority.

GST Council Meeting

The First GST Council Meeting held on 22nd & 23rd September, 2016 in New Delhi. The 23rd GST Council meeting held on 10th November 2017 at Guwahati, Assam. Recently the 43rd GST Council Meeting held on 12th October 2020 by video conferencing only.

Exemptions Under GST

- * Custom duty will still be collected along with the levy of IGST on imported goods. Petroleum and tobacco product are currently exempted.
- * Excise duty on liquor, stamp duty and electricity taxes are also exempted.

Conclusion :

Thus, GST is a positive step towards shifting Indian economy from the informal to a formal economy. It is important to utilise experiences derived from global economies that have implemented GST before us, to overcome the impending challenges.

References :

en. wikipedia.org
www.dristiiias.com □

“The identity of an individual is essentially a function of her choices, rather than the discovery of an immutable attribute”

– Amartya Sen

Agritourism : Prospects and Challenges

Dr. Alaka Hujuri
Associate Professor
Department of Economics

Introduction

Tourism is extensively recognised as an instrument for employment generation, poverty alleviation and sustainable human development. The world tourism organization has estimated that the tourism industry is growing at the rate of 4 percent in a year, whereas Indian tourism industry is growing at 10.1 percent which is 2.5 times more than the world rate (Karrie, 2016). The tourism sector is one of the major foreign exchange earners for country. Agritourism is one such form of tourism which is a recent addition to tourism sector. It is a field with potential to develop, but certainly as a newly developing field it has its own challenges and management issues to face.

Agritourism refers to people visiting working farms or other agricultural operations for the purpose of enjoyment, education or other active involvement in farm activities. It is a subset of a larger industry called rural tourism. Agritourism encompasses a wide variety of activities and provides a means for farmers to diversify and supplement their income. It offers tourists a chance to reconnect with the land and provides a “hands-on experience” with rural activities, local culture and local foods. Agritourism includes opening up farms to tourists from urban areas and from abroad, and letting them to take experience of rural life. Apart from telling them about the various crops and how they are sown and harvested, agritourism exposes tourists

to traditional food, handicraft, culture, music and language. Tourists can get an experience of rural activities such as bullock cart rides, milking cows and goats and picking farm fresh fruits and vegetables etc. This makes the urban people to get out of their daily routine and go back to their rural roots. It is the best opportunity to get experience the lifestyle of farmers and about rural life. Tourists can experience the real enchanting and authentic contact with the rural life, taste the local genuine food and get familiar with the various farming tasks during the visit.

Many visitors engage in agritourism for short period of time, such as an afternoon, others remain for days and, in some cases, tourists are found to work on the farm for a long period of time.

Basic Principles of Agritourism

Agritourism should ensure the following three basic principles.

1. Have something for visitors to see - Animals, birds, farms and nature are few things which agritourism could offer to the tourist. Apart from these, culture, dress, festivals and rural games could create enough interest among visitors in agritourism.

2. Have something for visitors to do - Participating in agricultural operations, swimming, bullock cart riding, camel riding, buffalo riding, cooking and participating in the rural games are few activities in which tourists can take part and enjoy.

3. Have something for visitors to buy - Rural crafts, dress materials, fresh agriculture products, processed foods are the few items which tourist can buy from these farms.

Agritourism provides a number of economic, educational, and social benefits to producers, consumers/tourists, and communities. Generating additional revenue for the products and services offered to tourists is the most important benefit from agritourism. Furthermore, agritourism provides incentives for producers to remain in agriculture. The agriculture industry is facing a growing number of challenges, such as market competition, rising land and input costs, encroachment and a complex regulatory environment. In order to stay in business, some operations have had to look for ways to add value to their products and create dependable revenue sources. Agritourism enterprises provide numerous economic benefits to the surrounding community. Other “spill over” economic development opportunities occur when agricultural tourists shop, eat and lodge in the surrounding community. In other words, agritourism helps in diversifying and strengthening the rural economy through job creation, preserve local traditions, art forms and culture.

Prospects of Agritourism

Agritourism is the latest concept in the Indian tourism industry, which have ample opportunities to contribute to country’s real GDP.

India is already established as one of the top tourist destinations in the world. Value addition by introducing novel products like agritourism would strengthen the competitiveness of Indian tourism industry in global market. India has diverse culture and geography which provide ample and unlimited scope for the growth of this business. Also, India has diverse agro-climatic conditions, diverse crops, people, culture, deserts, mountains, coastal systems and islands which provide scope for promotion of all seasons, multi-location tourism products.

Assam is one of the prominent States of the North Eastern Region (NER) of India, has every scope of being the chosen destination of tourists because of its natural beauty, rich tourism products and ethnic diversity. In Assam, working opportunities in rural areas are very few and less diversified. Most of the rural people are farmers and involved in allied activities which do not offer much income. Larger family size, lower average income and condition of poverty are few characteristics of Assamese rural people. In these situations, agritourism can create ample opportunities in regards of income and employment generation of rural people. Following are the prospects that could experience if these businesses flourished properly.

Creations of Employment: Growth in agritourism can create new jobs not only in farm sector but also in the supporting services in rural community.

Rise in business opportunities and income level: Agritourism help in promoting local businesses in rural areas thereby increased earnings. Investment opportunities in hospitality, recreation, food and retail sectors or handicrafts and handloom could rise as demand for such services are high in tourist areas.

Curb migration of rural people to urban places: Due to inadequate earning opportunities, people from villages migrate to urban areas for better prospects. Growth of agritourism could motivate people to find tourism related employment opportunities in their own villages instead of moving out.

Promotion of handicraft, handloom and other markets: Agritourism has also been promoting the handloom and handicraft sector as well as other economic activities. The market for agriculture, handicrafts and other products will develop in rural areas and artisans can develop a direct contact with the customers. Silk products, bamboo and craft products etc. would have seen considerable sale due to tourist inflows.

Safeguarding culture and heritage at rural areas: Agritourism also, side by side, help in promoting and preserving the rural culture and heritage.

Organisation of fair and festival and the tourist being part of rural life can promote a better cultural understanding among people (Gopal, 2019).

Challenges

Implementation of agri-tourism is facing some challenges. Some of these are -

Quality in service is the basic prerequisite for the survival of agri-tourism. For this it is necessary to have a dedicated and motivated staff who are skilled in presentation of products in a professional way. Many urban tourists would love to enjoy the rustic flavour of rural life but with a blend of urbanity. Absence of some such facilities could result in a drop in satisfaction levels.

Agri-tourism involves working together of both private and public organizations. The farmer who is at the centre of the agri-tourism network of stakeholders is the key to success. But farmers must be supported by proper medical and transportation facilities, government policy on publicity and hospitality, safety rules etc. which could create a friendly and favourable environment to attract tourists (Singh, Dutta & Rawat, 2019).

Conclusion :

To overcome these challenges, it is necessary for the farmer to cater to the concept of diversifying their agricultural business into agri-tourism and to follow

proper strategy to create innovative products in this field. There is scope for promotion of non-urban tourist spots in interior villages by establishing agritourism centres. But adequate facilities and publicity are must to promote such centres. It is observed that government initiatives and policies, plan allocation for tourism sector has been increased. The increased financial allocation could be used for capacity building of service providers, creation of infrastructure and publicity education of the farmer and development of their entrepreneurial skill is necessary in their work operations. Agri-tourism is a supportive system complimentary to the agricultural activities, therefore government should initiate adequate policy to boost this sector for the sake of eradication of poverty in rural society. The development of agritourism can perhaps help a great deal in socio economic empowerment of the farming community.

References:

- Karri, G. N. (2016). Scope of Agritourism in India (With reference to development, challenges, Extension & Advisory Services)
- Gopal, R. (2019). Agritourism: Potential and Challenges. *Kurukshetra, Vol 67 pp 34-36*
- Singh, J. Dutta T. and Rawat A. (2019). Impact of Rural Tourism on Rural Economy. *Kurukshetra, Vol 67 pp 37-40* □

“What makes a leader great is not the fact that he/she has all the answers, but the ability to inspire and empower us to find the answers”

– Abhijit Banerjee (Nobel laureat)

Economic Scenario of Assam

Milan Das

B.A. 5th Semester
Dept. of Economics

Assam is a north-eastern Indian state. It is situated on the south of eastern Himalayas. In India, Assam is known for its rich natural resources and beautiful cultural heritage.

Assam has a large economy in north-east region. The economy of Assam is mainly an agrarian economy. Tea is one of the major crops that contributes to the economic growth of Assam. It accounts for nearly 16% of the world's production of tea and around 50% of tea production of India. More than 17% of income of the state comes from agriculture. Nearly 70% of population depend on agriculture for employment. An economic scenerio of Assam can be explained in the following table.

Table 1 : Economy of Assam

Sl.No.	GDP/SDP	Income (in Rs.)
1.	State Domestic Product (SDP)	Rs. 4.09 lakh crore (\$ 57 billion) (2019-20)
2.	GDP Growth	8.5 % (2019-20 est.)
3.	GDP per Capita	Rs. 1,19,155 (\$ 1,700) (2019-20)
4.	SDP by Sector	a. Agriculture 17% b. Industry 39% c. Services 44% (2019-20)
5.	Unemployment	4.0 % (Nov. 2020)

Source : wikipedia.org.

As shown in the table, at current prices, the Gross State Domestic Product (GSDP) of Assam is estimated to reach Rs. 4.09 lakh crore in 2019-20. The GSDP of the state grew at a CAGR (in Rs.) of 12.58% between 2015-16 and 2020-21.

Exports from the state stood at \$ 652.57 million in FY20-21 (untill October, 2020). Assam exported key items such as tea, coal, coke and briquettes and other products. In FY20-21 (untill October, 2020), the

total tea exports from Assam accounted for \$ 472.97 million, which was 72% of the total export.

The economy of Assam, like other state's economy of the country is also facing some problems. One of the major problems of the economy is unemployment. Report from the North-Eastern Development Finance Corporation Limited (NEDFi) published in 2017 stated that over 1.75 lakh jobs will required to be created by the state annually. This requirement was usually for blue colored jobs. But the requirement was not fulfilled. Assam, at present is facing the twin challenges of increasing unemployment and mushrooming young population. Both factors have significant impact on the employment market. According to 2011 census, total literacy rate of Assam is 72.19%. It shows that the educated people of Assam in increasing day by day. But job opportunities are not increasing at the same rate. That is why educated unemployment has become a problem in Assam. Almost 23 lakh educated people are unemployed in Assam.

In Assam, there are lots of employment oppotunities in the field like tourism, industrial sector, mechanised agriculture etc. To attract tourists, Government should develop the infrastructure facilities. It can help to create new employment opportunities in Assam. There are oppotunities to set up some new industries like petrolium product industry, electricity produce industry etc. These will help to create employment oppotunities in Assam.

Reference :

- i. yourstory.com
- ii. wikipedia.org
- iii. assam.gov.in
- iv. www.livemint.com
- v. asrlms.assam. □

The Changing Role of Teachers Amidst The Covid -19 Pandemic

Dr. Anjan Jyoti Borah

Assistant Professor

Department of Pol. Science

**“Whoever teaches learns in the act of teaching and whoever learns teaches in the act of learning”
Brazilian pedagogue Paulo Freire in his famous book ‘Pedagogy of Freedom’ (1996)**

On 11th March 2020, the World Health Organization (WHO) declared the COVID-19 caused by the 2019 novel corona virus (2019-nCoV) a pandemic. There are more than 3 million deaths reported in this pandemic, and still counting. This has brought radical changes in all aspects of our lives. Social distancing and restrictive movement policies have markedly deranged traditional educational practices. These have affected conventional teaching – learning education methods in our country. There is a pressing need to innovate and implement alternative educational and assessment strategies. The COVID-19 pandemic has provided us with an opportunity to pave the way for introducing digital learning with a new role of teachers.

In the education sector, institutions have stakeholders like teachers, students, parents, head of the institutions but the core is the teacher who transacts the curriculum in the classroom. The teacher is the person who knows in and out of the student so, according to the situation, they renovate the roles and responsibilities. Drastic change is noticed in times of pandemic where a sudden change converted the face-to-face classroom to the online classes. In the present situation, teachers are inclined to conduct the classes in online mode and convert them into net savvy and more technical mode. Teachers have to put certain extra efforts to create an appropriate environment for

handling the classes, using apt methods for content delivery, and finding different ways of evaluation which will be beneficial for the students to distillate more on the concept but all these will be possible only when teachers are making themselves durable. Their responsibility will be towards their parents by taking both of them into consideration.

The Covid-19 pandemic has unsettled the lives of millions over the globe including the teaching fraternity. The pandemic has unexpectedly affected the educational process worldwide, forcing teachers and students to transfer to an online teaching and learning format. Compared with the traditional face-to-face teaching methods, teachers’ professional role, career satisfaction level, and digital literacy have been challenged in the COVID-19 health crisis. Just when India dreamed of going digital, the education sector had to switch over ‘online mode’ almost overnight. Otherwise, it might have taken years to have happened at this scale. Of course, the effectiveness and learning outcomes of these online classes are questionable, digital inequality is yet to be levelled, yet random snapshots of rural students studying atop trees or a hill, and teachers adopting every possible method to stay connected to students warmed many hearts and brought rays of new hope. A hope that is crudely presented in the first edition will evolve into a better, more functional and advanced future version.

Converting into an unknown system without preparation and making it user friendly for all stakeholders was a big challenge. The low budget private schools preferred by the middle class lacked

the requisite resources and know-how. Lack of technical proficiency of teachers, network issues, and non-availability of smart phones with all the students added a few more hurdles. Schools had to tailor their own fixes for many 'how'- how to conduct classes, tests, evaluation of answer scripts, etc.

Perhaps the best consequence of this paradigm shift is the upgrade of the teachers' and the beginning of new professionalism in teaching. Regular exposure to the net world has consolidated the knowledge base of the teachers, at the same time constant observation made them conscious and many improved their teaching style too.

Online classes also have limitations. In synchronous online teaching, where live classes are taken through conferencing apps, much content can't be covered due to time constraints and missed classes cannot be recovered. In asynchronous online teaching, where recorded materials are sent through a messaging app. Students have the liberty to learn at their own pace and teachers have lesser control over the learning process. Both methods could not do justice to hands-on/ practical activities. Thus, many things are missed and a learning gap is created. Retaining attention has always been an issue in the regular classroom setting.

During the pandemic, students got much coveted access to the digital world and they did explore it a lot. They found excellent online platforms with great content and passionate teachers. After getting exposed to a better and much more advanced method, the students will definitely show less interest in regular chalk and duster classrooms. Possibilities of absenteeism and disciplinary issues can't be ruled out.

During the pandemic, many people relocated and withdrew their children from schools for financial reasons. Many private schools' teachers have lost their jobs and many are forced to work on half or no salary. Many schools are on the verge of closing down. Delivering, in the face of job insecurities, will also be a challenge for the teachers.

The launch of edX and Coursera in 2012, to bring high quality education to the masses online, kick-started the era of MOOC- Massive Open Online Course. Many governments and non- government

agencies have been trying to add a digital element to our education system since then. The recent technological evolution of the teachers is a half-expected bonus for the Government. The New Education Policy, 2021 suggests the adoption of 'digital, physical and hybrid methods' of teaching. The Virtual School Concept for classes 9 to 12, launched in August 2021, will be a fully digital mode of teaching through NIOS. Hence, it can be predicted that ultimately, 'blended teaching' will take over conventional teaching. It is high time for teachers to get prepared for this challenge too and be ready to fit their new roles.

Hard times, however, come with the new openings. Online teaching is not flawless. Two major problems with online teaching are- lack of engagement of pupils and non- completion of curricula. Hence, the educator has an important role to play. The fast monopolization of the coaching industry and the mushrooming of online education providers in India have posed a threat as well as an opportunity for the teachers at the same time. The coaching industry will always require good educators. It is an opportunity to prove its true worth for the teaching fraternity. Hence, the educators must update and upgrade themselves looking beyond just completing a fixed syllabus. Content and delivery will matter a lot in the near future.

The current pandemic drastically changed the role of teachers. Almost all teaching staff coped with the sudden shift from the face-to-face teaching model to online teaching during the COVID-19 pandemic. They had to struggle to adapt to the additional stresses and workload. A teacher has to equip him/ her with new teaching aids and upgrade oneself with the new digital world. Though the process of changes in the academic sector had begun a long time back, the pandemic expedited it. The pandemic has recalibrated how teachers divide their time between teaching, engaging with students and administrative tasks. Teachers have to put certain extra efforts to create an appropriate environment for handling the classes, using apt methods for content delivery, and finding different ways of evaluation which will be beneficial for the students to distillate more on the concept. □

Savings Habit and Financial Security of Students

Dr. Trailokya Deka
Assistant Professor
Department of Economics

Money is the primary need of every human being. It is the backbone of every walk of human life. Directly or indirectly we all work for money. Without money nothing can specially be done in social and business settings. A rational human being always thinks of present and future benefits in terms of money. This rational human behaviour is always attached with the scarcity of resources. Resources as a whole are scarce in nature. Economic resources especially money needs to use in judicious manner so that no one face problem/s frequently in life. In relation to demand for money, Economist **J.M. Keynes** explained about the liquidity preference behaviour of rational human being. Besides daily **transactions** (T_{DM}) people interested to keep money as the most liquid asset both for **precautionary** (P_{DM}) and **speculative** (S_{DM}) purposes. The stated first and second motives are definitely the functions of monetary income (Y) i.e. $T_{DM}, P_{DM} = f(Y)$. But the last one is based on the bank rate of interest (r) i.e. $S_{DM} = f(r)$. Besides daily transactions, unforeseen contingencies are dangerous or risky in nature. Therefore, all types of people (including the students) need to think of their benefits or control over the risky situations beginning from the early period of life. Day to day cautious in monetary transactions fulfills the surplus rationality of transactions motive. But we need to seriously look specially the last two motives (P_{DM} and S_{DM}) of Keynesian Liquidity Preference Theorem. In order to follow and establish the two motives we need

to be very careful and stay alert with the financial and banking plan-programmes from the early period of life.

Financial plan programmes in private and corporate sectors changes with respect to the change in government policies and change in financial years. Central Bank of the country (Reserve Bank of India) along with the Ministry of Finance declares many monetary policies from time to time and all these have direct or indirect repercussions in the total savings behaviour of people. National policies also have effective link with the global monetary and fiscal policies. Therefore, proper care must be taken when decisions about financial matters for future are in line at individual level. Future financial habits of people grow with the habits of young ages. Students may

effectively plan about their safe financial future. Along with the regular study of young ages students need to inculcate the savings habit and think about the future financial security of life. Here in the following paragraphs some of the preliminary options to enhance the students' savings habit are discussed in nutshell.

Parents willingly bear the expenditures related to study and day to day activities of student life. Students sometime get free admission, free books, free hostel accommodation, free uniform, free meal etc. from the government. There are also several scholarship schemes from the government. Non-government organizations also arrange scholarship for different reserved category students, minority as well as meritorious students of college level. Meritorious students of North Eastern Region (NER) also get prime minister's special scholarship under the 'Ishan Uday' (initiated by the Ministry of HRD and UGC from the academic session 2014-15) scheme of India. Besides, NEC (North Eastern Council) and Ministry of Development of North-East Region, New Delhi also give scholarships to students. Therefore, college or school going students, in general are not necessary to take any monetary burden of their study. If someone is exceptionally taking the burden it is better for them to apply for the scholarships (both under the government and non-government organizations) and many more use of social security schemes under the government departments. Those special students may also help the elders or parents to engage them under the job guarantee scheme (MGNREGA) of the government. The scheme MGNREGA not only gives job guarantee but also confirms income security at least for a minimum livelihood for all the socially deprived people of the country. Any one (those who are in the Bellow Poverty Line) may easily take the opportunity from their respective local panchayats.

To create the banking habit of students at the young ages first of all the parents (or elders of the family) must lead their son and daughter to open a bank account (either individual or joint) in any neighbouring commercial bank especially in State Bank of India (SBI). Bank passbooks will at least remind

and push up the students to visit bank branches from time to time and help them to understand the value and importance of financial transactions. Students will come to know the differences in bank rate of interest. College/University students need to think about the financial future from the day one of their admission. Students may first of all gather all the gifted amount of money (if any) received from their family members or relatives including their father, mother, elder brother and sisters, maternal or paternal uncles or aunts, friends etc. Students need to make the habit of savings instead of purchasing anything when there is absence of need. The initial collected amount of money may be saved in the existing current/savings bank account. Different fixed deposit schemes are also available with different commercial banks of the country. Students may also keep the money (whatever may be the amount) with any fixed deposit schemes. Students need to compare the different schemes and choose the best possible one. Dear students, please do not forget to read all the terms and conditions of savings and withdraw attached with different bank deposit schemes. As far as possible, initially you may save the money relatively for a short period of time. In time of emergency you can also withdraw the money but relatively with a low rate of return.

In the second phase, the particular saved amount of money may withdrawn from bank and immediately be reinvested in purchasing National Savings Certificate (NSC) of a certain denomination and time period. With some of the online facilities NSCs are also available to purchase in all the Indian post offices. Students may initially purchase 'short period and low priced NSC'. After maturity of one NSC they may opt for additional NSCs with the earned amount of money. This will certainly create a fund/capital within a scheduled time frame when the particular student gets enough maturity to handle the money.

Thirdly, it is better to know something about the coverage of uncertainties of life. Economist J.M. Keynes mentioned in his Liquidity Preference Theory that people keep money as the most liquid asset for precautionary purposes as well. In your age, students

may opt for savings in PLI (Postal Life Insurance) and RPLI (Rural Postal Life Insurance) schemes available with some designated post offices of the country. In parallel students may invest in different schemes under the LIC (Life Insurance Corporation) of India. Dear students and respected guardians, please do not forget to read all terms and conditions attached with the respective policies. All types of policies are different in coverage and give different returns with different terms and conditions. You may initially choose comparatively 'short period return and minimum risk coverage' policies attached with easy encash facilities. This will give quick return and the most expected safety measures against some of the unforeseen contingencies of young life. In due course of time you may choose different precautionary policies with relatively heavy amount of investment and longer coverage attached with different safety coverage of life.

Dear students and respected parents, we are moving speedily towards serious health hazards. Besides the latest Corona pandemic we the human being are always experiencing new viruses. Due to the uses of different type of electric/electronic devices including mobile phone, i-pad, laptop, television, etc. health hazards are increasing simultaneously along with the rising trend of e-waste and pollution. Eyes, heart, skin, brain and the overall physical movement of students are affecting (in negative) a lot due to all these modern gadgets. Old devices or the tools/machineries we throw here and there around us. This seriously creates deposition of e-waste and affects the living being a lot. Now the question is what we can do to minimize the impacts of these hazards. First of all, as far as possible we need to use or reuse all types of electric or electronic devices for a maximum period of time. We need to take care of our wastes or e-wastes specially. We always need to remember that prevention is better than cure. In against, if somehow we get infected with any type of health hazards or any accidental health issues then how we will be survived,

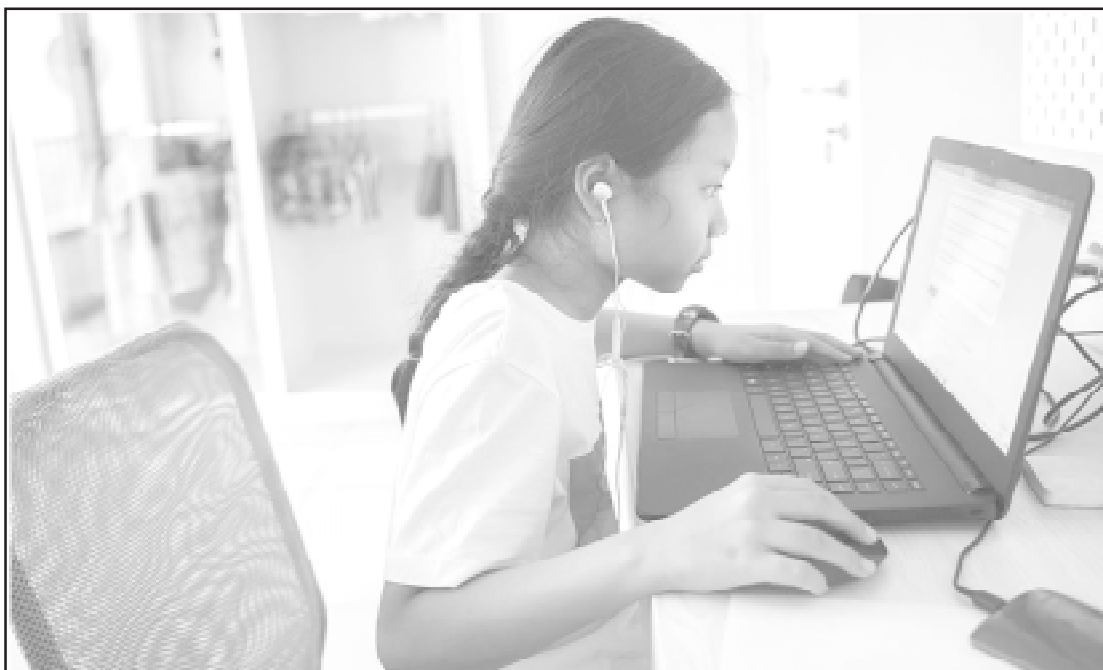
is a big question of discussion. This is certainly an issue of big amount of money and the requirement is sudden and emergency too. In order to get rid of such type of accidental health issues we always need to go with the health policies. Besides government sponsored health schemes, some private schemes like Royal Sundaram Health Insurance, New India Health Insurance, Bharti AXA Health Insurance, National Health Insurance, etc. also give the same services to the nationals. Health safety schemes are also available with the LIC of India. Students/parents may invest at least a minimum amount of money in any of the available health or medi-claim insurance policies. You may opt for any annual or bi-annual health policies. You should not again forget to read coverage and all the terms and conditions attached with the respective policy. It is better to purchase health insurance policy looking into the partnered hospital names which are reachable at any emergency moment. You may choose the policies which include the hospitals of your local cities or metros with maximum number of health related advantages.

Dear students, you are starting your academic life at college in a more matured way than the school period. You should not forget to show your maturity in financial life too. Looking into your age and daily routine, only a few times bound simple tips are stated here in the article. With the passes of time, in relation to your age and maturity, you may choose or add several such issues and find the best possible savings, investment and security plan. Plan and act accordingly. without money nothing can be done in modern time. You need to read and learn more about money, different income generation processes and different security measures of modern livelihood system. Proper use of money is a must. Make the habit of savings from the young ages but I would like to advice you not to save money for long at your home. Invest and reinvest your savings (whatever may be the amount) and generate income for long. □

Rise of Online Learning in India during COVID-19 Pandemic : Opportunities and Challenges

Rubi Baishya
Librarian

Introduction

The purpose of education is nothing but to modify the behavior of individuals as well as to provide them the direction to reach their goal. Any accident that occurs in any part of the world always leaves its impact on education. And so the epidemic of COVID -19 has its footprints on education. The Corona virus pandemic has influence every sphere of our life and has locked the doors of markets, factories, offices, schools and universities in India and people are forced to stay inside their homes.

But during this period of lockdown India is witnessing a positive trend as it has opened up various platforms for e- learning. Accordingly, various governments and private organizations are trying their best to assist each other by providing online platforms, apps and training to teachers to use these apps to the optimum level. Efforts are also being made by both the government and non-government organizations to support the education system to make a smooth transition to the virtual world.

Opportunities and Challenges

Online learning has shown significant growth over the last decade and the internet and education has provided people with the opportunity to gain new knowledge and skills. Since the COVID-19 outbreak, online learning has become more prominent in people's lives. The pandemic has forced educational institutions of all levels to adopt remote learning and usage of online learning. So, the demand for online learning has been considered as the prime option during the lockdown. This indicates the demand of rising for online learning. Online learning has been adopted in the country as the primary mode of education. Amongst many institutions, schools have also shifted their base to virtual platforms to conduct online classes. Consequently, catering to the needs of all stages of education from pre-primary to university level, online education has emerged as an alternative medium to face-to-face classes. Though the concept of online education is a new concept in our school education system but at present students, teachers as well as parents are all aware about it. Online education is now emerged as one of the important mediums of education that helps learners of all stages to cope up with the technological field. It is a new way of teaching and learning. Online learning and E-learning generally means learning through electronic media and here learning and education take place over the internet. The e-learning method requires only a good internet connection and a computer/mobile as essentials. It allows students to participate in high quality learning environment and classes from anywhere in the world. It has changed the way of students to communicate with others, socialize, think and learn as well as change the face of traditional classrooms and makes education more accessible than ever before. Besides, it brings closer and closer both the teachers and students to the virtual world.

During this pandemic situation, online education as an outcome of digital world has brought about changes in the learning of students of all levels of

education. The Central government has recently launched the PM e-VIDYA platform, with 12 new DTH channels, one for each class to reach out to all strata of society. Moreover, the shift to online learning has been enabled by several online platforms such as WhatsApp, Google Classroom, Google Meet, Zoom and Microsoft Teams and all these are playing an important role in this transformation. There are also some learning apps that make E-learning more effective such as Swayam, Vedantu, Byjuice etc. Various online video-based micro-courses, e-books, simulations, models, graphics, animations, quizzes, games, and e-notes are making learning more accessible, engaging, and contextualized. The sessions can also be recorded for later use. Also, the learning from home also provides a comfortable atmosphere to focus as students are flexible to choose the right environment for themselves. Moreover, the importance of virtual learning is increasing as the academic year has been drastically interrupted due to Covid-19. Students are left with no other choice rather than attending online classes. Moreover, Central Govt. has introduced the "DIKSHA" e-learning portal for school students. It ensures holistic learning for both teacher and students and helps to access to a comprehensive learning environment. This portal also offers to teachers students and parents' comprehensive learning materials relevant to their prescribed curriculum. SWAYAM Prabha is another initiative taken by Central Govt. that provides 32 High Quality educational channels which is telecasted through DTH across the country. It covers curriculum based course content of diverse disciplines from school level to higher education and aims at making quality learning resources available for all. Radio talks have also been conducted on different topics in order to make learning of students continuous and more convenient during this shut down period.

However, this online medium of learning has also brought to the fore front some persistent realities of society characterized by social inequalities regarding availability of resources, essential to access these

online classes/platforms. The pandemic situation has compelled us to adopt online learning mode without any preparations. The educators and students have faced problems like internet connectivity and power cuts. Educators and teachers are also under pressure in solving issues like teaching methods and techniques and have to struggle while accessing various online platforms. There are also social barriers in case of girls and boys as the girls are expected to do household chores instead of attending online classes in the mornings where as in rural areas boys are often expected to work on the family farmlands. In homes where TV and radio are available, the question of who has controlled over these gadgets is important. Most of the time, girls are not allowed to watch educational programmes.

Financial constraint is one of the important challenges faced by students to access to the internet, and are devoid of electronic gadgets such as laptop, phone or computer or even radio and TV. Those students who have facilities to attend to online classes face barriers in terms of unavailability of physical space. Again teachers who are supposed to conduct online classes from their home also faces similar problem. The new learning mode has also resulted in increased working hours for the teachers resulting in more pressure. Another challenge is that many students also try to skip classes, as the teachers are not able to ensure 100% attendance through online mode. Many parents don't have extra computer or a laptop at home, smart phone as they themselves have to work from home. Parents are also facing problem as they cannot provide their children separate smart phone, computer and laptop to do their online class. So, they have to share the gadget with their sister or brother in such a situation that learning of one or other is hampered.

Conclusion :

Thus, we can conclude that e- learning system has provided both opportunities and challenges to us. It has faced various challenges in its implementation, more particularly among rural and financially weaker section of students. But as online learning is the only option during this lock down period we have to keep pace with this new system of learning and at the same time we should look forward to adapt with newer learning methods. As present era is marked as digital era, so we need to make ourselves updates in learning methods too. If we want to continue curriculum, learning and improvement of our students on line learning is the most effective solution in this present scenario. However, the positive prospects overshadow the negative implications of it and we should proceed with a positive bent of mind and be ready to become accustomed with the advancements.

References :

- Entrepreneurship Campus (2020). Retrieved from <https://www.entrepreneurship-campus.org/the-advantages-and-importance-of-online-learning/>
- Financial Express (2020). Retrieved from <https://www.financialexpress.com/lifestyle/health/the-growing-popularity-of-online-learning-classes-during-covid-19-pandemic/2002229/>
- Financial Express (2020). Retrieved from <https://www.financialexpress.com/education-2/online-learning-and-education-for-all-during-and-after-covid-19-pandemic/2021940/>
- Invest India (2020). Retrieved from <https://www.investindia.gov.in/team-india-blogs/how-covid-19-impacting-online-education>
- World Economic Forum (2020). Retrieved from <https://www.weforum.org/agenda/2020/04/coronavirus-education-global-covid19-online-digital-learning/>

India in Space : The Saga of Indian Satellites

Dr. Biman Lahkar
Assistant Professor
Dept. of Geography

Beginning of Space Endeavors in India

The journey of space research in the field of Remote Sensing in India started under the aegis of Department of Space, Govt. of India as “Indian Space Research Organisation (ISRO)” which was founded in 1969 to develop an independent indigenous Indian space program, with its headquarters at Bangaluru. The Indian Space Research Organisation (ISRO) operates through a network of centres nation wide. Satellite sensors and payloads/platforms are developed at the Space Application Centre in Ahmedabad. Most satellites are designed, manufactured, assembled and tested at the URSC (U.R. Rao Satellite Centre, formerly known as the ISRO Satellite Centre) in Bangaluru. Satellite launch vehicles (Rockets) are developed at the Vikram Sarabhai Space Centre in Thiruvananthapuram. The satellites are launched from the Satish Dhawan Space Centre, Sriharikota Island, near Chennai. The Master Control Facilities for geostationary satellite station are located at Hassan and Bhopal. Remote-sensing data reception and processing facility is at the National Remote Sensing Centre, Hyderabad.

Indian Remote Sensing Satellite System

The first artificial satellite of India, Aryabhata, (named after the eminent Indian astronomer and mathematician) was successfully launched by the then Soviet Union’s Kosmos-3M rocket on April 19, 1975 from Kapustin Yar launch pad. Rohini, the first Indian satellite to be placed in orbit by an Indigenous Satellite launch vehicle (Satellite Launch Vehicle 3), was launched on July 18, 1980. ISRO has launched several satellite systems to space, including the Indian National

Satellite (INSAT) system, for information and telecommunication, television broadcasting, meteorology, disaster warning and response, and the Indian Remote Sensing (IRS) satellites for natural resource monitoring and management. First INSAT satellite was launched in the year 1988, and the INSAT program was extended to include geosynchronous satellites called GSAT. First Indian Remote Sensing Satellite (IRS) was also launched in the year 1988, and the IRS program developed more specialized satellites, which includes RISAT-1(Radar Imaging Satellite-1, 2012) and the satellites with Argos and Altika (SARAL, 2013), a joint Indo-French mission to measure ocean wave heights. ISRO developed three launch vehicles viz (i) Polar Satellite Launch Vehicle (PSLV) for launching satellites into polar / near polar

orbit, (ii) Geostationary Satellite Launch Vehicle (GSLV) for launching satellites into geostationary orbit, and (iii) heavy lift version of the GSLV called the GSLV Mark III or LVM. Those vehicles launched several communications satellites and Earth-observation satellites (EOS) as well as Moon missions (Chandrayaan-1 in 2008, Chandrayaan-2 in 2019) and Mars (Mars Orbiter Mission, 2013). Indian Space Research Organisation (ISRO) on 15 February 2017 in a single launch successfully fixed 104 satellites in orbits; out of these 3 satellites were Indian and rest were of the developed countries mainly the USA.

IRS-IA, the first in the series of indigenous state of art remote sensing satellites, was successfully launched into a sun-synchronous orbit on March 17, 1988 from Cosmodrome at Baikonur, former Soviet Union. The successful launch of IRS-1A showed the capacity of satellite of address various requirements for managing natural resources of the nation. LISS-I sensor onboard had a resolution of 72.5 meters with a swath of 148 km on ground. LISS-II had two separate sensors, LISS-II A and LISS-II B, with spatial resolution of 36.25 meters each and mounted on the spacecraft in such a way to provide a composite swath of 146.98 km on ground.

IRS-1B an identical satellite of 1A was launched by same vehicle and same place on August 29, 1991. IRS-P2 satellite was launched (after the failure of IRS-P1 mission on September 20, 1993) by indigenous launch vehicle PSL V-D2 (P series is named after PSL V) on October 15, 1994 with only LISS-II sensor.

To further improve the quality of data IRS-IC and ID identical satellites, were launched with three sensors namely LISS-III, PAN (panchromatic) and a Wide Field Sensor (WiFS) with spatial resolution of

23.5 m, 5.8 m and 188 m, respectively. In addition to fulfilling the general requirements, theme based IRS missions, for applications like natural resource management (RESOURCESAT series and RISAT series), ocean and atmosphere studies (OCEANSAT series, Megha Tropiques and SARAL) and large scale mapping i.e detailed mapping applications (CARTOSAT series) have been introduced and well established.

Presently, the constellation of Indian Remote Sensing Satellites with capabilities in visible, infrared (NIR, SWIR, TR etc.), and microwave bands of the electromagnetic spectrum (EMS), including hyper-spectral sensors, helped in achieving major operational applications. These sensors have been providing spatial resolution ranging from 1 km to less than 1 meter, spectral resolution from single band to hyper spectral images, temporal resolution from 22 days to every 15 minutes and radiometric resolution ranging from 7 bit to 12 bit, which has notably helped in applications at significant levels. In the coming years, the Indian satellites are heading towards further enhanced technologies by taking lessons of the learning/achievements made in the past years, also addressing newer Remote Sensing requirements and the technological advancements.

Reference :

Saroha, Jitender. (2018) IRS Satellites. History, Characteristics and Applications, in *IJRAR-International Journal of Research and Analytical Reviews*, (VOLUME 51 ISSUE 41 OCT.-DEC. 2018) pp 815-820

<https://www.isro.gov.in/saga-of-indian-remote-sensing-satellite-system>

<https://www.isro.gov.in/spacecraft/list-of-earth-observation-satellites> □

A Perspective on Medicinal Plants used by Mising Tribe of Assam, N. E. India

Chiranjib Mili
Assistant Professor
Department of Botany

Introduction:

The dependence on plants as medicine is long before the prehistoric period (Arya *et al.*, 2016). Tribal people live in harmony with nature and maintain the close relationship between humans and the environment (Chowdhuri, 2000). Ethnobotany is defined as “the study of the relationship which exists between people of primitive societies and their plant environment” (Schultes R.E., 1962). Medicinal plants are millennia as a source of therapeutic agents for the treatment and prevention of various diseases.

Assam is one of the eight northeastern states of India situated between 20° N and 28°N latitude and 90° E and 96° E longitude. Assam is particularly famous for its rich plant diversity which harbors 952 medicinal plant species. (State Biodiversity Board, ENVIS Centre: Assam, 2016). The Misings are Indo-Mongoloid East Asian group of people who migrated from eastern Himalayan regions of Tibet in the hoary past and finally inhabiting in different parts of the Brahmaputra valley of Assam (Panging and Sharma, 2017). Mising tribe is formerly known as *Miris* which constitutes about 6.8 lakh population (2011 census report), has been playing a significant role in the culture and economy of the greater Assamese society in general (Pandey *et al.*, 2015). They have immense traditional knowledge on the use of plants for medicinal

and nutritional purposes. Due to living in uneven topography locations and poor communication, they developed traditional healing practices to defend themselves from different diseases in the earlier period. The traditional healing practices of those days are still practised by the people of this community in this modern era. The discovery of therapeutic drugs from the medicinal plants used by the people of Mising community is still an area of research and an unexplored treasure, where systematic research may lead toward various pharmacological targets. Therefore, the present review is an attempt to share our knowledge about the diverse therapeutic application of different plants against various diseases by Mising tribe of Assam, NE India, and their prospect for sustainable utilization and conservation.

An Overview on Healing Practices of Mising tribe:

Mising tribe has a member of sub-groups and its affinity towards living close to river banks that bring about water-borne diseases like diarrhea, dysentery, jaundice, and many more deadly diseases. Accordingly, they developed traditional healing practices to protect themselves from different diseases. They use locally available plants in the form of crushed juice, the decoction of medicinal parts, powdered medicine for

oral intake and paste for local application on skin diseases and wounds. They have also faith in divines and worships for cure illness. As per the information given by different authors found that all traditional healer practices of this community do not fall into the same category, nor perform the same function. Each of them has its method of diagnosis. The traditional medicinal practitioners treat all diseases in all age groups by using medicinal plants which are readily available and affordable in the local area. Their treatment can either be natural or ritual is very comprehensive and effective, curative and protective.

Ethnomedicinal Plants used by Mising Tribe:

A large number of medicinal plants are used by the Mising community for the treatment of various diseases. The categories of plants range from herbs to shrubs and trees. Most of the plants are collected from the wild habitat. However, some are also grown in their home garden. The parts used are mostly leaves, roots, and bark of trees. The mode of administration differs among the traditional healers. The literature survey revealed that herbs constitute the highest number of medicinal plants (41%), followed by trees (24%), shrubs (22%), and climbers (13%). A total number of 55 (35.9%) species have been reported in the study are procured from the wild, whereas 84 (54.9%) are cultivated and 14 (9.1%) are found in the wild and are also semi cultivated. (To see the list of medicinal plants, go through the Borah et al., 2021 given in the reference)

Moreover, the statistical analysis of therapeutic effects revealed that the highest number of medicinal plants used for gastrointestinal diseases (30%) followed by dermatological problems (13%), musculoskeletal and nerve disorders (10%), glandular disorders (9%), respiratory diseases (8%), urogenital problems (6%), infectious diseases (5%), gynecological problems (4%), ear, nose and throat diseases (4%), health supplement (3%), blood circulatory system disorders (3%), eye diseases (2%), and antidote, cephalgia and dental problems (1%) (Borah et al., 2021).

Conservation and sustainability of Ethnomedicinal plants:

The hopping of the allopathic system in India has extended rapidly over the last few decades. The dependency on prescribing expensive allopathic medicine is increasing day by day. In the wake of modernization and acculturation, the communities gradually started to loose their traditional knowledge of medicinal plants used by their ancestors as remedies for various diseases. Furthermore, limited abundance and slow growth, as well as destructive harvesting of medicinal plants, generally result in resource exhaustion and species extinction (Barker *et al.*, 2007). Therefore, there is an urgent need for sustainable utilization of natural resources, especially medicinal plants.

Some of the plants viz. *Acorus calamus*, *Costus speciosus*, *Eclipta prostrate*, *Oraxylum indicum*, and *Plumbago zeylanica* can be categorized under highly prioritized medicinal plants due to having an extensive value in curing various diseases, but these species are now towards extinction due to human activities (Shankar *et al.*, 2012). At the same time, many of the local inhabitants adapted to cultivating some medicinal plants at home such as *Paederia foetida*, *Aloe berbadensis*, *Adhatoda zeyanica*, *Bryophyllum calycinum*, *Moringa pterygosperma*, etc. The use of roots and the whole plant is more destructive to the medicinal plant than collecting the leaves and flowers or buds for medicinal purposes. Therefore, synthesized herbal drugs from leaves and other parts of the plant could be a benign alternative.

The medicinal gardens have been set up in the name of conservation in many areas by the government. But the large number of traditional medicinal plants used by tribal communities seems to be excluded in those medicinal gardens. Therefore, the government should take necessary step towards conservation of those traditional medicinal plants also. Besides, the government should focus on various outreach programs to promote awareness of medicinal

plant conservation and create a cadre of trainers for facilitating the participatory conservation of medicinal plant resources. It should also facilitate ex-situ conservation of selected species and identify more such sites across the country or state where people have been practicing ex-situ conservation to maintain their cultural, traditional, and religious belief.

Conclusion :

The large diversity of wild medicinal plants is of significant relevance to rural economic resilience, diversification, poverty alleviation, and nutritional balance in remote areas. They contribute largely to the livelihood of Mising tribe in terms of medication, dietary diversity, food security, and sources of income. Documentation of wild medicinal plants from the ethnobotanical approach is important for enhancing the understanding of indigenous knowledge systems. The wild consumption and availability of wild plants attest to their value and are especially visible among indigenous cultures. But in recent times, the old traditional knowledge in many tribal communities including Mising tribe is at risk, hence, there is an urgent need to study such knowledge systems and final innovative ways of trapping their potential for the welfare of mankind.

References :

- Arya R., Singh D.C., Tiwari R.C., Tripathi B.M., (2016), An overview of ethnomedicine and future aspect of ethnomedicinal plants. *International Journal of Ayurveda and Pharma Research*, 4:29-33
- Barker D.D., Chu M., Oza U., Rajgarhia V. (2007), The value of natural products to future pharmaceutical discovery. *Natural Production Reports* 24(6):1225-1244
- BORAH, Dipankar, MIPUN, Puranjyot, SARMA, Jintu, MILI, Chiranjib & NARAH, Deiji. Quantitative documentation of traditionally used medicinal plants and their significance to healthcare among the Mishing community of Northeast India. *Ecological Questions* [online]. 23 September 2021, T. 32, nr 4, s. 61–94. [accessed 6.4.2022]. DOI 10.12775/EQ.2021.034.
- Chowdhuri S.K. (2000), *Ethnobotany, Studies in Botany, Vol.2, 7th edition*, edited by Mitra D., Chowdhuri S.K., (Manasi Press Kolkata), 855-867
- Schultes R.E. (1962), The role of the ethnobotanist the search for new medicinal plants. *Lloyda*, 25:257-266
- Pandey A., Singh S., Singh R., Mavinkurve R.G (2015), Used of Indigenous Plants in Traditional Health Care Systems and Economic Use of Mishing Tribe of Jorhat, Assam, India. *World Journal of Pharmacy and Pharmaceutical Sciences*, Vol.4(8): 1277-1289
- Panging S.M. and Sharma S. (2017), Studies on ethnomedicinal and traditional healing practices among Mising community of Desangmukh Gaon Panchayat, Sivasagar District of Assam, India. *Journal of Medicinal plants studies* 5(4):193-196 □

“Adopt the pace of nature - Her secret is patience”

– Ralph Waldo Emerson

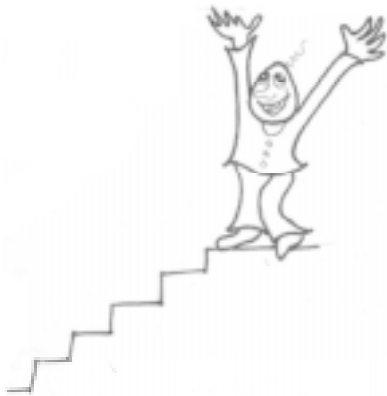
Your Best

Asar Uddin
B. A. 5th Semester
Dept. of English

If you always try your best
Then you'll never have to wonder
About what you could have done
If you'd summoned all your thunder

An if you best
Was not as good
As you hoped it would be
you still could say
"I gave today
All that I have in me"

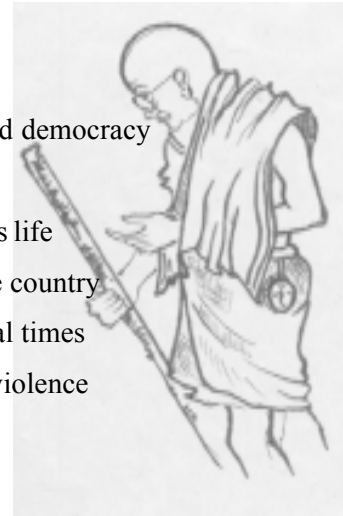

Father of Nation

Azad Minhaz Rahmatullah
B. A. 5th Semester
Dept. of English

I love and respect,
Mohan Das Karamchand Gandhi
As he loved human beings
He didn't think for himself
He thought for humanity and country,
Not only country
For the world peace
And for the freedom and democracy
of this lovely country.
He fought all through his life
For the freedom and the country
He was jailed for several times
For the peace and non-violence
He sacrificed his life
So he is Mahatma
Mahatma among Atmas.

Come Let's Make Our Mother Nature Smile

Inku Devi
Assistant Professor
Dept. of Geography

Earth is our mother, but least are we bothered.
We got life in her womb and shade
But alas, today we have left her all sad.
Earlier it was nature whom we used to pray,
Today, being superior to all we have made nature our prey.
We recklessly cut trees and spread pollution,
But what are we doing for its solution ?

Of course, we all are looking forward for development,
But 'sustainable' is the word lets not forget, if we want nature's improvement

We need to check our activities as soon as possible,
Because if nature starts doing that, then the situation will be humble.

Let us all try to make our mother live long
This will be possible if we start checking our activities that what is right and what is wrong.

Then one day will come when all the nature will do smile,
That day the happiest one on this planet will be her child.

Our Greatest Fear

Semim Nasrina Yesmin

B. A. 1st Semester
Dept. of English

Our greatest fear is not that we are inadequate.
Our greatest fear is that we are powerful beyond measure.
It is our light not our darkness that most frightens us.
We ask ourselves who am I to be brilliant, gorgeous,
talented and fabulous?
Actually, who are you not to be?
You are a child of God.
Your playing small does not serve the world.
There's nothing inlightened about shrinking so that other
People won't feel insecure around you.
We were born to make manifest the glory of
God that is within us.
It's not just in some of us; its in everyone.
And as we left our own light shine,
We unconsciously give other people
Permission to do the same.
As we are liberated from our own fear,
Our presence automatically liberates others.

Pandemic Diary, 2020: Report on Departmental Activities

Department of Assamese

A national webinar was organized by the Department of Assamese on 6th August 2020 through Google Meet Application. Principal Dr. B.B. Panda delivered the welcome address in the webinar. Dr. Bimal Mazumder, Department of Assamese, Gauhati University and Dr. Jagannath Barman, Department of Assamese, D. K. Girls' College, Mirza delivered fruitful lectures on "The evolution of Assamese Poetry and Drama". Large number of students and scholars across the state participated in the webinar.

Department of Botany

The Biotalk series programme (five lectures in five days) with five resource persons from the Department of Botany, Gauhati University, Guwahati was conducted through online mode (Google Meet) during 8th August, 2020 to 5th Sept, 2020 by the Department of Botany. All the topics of the series were selected based on the contents of B.Sc. Syllabus. Lectures delivered by all the resource persons were very informative and found fruitful for the students.

Again, a one day national webinar on "Unlocking the Mystery of Ghost in *Bhut Jolokia* : Its Potential in Food and Pharmaceutical Industries" was organized by the Dept. of Botany in collaboration with IQAC and Botanical Society of Assam on 11th September 2020. Dr. Nirala Ramchiary, Associated Professor of DTU, New Delhi was the resource person for the webinar.

Department of Chemistry

A web talk series was organized by Department of Chemistry on the topic 'Career Opportunity in Chemistry Education' in online platform (Google Meet) during the COVID-19 pandemic on 30th August 2020. The talk was on the carrier perspective of all avenues of higher education in chemistry. The resource person Dr. Hiranya K. Choudhury has beautifully highlighted the interdisciplinary nature of Chemistry with other branches of science. He also highlighted the present trend of research in Chemistry.

Department of Commerce

An online career awareness programme was organized by the Department of Commerce in collaboration with The Institute of Company Secretaries of India on 6th August 2020, using Jio Meet Platform. The programme was inaugurated by C S Mr. Biman Debnath, Secretary, EIRC of ICSI. Welcome address was delivered by CS Mr. Nikhil Jain Gangwal, Treasurer, NE Chapter of EIRC of ICSI. Academician Mr. Bikash Kr. Jain, Assistant Professor, Dept. of Accountancy, K.C. Das

Commerce College, Guwahati and a noted speaker Mr. Shri Chiranjeeb Sarma Roy, Office in-charge of NE Chapter of EIRC of ICSI delivered a fruitful lecture on Company Secretary Course and its career opportunities in India and abroad.

Department of Economics

A national webinar was organized on the topic entitled “Smallholding Farm and Homestead Economy: How do we visualize the Rural Economy in Contemporary Context” by the Department of Economics on dated 29th August 2020. Concept note was delivered by Prof. Nirmal Kalita, HoD of the Department. The distinguished resource person Dr. Kalyan Das, Professor, OKDISCD, Guwahati explained the significance of smallholding farm in context of rural economy of Assam. The webinar was attended by many scholars of Economics and Commerce disciplines spread over the states of India.

Department of Economics also organized a webinar on “Financial Literacy” on dated 30th May 2020. Resource person Poonam Adhikari from ICICI Academy for Skills, Guwahati explained about various commercial bank schemes to enhance the savings habit of students.

During the strict national lockdown period Department of Economics had also released an E-Pamphlet ‘Lockdown Diary’, Volume-I, August, 2020 on the occasion of college foundation day on 26th August, 2020. This e-pamphlet had published most of the departmental activities and performances in a nutshell. Writings of this issue were contributed by the Departmental faculty members and students and edited by Dr. Trailokya Deka, Assistant Professor, Department of Economics.

Department of Education

A national webinar entitled “NEP 2020 and Higher Education: Reforms, Innovations and Challenges” was organized by the Department of Education in collaboration with IQAC of the College on 7th September, 2020. The webinar hosted via google meet platform was open for all participants including the students. The objective of the webinar was to highlight the characteristics of the National Education Policy, 2020 and to discuss on the challenges going to face by the higher educational institutions. Prof. U. S. Chaudhari, Honourable Former Vice Chancellor, Devi AhilyaVishwavidyalya, Indore was invited as resource person for the occasion. In his address, Prof. Chaudhary made a comprehensive presentation on NEP, 2020 and analyzed the dynamics of higher education system in India. He emphasized that quality of higher education in our country need to be enhanced at any cost.

Department of English

A webinar on ‘Contemporary Crime Fiction’ was held on 20th June, 2020 over Zoom platform and Facebook live. The resource persons were Dr. Bibhas Choudhury, Professor and HoD, Department of English, Gauhati University and Prof. Birinchi Kumar Das, Principal, B.H.B. College, Bhabanipur. The webinar was conducted with the technical assistance of the Assam College

Librarian Association. There were more than 700 participants in the webinar spreading across the country.

Department of Geography

National Webinar on “Sources of Remote Sensing Data and their Application” was organized by the Department of Geography on 14th of August, 2020, using Google Meet platform. Total 263 participants attended the webinar from different colleges and universities of India. Two noted academician Professor Dhrubajyoti Saharia, Department of Geography, Gauhati University and Dr. Dhanjit Deka, PG Department of Geography, B. Borooah College, Guwahati delivered their lectures on sources of geospatial data and processes of acquisition of remote sensing data along with their applications.

Department of Mathematics

On 3rd September, 2020, Department of Mathematics organized a lecture series beginning with the topic “Hartog’s Extension Phenomenon”. The resource person for the lecture was Dr. Diganta Borah, Associate Professor, Department of Mathematics, IISER Pune. He delivered a fruitful lecture on the analytic continuation of functions of several complex variables. The platform for the meeting was Google meet and attended by about hundred participants across the country.

Department of Political Science

A national webinar on “Covid-19 Pandemic: Changing Contours of Indian Political Economy” was organised by the Department of Political Science. on 21st August, 2020 using Google Meet platform. Total 154 participants attended the webinar from different colleges and universities of India. Noted academician Professor Jayanta Krishna Sarma, Department of Political Science, Gauhati University delivered the keynote address. Professor Manas Chakrabarty, Senior Fellow, ICSSR, Dept. of Political Science, University of North Bengal delivered a fruitful lecture on the topic of the webinar.

A national level E-Quiz on ‘Indian Government and Political System’ was organised by the Political Science Study Forum of the department during 21st to 30th September, 2020. Total 268 participants took part in this E-quiz across the country.

ছাত্ৰ-শিক্ষকৰ অৱসৰ বিনোদন কেন্দ্ৰৰ উপ-সভাপতিৰ দু-আঘাৰ

বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়খন ১৯৭২ চনৰ ২৬ আগষ্ট তাৰিখে এই অঞ্চলৰ শিক্ষানুৰাগী ব্যক্তিসকলৰ প্ৰচেষ্টাত প্ৰতিষ্ঠিত হৈছে। মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-শিক্ষকৰ অৱসৰ বিনোদন কেন্দ্ৰৰ ২০১৯-২০২০ ইং বৰ্ষৰ বাবে মোক উপ-সভাপতি হিচাপে মনোনীত কৰাত মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষক বিশেষভাৱে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। কাৰ্যকাল যদিও ২০২০ ইং বৰ্ষত শেষ হব লাগিছিল কিন্তু ক'ৰোণা মহামাৰীৰ বাবে ২০২১ ইং বৰ্ষলৈ কাম চলাবলগীয়া হয়। এই সময়চোৱাত নৱাগত আদৰ্শ সভা, বিশ্বনবী দিৱস, মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আৰু সৰস্বতী পূজা উৎযাপন কৰা হয়। এই কাৰ্যসূচীসমূহ সুচাৰুৰূপে পৰিচালনাৰ ক্ষেত্ৰত মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ ড° বিভূতি ভূষণ পাণ্ডা, যুটীয়া সমন্বয়ক ড° বিনয় কৃষ্ণ মেধি আৰু ড° অঞ্জনজ্যোতি বৰাক বিশেষভাৱে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। লগতে ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ বিষয়ববীয়া আৰু তত্ত্বাবধায়কসকলক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সমস্যা সমূহ পৰ্য্যায় ক্ৰমে মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষই পূৰণ কৰিব বুলি আশা কৰিলোঁ।

ধন্যবাদেৰে —

অধ্যাপক আমজাদ হুছেইন

উপ-সভাপতি

ছাত্ৰ-শিক্ষকৰ অৱসৰ বিনোদন কেন্দ্ৰ

বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়, নগৰবেৰা

Report from the Coordinator, IQAC

Dr. Dhiresh Chakravarty
Coordinator, IQAC

This is the first time in the history of our college magazine that a report from Coordinator, IQAC is being a component of its annual publication since 2019-20 (21st issue). I hope it will be an exposure of its activities through which may make the IQAC more effective to the stakeholders. Before going to present my report, I want to mention here few lines on MHRD – UGC – NAAC & IQAC.

The University Grants Commission (UGC) is a statutory body set up by MHRD, Government of India in accordance to the UGC Act, 1956 and is charged with coordination, determination and maintenance of standards of higher education across the country. It was established in the year 1956 with headquarter in New Delhi.

The National Assessment and Accreditation Council (NAAC) is a government organization in India that assesses and accredits Higher Education Institutions. It is an autonomous body funded by the University Grants Commission. It was established in the year 1994 with headquarter in Bangalore. NAAC was established in response to recommendations of National Policy in Education, 1986. As of December 2021, 655 universities and 13316 colleges were accredited by NAAC.

In pursuance of the performance, evaluation, assessment and accreditation and quality up-gradation of higher education institutions, the National Assessment and Accreditation Council (NAAC), Bangalore proposes that every accredited institution should establish an Internal Quality Assurance Cell (IQAC) as a quality sustenance measure. Since quality enhancement is a continuous process, the IQAC will become a part of the institution's system and work towards realization of the goals of quality enhancement and sustenance. The prime task of the IQAC is to develop a system for conscious, consistent and catalytic (CCC) improvement in the overall performance of institutions. During the post-accreditation period, institutions need to its efforts and measures towards promoting the holistic academic excellence including the peer committee recommendations.

Its success depends upon the sense of belongingness and participation in all the constituents of the institution. It will not be yet another hierarchical structure or a record-keeping exercise in institution. It will be a facilitative and participative voluntary system/unit/organ of the institution. It should have a potential to become a vehicle for quality enhancement by working out planned interventionist strategies by IQAC to remove deficiencies and enhance quality.

IQAC Vision : To ensure quality culture as the prime concern for the Higher Education Institutions through institutionalizing and internalizing all the initiatives taken with internal and external support.

IQAC Objective :**The primary aim of IQAC is –**

- To develop a system for conscious, consistent and catalytic action to improve the academic and administrative performance of the institution.
- To promote measures for institutional functioning towards quality enhancement through internalization of quality culture and institutionalization of best practices.

IQAC Strategies: The IQAC shall evolve mechanisms and procedures for-

- Ensuring timely, efficient and progressive performance of academic, administrative and financial tasks;
- Relevant and quality academic programmes & research programmes;
- Equitable access to and affordability of academic programmes for various sections of society;
- Optimization and integration of modern methods of teaching and learning;
- The credibility of assessment and evaluation process;
- Ensuring the adequacy, maintenance and proper allocation of support structure and services;
- Sharing of research findings and networking with other institutions in India and abroad.

IQAC Functions: Some of the expected functions are-

- Development and application of quality benchmarks;
- Parameters for various academic and administrative activities of the institution;
- Facilitating the creation of a learner-centric environment conducive to quality education and faculty maturation to adopt the required knowledge and technology for participatory teaching and learning process;
- Collection and analysis of feedback from all stakeholders on quality-related institutional processes;
- Dissemination of information on various quality parameters to all stakeholders;
- Organization of inter and intra institutional workshops, seminars on quality related themes and promotion of quality circles;
- Documentation of the various programmes & activities leading to quality improvement;
- Acting as a nodal agency of the Institution for coordinating quality related activities, including adoption and dissemination of best practices;
- Development and maintenance of institutional data base through MIS for the purpose of maintaining & enhancing the institutional quality;
- Periodical conduct of Academic and Administrative Audit and its follow-up;
- Preparation and submission of the Annual Quality Assurance Report (AQAR) as per guidelines and parameters of NAAC.

IQAC Benefits: IQAC will facilitate & contribute to-

- Ensure clarity and focus in institutional functioning towards quality enhancement;
- Ensure internalization of the quality culture;
- Ensure enhancement and coordination among various activities of the institution and institutionalize all good practices;
- Provide a sound basis for decision-making to improve institutional functioning;
- Act as a dynamic system for quality changes in HEIs;
- Build an organized methodology of documentation and internal communication.

Keeping all above in mind our college has been established its IQAC in 03/08/ 2002. Since its inception the Cell is working in accordance of guideline launce by NAAC. During that period no communication, no transportation, rarely available power supply, no computer etc. still overcame the adverse situation in the month of January, 2004 the Self Study Report (SSR) was submitted to NAAC for the first cycle of assessment & accreditation of B. P. Chaliha College, Nagarbera. Accordingly, a three members Peer Team of NAAC has been visited our college on 6th & 7th October of 2004 under a very discomfoting situation of natural calamity. This time our college was accredited with **C⁺⁺ Grade** (wef.04/11/2004).

During Jan, 2005 to Jan, 2013, as long as more than eight years two IQAC Core Committees had been formed but did nothing at all. Of course-I took over the charge of IQAC again on 13/02/2013. It was a matter of great satisfaction that with the help and cooperation of all colleagues we have been able to submit the LOI to NAAC for 2nd Cycle on 21/05/2014. Subsequently we have updated all the pending Annual Quality Assurance Report (AQAR) till 2013-14 and finally submitted the Self-Study Report (SSR) to NAAC on 07/01/2015 (Website) and hardcopies on 03/02/2015 through speed post for the second cycle of assessment & accreditation of our college. Accordingly, a three members Peer Team of NAAC has been visited our college during 27th – 29th April, 2016. This time our college was accredited with **'B' Grade** (wef.25/05/2016).

Presently we are proceeding for the 3rd Cycle of assessment & accreditation of our college. Due to the unexpected atmosphere for Covid-19 pandemic the normal work has been stressed everywhere, we are also not being out of the track. Of course, we may expect by the end of the year, 2022 the Self Study Report (SSR) could be submitted to NAAC for the third cycle of assessment & accreditation (though it was due on or before 25th May, 2021). Hence, it is very important to noticed that before the Peer Team Visit for next cycle (3rd cycle) the IQAC as well as the authority of the college must move through the following recommendations made by the NAAC Peer Team Visit during 2nd Cycle.

In the Peer Team Report they recommended all to gather twelve points for quality enhancement of our college those may be summarised as-

1. Undergraduate Commerce programme may be started
2. PG courses in Botany, Assamese and Political Science may be started
3. Folklore Study Centre may be established.
4. Hostel facility for boys should be initiated
5. New course programme like B. Voc, COC and Skill Development Programme can be initiated.
6. E-learning resources needs to be further enhanced. Library should be fully automated. More research books and journals should be added to the library.
7. Use of ICT tools like Moodle's may be used in day to day teaching-learning methods.
8. Consultancy and collaborative research work should increase.
9. College should establish MOUs with research organizations.
10. Research outlook of the faculty members should improve along with research publications.
11. Research publications of the faculty members in humanities, social sciences and languages should further be enhanced.
12. College should prepare the Institutional Development Plan.

At the end of my report, I conclude with a belief & hope that, all the requirement will be fulfilled to a great extent with the holistic effort of the IQAC and all concern of the college so that our college may be accredited with a better Grade by NAAC.

***

সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে যিসকল মহান ব্যক্তিৰ অক্লান্ত পৰিশ্ৰম আৰু ত্যাগৰ বিনিময়ত বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিলে সেইসকল মহান ব্যক্তিক শ্ৰদ্ধাৰে সূৰিহেঁ আৰু তেখেতসকলৰ পৱিত্ৰ আত্মাৰ সদগতি কামনা কৰিলোঁ।

২০১৯-২০ বৰ্ষৰ বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহা বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সভাপতি পদৰ বাবে মোক নিৰ্বাচিত কৰাৰ বাবে আটাইলৈ কৃতজ্ঞতা নিবেদন কৰিলোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালত বিশ্বনবী দিৱস, সৰস্বতী পূজা, মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আদি সুকলমে অনুষ্ঠিত হৈছে। মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিৱেশ অনুসৰি বিভিন্ন সা-সুবিধাৰ প্ৰয়োজন আছে আৰু তাৰে কিছু পৰ্যায়ক্ৰমে অভাৱসমূহ পূৰণ হৈ আছে। তাৰে ভিতৰত ছাত্ৰৰ বাবে ছাত্ৰাৱাস, খেল-ধেমালিৰ বাবে এখন ‘Stadium’ আদিৰ প্ৰয়োজন আছে। এই অভাৱসমূহ পিছলৈ কৰ্তৃপক্ষই পৰ্যায়ক্ৰমে পূৰণ কৰিব বুলি আশা কৰিলোঁ।

প্ৰতিবেদনৰ সামৰণিতে মোক বিভিন্ন দিশত দিহা-পৰামৰ্শ আৰু সহযোগিতা আগবঢ়োৱাৰ বাবে শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, অধ্যাপক-অধ্যাপিকা আৰু কৰ্মচাৰী বৃন্দলৈ, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱী সকললৈ ধন্যবাদ জনালোঁ।

সদৌ শেষত, বিগত সময়ছোৱাত কৰা জ্ঞাত-অজ্ঞাত ভুলৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰিছোঁ আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতিৰ কামনাৰে প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছোঁ।

“জয়তু বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়
জয়তু ছাত্ৰ একতা সভা”

জিগ্টু দাস

সভাপতি, ছাত্ৰ একতা সভা

বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

পোনপ্ৰথমতে মোৰ হিয়া ভৰা অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰি পৰম কৰুণাময় সৃষ্টিকৰ্তাৰ ওপৰত ভৰষা ৰাখি এই প্ৰতিবেদনৰ পাতনি মেলিছোঁ।

আৰম্ভণিতে, এই পৰিৱৰ্ত্তিত বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা কৰি যিসকল মহান ব্যক্তিয়ে আমাক শিক্ষা লাভ কৰিবলৈ সুযোগ প্ৰদান কৰিলে সেইসকল মহান ব্যক্তিলৈ শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। মহাবিদ্যালয়খন প্ৰতিষ্ঠা কালৰ সেই বৰণ্যে ব্যক্তিসকলৰ অধিকাংশই আমাৰ মাজত নাই। তেওঁলোকৰ বিদেহী আত্মাই স্বৰ্গ লাভ কৰক তাৰ বাবে পৰম কৰুণাময়ৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনাইছোঁ।

যিসকল দাদা-বাইদেউ, ভাইটি ভগি আৰু মোৰ সহপাঠীয়ে মোক বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে বাচনি কৰি মোক এই দায়িত্ব পালন কৰাৰ লগতে সেৱা আগবঢ়োৱাৰ সৌভাগ্য প্ৰদান কৰিলে সেইসকলক মই আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

সাধাৰণ সম্পাদকৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰি যথেষ্ট সততা, সচেতনতা আৰু আন্তৰিকতাৰে দায়িত্ব পালন কৰাৰ চেষ্টা কৰিছিলোঁ, কিমানদূৰ সফলতা লাভ কৰিছোঁ সেয়া মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিয়ালৰ বিচাৰ্য্য। আজি মহাবিদ্যালয়খনে যিসকল শিক্ষক আৰু শিক্ষয়িত্ৰীৰ বাবে উন্নতিৰ পথযাত্ৰা কৰিছে সেই সকলৰ ওচৰত আমি চিৰ কৃতজ্ঞ হৈ ৰম।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত প্ৰায় ১৭০০ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে পঢ়া-শুনা কৰিবলৈ সুবিধা পাইছে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে ইয়াত অধ্যয়ন কৰিবলৈ যিমানখিনি সুবিধা পাব লাগে তাৰ সকলোখিনি সুবিধা ইয়াত আছে। কাৰণ আমাৰ অধিকাংশ বিভাগতেই প্ৰধান বিষয় হিচাপে লৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক সকলে পঢ়াৰ সুবিধা পাইছে। বৰ্ত্তমান অধ্যক্ষ মাননীয় ড° বিভূতি ভূষণ পাণ্ডা ছাৰে শিক্ষানুষ্ঠানখনক সঠিক উন্নয়নৰ পথত আগবঢ়াই নিব বুলি মই আশাবাদী।

মোৰ কাৰ্য্যকালত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ বাবে কিমানখিনি কৰিব পাৰিছোঁ তাৰ বিচাৰ কৰাৰ দায়িত্ব আপোনালোকৰ হাতত। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত মহাবিদ্যালয়সপ্তাহ যথাযথভাৱে সমাপ্ত হয়। যদিও ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অংশগ্ৰহণ সন্তুষ্টিজনক নহয়, তথাপিও তাত যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বিভিন্ন দিশত পাৰদৰ্শিতা দেখুৱাইছে তেওঁলোকক মই অভিনন্দন জনাইছোঁ। মহাবিদ্যালয়ত বিশ্বনবী দিৱস আৰু সৰস্বতী পূজা উলহ-মালহেৰে পালন কৰা হৈছে। নৱাগত আদৰ্শিতা সভা কৰুণা মহামাৰীৰ বাবে অনুষ্ঠিত কৰিব পৰা নাই যদিও এই সমস্যা শেষ হোৱাৰ পিছত প্ৰতিম বুলি আশা কৰিছোঁ। মহাবিদ্যালয়খনিত উন্নতমানৰ পুথিভঁৰাল আছে, খোৱা পানীৰ সমস্যা দূৰ হৈছে। শিক্ষকসকলৰ বাবে বিভাগবোৰত কম্পিউটাৰ সংযোগৰ ব্যৱস্থা হৈছে। তাৰ বাবে অধ্যক্ষ ছাৰক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। আমাৰ মহাবিদ্যালয় যিবোৰ সমস্যা যেনে এটা আধুনিক প্ৰেক্ষাগৃহ, প্ৰযুক্তিসমৃদ্ধ শ্ৰেণীকোঠা ইত্যাদি সমাধান কৰিবলৈ অধ্যক্ষ মহোদয়ক অনুৰোধ জনালোঁ।

মহাবিদ্যালয়খনৰ নানান সমস্যা থাকিলেও ই উন্নয়নৰ পথত যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিছে। শিক্ষাদানৰ ক্ষেত্ৰত আটাইকেইটা বিভাগেই তৎপৰ। বহুতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী প্ৰথম শ্ৰেণী লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। অহা দিনবোৰত আৰু অধিক সফল হ'ব পাৰিব বুলি মই আশাবাদী। সেয়েহে বিদ্যাতনিক, ক্ৰীড়া, সাংস্কৃতিক ক্ষেত্ৰখনত মহাবিদ্যালয়খনি অধিক সফলতা অৰ্জন কৰিব বুলি মই আশাবাদী।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মানীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক আৰু শিক্ষয়িত্ৰী সকলোলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিছোঁ। মাননীয় শিক্ষা গুৰুসকল, সমূহ কৰ্মচাৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা জনালোঁ। মোৰ কাৰ্য্যকালত যিসকল বৰণ্য ব্যক্তিয়ে এই পৃথিৱীৰ পৰা বিদায় লৈছে তেওঁলোকৰ আত্মাই স্বৰ্গ লাভ কৰক তাৰেই কামনা কৰিলোঁ।

সদৌশেষত মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলোঁ।

জয়তু ছাত্ৰ একতা সভা।

জয়তু বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়।

চুলতান আহমেদ

সাধাৰণ সম্পাদক, ছাত্ৰ একতা সভা

বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়।

বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় আলোচনী ॥ ২১তম সংখ্যা ॥ ২০১৯-২০ বৰ্ষ ৯৫

সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ সেই সকল মহান ব্যক্তিলৈ যি সকল ব্যক্তিৰ অক্লান্ত প্ৰচেষ্টা, অনুপ্ৰেৰণা, শ্ৰম আৰু ত্যাগৰ বিনিময়ত এই মহান অনুষ্ঠান বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় গঢ়ি উঠিছে।

২০১৯-২০২০ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত নিৰ্বাচিত কৰি মোক সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে এই অনুষ্ঠানটোলৈ সেৱা আগবঢ়োৱাৰ সুযোগ দিয়া বাবে বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মই আন্তৰিক ধন্যবাদ লগতে কৃতজ্ঞতা জনালোঁ।

১৯৭২ চনতে প্ৰতিষ্ঠা হোৱা আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনে শিক্ষা, সংস্কৃতি, নীতি নৈতিকতা আৰু চিন্তা-চেতনা আদি সকলো ক্ষেত্ৰতে যি পোহৰ বিলাই আহিছে তাৰ বাবে আমি আটায়ে আজি গৌৰৱান্বিত।

মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদক হোৱাৰ আগতে মই যি সোণালী সপোন দেখিছিলোঁ সেইটো বাস্তৱত পৰিণত কৰিব সুযোগ পোৱাৰ বাবে মই নথৈ আনন্দিত। শপত গ্ৰহণ কৰি দায়িত্বভাৰ পোৱাৰ পিছত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আৰম্ভ হয় আৰু এই সাত দিনীয়া কাৰ্যসূচী ভালে ভালে পাৰ হৈ যায়। এই মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতি বছৰে হোৱা নৱাগত আদৰ্শ সভা এইবাৰো অনুষ্ঠিত হয়। আৰম্ভণিতে এই আদৰ্শ সভাত কিছু সমস্যাৰ সৃষ্টি হয় যদিও অৱশেষত সেয়া সুকলমে অনুষ্ঠিত হয়। বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মোৰ অনুৰোধ থাকিল যে প্ৰতি বছৰে অনুষ্ঠানসমূহ সুশৃঙ্খল আৰু শাস্তিপূৰ্ণভাৱে পালন কৰিবলৈ আটায়ে সহযোগ কৰে।

মোৰ কাৰ্যকালত বিভিন্ন দিশত সহায় আগবঢ়োৱা বাবে চুকু, পূজা, কৌশিক, আজাদ আৰু ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ বিষয়ববীয়ালৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ জনালোঁ।

সদৌ শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ কামনা কৰি মোৰ কাৰ্যকালত হোৱা অবাঞ্ছিত ভুল-ত্রুটিৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰি প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

ইতি

শ্ৰদ্ধাৰে —

মৃগয় ঠাকুৰীয়া

সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদক, ছাত্ৰ একতা সভা

বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়

সাহিত্য বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

যিসকল মহান ব্যক্তিৰ অশেষ শ্ৰম, অক্লান্ত প্ৰচেষ্টা, সীমাহীন অনুপ্ৰেৰণা আৰু নিঃস্বার্থ ত্যাগৰ বিনিময়ত আমাৰ এইখন মহান শিক্ষানুষ্ঠান 'বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়' গঢ়ি উঠিছে প্ৰতিবেদনৰ প্ৰাক্ক্ষণত সেইসকল মহান ব্যক্তিলৈ মই মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা আৰু শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলো।

২০১৯-২০ বৰ্ষটো মোৰ বাবে এক উল্লেখযোগ্য বছৰ; যি বৰ্ষত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত মোক সাহিত্য বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰিলে। যিসকল দাদা-বাইদেউ, বন্ধু-বান্ধৱীয়ে মোক এই গুৰু দায়িত্ব অৰ্পণ কৰিলে তেওঁলোকলৈ মোৰ হিয়া ভৰা কৃতজ্ঞতা যাচিছোঁ। মই মোৰ দায়িত্ব কিমানখিনি পালন কৰিব পাৰিছোঁ সেয়া আপোনাৰ বিচাৰ্য্য বিষয়।

আমাৰ কাৰ্য্যকাল আৰম্ভ হোৱাৰ কিছুদিন পিছত আৰম্ভ হৈছিল মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত সাহিত্য বিভাগত বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাৰ আয়োজন কৰিছিলোঁ, কিন্তু তাত অংশগ্ৰহণকাৰী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা আছিল যথেষ্ট কম যি এখন মহাবিদ্যালয়ৰ বাবে শুভ লক্ষণ নহয়। মই আশাবাদী, আগলৈ যাতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে সাহিত্যৰ পথাৰখনলৈ সু-দৃষ্টি ৰাখে।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ প্ৰতিযোগিতাসমূহ সুচাৰু ৰূপে চলাই নিয়াত সু-পৰামৰ্শ আৰু বিভিন্ন দিশত সহায়ৰ হাত আগবঢ়োৱাৰ বাবে বিভাগীয় তত্ত্বাবধায়ক অনিতা কেওঁট আৰু দীপশিখা ৰাভা বাইদেউলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা ও কৃতজ্ঞতা নিবেদিছোঁ লগতে ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগৰ অধ্যাপক শ্ৰদ্ধাৰ ড° দিগন্ত কলিতা ছাৰলৈ এই ছেগতে মোৰ কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ।

মোৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন দিশত সহায়-সহযোগ আগবঢ়োৱাৰ বাবে ছফিকুল ইছলাম (আশিক), আতিকুল হাছেন, তানজুমা, লক্ষী, মমতাজ, নাজমিনা চুলতানা বাইদেউ, ৰাজুফা বাইদেউৰ লগতে ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ বিষয়ববীয়ালৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ জনালোঁ।

শেষত মোৰ কাৰ্য্যকালত অজানিতে হোৱা তুলৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি মহাবিদ্যালয়খনৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি মই মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিছোঁ।

জয়তু বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়।

শ্ৰদ্ধাৰে —

আজাদ জিয়াউৰ ৰহমান
সম্পাদক, সাহিত্য বিভাগ, ছাত্ৰ একতা সভা
বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়, নগৰবেৰা

সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে যিসকল মহান ব্যক্তিৰ ব্যক্তিত্ব, আত্মবলিদান, নিস্বার্থ ত্যাগৰ বিনিময়ত জ্ঞানৰ আভা বিলাবলৈ ১৯৭২ চনত এইনমস্য মন্দিৰটি স্থাপিত হয়, সেইসকল মহান ব্যক্তিলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ লগত জড়িত পৰলোকলৈ গমন কৰা স্বৰ্গীয় ব্যক্তিসকলৰ পৱিত্ৰ আত্মাৰ সদগতি কামনা কৰিলো।

২০১৯-২০২০ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ বাবে অনুষ্ঠিত ভোটগ্ৰহণ অনুষ্ঠানত 'ছাত্ৰ-একতা সভাৰ' সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদিকা হিচাপে দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ বাবে, যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱীয়ে মোক যোগ্য বুলি ভাবি মহাবিদ্যালয়খনৰ সেৱা কৰাৰ সুযোগ দিছে তেওঁলোকক মই হিয়াভৰা কৃতজ্ঞতা জনালো। এইবাৰ সাংস্কৃতিক বিভাগৰ কাৰ্যসূচী সমূহ সুচাৰুৰূপে চলাই নিয়াৰ বাবে মই যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা চলাইছিলোঁ যদিও সময় আৰু অৰ্থৰ অভাৱত এইবাৰৰ অনুষ্ঠানসমূহৰ মানদণ্ড তুলনামূলকভাৱে উন্নত কৰাত মই কিছু পৰিমাণে ব্যৰ্থ হ'লো। তাৰবাবে সকলোৰে ওচৰত মই ক্ষমাপ্ৰাৰ্থী।

ছাত্ৰ-একতা সভাৰ সকলো বিষয়ববীয়াই ২৯-৯-২০১৯ ইং. তাৰিখে শপত গ্ৰহণ কৰি দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত প্ৰথমটি গুৰু দায়িত্ব হিচাপে ৬-২-২০১৯ তাৰিখৰ পৰা আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ' আৰম্ভ হয়। অইনবাৰৰ দৰে এইবাৰো মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ প্ৰতিযোগিতাসমূহত যি কিছু সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আছিল, সকলোৰে যথেষ্ট উৎসাহেৰে যোগদান কৰা দেখা যায়। যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে প্ৰতিযোগিতাসমূহত উন্নত প্ৰদৰ্শন আগবঢ়াইছে তেওঁলোকক মোৰ তৰফৰ পৰা অভিনন্দন আৰু স্থান অধিকাৰ কৰিব নোৱাৰাসকলক হতাশ নহৈ ভৱিষ্যতে উন্নত ফল দেখুৱাবলৈ যাতে যত্নবান হয় তাৰে কামনা কৰিলোঁ।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ আৰম্ভণিৰে পৰা নানান অভাৱ-অভিযোগ থাকিলেও শিক্ষাগুৰুৰ আন্তৰিক পাঠদান আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ আন্তৰিকতাৰে পাঠগ্ৰহণৰ ফলত পৰীক্ষাত উন্নত প্ৰদৰ্শন কৰি আহিছে। কিন্তু আমাৰ সতীৰ্থ সকলৰ সংগীত, ক্ৰীড়া আদিৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰদৰ্শন প্ৰক্ৰিয়াসমূহ আশানুৰূপ নহয়। আমি আশাবাদী যাতে ভৱিষ্যতে মহাবিদ্যালয়ত কলা-সংস্কৃতিৰ উদ্যোগধৰ্মী প্ৰচাৰ তথা অনুশীলনে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ প্ৰদৰ্শন আৰু অধিক উন্নত কৰিব।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ প্ৰতিভা আছে কিন্তু চৰ্চাৰ উপযুক্ত থল নাইবা প্ৰয়োজনীয় পৰিবেশৰ অভাৱ থকা যেন বোধ হয়। মহাবিদ্যালয়ৰ সাংস্কৃতিক দিশৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতিৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু অধ্যাপক-অধ্যাপিকাৰ দ্বাৰা এটি পুস্ত-সচেতন গোট গঠন কৰি দি মোৰ কল্পনাক বাস্তৱিক ৰূপ দিয়াত মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষই প্ৰয়োজনীয় সহায় কৰাৰ বাবে অনুৰোধ জনালোঁ।

অসমীয়া সংস্কৃতি পৰিৱৰ্তন আৰু পৰিবৰ্তনৰ ৰূপত জীয়াই আছে। আধুনিকতাৰ স্পৰ্শই অসমীয়া সংস্কৃতিৰ ইতিবাচক আৰু নেতিবাচক দুয়োটা ৰূপেই গ্ৰহণ কৰিছে। এইপিনে আকৌ কিন্তু আধুনিকতাৰ কবলত অসমীয়া সংস্কৃতিৰ বহল পথাৰখন লাহে লাহে সংকীৰ্ণ হৈ গৈ আছে। গতিকে মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মোৰ অনুৰোধ, যিহেতু আমিহেই উঠি অহা প্ৰজন্ম গতিকে অসমীয়া সংস্কৃতি জীয়াই ৰখাৰ বহুখিনি দায়িত্ব আমাৰ আৰু এয়াই হয়তো আমাৰ নৱ-প্ৰজন্ম হিচাপে কোনোবাখিনি সফলতাৰ মাপকাঁঠি। নহ'লে হয়তো এটা সময়ত অসমবাসীয়ে নিজৰ সংস্কৃতি বিচাৰি হাবাথুৰি খাব লাগিব সেয়া ধুকপ। সেয়ে আজিৰ অসমবাসীয়ে নিজৰ স্বকীয় মৌলিক উপাদানসমূহ সংৰক্ষিত কৰি নিজৰ জাতীয় অস্তিত্ব ৰক্ষা কৰাৰ সময় সমাগত। পৰম্পৰাৰ স'তে আধুনিক এই দুয়োটাৰ সু-সমন্বয় কৰিব পাৰিলেহে অসমীয়া সংস্কৃতিৰ ভৱিষ্যত সমৃদ্ধ হ'ব।

মোৰ কাৰ্যকালত সকলোবোৰ কাম নিয়াৰিকৈ চলাই দিয়া আৰু সু-পৰামৰ্শৰে আগবঢ়াই নিয়া মাননীয় ভূমিজা বৰ্মন বাইদেউ আৰু ড° দিগন্ত কলিতা ছাৰলৈ বহুত বহুত ধন্যবাদ আৰু কৃতজ্ঞতা নিবেদিলোঁ।

জয়তু বি. প্ৰ. চ. মহাবিদ্যালয়

ধৃতাশ্ৰী তালুকদাৰ

সম্পাদিকা, সাংস্কৃতিক বিভাগ, ছাত্ৰ একতা সভা

বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়

ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ ২০১৯-২০ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰি ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদক হিচাপে মই জয়ী হওঁ। তাৰ কিছুদিন পিছতে আমাৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আৰম্ভ হয়। তাৰ কেইদিনমান আগৰে পৰাই মই ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ বিভিন্ন সমস্যাৰ বিষয়ে সন্মানীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ক অবগত কৰো আৰু অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ পৰা বিভিন্ন সমস্যা সমাধানৰ এটা আশ্বাস পাইছিলোঁ।

উক্ত কথাখিনিৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি মই ক'ব খোজোঁ যে ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সকলো সামগ্ৰী যেনে— চকী, মেজ, খোৱা পানীৰ যোগান, শৌচালয় আৰু চিলিংফেন এই সকলোবোৰ সামগ্ৰী উপযোগী নহয়। তাৰ পিছত ছাত্ৰ-জিৰণি কোঠাটো অপৰিহাৰ্য্যভাৱে ভৰি আছে। ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদক হিচাপে এয়া মোৰ মনৰ ভাৱ। মোৰ পৰৱৰ্তী সম্পাদক হিচাপে যিজন নিৰ্বাচিত হ'ব তেওঁলৈ মোৰ আহ্বান থাকিল যাতে উল্লেখিত বিষয়ৰ ওপৰত গুৰুত্ব সহকাৰে কাম কৰি তেওঁৰ কাৰ্যকালৰ ভিতৰত কামখিনি সম্পন্ন কৰিবলৈ সক্ষম হয়। মোৰ এই কাৰ্যকালত সকলো ক্ষেত্ৰতে সহায় কৰা মোৰ পৰম পূজনীয় শিক্ষক দুগৰাকী ক্ৰমে ইতিহাস বিভাগৰ বিনয় কলিতা ছাৰ আৰু অসমীয়া বিভাগৰ ইলিয়াছ হাছান ছাহাবুল ইছলাম ছাৰ দুগৰাকীলৈ মোৰ হিয়া ভৰা কৃতজ্ঞতা থাকিল।

শেষত মোৰ কাৰ্যকালৰ তথা প্ৰতিবেদনৰ ভুল-ভ্ৰুটিৰ মাজনা বিচাৰি ইমানতে মোৰ সম্পাদকীয় কলম সামৰিছোঁ।

জাহিদুল ইছলাম

সম্পাদক, ছাত্ৰ-জিৰণি কোঠা, ছাত্ৰ একতা সভা

বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়

ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে যিসকল মহানুভৱ দূৰদৰ্শী ব্যক্তিৰ অশেষ ত্যাগৰ বিনিময়ত এই নগৰবেৰাৰ নিচিনা ঠাইত আমাৰ বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়খন স্থাপিত হৈছিল সেই মহান ব্যক্তি সকললৈ মোৰ ফালৰ পৰা সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম যাচিলো। কামৰূপ জিলাৰ দক্ষিণ পশ্চিম কোণত অৱস্থিত আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনৰ নাম আজি আমি অতি গৌৰৱেৰে উচ্চাৰণ কৰোঁ। এনে এখন মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকা হিচাপে যিসকলে মোক নিৰ্বাচিত কৰিলে তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাটোত প্ৰায়ভাগ সুবিধা আছে যদিও আৰু কিছু যাৱতীয় সামগ্ৰীৰ অভাৱ পূৰণ কৰাৰ বাবে মই মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষক অনুৰোধ জনাইছিলো। মোৰ এই অনুৰোধৰ প্ৰতি গুৰুত্ব দি মোৰ কাৰ্যকালতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়ে ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাটো নতুনকৈ ৰং দিয়াৰ উপৰিও শৌচাগাৰ-প্ৰসাৱাগাৰ মেৰামতিৰ কাম কৰাৰ লগতে ছাত্ৰীসকলৰ বাবে নতুন কিছুমান সা-সুবিধা প্ৰদান কৰিছে। এইখিনি সুবিধা কৰি দিয়াৰ বাবে আমি নথৈ আনন্দিত হৈছোঁ। এই খিনিতে তেখেতক মই এই প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে অশেষ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

ধন্যবাদেৰে —

পূজা কলিতা

সম্পাদিকা, ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা, ছাত্ৰ একতা সভা
বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়

সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে যি সকল মহান ব্যক্তিৰ ত্যাগৰ বিনিময়ত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ জন্ম হয় তেখেত সকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ ২০১৯-২০২০ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰি সেৱা আগবঢ়োৱাৰ সুযোগ দিয়াৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

শপত গ্ৰহণ কৰি দায়িত্বভাৰ লোৱাৰ পাছতেই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত সমাজ সেৱা আৰু ভেৰচন প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিলোঁ। এই প্ৰতিযোগিতাসমূহত অংশ লোৱা প্ৰতিজন প্ৰতিযোগীলৈ মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন জনাইছোঁ। এই সুযোগতে প্ৰতিযোগিতাসমূহ নিয়মীয়াকৈ চলাই নিয়াত মাননীয় তত্ত্বাবধায়ক ড° আতোৱাৰ বহমান ছাৰ আৰু ছিমি নেওগ বাইদেউৰ প্ৰতি কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ সুচাৰুৰূপে চলাই নিয়াত মৰমৰ দাদা ৰছিদুল ইছলাম, আনছাৰ আলী বন্ধু মফিজুৰ ৰহমান, আতিকুল, নাজিৰ, আহিদুৰ, আজাদ, হাছেন, আছাদুল, ছানিদুল, ছাইদুললৈ মোৰ হিয়াভৰা মৰম যাচিলোঁ।

শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰি মোৰ অজানিতে হোৱা ভুল-ভ্ৰান্তিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

ধন্যবাদেৰে —

আনোৱাৰ হুছেইন

সম্পাদক, সমাজ সেৱা বিভাগ, ছাত্ৰ একতা সভা

বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়

গুৰু খেল বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতৈ যিসকল মহান ব্যক্তিৰ ত্যাগৰ বিনিময়ত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ জন্ম হৈছিল তেখেত সকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

২০১৯-২০২০ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনত মোক বিনাপ্ৰতিদ্বন্দিতাবে নিৰ্বাচিত কৰি গুৰু খেল বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে এই মহান অনুষ্ঠানটোৰ সেৱা কৰিবলৈ সুযোগ দিয়া বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক মই আন্তৰিক ধন্যবাদ জনাইছোঁ।

২০১৯-২০২০ বৰ্ষটো মোৰ বাবে চিৰস্মৰণীয় বছৰ। জীৱনৰ প্ৰতিটো ক্ষণতে এই বছৰটোৰ কথা মনত পৰিব। নিৰ্বাচনৰ কেইদিনমান পিছতেই শপত গ্ৰহণ কৰি দায়িত্বভাৰ লৈছিলোঁ। শপত গ্ৰহণৰ পিছতেই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আৰম্ভ হৈছিল। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ প্ৰথম দিনটো আজিও মোৰ স্পষ্টকৈ মনত আছে। খেল-ধেমালিৰ দ্বাৰাও যে মানুহৰ জ্ঞানৰ পৰিধি বহল হয় আৰু একাগ্ৰতা, সহানুভূতি ইত্যাদি বাঢ়ে, এই কথাবিলাক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ দিনকেইটাই মোক শিকাই থৈ গ'ল।

মহাবিদ্যালয়ৰ এই গুৰু দায়িত্বত মই কিমান দূৰ সফল হ'ব পাৰিছো সেইটো আপোনালোকৰ বিচাৰ্য। তথাপি মই পৰৱৰ্তী ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয়ববীয়াসকলক বিশেষ অনুৰোধ জনাওঁ যে মহাবিদ্যালয়খনত শৈক্ষিক উন্নয়নৰ লগতে খেল বা সাংস্কৃতিক উন্নয়নৰ বাবেও যেন তেওঁলোক সততে তৎপৰ হয়। গ্ৰীক দাৰ্শনিক এৰিষ্টটলে কৈছিল - “সুস্থ দেহত সুস্থ মনৰ গঢ় দিয়াই হৈছে শিক্ষা।” সেয়েহে প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিজৰ প্ৰতিভা বিকাশ কৰিবলৈ হ'লে প্ৰথমে খেলৰ জৰিয়তে সুস্থ শৰীৰ এটাৰ অধিকাৰী হ'বলৈ চেষ্টা কৰিব লাগিব। খেল-ধেমালি নিজৰ শৰীৰৰ চৰ্চাৰ লগতে ইয়াক শিক্ষাৰ এটা অংগ বুলি ভাবি ইয়াক জনপ্ৰিয় কৰা প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ কৰ্তব্য।

যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ উপলক্ষে আয়োজিত খেল-ধেমালিবোৰত অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল তেওঁলোকক মই অভিনন্দন জনাইছো। যি সকলে ইয়াত সফল অৰ্জন কৰিছিল তেওঁলোকক আৰু ভালদৰে প্ৰশিক্ষণ ল'বলৈ অনুৰোধ জনাইছো যাতে আগলৈ ভাল খেল প্ৰদৰ্শন কৰি আমাক উৎসাহিত কৰে।

মোৰ কাৰ্যকালত সকলো ধৰণে সহায়-সহযোগিতা আৰু সু-পৰামৰ্শ দি সহায় কৰা বিভাগীয় তহাৰধায়ক মাননীয় বসন্ত কলিতা ছাৰলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনালোঁ। মোৰ প্ৰতিটো কামৰ ক্ষেত্ৰত নিষ্ঠাৰে সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱাৰ বাবে ধৃতাস্ত্ৰী, ভাৱনা, আজাদ, জিয়াউৰ ৰহমান, পূজা, আনোৱাৰ, আতিকুল আৰু ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ বিষয়ববীয়ালৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ জনালোঁ।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্যকালত অনিচ্ছাকৃত ভুল ভ্ৰমটোৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সমাপ্ত কৰিলোঁ।

ধন্যবাদেৰে —

কৌশিক পাঠক

সম্পাদক, গুৰু খেল বিভাগ, ছাত্ৰ একতা সভা

বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়

ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ সেইসকল মহান ব্যক্তিলৈ যিসকল ব্যক্তিৰ অক্লান্ত প্ৰচেষ্টা, অনুপ্ৰেৰণা, শ্ৰম আৰু ত্যাগৰ বিনিময়ত এই মহান অনুষ্ঠান বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় গঢ়ি উঠিছে।

২০১৯-২০ ইং. বৰ্ষটোৰ বাবে মোক ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদিকা ৰূপে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সেৱা কৰাৰ সুযোগ দিয়াৰ বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মোৰ কাৰ্যকালত প্ৰথম কাৰ্যসূচী আছিল মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহ। মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহত দৌৰ, লংজাম্প, ট্ৰিপল জাম্প, শ্ব'ৰ্টপুট, জেভলিন থো আদি বিভিন্ন খেল অনুষ্ঠিত কৰা হয়। এই খেলসমূহ সুচাৰুৰূপে পৰিচালনা কৰাত মাননীয় অংশুমান শইকীয়া ছাৰে মোক বহুত সহায় আগবঢ়াইছে। এই ছেগতে তেওঁক মই মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মই মোৰ সহপাঠী ছাত্ৰ একতা সভাৰ সকলো বিষয়ববীয়া, বন্ধু-বান্ধৱীক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ। সদৌ শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ কামনা কৰি মোৰ কাৰ্যকালত হোৱা ভুলৰ মাজৰ্জনা বিচাৰি প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

জয়তু বি. প্ৰ. চলিহা মহাবিদ্যালয়।

ধন্যবাদেৰে —

মফিদা বেগম

সম্পাদিকা, ক্ৰীড়া বিভাগ, ছাত্ৰ একতা সভা
বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়

COLLEGE GOVERNING BODY
B. P. Chaliha College, Nagarbera

(Memo No. DHE/CE/GB/58/2016/18 dated Kahilipara, the 12.07.2016)

- Chairman** : **Sri L. K. Sarma**
- Secretary** : **Dr. B. B. Panda**, Principal
- Member (s)** : **Prof. B. C. Kalita**, G U
Dr. P. K. Chaudhuri, Guwahati
Mr. Ananda Das
Mrs. Dipamoni Das
Mr. Abdul Mazid
- Representative,
Teaching Staff** : **Prof. S. C. Thakuria**
Associate Professor, Dept. of Assamese
Dr. A. Salam
Associate Professor, Dept. of Arabic
- Representative,
Non-Teaching Staff** : **Mr. Jagannath Thakuria**, Lab. Asst.
- Special Invitee
Member** : **Mrs. Nandita Das**, M.L.A.
48 No. Boko LAC

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

B. P. Chaliha College, Nagarbera

Core Committee

- Chairman** : **Dr. B. B. Panda**
Principal & Secretary
- Vice-Chairman** : **Prof. S.C.Thakuria**
Associate Professor, Dept. of Assamese
- Co-ordinator** : **Dr. D. Chakravarty**
Associate Professor, Dept. of Chemistry
- Joint Co-ordinators** : **Prof. A. Jubbar**
Asstt. Professor, Dept. of English
Prof. A. Saikia
Asstt. Professor, Dept. of Economics
Prof. A. Sarkar
Asstt. Professor, Dept. of English
- Members** : **Prof. N. N. Dewan**
Associate Professor, Dept. of Assamese
Prof. N. C. Bhoi
Associate Professor, Dept. of English
Dr. A. Salam
Associate Professor & Head, Dept. of Arabic
Prof. T. C. Patowary
Associate Professor, Dept. of Mathematics
Prof. N. C. Kalita
Associate Professor & Head, Dept. of Economics
Dr. (Mrs.) A. Hujuri
Asstt. Professor, Dept. of Economics
Dr. B. C. Kalita
G. B. Representative
Circle Officer, Nagarbera
Dr. K. Patowary
Sr. Medical & Health Officer, Nagarbera PHC
Mr. R. L. Thakuria
Alumni Representative
Mr. Ananda Das
Parents' Representative
Mr. Satyajit Kalita, UDA
Non-Teaching Staff Member
General Secretary
B.P.C.C.Student Union, Student Member

STUDENTS TEACHER'S RECREATION CELL
B. P. Chaliha College, Nagarbera

- Advisor** : **Prof. S. C. Thakuria,**
President, Teacher's Unit
Dr. D. Chakravarty,
Coordinator, IQAC
Mr. S. Kalita,
President, Non-Teaching Unit
- Chairman** : **Dr. B. B. Panda,**
Principal
- Vice Chairman** : **Prof. A. Hussain**
- Joint Conveners** : **Dr. B. K. Medhi**
Dr. Anjan Jyoti Borah
- Members** : **Prof. A. Keot**
Prof. C. L. Devi
Prof. A. Saikia
Dr. A. Hujuri
Prof. Basanta kalita
Prof. R. D. Das
Dr. S. N. Das
Prof. U. K. Saha
Prof. B. Barman
Dr. T. Deka
Dr. Diganta Kalita
Prof. S. Neog

STUDENT UNOIN
B. P. Chaliha College, Nagarbera

President	:	Jintu Das
General Secretary	:	Sultan Ahmed
Assistant General Secretary	:	Mrinmoy Thakuria
Social Service, Secretary	:	Anowar Hussain
Major Games, Secretary	:	Koushik Pathak
Minor Games, Secretary	:	Nur Alom
Athelatics, Secretary	:	Mafida Begam
Debate & Symposium, Secretary	:	Ashadul Islam
Literary Secretary	:	Azad Jiaur Rahman
Cultural Secretary	:	Dhitashree Talukdar
Magazine Secretrary	:	Jatin Das
Boy's Common Room Secretary	:	Jahidul Islam
Girl's Common Room Secretary	:	Puja Kalita

FACULTY MEMBERS

B. P. Chaliha College, Nagarbera

Dr. B .B. Panda, MA, M.Phil, PhD

Principal

Department of Assamese :

Mr. S. Z. Mollah, MA, B. T., Associate Professor & HoD

Mr. Bidyut Dutta, MA, Assistant Professor

Ms. Shilpi Sharmah, MA, Assistant Professor

Vacant (Assistant Professor)

Mr. Alias Hasan Sahabul Islam., M. A., (Contractual)

Department of Arabic :

Dr. A. Salam, MA, PhD, Associate Professor & HoD

Dr. K. A. Ahmed, MA, PhD, Associate Professor

Dr. J. R. Sheikh, MA, PhD, Assistant Professor

Md. Hafizur Rahman, MA, Assistant Professor (Contractual)

Department of Botany :

Dr. S. Kalita, M.Sc, M.Phil, PhD, Associate Professor & HoD

Dr. R. K. Das, M.Sc, PhD, Associate Professor

Dr. S. B. Namo Das, M.Sc, M.Phil, PhD, Assistant Professor

Mr. Chiranjib Mili, M.Sc, Assistant Professor

Department of Chemistry :

Mr. B. Nag, M.Sc, Associate Professor & HoD

Dr. D. Chakravarty, M.Sc, PhD, Associate Professor

Dr. Manash .Jyoti Deka, M.Sc, PhD, Assistant Professor

Vacant (Assistant Professor)

Department of Commerce :

Ms. Simi Neog, B.Ed.(HoD) Assistant Professor (Contractual)

Ms. Silpi Sikha Bania, M. Com. B. Ed. Assistant Professor (Contractual)

Ms. Kriti Phukan., M. Com. Assistant Professor (Contractual)

Department of Computer Science:

Mrs. Karabi Das, M. Sc (IT), Assistant Professor (Contractual)

Mr. Bikash Kalita M.Sc (Comp. Sci.), Assistant Professor (Contractual)

Department of Economics :

Mr. N. C. Kalita, MA, Associate Professor & HoD

Mrs. F. Ahmed, MA, Associate Professor

Mr. A. Saikia, MA, M.Phil, Assistant Professor

Dr.(Mrs) A. Hujuri, MA, PhD, *Associate Professor*
Dr. T. Deka, MA, B.Ed, M.Phil, PhD, *Assistant Professor*

Department of Education :

Mr. A. Hussain, MA, *Associate Professor & HoD*
Dr.(Mrs.) G. Thakuria, MA, PhD, *Associate Professor*
Mrs. B. Barman, MA, M.Phil, *Assistant Professor*
Dr. B. K. Medhi, MA, PhD, *Assistant Professor*

Department of English :

Mr. H. Singh, MA, M.Phil, *Associate Professor & HoD*
Mr. N. C. Bhoi, MA, M. Phil, *Associate Professor*
Mr. A. Jabbar, MA, M. Phil, *Associate Professor*
Mr. A. K. Sarkar, MA, M. Phil, B. Ed., *Assistant Professor*
Mr. R. D. Das, MA, M. Phil, *Assistant Professor*

Department of Geography :

Mr. B. R. Talukdar, MA, *Associate Professor & HoD*
Mrs. A. Keot, MA, B. Ed., *Associate Professor*
Mr. G. C. Das, MA, *Assistant Professor*
Ms. Inku Devi, MA, *Assistant Professor*
Dr. Biman Lahkar, MA, PhD, *Assistant Professor*
Mr. Sachin Boro Chaudhury, MA, *Assistant Professor*

Department of History :

Mr. B. S. Barpujari, MA, *Associate Professor & HoD*
Mr. K. Dutta, MA, *Associate Professor*
Mr. B. Kalita, MA, M. Phil, *Assistant Professor*
Mr. Binay Kalita., M. A., *(Contractual)*

Department of Mathematics :

Dr. A. Rahman, M.Sc., PhD, *Associate Professor & HoD*
Mr. N. C. Saikia, M.Sc., M. Phil., *Associate Professor*
Mr. T. C. Patowary, M.Sc., *Associate Professor*
Dr. Deep Jyoti Borgohain, M.Sc., PhD., *Assistant Professor*

Department of Physics :

Mr. A. K. A. Ahmed, M.Sc., LL.B. , *Associate Professor & HoD*
Mr. B. K. Borah, M.Sc., *Associate Professor*
Mr. A. B. Siddique, M.Sc., *Associate Professor*
Mr. S. Dewan, M.Sc., *Associate Professor*

Department of Political Science :

Mr. N. Alam, MA, B. Ed., *Associate Professor & HoD*

Mr. U. K. Saha, MA, M. Phil, *Assistant Professor*

Dr. A. J. Borah, MA, PhD, *Assistant Professor*

Dr. D. Kalita, MA, B. Ed. PhD, *Assistant Professor*

Department of Sociology:

Mrs. Hemangi Kalita, MA , *Assistant Professor (Contractual)*

Mrs. Deepshikha Rabha MA, *Assistant Professor (Contractual)*

Department of Statistics:

Mr. J. N. Talukdar, M.Sc., *Associate Professor & HoD*

Vacant (*Assistant Professor*)

Department of Zoology :

Dr. T. K. Goswami, M.Sc., B. Ed. PhD, *Associate Professor & HoD*

Mr. H. K. Patowary, M.Sc. , *Associate Professor*

Mrs. C. Devi, M.Sc., *Associate Professor*

Mrs. N. Pathak, M.Sc., *Assistant Professor*

NON-TEACHING STAFF
B. P. Chaliha College, Nagarbera

Library Staff

Ms. R. Baishya, M. L. I. Sc., Librarian
Mr. S. Pathak, B. A, B. Lib. Sc., Assistant Librarian (Non-Sanctioned)
Vacant, Library Assistant
Mrs. L. Medhi, Library Bearer

Office Staff

Mr. S. Kalita, UDA
Mrs. K. Devi Kakati, UDA
Mr. N. Pathak, LDA
Mr. R. Kalita, LDA
Vacant, LDA
Vacant, LDA
Mr. D. Kalita, 4th Grade
Mr. D. Kalita, 4th Grade
Vacant, 4th Grade
Vacant, 4th Grade
Vacant, Night Chowkider

Laboratories Staff

Mr. J. Thakuria, Laboratory Assistant
Mr. B. Kalita, Laboratory Bearer
Mr. K. Islam, Laboratory Bearer
Mr. S. Das, Laboratory Bearer
Mr. P. Kalita, Laboratory Bearer
Mr. K. Das, Laboratory Bearer
Mr. R. Das, Laboratory Bearer
Mr. T. L. Pathak, Laboratory Bearer
Mr. M. Kalita, Laboratory Bearer
Mr. D. Pathak, Laboratory Bearer
Mr. K. Pathak, Laboratory Bearer

Contractual Staff

Mr. Dharma Das, LDA
Mr. Nilotpal Thakuria, LDA
Mr. Samsul Ahmed, 4th Grade
Mr. Bijoy Das, Night Chwokider
Mr. Basanta Kalita, Night Chwokider
Mr. NitulKalita, 4th Grade
Mr. Jayanta Das, Mali
Mr. Sadhan Munda, Gate Keeper

Results of Different Competitions of College Week: 2019-2020

A. Literary Competitions:

- I. Spot Poem Writing:** First: Chhan Kr. Kalita, B. Sc. 4th Sem
Second: Alif Laila Farzin, B. Sc. 4th Sem
Third: Junmoni Pathak, B. A. 4th Sem
- II. Spot Article Writing:** First: Chhan Kr. Kalita, B. Sc. 4th Sem
Second: Alif Laila Farzin, B. Sc. 4th Sem
Third: Junmoni Pathak, B. A. 4th Sem
- III. English Poem Recitation:** First: Ankuma Das, B. A. 4th Sem
Second: Bijuli Nath, H. S. 1st year
Chhan Kr. Kalita, B. Sc. 4th Sem
Third: Ratna Kalita, B. Sc. 6th Sem
- IV. Assamese Poem Recitation:** First: Chhan Kr. Kalita, B. Sc. 4th Sem
Second: Ratna Kalita, B. Sc. 6th Sem
Third: Azad Minhaz Rahmatulla, B. A. 4th Sem
- V. English Newspaper Reading** First: Chhan Kr. Kalita, B. Sc. 4th Sem
- VI. Assamese Newspaper Reading** First: Chhan Kr. Kalita, B. Sc. 4th Sem
Second: Ratna Kalita, B. Sc. 6th Sem
- VII. Photography Competition:** First: Chhan Kr. Kalita, B. Sc. 4th Sem
Second: Atikul Islam B. A. 2nd Sem
Kangkana Talukdar, B. A. 2nd Sem
Third: Azad Jiyaur Rahman B. A. 2nd Sem

B. Girls' Common Room Competitions:

- I. Mehendi** First: Dhritasri Talukdar, B. A. 2nd Sem
Second: Mitali Das, B. A. 6th Sem
Third: Liza Medhi, B. A. 4th Sem
- II. Memory Test** First: Dhritasri Talukdar, B. A. 2nd Sem
Second: Wahida Hasni, B. A. 2nd Sem
Third: Ratna Kalita, B. Sc. 6th Sem
- III. Music Chair** First: Dhitashree Talukdar, B. A. 2nd Sem
Second: Bijuli Nath, H. S. 1st year
Third: Habiza Ahmed, H. S. 1st year
- IV. Pond & Bank** First: Nazma Heptullah, B. A. 4th Sem
Second: Sufiya Khatun, B. A. 6th Sem
- V. Ups & Down** First: Sufiya Khatun, B. A. 6th Sem
Second: Bijuli Nath, H. S. 1st year
Joyful Khatun, B. A. 3rd Sem

VI. Ludo	First:	Manjushree Kalita B. A. 6 th Sem
	Second:	Prastuti Kalita, B.A. 6 th Sem
C. Minor Games		
I. Badminton (Boys single)	First:	Ujjal Kalita B. A. 4 th Sem
	Second:	Deepjyoti Kalita, H. S. 1 st year
II. Badminton (Boys double)	First group:	Ujjal Kalita B. A. 4 th Sem
		Deepjyoti Kalita, H. S. 1 st year
	Second	Nabajyoti Kalita, B.A. 4 th Sem
		Subham Saha, B. A. 4 th Sem
III. Volleyball	First:	Abdul Barik & Team
	Second:	Abdul Rezzak & Team
IV. Kabadi (Boys)	First:	Imran Shah & Team
	Second:	Motibur Rahman & Team
V. Kabadi (Girls)	First:	Alpita Das & Team
	Second:	Rajufa Ahmed & Team
D. Athletics		
I. Shot put (Girls)	First:	Alpita Das B. A. 2 nd Sem
	Second:	Rajufa Ahmed B. A. 4 th Sem
	Third:	Jarina Khatun B. A. 4 th Sem
II. Discuss Throw (Girls)	First:	Alpita Das B. A. 2 nd Sem
	Second:	Jarina Khatun B. A. 4 th Sem
	Third:	JyotismitaThakuria, HS 2 nd year
III. Javelin Throw (Girls)	First:	Jarina Khatun B. A. 4 th Sem
	Second:	Rajufa Ahmed B. A. 4 th Sem
IV. Run (100 meters) Girls	First:	Marami Ahmed, B. A. 6 th Sem
	Second:	Rajufa Ahmed B. A. 4 th Sem
	Third:	Mitali Das, B. A. 4 th Sem
V. Run (200 meters) Girls	First:	Rajufa Ahmed B. A. 4 th Sem
	Second:	Marami Ahmed, B. A. 6 th Sem
	Third:	Dipandita Medhi, HS 1 st year
VI. Long Jump (Girls)	First:	Rajufa Ahmed B. A. 4 th Sem
	Second:	Shahinur Begam, HS 1 st year
	Third:	Mamtaz Begam, HS 1 st year
VII. High Jump (Girls)	First:	Alpita Das B. A. 2 nd Sem
	Second:	Shahinur Begam, HS 1 st year
VIII. Triple Jump (Girls)	First:	Alpita Das B. A. 2 nd Sem
	Second:	Anjuma Begam, HS 1 st year
	Third:	Rajufa Ahmed B. A. 4 th Sem

IX. Shot Put (Boys)	First:	Firoz Khan B. Sc. 6 th Sem
	Second:	Mafijuddin, B. A. 6 th Sem
	Third:	Rimajanur Mandol, B. Sc. 4 th Sem
X. Discus Throw (Boys)	First:	Firoz Khan B. Sc. 6 th Sem
	Second:	Rafiqul Islam, B. A. 4 th Sem
	Third:	Monowar Hussain, B. Com. 2 nd Sem
XI. Javelin Throw (Boys)	First:	Sirajul Hoque, B. Sc. 4 th Sem
	Second:	Sirajul Islam, B. A. 4 th Sem
	Third:	Babul Hoque, B. Sc. 4 th Sem
XII. Run (100 meters) Boys	First:	Aziz Ahmed, B. A. 6 th Sem
	Second:	Imran Shah, B. A. 4 th Sem
	Third:	Ashim Das, B. A. 2 nd Sem
XIII. Run (200 meters) Boys	First:	Aziz Ahmed, B. A. 6 th Sem
	Second:	Sadiqul Ali, B. A. 2 nd Sem
	Third:	Mafizudddin, B. A. 6 th Sem
XIV. Long Jump (Boys)	First:	Aziz Ahmed, B. A. 6 th Sem
	Second:	Jahidul Islam, B. Com. 2 nd Sem
	Third:	Ashim Das, B. A. 2 nd Sem
XV. High Jump (Boys)	First:	Jintu Talukdar, B. A. 4 th Sem
	Second:	Ujjal Kalita, B. A. 4 th Sem
	Third:	Jahidul Islam, B. Com. 2 nd Sem
E. Boys' Common Room		
I. Carrom (Double)	First:	Monowar Hussain, H. S. 1 st Year
	Second:	Salim Ahmed, B. A. 4 th Sem
II. Panja	First:	Jintu Talukdar, B. A. 4 th Sem
	Second:	Gopan Das, B. A. 2 nd Sem
III. Chess	First:	Nabajyoti Kalita, B. A. 4 th Sem
	Second:	Chann Kumar Kalita, B. A. 4 th Sem
IV. Memory Test	First:	Devid Medhi, B. A. 2 nd Sem
	Second:	Kangkan Talukdar, B. A. 2 nd Sem
F. Cultural		
I. Borgeet	First:	Wahida Rahman, B. A. 6 th Sem
	Second:	Martina Kalita, H. S. 1 st Year
II. Lok Geet	First:	Wahida Rahman, B. A. 6 th Sem
	Second:	Martina Kalita, H. S. 1 st Year
	Third:	Junmoni Pathak, B. A. 4 th Sem
III. Jyoti Sangeet	First:	Junmoni Pathak, B. A. 4 th Sem
	Second:	Wahida Rahman, B. A. 6 th Sem
	Third:	Martina Kalita, H. S. 1 st Year

IV. Parbati Prasad Barua Sangeet	First:	Wahida Rahman, B. A. 6 th Sem
	Second:	Junmoni Pathak, B. A. 4 th Sem
V. Bishnurabha Sangeet	First:	Wahida Rahman, B. A. 6 th Sem
	Second:	Junmoni Pathak, B. A. 4 th Sem
	Third:	Martina Kalita, H. S. 1 st Year
		Jahidul Islam, B. A. 1 st Sem
VI. Bhupendra Sangeet	First:	Junmoni Pathak, B. A. 4 th Sem
	Second:	Wahida Rahman, B. A. 6 th Sem
	Third:	Azad Minhaz Rahmatullah, B. A. 4 th Sem
VII. Bihu Geet	First:	Wahida Rahman, B. A. 6 th Sem
	Second:	Junmoni Pathak, B. A. 4 th Sem
	Third:	Afjalur Rahman, B. A. 4 th Sem
VIII. Modern Song	First:	Wahida Rahman, B. A. 6 th Sem
	Second:	Junmoni Pathak, B. A. 4 th Sem
	Third:	Azad Minhaz Rahmatullah, B. A. 4 th Sem
IX. Antakshari	First Group:	Puja Kalita, B. A. 2 nd Sem
		Dhritasri Talukdar, B. A. 2 nd Sem
		Jatin Das, B. A. 2 nd Sem
	Second Group:	Junmoni Pathak, B. A. 4 th Sem
		Bhanita Kalita, B. A. 4 th Sem
		Azad Minhaz Rahmatullah, B. A. 4 th Sem
X. Commedy Act	First Group:	Rajufa Ahmed, B. A. 4 th Sem
		Mafijuddin, B. A. 4 th Sem
	Second Group:	Anowar Hussain, B. A. 4 th Sem
		Najma Hepatullah, B. A. 4 th Sem
		Iftesam Yeasmin, B. A. 4 th Sem
XI. Bihu Dance	First:	Manjushree Kalita, B. A. 6 th Sem
	Second:	Martina Kalita, H. S. 1 st year
XII. Modern Dance	First:	Dhritasri Talukdar, B. A. 2 nd Sem
	Second:	Bhabana Thakuria, B. A. 2 nd Sem
	Third:	Martina Kalita, H. S. 1 st year
		Manjushree Kalita, B. A. 6 th Sem
XIII. One Act Play	First:	Bhabana Thakuria, B. A. 2 nd Sem
	Second:	Azad Jaur Rahman, B. A. 6 th Sem
	Third:	Saiful Islam, H. S. 1 st year
XIV. Mr. BPC		Arif Zakaria, B. A. 4 th Sem
XV. Ms BPC		Bhabana Thakuria, B. A. 2 nd Sem

E. Debate & Symposium

I. Debate	First:	Chan Kumar Kalita, B.Sc 4 th Sem
	Second:	Alif Laila Farjin, B.Sc 4 th Sem
II. Extempore Speech	First:	Chan Kumar Kalita, B.Sc 4 th Sem
	Second:	Rejaul Karim, B.A 2 nd Sem
	Third:	Ratna Kalita, B.Sc 6 th Sem
III. Quiz	First group:	Ajad Minhas Rahmatullah, B.A 4 th Sem Baharul Islam, B.A 2 nd Sem
	Second group:	Kangkan Das, B.A 2 nd Sem Ajijuddin Sheikh, B.A 4 th Sem
	Third group:	Bhanita Kalita, B.A 4 th Sem Junmoni Pathak, B.A 4 th Sem
I. Best Singer:		Wahida Rahman, B. A. 6th Sem
II. Best Athlete (Boys):		Aziz Ahmed, B.A. 6th Sem
III. Best Athlete (Girls):		Alpita Das, B.A. 2nd Sem
IV. Best Player (Kabadi)Boys':		Imran Shah, B.A. 4th Sem
V. Best Player (Kabadi) Girls':		Mitali Das, B.A. 4th Sem
VI. Best Literary Competitor:		Chhan Kumar Kalita, B. A. 4th Sem
VII. Best Player (Volley Ball): Boys' :		Abdul Barik, B.A. 4th Sem

RESULT OF THE COLLEGE OF LAST 5 YEARS

Faculty of Arts : H.S. Final Examination

Year	Appeared in Arts	1st Division	2nd Division	3rd Division	Total Successful Candidate	% of Successful Candidate	Council %
2015	242	14	71	109	194	80.16	74.07
2016	161	13	63	55	131	81.37	79.92
2017	141	12	33	57	102	72.34	73.16
2018	188	05	35	104	144	76.59	74.68
2019	206	18	50	109	177	85.92	75.14
2020	151	4	42	38	84	55.62	78.28

Faculty of Science : H.S. Final Examination

Year	Appeared in Science	1st Division	2nd Division	3rd Division	Total Successful Candidate	% of Successful Candidate	Council %
2015	120	43	39	01	83	69.16	86.76
2016	149	53	85	04	142	95.30	90.96
2017	129	33	70	03	106	82.17	86.24
2018	133	16	85	15	116	87.21	85.74
2019	143	11	90	16	117	81.81	86.59
2020	119	8	48	16	72	60.50	88.06

Faculty of Arts : T. D. C. Final Examination

Year	Appeared in Arts	1st Class	2nd Class	Simple Passed	Total Successful Candidate	% of Successful Candidate	G. U. %
2014	193	73	52	58	183	94.8	91
2015	195	51	88	32	171	87.69	89.49
2016	212	40	77	70	187	88.20	84.26
2017	241	53	113	59	225	93.36	81.54
2018	210	67	74	21	162	77.14	85.66
2019	233	74	63	16	153	56.60	76.17
2020	305	105	114	19	238	78.03	82.34

Faculty of Science : T.D.C. Final Examination

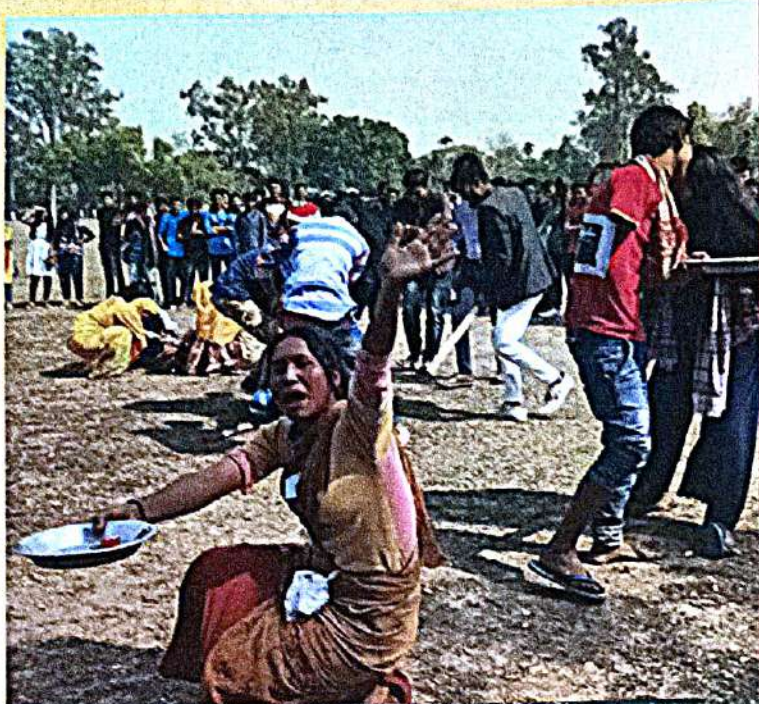
Year	Appeared in Science	1st Class	2nd Class	Simple Passed	Total Successful Candidate	% of Successful Candidate	G. U. %
2014	27	10	09	05	24	88	91
2015	32	11	06	06	23	71.87	86.52
2016	46	18	18	-	36	78.26	86.97
2017	75	13	28	13	54	72	85.59
2018	86	20	24	10	54	62.80	85.04
2019	74	15	15	10	40	54.04	70.66
2020	137	38	49	0	87	63.50	76.26

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ

মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত বিভিন্ন কাৰ্যসূচীৰ পৰা...

মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত
Office Automation & Introduction
to Web Management শীৰ্ষক দূৰ্বিনীয়া
কৰ্মশালা

মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিষদৰ পৰা
কতিয় কালীশ সাহাৰ্য় বিতৰণ

Faculty Development Programme
কাৰ্যসূচী বিজ্ঞানী ড॰ কুলেন্দু পাঠক

Skill of Effective Debating
শীৰ্ষক কৰ্মশালাত ড॰ অৰুণজ্যোতি কলিতা
State Director, Health & Beyond Foundation, Guwahati

মহাবিদ্যালয়ত IQAC -ৰ দ্বাৰা আয়োজিত
One Week Faculty Development Programme

মহাবিদ্যালয়ত আন্তৰ্জাতিক যোগ দিবস উদ্‌যাপন

Capacity Building Programme-ত
ড॰ জিৱেন চন্দ্ৰ কলিতা, Associate Faculty Member, IIE, Guwahati

মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত বিভিন্ন কাৰ্যসূচীৰ পৰা...

বছাৰালি, মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠা দিবস

মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠা দিবসত ড० ধৰ্মী গোস্বামী, উপ-সচিব, অসম উচ্চতৰ মাধ্যমিক শিক্ষা সংসদ

ভূগোল বিজ্ঞান বিভাগৰ আলোচনা চক্ৰত ড० অৰ্পী কুমাৰ ভাগবতী

অৰ্থনীতি বিভাগৰ বক্তৃতা অনুষ্ঠানত ড० শশীশ কুমাৰ কাকতী, আই আই টি, গুৱাহাটী

আন্তৰ্জাতিক নারী দিবসত বিশিষ্ট লেখিকা শৰ্মিষ্ঠা প্ৰীতম

দেবপ্ৰসাদ শইকীয়া স্মাৰক বক্তৃতা অনুষ্ঠানত ঢোলৰ গুজা সোমনাথ বৰা

বিশ্ব পৰিবেশ দিবস উপলক্ষে আয়োজিত শোভাযাত্ৰাত মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল

মহাবিদ্যালয়ত আয়োজিত স্বচ্ছ ভাৰত কাৰ্যসূচী

শেখাৰিধ্যালয়ৰ শ্ৰেষ্ঠ প্ৰতিভা (২০১৯-২০) :

Mitall Das, Best Player
(Kabadi girls')
BA 4th Sem

Imran Shah, Best Player
(Kabadi Boys')
BA 4th Sem

Chan Kumar Kallita
Best Literary
B.Sc 4th Sem

Wahida Rahman
Best Singer
BA 6th Sem

Bhabana Thakuria, Miss BPC
BA 2nd Sem

Arif Zakaria, Mr. BPC
BA 4th Sem

Alpita Das, Best Athlete
BA 2nd Sem

Abdul Barik, Best Player (Vollyball)
BA 4th Sem

ভিন্ন অনুষ্ঠানত মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ অংশগ্ৰহণ

২১ সংখ্যক উত্তৰ-পূব গ্ৰন্থমেলাত মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অংশ গ্ৰহণ

USTM ৰ দ্বাৰা আয়োজিত North East Graduate ৰ Volleyball Champion আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ট্ৰফী গ্ৰহণৰ সময়ত অধ্যক্ষৰ সৈতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল

USTM ৰ দ্বাৰা আয়োজিত North East Graduate ৰ সাংস্কৃতিক শোভাযাত্ৰাত মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অংশ গ্ৰহণ

Magazine Editorial Board

Bimala Prasad Chaliha College, Nagarbera

21st Edition, 2019-2020

(L to R): (Sitting): Dr. Trailokya Deka, Dr. Alaka Hujuri (Teacher In-Charge), Br. B. B. Panda (Principal),

Prof. Amzad Hussain, Dr. Anjan Jyoti Borah (Teacher In-Charge), Dr. Diganta Kalita

(L to R) Standing: Puja Kalita, Jintu Das, Sultan Ahmed, Jatin Das (Editor)

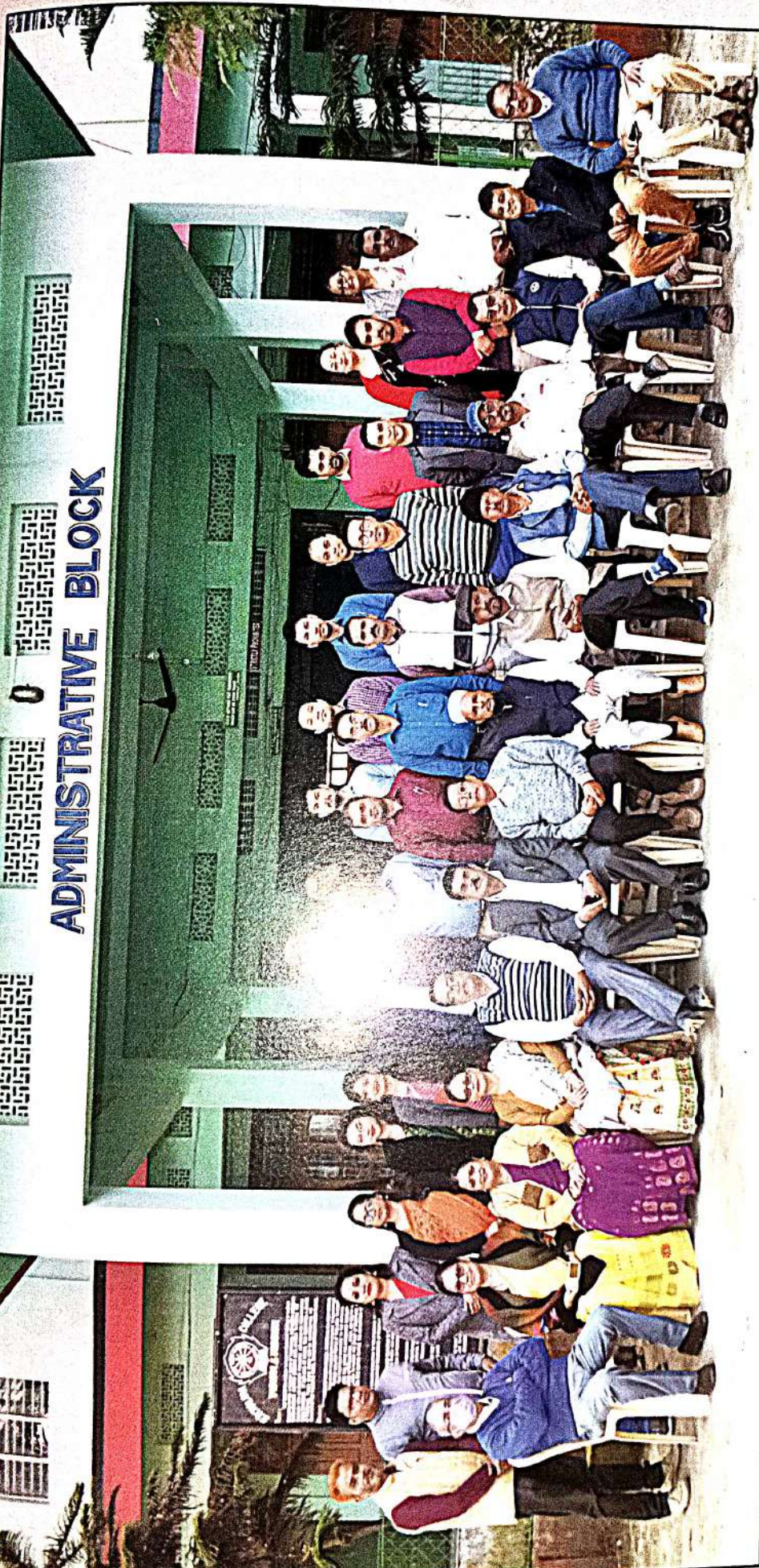
Student Union Bimala Prasad Chaliha College , 2019-20

(L to R): Azad Jiaur Rahman (Literary Secretary) , Mrinmoy Thakuria (Assistant General Secretary), Puja Kalita (Secretary, Girls' Common Room), Dhritasri Talukdar (Cultural Secretary), Jatin Das (Editor, Magazine), Dr. B. B. Panda (Principal), Jintu Das (President), Koushik Pathak (Secretary, Major Games), Jahidul Islam (Secretary, Boys' Common Room)

Teaching Staff Bimala Prasad Chaliha College, Nagarbera , 2019-20

ADMINISTRATIVE BLOCK

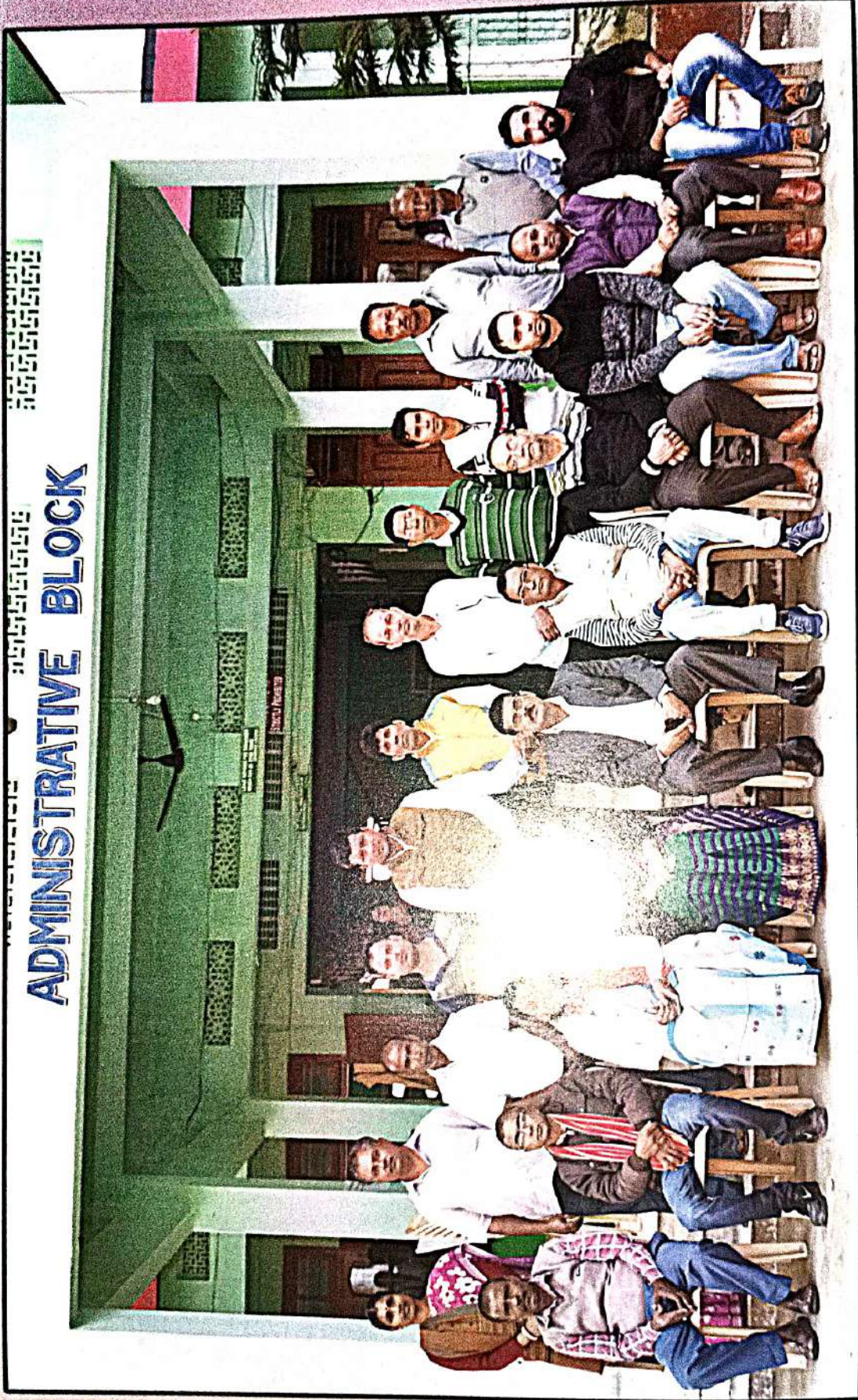

Sitting (L to R): Dr. T. K. Goswami, C. L. Devi, N. Pathak, F. Ahmed, T. Patowary, Dr. B. B. Panda (Principal), N. C. Kalita, K. Ali Ahmed, Mr. A. B. Siddique, Mr. S. Z. Mollah, Mr. B. K. Borah, Mr. B. S. Barpujari, Mr. N. C. Saikia, Mr. N. C. Bhoi,
 Standing (L to R) First Row: Dr. S. Kalita, Mr. A. Jabbar, Ms. Inku Devi, Ms. Silpi Sikha Bania, Ms. Dhritismita Thakuria, Dr. Trailokya Deka, Mr. B. Kalita, Dr. S. Namo Das, Dr. R. K. Das, Mr. U. K. Saha, Mr. A. Saikia, Dr. A. J. Borah, Dr. D. Kalita, Mr. G. C. Das
 Standing (L to R) Second Row: Mr. R. D. Das, Dr. B. K. Medhi, Dr. J. R. Sheikh, Mr. Chiranjib Mili, Dr. Biman Lahkar, Mr. Sachin Boro Chaudhury, Dr. Deep Jyoti Borgohain, Dr. Manash Jyoti Deka, Dr. Alaka Hujuri, Mrs. A. Keot

**Non Teaching Staff
Bimala Prasad Chaliha College, Nagarbera , 2019-20**

ADMINISTRATIVE BLOCK

(Sitting (L to R): Mr. Dipak Kalita, Mr. S. Pathak, Mrs. K. Devi Kakati, Ms. R. Baishya (Librarian), Dr. B. B. Panda (Principal), Mr. J. Thakuria, Mr. N. Pathak, Mr. R. Kalita, Mr. Dharma Das, Mr. Nilotpal Thakuria (Standing L to R): Mamota Sarkar, Md. S. Ahmed, Mr, T. N. Pathak, Mr. Nitul Kalita, Mr. K. Islam, Mr. P. Kalita, Mr. Jayanta Das, Mr. K. Pathak, Mr. B. Kalita, Mr. D. Pathak

মহাবিদ্যালয়ৰ বিভাগীয় ষাটীৰ পত্রিকা সমূহ

'ফল্' - মহাবিদ্যালয়ৰ ষাটীৰ পত্রিকা

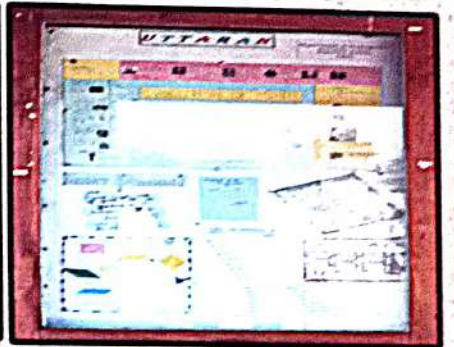
'অবলোকন' - বাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

'Animalia' - ষাটী বিজ্ঞান বিভাগ

'Informatics' - অধনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

'Uttaran' - গণিত বিভাগ

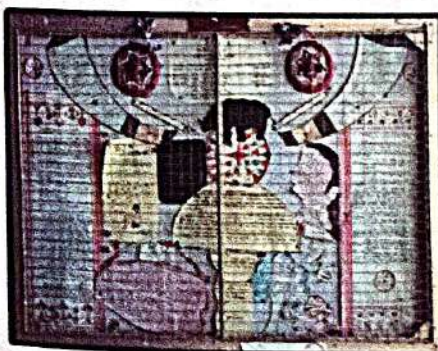
'সোপান' - শিক্ষা বিভাগ

'Quanta' - বসায়ন বিজ্ঞান বিভাগ

'অধ্বেষণ' - বাণিজ্য বিভাগ

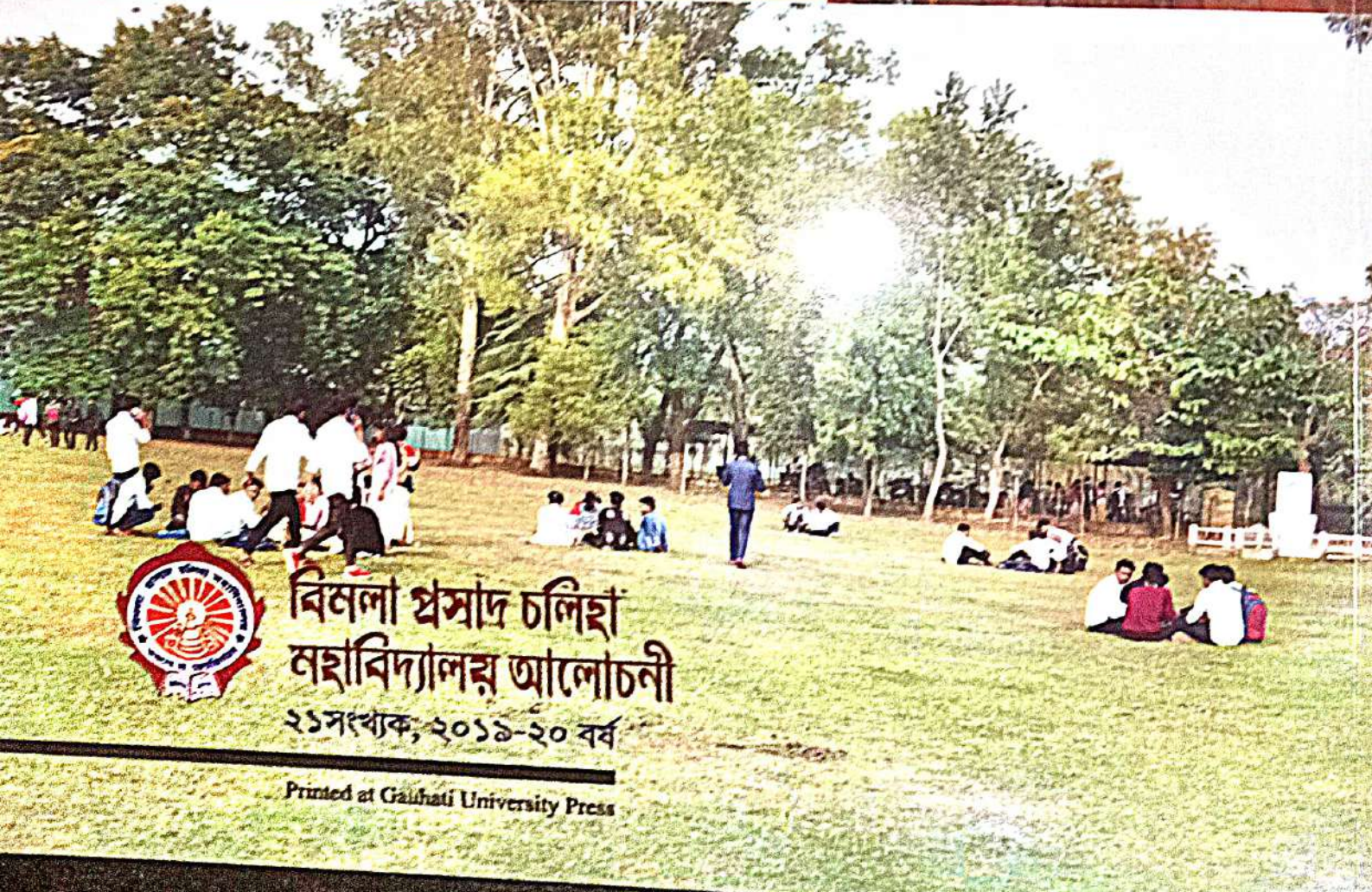
'মৃষ্টি' - অসমীয়া বিভাগ

'Spectra' - পদার্থ বিজ্ঞান বিভাগ

'পাবিজাত' - উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগ

বিসলা প্রসাদ চলিহা
মহাবিদ্যালয় আলোচনী
২১সংখ্যক, ২০১৯-২০ বর্ষ

Printed at Gauhati University Press